NEZAVISNA DRŽAVA HRVATSKA

ZAKONI

ZAKONSKE ODREDBE I NAREDBE

PROGLAŠENE

OD 22. LIPNJA DO 9. SRPNJA 1942.

KNJIGA XIX. *(Svezak 181.–190.)*

Uredjuje: **A. Mataič**

TISAK I NAKLADA KNJIŽARE ST. KUGLI, ZAGREB

Br. 3184

NEZAVISNA DRŽAVA HRVATSKA

ZAKONI

ZAKONSKE ODREDBE, NAREDBE i t. d.

PROGLAŠENE

OD 22. LIPNJA DO 9. SRPNJA 1942.

KNJIGA XIX.

(SVEZAK 181.—190.)

UREDJUJE: A. MATAIĆ,
VIEĆNIK STOLA SEDMORICE U M.

ZAGREB

TISAK I NAKLADA KNJIŽARE ST. KUGLI, ZAGREB, ILICA 30

Sadržaj

Sadržaj

Sadržaj

Sadržaj

Sadržaj

Sadržaj

ZAKONSKA ODREDBA

o razrješenju dugoročnih ugovora o izkorišćivanju nadarbinske i zakladne imovine svih priznatih vjeroizpoviesti

§ 1.

Nadarbine i zaklade svih priznatih vjeroizpoviesti kao i uživatelji nadarbinske i zakladne imovine svih priznatih vjeroizpoviesti mogu, bez obzira na sadržaj sklopljenih ugovora, razriešiti postojeće dugoročne ugovore o izkorišćivanju nadarbinske zakladne imovine ili njezina diela na sliedeći način:

1. povišenjem ciene, uz koju su nadarbinske ili zakladne nekretnine predane trećim osobama na izkorišćivanje;

2. odkazom ugovora na rok od tri mjeseca, računajući od dana učinjenog odkaza.

Za povišenje ciene iz točke 1. i za odkaz iz točke 2. potrebno je predhodno odobrenje ministarstva pravosudja i bogoštovlja.

Odkaz iz točke 2. ne može usliediti prije proteka roka od dva mjeseca, računajući od dana proglašenja ove zakonske odredbe.

Dugoročnim ugovorom u smislu ove zakonske odredbe smatra se onaj ugovor, koji je sklopljen na rok od najmanje tri godine.

§ 2.

Ako osoba, kojoj su dugoročnim ugovorom nadarbinske ili zakladne nekretnine predane na izkorišćivanje, u roku od mjesec dana, računajući od dana primljene obaviesti o povišenju ciene (§ 1. toč. 1.), ne izjavi, da pristaje na povišenu cienu, nadarbine i zaklade kao i uživatelji nadarbinske i zakladne imovine mogu takvoj osobi u daljnjem roku od mjesec dana odkazati prednji ugovor, i to na rok od tri mjeseca, računajući od dana učinjenog odkaza.

§ 3.

Ako je osoba, kojoj su nadarbinske ili zakladne nekretnine predane na izkorišćivanje, ove već sama obradila ili dala u podzakup, predat će se ove nekretnine osobama, navedenim u § 1., tek pošto se s nekretnina skinu plodovi.

§ 4.

Od propisa ove zakonske odredbe izuzimaju se:

1. ugovori, sklopljeni poslije 10. travnja 1941.;

2. ugovori, sklopljeni s državnim erarom, samoupravnim oblastima ili javno-pravnim tielima;

3. ugovori, sklopljeni sa seljacima, kojima je obradjivanje zemlje glavno zanimanje, i to samo u pogledu onih nekretnina, koje su uzeli na izkorišćivanje radi vlastitih potreba ili radi potreba osoba, koje žive s njima u zajedničkom kućanstvu;

4. ugovori o najmu poslovnih prostorija, sklopljeni s obrtnicima, koji rade s vlastitom radnom snagom;

5. prostorije, koje služe izključivo za stanovanje.

§ 5.

Ugovorne stranke nemaju pravo na bilo kakvu naknadu štete zbog razrješenja ugovora, izvršenog na temelju propisa ove zakonske odredbe.

§ 6.

Provedba ove zakonske odredbe povjerava se ministarstvu pravosudja i bogoštovlja, koje će ujedno mjerodavno tumačiti propise ove zakonske odredbe.

§ 7.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, ne 22. lipnja 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:

Dr. Ante Pavelić, v. r.

Broj: CLXXXIII-1513-Z-1942.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:

Dr. Mirko Puk, v. r.

* Narodne novine od 23. lipnja 1942. broj 137.

ZAKONSKA ODREDBA

o nadopuni zakonske odredbe o ocjenjivanju i o stegovnoj odgovornosti državnih službenika od 6. veljače 1942. br. XLIII-341-Z-1942

§ 1.

Na svršetku stavke 3. § 11. dodaje se nova rečenica koja glasi:

»Ako je osvadjeni državni službenik Niemac po narodnosti, jedan član stegovnog povjerenstva odnosno višeg stegovnog povjerenstva mora biti državni službenik, koji je takodjer Niemac po narodnosti«.

§ 2.

Provedba ove zakonske odredbe povjerava se predsjedničtvu vlade i nadležnim ministarstvima.

§ 3.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 22. lipnja 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:
Dr. Ante Pavelić, v. r.

Broj: CLXXVI-1456-Z-1942.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:
Dr. Mirko Puk, v. r.

---

* Narodne novine od 23. lipnja 1942. broj 137.

ZAKONSKA ODREDBA

o promjeni i nadopuni zakonske odredbe o ograničenju prava uporabodavca na odkazivanje najma i zakupa od 4. prosinca 1941. sa svim njezinim kasnijim promjenama i nadopunama

§ 1.

Na kraju točke 1. § 1. zakonske odredbe o ograničenju prava uporabodavca na odkazivanju najma i zakupa od 4. prosinca 1941. broj CDXLV-2160-Z-1941. (Narodne novine od 5. prosinca 1941. br. 196) sa svim njezinim kasnijim promjenama i nadopunama mjesto točke i zareza stavlja se točka i dodaje se nova rečenica, koja glasi:

»Odkazivanje po propisu ove točke ne može se vršiti, ako je uporaboprimac djelatni državni ili samoupravni službenik ili djelatni pripadnik hrvatskog domobranstva ili ustaške vojnice;«

§ 2.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 22. lipnja 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:
Dr. Ante Pavelić, v. r.

Broj: CLXXXII-1512-Z-1942.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:
Dr. Mirko Puk, v. r.

---

* Narodne novine od 23. lipnja 1942. broj 137.

ZAKONSKA ODREDBA

o osnivanju nove upravne obćine Vinagora u kotaru Pregrada

§ 1.

Osniva se nova upravna obćina Vinagora u kotaru Pregrada sa sjedištem obćinskog poglavarstva u Vinagori.

§ 2.

Upravna obćina Vinagora obuhvaća sela Gabrovec, Mala Gora, Martiša Ves, Velika Gora, Vinagora i Vinagorski Vrhi od katastralne obćine Vinagora od upravne obćine Desinić.

§ 3.

Provedba ove zakonske odredbe povjerava se ministru unutarnjih poslova.

§ 4.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 22. lipnja 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:
Dr. Ante Pavelić, v. r.

Broj: CLXXIV-1455-Z-1942.

Ministar unutarnjih poslova:
Dr. Andrija Artuković, v. r.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:
Dr. Mirko Puk, v. r.

---

* Narodne novine od 23. lipnja 1942. broj 137.

ZAKONSKA ODREDBA

o kućnim listovnim pretincima

§ 1.

Svi vlastnici, odnosno stvarni uživatelji kuća, viših od jednog kata, u gradovima i mjestima, što će ih naredbom ustanoviti ministar prometa i javnih radova, dužni su na svoj trošak na prikladnom mjestu u prizemlju kuće kraj ulaznih vrata, za svakog najamnika u kući, postaviti po jedan listovni pretinac za ulaganje običnih poštanskih pošiljaka.

Način izgradnje i ugradnje, oblik i veličinu ovih kućnih listovnih pretinaca, kao i rok, u kojem se ovi imaju postaviti i ključevi od njih uručiti najamnicima, propisat će ministar prometa i javnih radova naredbenim putem.

§ 2.

Kućni listovni pretinci moraju biti uviek u uporabljivom stanju. Vlastnici odnosno stvarni uživatelji kuća, dužni su na zahtjev poštansko-brzojavne i brzoglasne uprave, svaki kvar na pretincima odmah popraviti.

§ 3.

Izuzetno od propisa § 29. zakona o pošti, brzojavu i brzoglasu od 16. srpnja 1931. smatra se, da je ulaganjem običnih poštanskih pošiljaka u kućne listovne pretince dostava propisno izvršena.

§ 4.

Prekršaji propisa ove zakonske odredbe i naredaba, izdanih na njezinu temelju, kaznit će se novčanom kaznom do 10.000 Kuna ili zatvorom do tri mjeseca.

U slučaju, da se novčana kazna ne uplati u odredjenom roku, zamjenjuje se ona kaznom zatvora, računajući za svakih 100 Kuna po jedan dan zatvora, ali najviše do tri mjeseca.

Novčane kazne idu u korist ubožke zaklade one obćine, u kojoj je prekršaj počinjen, a gdje takvih zaklada nema, u korist obćinske blagajne u svrhu podupiranja siromaha.

Kazne prema ovoj zakonskoj odredbi na prijavu poštansko-brzojavne i brzoglasne uprave izriču i izvršuju upravne oblasti prve molbe.

§ 5.

Povrh kazne, predvidjene u § 4., može poštansko-brzojavna i brzoglasna uprava kućne listovne pretince sama dati izraditi i postaviti, odnosno popraviti ih, na trošak dotičnog kućevlastnika ili stvarnog uživatelja kuće, te troškove utjerati ovršno upravnim putem. Troškovnik, sastavljen po poštansko-brzojavnoj i brzoglasnoj upravi, mjerodavan je za visinu troškova, i protiv platežnog naloga iste uprave za naplatu tih troškova nema pravnog lieka.

§ 6.

Provedba ove zakonske odredbe povjerava se ministru prometa i javnih radova i ministru unutarnjih poslova, svakome u njegovu djelokrugu.

§ 7.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 22. lipnja 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:

Dr. Ante Pavelić, v. r.

Broj: CLXXVII-1436-Z-1942.

Ministar prometa i javnih radova:
Ing. Hilmije Bešlagić, v. r.

Ministar unutarnjih poslova:
Dr. Andrija Artuković, v. r.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:
Dr. Mirko Puk, v. r.

* Narodne novine od 23. lipnja 1942. broj 137.

ZAKONSKA ODREDBA

o promjeni zakona o državnoj trošarini od 1. travnja 1930. broj 24.673 (Službene novine od 16. travnja 1930. broj 87-XXXIV) sa svim kasnijim promjenama i nadopunama

§ 1.

Druga rečenica stavke prve napomene 4. uz točku 13. člana 72. mienja se i glasi:

»Ova smjesa mora sadržavati u svakih 100 težinskih dielova smjese 10 težinskih dielova dehidriranog etilnog alkohola, a kao ostatak benzin, u koji ulazi i metilni alkohol kao sredstvo za denaturiranje etilnog alkohola.«

§ 2.

Količine smjese benzina s alkoholom, izmiešane u dosadašnjem omjeru, koje se na dan proglašenja ove zakonske odredbe zateknu kod prodavača i potrošača, mogu se i poslije proglašenja ove zakonske odredbe prodavati i upotrebljavati za pogon strojeva (motora).

§ 3.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama,* a provedba i nje-

zino mjerodavno tumačenje povjerava se državnom rizničaru.

U Zagrebu, ne 22. lipnja 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:

Dr. Ante Pavelić, v. r.

Broj: CLXXIX-1490-Z-1942.

Državni rizničar:

Dr. Vladimir Košak, v. r.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:

Dr. Mirko Puk, v. r.

* Narodne novine od 23. lipnja 1942. broj 137.

ZAKONSKA ODREDBA
o ukidanju zaključnih izpita u četvrtom razredu srednjih škola

§ 1.

Ukida se polaganje nižega tečajnoga izpita na svršetku četvrtog razreda klasičnih i realnih gimnazija kao i polaganje završnoga izpita na svršetku četvrtog razreda gradjanskih škola počevši od školske godine 1941.-42.

Osobe, koje su u prijašnjim školskim godinama s uspjehom svršile četvrti razred državnih, samoupravnih i priznatih posebničkih klasičnih gimnazija, realki i gradjanskih škola, a nisu po dosadanjim propisima položile niži tečajni odnosno zaključni izpit, imaju sva prava kao da su te izpite položile, osim prava na nastavak školovanja u petom razredu srednjih škola.

§ 2.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama,* a njezina se provedba povjerava ministru nastave.

U Zagrebu, dne 22. lipnja 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:
Dr. Ante Pavelić, v. r.

Broj: CLXXVIII-1483-Z-1942.

Ministar nastave:
Prof. *Stjepan Ratković,* v. r.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:
Dr. Mirko Puk, v. r.

---

* Narodne novine od 23 lipnja 1942. broj 137.

ZAKONSKA ODREDBA

kojom se ovlašćuje ministar zdravstva, da donese naredbu o službovnim odnosima pomoćnog osoblja u zdravstvenoj službi

§ 1.

Ovlašćuje se ministar zdravstva, da u suglasnosti s državnim rizničarom može mimo postojećih propisa donieti naredbu o službovnim odnosima pomoćnog osoblja u zdravstvenoj službi.

§ 2.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 22. lipnja 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:
Dr. Ante Pavelić, v. r.

Broj: CLXXV-1447-Z-1942.

Ministar zdravstva:
Dr. Ivo Petrić, v. r.

Državni rizničar:
Dr. Vladimir Košak, v. r.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:
Dr. Mirko Puk, v. r.

* Narodne novine od 23 lipnja 1942. broj 137.

ZAKONSKA ODREDBA

o promjeni i nadopuni zakonske odredbe od 7. travnja 1942. o proglašenju mrtvima osoba, nestalih iza 6. travnja 1941.

§ 1.

Iza § 8. zakonske odredbe od 7. travnja 1942. broj XCIII-834-Z-1942 o proglašenju mrtvima osoba, nestalih iza 6. travnja 1941. (Narodne novine od 8. travnja 1942. broj 78) dodaje se novi § 9., koji glasi:

»Propisi ove zakonske odredbe imaju se shodno primjenjivati i u postupku pred šerijatskim sudovima za proglašenje mrtvima muslimanskih osoba, nestalih iza 6. travnja 1941., kao i za postupak radi dokazivanja, da je nestali musliman umro.«

§ 2.

Dosadašnji § 9. postaje § 10.

§ 3.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 22. lipnja 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:
Dr. Ante Pavelić, v. r.

Broj: CLXXXI-1511-Z-1942.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:
Dr. Mirko Puk, v. r.

---

* Narodne novine od 24. lipnja 1942. broj 138.

ZAKONSKA ODREDBA*

o redarstvenoj straži Nezavisne Države Hrvatske

§ 1.

Redarstvena straža Nezavisne Države Hrvatske je na vojnički način ustrojeni dio oružane sile Nezavisne Države Hrvatske u sklopu ustaške vojnice sa zadatkom, da na području državnih redarstvenih oblasti bdije nad održavanjem javnog mira i reda, nad sigurnosti osoba i imovine, nad poštivanjem zakona, obćih i posebnih propisa, izdanih od državnih i samoupravnih oblasti, kao i da pruža pomoć u slučajevima javnih i posebničkih nesreća. U tu je svrhu redarstvena straža dužna predusretati i sprječavati protuzakonitosti svake vrste, a ako se ove ipak počine, dužna je prekršitelje pronaći i predati nadležnim oblastima.

Redartsvena straža s obzirom na svoj zadatak podpada pod ministarstvo unutarnjih poslova, ravnateljstvo za javni red i sigurnost.

§ 2.

U pogledu vršenja službe redarstvena straža podredjena je izravno mjestnim državnim redarstvenim oblastima i dužna je izvršiti svaki nalog upravitelja dotične oblasti.

Pojedini zapovjednici redarstvene straže rukovode odgojem, obukom i službom redarstvene straže, održavaju stegu medju njezinim pripadnicima i obavljaju njezine gospodarstvene i upravne poslove, sve to prema propisima i uputama, što ih izdaje ministarstvo unutarnjih poslova, ravnateljstvo za javni red i sigurnost.

---

* Po izpravku u Narodnim novinama od 3. srpnja 1942. broj 146.

§ 3.

Redarstvenu stražu sačinjavaju redarstveni izvršni službenici, koji se diele na častnike, dočastnike, stražare — dorojnike i pokusne stražare.

Prema zadatcima, koji se povjeravaju redarstvenim izvršnim službenicima, oni vrše službu u odori ili u gradjanskom odielu.

Redarstveni izvršni službenici, dok vrše službu u gradjanskom odielu, zovu se »izvidnici«.

§ 4.

Redarstveni izvršni službenici ostaju u službi redarstvene straže i u slučaju rata i ne mogu biti pozvani na obavljanje drugih vojnih ili gradjanskih dužnosti, koje sprječavaju ili onemogućuju vršenje njihove redarstvene službe.

§ 5.

Broj redarstvenih častnika i dočastnika ustanovljuje se prema činovima i razredima naredbom, koju izdaje ministar unutarnjih poslova u sporazumu s državnim rizničarom.

Broj stražara-dorojnika i pokusnih stražara ustanovljuje se svake godine proračunom ministarstva unutarnjih poslova.

§ 6.

Redarstvenom stražom Nezavisne Države Hrvatske zapovieda obće zapovjedničtvo redarstvene straže kod ravnateljstva za javni red i sigurnost.

Na čelu obćeg zapovjedničtva redarstvene straže stoji obći zapovjednik redarstvene straže, koji ima i svojstvo pročelnika odjela ministarstva unutarnjih poslova, ravnateljstva za javni red i sigurnost.

Obćeg zapovjednika redarstvene straže imenuje Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske iz stališa djelatnih

častnika redarstvene straže, hrvatskog domobranstva, ustaške vojnice ili oružničtva.

Dužnosti i prava obćeg zapovjednika redarstvene straže propisuje ministarstvo unutarnjih poslova, ravnateljstvo za javni red i sigurnost. Osobita je dužnost zapovjednika podržavati ustaški i vojnički duh redarstvene straže, upravljati izobrazbom redarstvenih izvršnih službenika u vojničkom i stručnom pogledu i nadzirati cjelokupnu službu redarstvene straže.

§ 7.

Činovi častnika i dočastnika redarstvene straže jesu:

a) častnika: redarstveni pukovnik, redarstveni podpukovnik, redarstveni bojnik, redarstveni nadsatnik, redarstveni satnik, redarstveni nadporučnik, redarstveni poručnik i redarstveni zastavnik;

b) dočastnika: redarstveni vodnik, redarstveni dovodnik i redarstveni rojnik.

§ 8.

Redarstveni častnici svrstavaju se kao državni činovnici u činovne razrede, i to:

redarstveni pukovnik u V. činovni razred,
redarstveni podpukovnik u VI. činovni razred,
redarstveni bojnik u VII. činovni razred,
redarstveni nadsatnik u VIII. činovni razred,
redarstveni satnik u IX. činovni razred,
redarstveni nadporučnik u X. činovni razred,
redarstveni poručnik u XI. činovni razred i
redarstveni zastavnik u XII. činovni razred.

Redarstveni dočastnici svrstavaju se kao državni dočinovnici u tri razreda, i to:

redarstveni vodnik u I. razred,
redarstveni dovodnik u II. razred i
redarstveni rojnik u III. razred.

Stražari dorojnici i pokusni stražari svrstavaju se kao državni podvornici u dva razreda, i to:

redarstveni dorojnik u I. razred, a

pokusni stražar u II. razred.

Častnici, svrstani od V. do zaključno VII. činovnog razreda, jesu stožerni častnici, a častnici svrstani u VIII., IX. i X. činovnom razredu viši častnici.

§ 9.

Za pokusnog stražara redarstvene straže može biti primljen onaj, koji dokaže, da izpunjava ove uvjete:

1. da je državljanin Nezavisne Države Hrvatske,
2. da je čestita i pristojna vladanja i neporočne prošlosti,
3. da nije mladji od 18 ni stariji od 30 godina,
4. da nije oženjen odnosno da je udovac bez djece,
5. da je zdrav i krepkog tjelesnog sustava, a visok najmanje 172 cm,
6. da dobro poznaje hrvatski jezik u pismu i govoru,
7. da je odslužio obvezatnu djelatnu službu u oružanoj sili i
8. da nije pod tutorstvom, skrbstvom ni stečajem.

Od uvjeta, navedenih u toč. 3., 4. i 5. može osloboditi obći zapovjednik redarstvene straže.

Osoba, koja želi biti primljena za pokusnog stražara, mora se pismeno obvezati, da će u redarstvenoj straži služiti najmanje četiri godine.

Uvjet iz § 7. odpada za one, koji se primaju kao novaci u središtnju redarstvenu školu.

Služba pokusnog stražara traje godinu dana.

§ 10.

Častnički zbor redarstvene straže popunjava se:
a) iz redova djelatnih i pričuvnih častnika hrvatskog domobranstva, ustaške vojnice i oružničtva u činu poručnika i nadporučnika, koji nisu stariji od 30 godina;
b) iz redova redarstvenih dočastnika, koji zasluže častnički čin svojim vladanjem i savjestnim vršenjem službe, ako su predhodno položili izpit za redarstvenog častnika, a nisu stariji od 45 godina.

Dočastnički zbor redarstvene straže popunjava se:
a) promaknućem stražara — dorojnika i
b) iz redova djelatnih i pričuvnih dočastnika hrvatskog domobranstva, ustaške vojnice i oružničtva, koji nisu stariji od 30 godina, a predhodno su osposobljeni za redarstvenu službu.

Služba redarstvenih častnika iz stavke 1. pod a) i dočastnika iz stavke 2. pod b) prve je godine pokusna i ubraja se u djelatnu službu redarstvene straže. Nakon izteka pokusne službe, koja traje godinu dana, dužni su se ovi podvrći stručnom izpitu, koji se polaže pred posebnim povjerenstvom središtnje redarstvene škole. Ako izpit ne polože, odpuštaju se iz redarstvene straže.

Oružnički častnici i dočastnici, koji priedju u službu redarstvene straže, oslobodjeni su pokusne službe i stručnog izpita, ako su ga položili u oružničtvu.

§ 11.

Redarstvene častnike od satnika na više imenuje Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske, a ostale ministar unutarnjih poslova. Redarstvene dočastnike, stražare — dorojnike i pokusne stražare imenuje obći zapovjednik redarstvene straže.

§ 12.

Redarstveni častnici i dočastnici mogu biti promaknuti u viši čin, pošto su u svakom činu uspješno služili četiri godine.

Imenovanja i promaknuća redarstvenih častnika s izobrazbom pučke škole do uključivo čina nadporučnika, a oni s nepodpunom srednjoškolskom izobrazbom do uključivo čina nadsatnika, vrše se odredbom Poglavnika Nezavisne Države Hrvatske »za osobu«, nu samo u slučajevima osobite sposobnosti i potrebe.

Za redarstvene rojnike mogu biti imenovani stražari — dorojnici, koji su uspješno odslužili tri godine u tom činu i svršili srednju redarstvenu školu ili položili stručni izpit pred povjerenstvom u svom zapovjedničtvu, kao i oni stražari — dorojnici, koji su uspješno odslužili jednu godinu stražarske službe i svršili središtnju redarstvenu školu s vrlo dobrim uspjehom. Isto tako mogu biti imenovani za redarstvene rojnike nakon trogodištnje stražarske službe i oni stražari — dorojnici, koji su vrlo dobro ocienjeni, a nisu mogli uslied izvanrednih prilika polaziti središtnju redarstvenu školu, odnosno redarstveni tečaj.

Za stražare — dorojnike mogu biti promaknuti dobro ocienjeni pokusni stražari nakon odslužene godine dana pokusne redarstvene službe odnosno nakon šest mjeseci, provedenih u središtnjoj redarstvenoj školi.

§ 13.

Beriva redarstvenih častnika i dočastnika jednaka su berivima državnih činovnika odnosno dočinovnika odgovarajućeg činovnog razreda, a beriva stražara — dorojnika i pokusnih stražara jednaka su berivima državnih podvornika odgovarajućeg razreda.

Osim beriva redarstveni častnici i dočastnici imaju pravo na službovni doplatak, koji se ubraja u temelj za odredjivanje mirovine u postotcima prema godinama službe, priznate za mirovinu.

Službovni doplatak iznosi mjesečno:

a) za častnike:

za pukovnike . . . . Kuna 1.500.—,
za podpukovnike, bojnike, nadsatnike i satnike . . . . Kuna 1.400.—,
za nadporučnike . . . . Kuna 800.—,
za poručnike i zastavnike . . . Kuna 200.—;

b) za dočastnike:

za vodnike I. stupnja Kuna 50.—, 2. stupnja Kuna 150.—, 3. stupnja Kuna 250.—;

za dovodnike i rojnike 1. stupnja Kuna 50.—, 2. stupnja Kuna 100.—, 3. stupnja Kuna 150.—.

§ 14.

Redarstveni izvršni službenici pri nastupu službe polažu sliedeću prisegu:

»Prisižem Bogu Svemogućemu i dajem svoju častnu rieč, da ću Nezavisnoj Državi Hrvatskoj i Poglavniku kao predstavniku njezina vrhovničtva biti vjeran, da ću probitke naroda hrvatskoga uviek čuvati, da ću ustav i zakone Nezavisne Države Hrvatske uviek poštivati, da ću kao državni redarstveni izvršni službenik svoje dužnosti i zapoviedi predpostavljenih zdušno izvršavati i da ću se u obrani domovine i naroda hrvatskoga hrabro boriti, da ću savjetsno izpunjavati dužnosti, koje me vežu kao redarstvenog izvršnog službenika u službi javnog mira, reda i sigurnosti, da će mi pri tome uviek biti pred očima samo korist službe i države, te da ću čuvati službenu tajnu.

Tako mi Bog pomogao!«

§ 15.

Redarstvena straža sastoji se od pješačkih, konjaničkih i samokretnih jedinica, koje se diele na pukovne, bojne, satove, vodove i rojeve.

Broj, vrstu i jačinu pojedinih jedinica propisuje ministarstvo unutarnjih poslova, ravnateljstvo za javni red i sigurnost.

§ 16.

Redarstvena straža ima svoju zastavu, koju propisuje ministarstvo unutarnjih poslova, ravnateljstvo za javni red i sigurnost.

§ 17.

Radi vojničke i stručne redarstvene izobrazbe osniva se središtnja redarstvena škola, u kojoj obuka traje godinu dana. Propise o ustrojstvu i radu ove škole kao i o primanju pitomaca u ovu školu izdaje ministarstvo unutarnjih poslova ravnateljstvo za javni red i sigurnost.

Osim središtnje redarstvene škole može ministarstvo unutarnjih poslova, ravnateljstvo za javni red i sigurnost, prema potrebi osnivati kod pojedinih zapovjedničava redarstvene straže i redarstvene tečajeve radi izobrazbe onih dočastnika, stražara — dorojnika i pokusnih stražara, koji nisu mogli polaziti središtnju redarstvenu školu.

Nakon svršetka obuke u središtnjoj redarstvenoj školi i redarstvenim tečajevima polaznici polažu završni izpit.

§ 18.

U središtnju redarstvenu školu mogu se primati kao novaci mladići, koji su navršili 18. godinu života, ako izpunjavaju uvjete iz § 9., osim uvjeta pod toč. 7., i

ako se s pristankom roditelja odnosno nadtutorstvene oblasti obvežu, da će u redarstvenoj straži služiti najmanje četiri godine.

Vrieme, provedeno u središtnjoj redarstvenoj školi, računa se novacima u rok djelatne obvezatne službe u hrvatskom domobranstvu odnosno u ustaškoj vojnici, ako uspješno svrše školu.

Novaci-pitomci središtnje redarstvene škole, koji se radi slabog uspjeha ili zbog kazne odpuštaju iz škole, upućuju se na odsluženje djelatne obvezatne službe u hrvatskom domobranstvu odnosno u ustaškoj vojnici, a vrieme, provedeno u školi, ne računa im se u rok djelatne obvezatne službe.

§ 19.

Redarstveni izvršni službenik ima u službi prava i dužnosti vojničkog stražara.

§ 20.

Redarstveni izvršni službenik, vršeći službu, može uz potreban oprez upotriebiti oružje, ako se uspjeh ne može postići na drugi način.

Upotreba oružja dopuštna je:

1. u slučaju nuždne obrane, da se odbije od sebe ili druge osobe siloviti napadaj;

2. da se svlada svaki odpor, kojim se namjerava osujetiti službeno uredovanje;

3. da se sprieči bieg opasnih zločinaca;

4. da se sprieči bieg sumnjivih osoba preko državne granice i

5. da se odbije napadaj na predmet, povjeren na čuvanje.

Prigodom upotrebe oružja mora se čuvati ljudski život, koliko je god moguće. Gdje prilike dopuštaju,

mora se službenik služiti manje pogibeljnim oružjem i sredstvima (bodežom, sabljom, suznim plinom i suznim praskama), a uviek ima paziti na to, da ne stradaju nevini.

Zastrašivanje pucanjem u zrak zabranjeno je.

Redarstveni izvršni službenik dužan je o svakoj upotrebi oružja bez odlaganja podieti izcrpiv pismeni izvještaj opravdanja.

Svaka upotreba oružja mora se izvidjeti, i za upotrebu oružja odgovoran je onaj, koji ju je izvršio, odnosno onaj koji ju je naložio.

§ 21.

Redarstveni izvršni službenik, vršeći službu, ima pravo zatražiti podporu pripadnika hrvatskog domobranstva, ustaške odnosno željezničke vojnice, rizničke straže odnosno drugih javnih službenika, ovlaštenih nositi oružje i to u svakom slučaju, kada sam ne može postići uspjeh u svom uredovanju.

§ 22.

Redarstveni izvršni službenik kod zaustavljanja osoba mora se poslužiti glasnim pozivom »U ime zakona«.

Takvu pozivu dužan je pokoriti se svatko.

§ 23.

Redarstveni izvršni službenik ne smije napustiti svoju dužnost bez očigledne potrebe, pa ma to bilo skopčano i s pogibelji za njegov život. On je dužan, bez obzira na to, da li je razporedjen u službi ili nije, svakoj osobi, kojoj je u pogibelji život, osobna sigurnost, sloboda ili imovina, odmah pružiti pomoć i zaštitu i u svakoj zgodi učiniti sve, što je potrebno za

održavanje javnog mira i reda, jer se predmnieva, da je redarstveni izvršni službenik uviek u službi.

§ 24.

Redarstveni izvršni službenik ne može bez odobrenja obćeg zapovjednika redarstvene straže biti član bilo kojeg posebničkog družtva.

On se ne smije baviti u obće nikakvim drugim zanimanjem, a dužan je izviestiti obće zapovjedničtvo redarstvene straže o zanimanju svih članova svoje obitelji, koji žive s njim u zajedničkom kućanstvu.

Isto tako redarstveni izvršni službenik ne smije bez izričitog naloga upravitelja redarstvene oblasti odnosno bez naloga svog zapovjednika obavljati izvide i straženje u probitku posebničkih osoba, nadgledati i pratiti takve osobe niti čuvati njihove stvari.

Za obavljanje svojih službovnih dužnosti redarstveni izvršni službenik ne smije primati izravno bilo kakvu nagradu od posebnika.

§ 25.

Za kažnjavanje stegovnih prestupaka ustaških i službovnih dužnosti i svih prestupaka i zločina u smislu kaznenog zakonika od 27. siečnja 1929. i vojnog kaznenog zakonika od 11. veljače 1930., koje počine redarstveni izvršni službenici, nadležan je ustaški stegovni i kazneni sud.

Za kažnjavanje stegovnih prekršaja ustaških i službovnih dužnosti, kao i kaznenih i redarstvenih prekršaja, koje počine redarstveni izvršni službenici, nadležni su zapovjednici jedinica redarstvene straže prema posebnim propisima, što ih izdaje ministarstvo unutarnjih poslova, ravnateljstvo za javni red i sigurnost.

§ 26.

Premještaj redarstvenih izvršnih službenika vrši se u pravilu samo iz službenih razloga i to naredbom ministarstva unutarnjih poslova, ravnateljstva za javni red i sigurnost.

§ 27.

Propisi o ženitbi pripadnika ustaške vojnice odnose se i na redarstvene izvršne službenike.

Broj oženjenih redarstvenih dočastnika i stražara — dorojnika ne smije biti veći od dvie trećine cjelokupnog broja redarstvenih dočastnika odnosno stražara — dorojnika.

Obći zapovjednik može iznimno dozvoliti ženitbu i pokusnom stražaru.

Neoženjeni i razstavljeni pokusni stražari, stražari — dorojnici kao i ostali redarstveni dočastnici udovci bez djece moraju stanovati u redarstvenim vojarnama.

§ 28.

Redarstveni častnici prigodom nastupa službe u redarstvenoj straži primaju bezplatno odoru, obuću i oružje.

Redarstveni dočastnici, stražari — dorojnici i pokusni stražari obskrbljuju se za sve vrieme službe u redarstvenoj straži bezplatno potrebnom odorom, obućom i oružjem.

Redarstveni izvršni službenici, koji vrše službu u gradjanskom odielu, dobivaju za vrieme, dok vrše takvu službu, doplatak na odielo.

Ministarstvo unutarnjih poslova, ravnateljstvo za javni red i sigurnost, propisat će odoru, obuću, opremu

i naoružanje, način obskrbe, pravo redarstvenih izvršnih službenika na odoru, obuću i opremu kao i visinu doplatka na odielo izvidnika.

§ 29.

Ministarstvo unutarnjih poslova u sporazumu s ministarstvom udružbe i s Državnom riznicom izdat će posebne propise o osiguranju redarstvenih izvršnih službenika u slučajevima bolesti, nesreća ili nezgoda.

§ 30.

Pravo na liečenje, koje imaju pripadnici ustaške vojnice odnosno članovi njihovih obitelji, pripada i redarstvenim izvršnim službenicima odnosno članovima njihovih obitelji.

§ 31.

Redarstveni izvršni službenici stječu pravo na osobnu mirovinu nakon navršenih deset godina djelatne državne službe u redarstvenoj straži Nezavisne Države Hrvatske, hrvatskom domobranstvu, ustaškoj vojnici odnosno u oružničtvu.

Za prvih deset godina za mirovinu priznate službe iznosi mirovina 50% od mirovinskog temelja. Za svako daljnje započeto polugodište iznosi mirovina još 1.25% od mirovinskog temelja tako, da nakon trideset godina za mirovinu priznate službe umirovljeni redarstveni izvršni službenik dobije mirovinu jednaku mirovinskom temelju.

Kao temelj za odredjivanje mirovine služi plaća, stanarina i službovni doplatak.

§ 32.

Propisi, koji se odnose na izstup častnika iz ustaške vojnice, vriede i za izstup častnika iz redarstvene straže.

§ 33.

Redarstveni dočastnik, stražar — dorojnik i pokusni stražar odpušta se iz redarstvene straže:

1. ako se tokom pokusne službe ustanovi, da je nesposoban za redarstvenu službu;

2. nakon izteka roka obvezatne službe u redarstvenoj straži;

3 ako je zbog prestupka ili zločina osudjen na gubitak čina;

4. u slučaju tjelesne ili duševne nesposobnosti za službu u redarstvenoj straži;

5. u slučajevima, predvidjenima propisom o stezi;

6. u slučajevima smanjenja brojnog stanja;

7. ako se oženi bez dozvole i

8. ako član obitelji, koji živi u zajedničkom kućanstvu s redarstvenim dočastnikom, stražarom — dorojnikom ili pokusnim stražarom, ima takvo zanimanje ili obavlja takve poslove, koji krnje ugled redarstvene straže odnosno njezina službenika.

Službenici, spomenuti u prednjoj stavci, ako su odslužili deset godina službe, koja se računa za stjecanje prava na mirovinu, umirovljuju se.

Redarstveni izvršni službenik, koji do odpusta iz redarstvene straže nije odslužio obvezatnu djelatnu službu

u oružanoj sili, uputit će se na odsluženje djelatne službe u hrvatskom domobranstvu odnosno u ustaškoj vojnici.

§ 34.

Redarstveni izvršni službenici, nakon dvanaest godina odslužene djelatne službe u dočastničkim činovima, bez obzira na njihovu školsku izobrazbu, mogu biti primljeni u stališ gradjanskih državnih i samoupravnih činovnika, za koje se traži izobrazba nepodpune srednje ili s njom izjednačene škole.

§ 35.

Propisi o vršenju službe, o pravima i dužnostima kao i o službovnim odnosima, koji se odnose na pripadnike ustaške vojnice, vriede i za redarstvene izvršne službenike. U pomanjkanju takvih propisa, vriede propisi zakona o činovnicima.

§ 36.

Redarstveni izvršni službenici, koji na dan proglašenja ove zakonske odredbe budu zatečeni u službi redarstvene straže Nezavisne Države Hrvatske, preimenovat će se i ponovno svrstati naredbama ministra unutarnjih poslova, koje će se izdati za svaku pojedinu osobu u roku od mjesec dana nakon proglašenja ove zakonske odredbe. Njihovo svrstavanje izvršit će se bez obzira na već izvršeno svrstavanje prema propisima zakonske odredbe o svrstavanju, berivima i mirovinama državnih službenika od 27. studenoga 1941. broj CDXXXVII-2115-Z-1941 odnosno prema propisima zakonske odredbe o berivima državnih nadstražara, stražara i detektiva od 24. siečnja 1942. broj XXX-160-Z-1942. Ovo svrstavanje izvršit će se prema sliedećoj skrižaljci:

A) Častnici:

činovni razred:	plaćevni stupanj	Školska izobrazba:	preimenovat će se kao:	svrstavaju se u: činovni razred	plaćevni stupanj
prema zakonskoj odredbi od 27. XI. 1941. o svrstavanju berivima i mirovinama					
VI.	2.	podpuna srednja škola	redarstveni podpukovnik	VI.	2.
VI.	1.	„	„	VI.	1.
VI.	2.	nepodpuna srednja škola	redarstveni bojnik	VII.	2.
VI.	1.	„	„	VII.	1.
VII.	—	podpuna srednja škola	„	VII.	—
VII.	—	nepodpuna srednja škola	redarstveni nadsatnik	VIII.	—
VIII.	—	podpuna srednja škola	„	VIII.	—
VIII.	—	nepodpuna srednja škola	redarstveni satnik	IX.	—
IX.	—	podpuna srednja škola	„	IX.	—
IX.	—	nepodpuna srednja škola	redarstveni nadporučnik	X.	—
X.	—	podpuna srednja škola	„	X.	—
X.	—	nepodpuna srednja škola	redarstveni poručnik	XI.	—
XI.	—	podpuna srednja škola	„	XI.	—
XI.	—	nepodpuna srednja škola	redarstveni zastavnik	XII.	—
XII.	—	„	„	XII.	—

B) Ostali (dočastnici, stražari — dorojnici i pokusni stražari):

Službovni nazivi: prema propisima zakonske odredbe o berivima državnih redarstvenih nadstražara, stražara i detektiva od 24. I. 1942. broj XXX-160-Z-1942.	razred	preimenovat će se kao:	svrstavaju se u:
redarstveni nadstražari i viši detektivi (agenti)	Ia.	redarstveni vodnici	I. razred dočinovnika
redarstveni stražari i detektivi (agenti)	I.	redarstveni dovodnici	II. razred dočinovnika
redarstveni stražari i detektivi (agenti)	II.	redarstveni rojnici	III. razred dočinovnika
„ „	III.	stražari-dorojnici	I. razred podvornika
redarstveni stražari vježbenici i detektivi (agenti) vježbenici	—	pokusni stražari	II. razred podvornika

Vrieme za napredovanje nakon preimenovanja i svrstavanja, izvršenog prema prednjim propisima, računat će se od 1. siečnja 1942.

Beriva prema propisima ove zakonske odredbe izplaćivat će se redarstvenim izvršnim službenicima, svrstanim prema prednjim propisima, počam od 1. srpnja 1942.

§ 37.

Provedba ove zakonske odredbe povjerava se ministru unutarnjih poslova.

§ 38.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama,* kojim danom pre-

staju vriediti svi propisi, koji se odnose na redarstvenu stražu i na uredjenje službovnih odnosa državnih redarstvenih službenika, u koliko su protivni propisima ove zakonske odredbe.

U Zagrebu, dne 22. lipnja 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:
Dr. Ante Pavelić, v. r.

Broj: CLXXII-1205-Z-1942.

Ministar unutarnjih poslova:
Dr. Andrija Artuković, v. r.

Ministar hrvatskog domobranstva:
Doglavnik-Vojskovodja
Slavko Kvaternik, v. r.

Državni rizničar:
Dr. Vladimir Košak, v. r.

Ministar udružbe:
Dr. Lovro Sušić, v. r.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:
Dr. Mirko Puk, v. r.

* Narodne novine od 24. lipnja 1942. broj 138.

ZAKONSKA ODREDBA

o promjeni i nadopuni zakona o biljegovini i pristojbama od 30. ožujka 1911. sa svim kasnijim promjenama i nadopunama

§ 1.

U petoj stavci točke 5. člana 5. briše se zadnja rečenica.

§ 2.

Točka 5. člana 6. briše se, a dosadašnje točke 6. do 16. postaju točkama 5. do 15.

§ 3.

Tbr. 5. dodaje se 1. Napomena, koja glasi:

»1. Napomena. Za rješitbe, koje više oblasti izdaju povodom utoka, na koje je biljegovina naplaćena, ne će se prigodom izdavanja naplatiti nikakva biljegovina.«

§ 4.

2. Napomena Tbr. 6. briše se.

§ 5.

Naslov pred Tbr. 52 mienja se i glasi:

»B. Kod Upravnog sudišta«

Tbr. 52. mienja se i glasi:

»Kod Upravnog sudišta plaćaju se sliedeće biljegovine:

1. za tužbe, izjavljene Upravnom sudištu proti rješitbama ili radu svih upravnih oblasti, od svakog arka Kuna 50.—;

2. za priedlog za obnovu postupka kod Upravnog sudiišta od prvog arka Kuna 400.—, a za svaki početi arak Kuna 30.—;

3. za tužbe Upravnom sudiištu radi izdavanja rješenja Upravnog sudišta umjesto rješitbe upravne oblasti (§ 80. zakonske odredbe o Upravnom sudištu), od svakog arka Kuna 20.—;

4. za priedlog Upravnom sudištu za rješenje priepora o nadležnosti (§ 37. zakonske odredbe o Upravnom sudištu), od svakog arka Kuna 10.—;

5.kad se kod Upravnog sudišta u upravnom prieporu vodi ustmena razprava u prisutnosti barem jedne parbene stranke, plaća tužitelj za cieli zapisnik, bez obzira na broj araka Kuna 20.—, ako razprava ne traje više od pol sata. Za svakih daljnjih početih pol sata platit će se trostruka biljegovina bez obzira na broj araka;

6. ako je predmet priepora procjenjiv, plaća se:

a) za osude od vriednosti priepornog predmeta 1%, no najmanje Kuna 100.—;

b) za zaključke iz § 61. zakonske odredbe o Upravnom sudištu Kuna 200.—;

7. ako je predmet priepora neprocjenljv, plaća se:

a) za osude . . . . Kuna 400.—;

b) za zaključke iz § 61. zakonske odredbe o Upravnom sudištu . . . . Kuna 200.—

1. Napomena. Za tužbe, podnesene Upravnom sudištu radi naknade štete po § 134. zakona o obćem upravnom postupku, plaća se biljegovina od 100 Kuna za prvi arak, a za svaki daljnji arak 30 Kuna, dočim se za dotičnu osudu odnosno zaključak ne plaća nikakva biljegovina.

2. Napomena. Ako Upravnom sudištu stigne nebiljegovani ili nedovoljno biljegovani podnesak (tužba,

priedlog), na koji se ima unapried platiti biljegovina, Upravno sudište pozvat će podnositelja pismeno prema odredjenom obrazcu, da u roku od 8 dana plati biljegovinu. U koliko podnositelj u tom roku ne plati biljegovinu ili ne izjavi, da od podneska odustaje, Upravno sudište će najdulje u roku od 8 dana dostaviti prijavu onom poreznom uredu, na području kojeg ima biljegovni obvezanik svoje prebivalište.

Porezni ured izdat će biljegovnom obvezaniku platežni nalog za plaćanje redovite i u dvostrukom iznosu povišene biljegovine. Ubrane biljegovine knjižit će se kao redoviti prihod od biljegovina.

Proti platežnom nalogu dopušten je utok na rizničko upraviteljstvo u roku od 15 dana nakon dana primitka naloga. Utok mora biti biljegovan po Tbr. 6. zakona o biljegovini i pristojbama i ne zadržava naplatu redovne biljegovine.

Kod ubiranja ovih biljegovina primjenjivat će se propisi uredbe o osiguranju, naplati i nenaplativosti poreza.

Postupak oko ubiranja biljegovine ne zadržava rad Upravnog sudišta.

Pozvana osoba naliepit će biljege na propisanom mjestu obrazca poziva, kojim je pozvana na plaćanje biljegovine, a neponištene će biljege zajedno s pozivom vratiti Upravnom sudištu.

3. Napomena. Biljegovina iz ovog tarifnog broja za osudu odnosno za zaključak ne plaća se unapried, nego će se naknadno platiti samo u slučaju, ako Upravno sudište odbaci tužbu. Odluku o plaćanju ove biljegovine donosi Upravno sudište konačno, i to u samoj osudi (zaključku), kojom se tužba odbacuje.

Ako se odbaci tužba (priedlog), koju je državni službenik podnio proti odluci (rješitbi) upravne oblasti,

kojom je povriedjeno njegovo pravo kao državnog službenika, naredit će se na isti način naknadna naplata biljegovine i za tužbu (priedlog).

4. Napomena. Tužitelj je dužan u tužbi, označiti vriednost priepora odnosno označiti priepor kao neprocjenjiv.

O pitanju, da li je vriednost prieporonog predmeta procjenjiva ili neprocjenjiva, odnosno da li se kod procjenjivih stvari može vriednost utvrditi već kod Upravnog sudišta ili tek kod upravne oblasti, rješava konačno po slobodnoj razsudi Upravno sudište.

Ako Upravno sudište može kod procjenjivih stvari samo procieniti vriednost priepora, ono će u slučajevima, ako tužbu odbaci, samo utvrditi iznos biljegovine na osudu. Ako Upravno sudište ne može procieniti vriednost priepora, prepustit će poreznom uredu, na području kojeg se nalazi prebivalište biljegovnog obvezanika, da porezni ured procieni vriednost priepora putem upravne oblasti, koja je izdala pobijanu rješitbu. Ovo će Upravno sudište u svojoj osudi posebno napomenuti.

5. Napomena. Upravno sudište dužno je ovjerovljeni odpravak osude (zaključka), kojom se tužba odbacuje, istodobno, kada ga dostavlja strankama, dostaviti i onom poreznom uredu, na području kojeg se nalazi prebivalište biljegovnog obvezanika. Ovo dostavljanje vršit će se putem onog rizničkog upraviteljstva, na području kojeg se nalazi spomenuti porezni ured, koji će biljegovinu u gotovu novcu od biljegovnog obvezanika ubrati, u koliko poreznom uredu već nije bio dostavljen iznos biljegovine od strane oblasti, rješitba koje je bila predmetom tužbe. Ova oblast mora prigodom uručenja

osude (zaključka) Upravnog sudišta pokušati ubrati biljegovinu od tužitelja u gotovu novcu radi predaje poreznom uredu. Ako biljegovni obvezanik ne udovolji tome zahtjevu, upravna će oblast o tome odmah obaviestiti mjerodavni porezni ured.

Pobliže propise u pogledu odmjere i ubiranja ove biljegovine propisat će državni rizničar propisnikom.

6. Napomena. Biljegovina na zapisnike o razpravama izračunava se odmah nakon zaključenja ročišta i priobćuje se stranci, da položi izračunanu biljegovinu u državnim biljezima. Biljegovina se liepi na svršetku zapisnika i poništava zumbom i pečatom Upravnog sudišta. Za odmjeru biljegovine mjerodavno je vrieme, za koje je u zapisniku utvrdjeno, da je upotriebljeno za razpravu. Proti ovom utvrdjenju nema pravnog lieka. Vrieme se računa po službenom satu, koji se nalazi u sudbenoj dvorani za razprave, a ako ovog nema, po satu, koji stoji sudištu na razpolaganju. Ako obvezana osoba ne položi biljegovine na zapisnik u roku od 8 dana nakon dana, kojeg je bila održana razprava, upravno sudište dostavit će to poreznom uredu, na području kojega ima svoje prebivalište stranka obvezana na plaćanje. Porezni ured izdat će biljegovnom obvezaniku platežni nalog za plaćanje redovite biljegovine i u dvostrukom iznosu povišene biljegovine. Kad se redovita i povišena biljegovina ubere, knjižit će se kao redoviti prihod od biljegovine i pristojbine. Protiv platežnog naloga ima mjesta utoku na rizničko upraviteljstvo u roku od 15 dana nakon dana primitka naloga. Utok mora biti biljegovan po Tbr. 6. zakona o biljegovini i pristojbama, te ne zadržava naplatu redovite biljegovine. Isto tako postupak oko ubiranja ove biljegovine ne zadržava rad Upravnog sudišta.

7. Napomena. Za naredbu Upravnog sudišta, kojom se naredjuje, da stranka podnese ili učini nešto, što je bila dužna podnieti ili učiniti uz tužbu, plaća se biljegovina po Tbr. 5. zakona o biljegovini i pristojbama. Ako biljegovni obvezanik ne položi ovu biljegovinu, postupat će se po propisima napomene 5. ovog tarifnog broja.

8. Napomena. Za žalbu iz druge stavke § 101. zakonske odredbe o Upravnom sudištu plaća se od prvog arka Kuna 100.—, a za svaki daljnji početi arak Kuna 30.—. Za rješitbu na ovu žalbu plaća se biljegovina iz točke 6. slovo a) ovog tarifnog broja.

§ 6.

U Tbr. 53. mjesto rieči: »kod upravnog suda« stavljaju se rieči: »kod Upravnog sudišta«, a u napomeni uz ovaj tarifni broj mjesto rieči: »po Zakonu o Državnom savjetu i upravnim sudovima« stavljaju se rieči: »po zakonskoj odredbi o Upravnom sudištu«.

§ 7.

U točki 2. i napomenama 1. i 3. Tbr. 99a) umjesto rieči: »20 na sto« stavljaju se rieči: »20% t. j. jedna petina«.

U drugoj stavci točke 3. napomene 4. umjesto rieči: »10 na sto« stavljaju se rieči: »10% t. j. jedna desetina«.

§ 8.

Provedba ove zakonske odredbe povjerava se državnom rizničaru.

§ 9.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama,* ali s time, da se propisi § 7. ima primjenjivati od 1. siečnja 1942., a propis § 5. od 11. ožujka 1942.

U Zagrebu, dne 22. lipnja 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:

Dr. Ante Pavelić, v. r.

Broj: CLXXX-1229-Z-1942.

Državni rizničar:

Dr. Vladimir Košak, v. r.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:

Dr. Mirko Puk, v. r.

* Narodne novine od 24. lipnja 1942. broj 138.

NAREDBA

Ministarstva unutarnjih poslova od 11. lipnja 1942. broj 11435-II-B-1942 o promjeni imena mjesta u kotaru Derventa, Gradačac, Priedor i Žepče

Na temelju čl. 1. zakona o imenima mjesta i ulica i o obilježavanju kuća brojevima od 18. veljače 1930. propisujem ovu naredbu:

§ 1.

Ime sela i katastralne obćine Novo Selo (Otočak i Zborište) u upravnoj obćini Bosanski Brod, kotar Derventa, mienja se u Nova Ukrina.

§ 2.

Ime sela i katastralne obćine Jasenovac u upravnoj obćini Odžak, kotar Gradačac, mienja se u Posavska Mahala.

§ 3.

Ime sela Petrov Gaj u upravnoj obćini Omarska, kotar Priedor, mienja se u Hadžimehtić.

§ 4.

Imena sela Gostović Srpski i Gostović Turski u upravnoj obćini Zavidovići, kotar Žepče mienjaju se i to: Gostović Srpski u Grahovica, a Gostović Turski u Sinanovići.

§ 5.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom progla-
šenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 11. lipnja 1942.

Ministar unutarnjih poslova:

Dr. Andrija Artuković, v. r.

* Narodne novine od 24. lipnja 1942. broj 138.

OBLASTNA ODLUKA

Državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. lipnja 1942. broj 7120-1942 o odkupnim i prodajnim cienama siena

Na temelju § 2. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941. broj CDIV-2038-Z-1941 izdajem ovu oblastnu odluku:

I.

Odkupne ciene siena ustanovljuju se kako sliedi:

1. za kiselo i poluslatko livadno sieno Kn 200.—
2. za sladko sieno Kn 250.—
3. za crvenu djetelinu i lucernu Kn 275.—

sve za 100 kg neprešanog, nezamuljenog i nepljesnivog, zdravog siena, bez šaša, žukve i korova s dopremom u skladište kupca.

Ciene, ustanovljene ovom oblastnom odlukom, obvezatne su i za sve neizvršene zaključke o sienu, koji su sklopljeni uz više ciene.

II.

Trgovci na veliko smiju na ciene, ustanovljene u točki I. ove oblastne odluke, dodati za prešanje siena u bale, te za dovoz u željeznička kola ili teglenicu (šlep), kao i za svoju ukupnu (brutto) zaradu, najviše Kn 60.— za 100 Kn.

III.

Trgovci na malo, koji prodaju sieno potrošaču, smiju na ciene trgovaca na veliko dodati:

1. sve stvarno plaćene prievozne, pretovarne i iztovarne troškove od utovarne postaje do svojeg poduzeća,
2. obćinsku trošarinu i druge mjestne daće, ako njihovo poduzeće nije u istoj obćini, u kojoj je trgovac na veliko,
3. na ime ukupne (brutto) zarade najviše 9% od prodajne ciene.

IV.

Ciene trave, djeteline i lucerne u nepokošenom stanju mogu biti samo tolike, da ciene trave, djeteline i lucerne u pokošenom i osušenom stanju ne prelaze odkupne ciene, ustanovljene u točki I. ove oblastne odluke. Svi pravni poslovi o odkosu ili zakupu livada, sjenokoša ili djetelišta, ma kakve god vrste oni bili, moraju u pogledu ciena biti u skladu s propisom prednje stavke ove točke, a već postojeći pravni poslovi, koji su tome protivni, proglašuju se ništetnima.

V.

Prekršitelji ove oblastne odluke kaznit će se po § 11. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941. broj CDIV-2038-Z-1941, preinačene i dopunjene zakonskom odredbom od 17. siečnja 1942. broj XV-104-Z-1942.

VI.

Ova oblastna odluka zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama,* a istoga dana pre-

* Narodne novine od 24. lipnja 1942. broj 138.

staje vriediti oblastna odluka o odkupnim i prodajnim cienama siena i slame od 14. siečnja 1942. broj 128-Z-1942 (Narodne novine od 16. siečnja 1942. broj 13), u koliko ustanovljuje odkupne i prodajne ciene siena.

Zagreb, dne 19. lipnja 1942.

Upravitelj
Državnog ureda za oblikovanje
ciena i nadnica:

Maričić, v. r.

Ministarstvo seljačkog gospodarstva
Poljodjelski odjel

Broj: 17.913-I-1942.

Da se omogući svim zanimateljima pouka u poljodjelskom strojarstvu, a na priedlog odsjeka za gospodarsku prosvjetu i državna dobra donosim

ODLUKU
o osnivanju poljodjelsko - strojarske škole u Vinkovcima.

1. Škola nosi naziv: »Državna poljodjelsko-strojarska škola u Vinkovcima«.

2. Zadatak je škole:

a) izobrazba inženjera agronomije, slušača poljodjelskog odsjeka Poljodjelsko-šumarskog fakulteta, učitelja poljodjelstva, učenika poljodjelskih škola i dr. u poljodjelskom strojarstvu;

b) izobrazba seoskih gospodara u dvorenju, uzdržavanju, uporabi i u jednostavnim popravcima poljodjelskih strojeva i naprava;

c) izobrazba seoskih obrtnika (bravara, kovača i dr.) u popravljanju svih vrsta poljodjelskih strojeva;

d) tehnička izpitivanja poljodjelskih strojeva.

3. Propisnik o radu škole, o stalnim i pokretnim tečajevima, o nastavnoj osnovi i uredjenju škole doniet će se naknadno.

Odsjek za gospodarsku prosvjetu i državna dobra uradit će sve što treba za osnivanje te škole.*

Zagreb, 19. lipnja 1942.

Ministar seljačkog gospodarstva:

Dr. Dumandžić, v. r.

* Narodne novine od 24. lipnja 1942. broj 138.

Velika župa Pokupje u Karlovcu
Broj: 2693-42.

Temeljem § 11. zakonske odredbe broj CXCVI-677 Z. p. 1941 od 15. srpnja 1941. o odredjivanju dopustive plaće za privatne namještenike i ovlasti Ministarstva za obrt, veleobrt i trgovinu broj 3828-1942 od 28. ožujka 1942., dodieljene propisom § 7. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941. broj CDIV-2038-Z-1941, te savezno s § 4. zakonske odredbe broj CLLX-345-Z. p.-1941 od 10. lipnja 1941. o velikim župama, obnalazi Velika župa Pokupje donieti sliedeću

OBLASTNU ODLUKU

o najnižim nadnicama i plaćama poljodjelskih radnika na području velike župe Pokupje

§ 1.

Poljodjelskim radnikom u smislu ove naredbe smatra se:

a) ona osoba, koja obavlja poljodjelski rad kod drugoga, a kojoj je taj rad glavno zanimanje i glavno vrelo prirada;

b) onaj radnik, koji sa svojim ili poslodavačkim orudjem obavlja uz nadnicu, s hranom ili bez hrane različite gospodarske poslove u poljodjelskim gospodarstvima.

§ 2.

Plaće (nadnice, mjesečne, godištnje) ugovaraju se slobodnom pogodbom u dozvoljenim granicama ove naredbe.

§ 3.

Poljodjelski radovi se imadu vršiti bez obzira na propise o ograničenju radnog vremena na uobičajeni način i s uobičajenim odnosima.

Radnici su dužni pridieljene im poslove marljivo i sviestno svršavati, i u radu se podvrgavati odredbama poslodavca.

Prema godištnjoj dobi, težini i sličnosti posla, a i prema razvijenosti radnika i radnoj sposobnosti plaćat će se po ovoj naredbi najniže ili najviše nadnice, ili one, koje po iznosu stoje izmedju pojedinih najnižih ili najviših nadnica.

§ 4.

Djeca do navršene 12. godine ne mogu biti uposlena kao poljodjelski najamni radnici.

Djeca od navršene 12. godine do navršene 15. godine mogu biti uposleni kao poljodjelski najamni radnici, ali samo u veoma lahkim, po zdravlje neopasnim i neodgovornim poljodjelskim poslovima.

Djeca izpod 15 godina i trudne žene ne mogu biti uposleni u poljodjelskim poslovima preko noći t. j. od 20 sati do 6 sati sliedećeg dana.

§ 5.

Najniže godištnje plaće poljodjelskih radnika, navedenih u ovoj naredbi imaju iznositi:

1. onima, koji uz hranu i stan dobivaju potrebito odielo te obuću, ne može biti plaća manja:

a) kod osoba od navršene 12. do 15. godine od 2.000 Kuna;

b) kod osoba iznad 15 godina od 3.000 Kuna;

2. onima, koji uz hranu i stan ne dobivaju potrebito odielo i obuću, ne može biti manja:

a) kod osobe od navršene 12. do 15. godine od 3.500 Kuna;

b) kod osoba iznad 15. godine od 5.500 Kuna;

3. najniža godištnja plaća poljodjelskih radnika koji ulaze u poljodjelsko gospodarstvo najmanje na jednu godinu dana, te dobivaju stan bez hrane, odjeće i obuće, a kao plaću dobivaju odredjene količine živežnih namirnica ili drugu koju činitbu u naravi, te stanoviti iznos gotovog novca, ne može biti manja:

a) kod osoba od navršene 12. do navršene 15. godine manja od 200 kg pšenice, 300 kg kukuruza i 6.000 Kuna;

b) kod osoba iznad 15. godine manja od 200 kg pšenice, 300 kg kukuruza i 8.000 Kuna.

Ako je plaća u slučajevima točaka 1.—3. § 6. ove naredbe ugovorena mjesečno, ne smije biti manja od dvanaetsoga diela godištnjih plaća, navedenih u tim točkama.

Ako uz plaću u naravi (pšenica, kukuruz) radnici primaju i druge činitbe u naravi, snizuje im se plaća u novcu za protuvriednost odnosnih činitaba. Ta se protuvriednost izračunava prema prednjoj cieni činitaba.

Ako radnici primaju u naravi (pšenica, kukuruz) manje količine od onih navedenih u plaći, plaća u novcu se povisuje razmjerno prema prodajnoj cieni pšenice i kukuruza, utvrdjenoj po državi.

4. Najniža nadnica poljodjelskih radnika (nadničara), koji su uposleni u poljodjelskim gospodarstvima bez obzira na godištnje doba imade se kretati:

sa hranom:

za lagane radove izmedju 25—40 Kuna;
za teže radove izmedju 50—70 Kuna;

bez hrane:

za lagane radove izmedju 45—60 Kuna;
za teže radove izmedju 80—100 Kuna.

Za poljodjelske radnike, koji budu stupili u posao savezno s naredbom o pogodnostima poljodjelskih radnika, zaposlenih putem javnih ureda rada broj 673-Z od 20. ožujka 1942., te koji dolaze kao povremeni radnici (sezonski), imaju kod svojih poslodavaca povrh nadnica u novcu pravo na stan i hranu samo dok traje povremeni pogodjeni poljodjelski rad kod poslodavca.

§ 6.

Nadnice za rad s volovskom i konjskom sprežnom stokom, te s orudjem vlastnika (kola, ratila i t. d.) uključivši i naplatu za jednog goniča a bez hrane za goniča i stoku, imade se kretati:

za volovski dvopreg izmedju 400—600 Kuna;
za volovski jednopr. izmedju 250—350 Kuna;
za konjski dvopreg izmedju 600—800 Kuna;
za konjski jednopr. izmedju 350—450 Kuna.

Ako poslodavac daje hranu za sprežnu stoku i za goniča, umanjuje se gornja ciena rada za jednu četvrtinu (¼).

§ 7.

Plaće i nadnice izplaćuju se prema sklopljenoj pogodbi. Ako nema pogodbe u tom pogledu, onda se godištnje plaće izplaćuju četvrtgodištnje, mjesečne krajem mjeseca, nadnice unutar tjedna, kada je posao završen, a inače krajem tjedna.

Odkazni rok za obadvie strane, je 6 nedjelja, a kod mjesečno ugovorene službe 14 dana. Služba se može odmah odkazati, odnosno napustiti bez odkaznog roka u slučajevima, navedenim u §§ 20. i 29. služinskog reda za ladanje od dne 11. srpnja 1853.

§ 8.

Medju zanimaocima, koji su u sporu, propisuje se sliedeći postupak, te su se dužni poslužiti:

a) neposrednim pregovorima izmedju poslodavca i posloprimaca;

b) pregovorima kod obćinskog poglavarstva;

c) razpravom kod kotarske oblasti.

U ovom postupku vriede propisi člana 1.—12. uredbe o rješavanju radnih priepora od 4. svibnja 1940. s napomenom, da se posredovanje mjesto nadležnih poslodavačkih i posloprimačkih komora ima vršiti kod obćinskog poglavarstva odnosno gradskih poglavarstava. Obćinsko poglavarstvo dužno je posredovanje započeti i završiti u roku od 48 sati. Biljegovina i postupovni troškovi se ne plaćaju.

Kotarska oblast je dužna odrediti razpravu u roku od tri (3) dana, te postupak provesti i završiti po propisima zakona o obćem upravnom postupku.

Nezadovoljnoj stranci pripada pravo žalbe protiv odluke u roku od osam dana na Veliku župu Pokupje putem kotarskih oblasti odnosno gradskog poglavarstva.

§ 9.

Prekršitelji ove naredbe kaznit će se po § 11. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941. broj CDIV-2038-Z:1941- preinačene i dopunjene zakonskom odredbom od 17. siečnja 1942. broj XV-104-Z-1942 u koliko se ne radi o djelu sabotaže, koje se kažnjava po priekom pokretnom sudu.

§ 10.

Ova naredba stupa na snagu danom proglašenja u Narodnim novinama.*

Karlovac, 11. lipnja 1942.

Veliki župan:

* Narodne novine od 24. lipnja 1942. broj 138.

Na priedlog ministra šumarstva i rudarstva, a na temelju § 15. zakonske odredbe o svrstavanju, berivima i mirovinama državnih službenika Nezavisne Države Hrvatske broj: CDXXXVII-2115-Z-1941 od 27. studenog 1941. propisujem

ODREDBU

o posebnim doplatcima državnim službenicima kod rudarskih poduzeća i središnjih rudarskih oblasti i ustanova.

§ 1.

Svim rudarskim državnim službenicima, koji prema naravi i odgovornosti službe moraju stanovati u službenim rudničkim stanovima, pripada i bezplatna razsvjeta, ako na dotičnom poduzeću, ustanovi ili uredu postoji munjovodni ili plinski uredjaj. Nabava žarulja ne pada na teret poduzeća.

Oženjenim službenicima može se uz stan bezplatno dodieliti odgovarajući vrt ili voćnjak, njive i livade, ako poduzeću nisu potrebni. Ovu podjelu vrši povjerenstvo, koje na početku svake godine imenuje ravnatelj rudnika iz redova državnih rudarskih službenika. Kod podjele ima se uzeti u obzir broj obiteljskih članova službenika.

Neoženjenim službenicima može se dodieliti soba bez namještaja, a u slučaju oskudice stanova može se i više službenika smjestiti u jednu sobu.

U koliko rudnik razpolaže s namještajem i posteljinom, može ih ustupiti na uporabu neoženjenim službenicima uz naplatu od 10% od nabavne vriednosti u ime odštete za ustupljeni namještaj i posteljinu go-

dištnje. Službenicima, koji uživaju stan u naravi, ne pripada stanarina.

§ 2.

Službenicima na državnim rudarskim poduzećima pripadaju u ime ogrjeva godištnje bezplatno sliedeće količine komadnog ili kockastog ugljena:

činovnicima od VIII. čin. razreda na više do 12 tona,
činovnicima od IX. i X. čin. razreda 10 tona,
činovnicima od XI. čin. razreda 9 tona,
činovnicima od XII. čin. razreda 8 tona,
činovničkim vježbenicima i ugovornim činovnicima 7 tona,
dočinovnicima, podvornicima i ugovornim službenicima, koji nisu činovnici 6 tona.

Službenicima kod središtnjih rudarskih ureda i ustanova, rudarskih glavarstava i državnih rudarskih škola pripadaju godištnje bezplatno u ime ogrjeva sliedeće količine komadnog ugljena:

činovnicima od VIII. čin. razreda i na više do 15 tona,
činovnicima IX. i X. čin. razreda i ugovornim činovnicima sa sveučilištnom izobrazbom 12 tona,
činovnicima XI. i XII. čin. razreda i ugovornim činovnicima bez sveučilištne izobrazbe 10 tona,
činovničkim vježbenicima 8 tona,
dočinovnicima, podvornicima i ugovornim službenicima, koji nisu činovnici 7 tona.

Službenicima iz stavke prve može se za podpalu uz ogrjev dostaviti i odgovarajuća količina odpadaka jamskog drveta i odpadaka s pilane na poduzećima.

Količine bezplatnog ugljena pripadaju oženjenim službenicima, koji žive sa ženom u zajedničkom kućanstvu, kao i onim službenicima, koji ne žive sa ženom u zajedničkom kućanstvu ali imaju djece, koja s njima

žive u zajedničkom kućanstvu. Ako su muž i žena zaposleni na istom poduzeću, uredu ili ustanovi, i žive u zajedničkom kućanstvu, ogrjevna pripadnost izdavat će se samo jednom od njih i to onome, koji je po položaju stariji u službi. Svim ostalim službenicima kao i ženama-službenicama pripada polovina od gore navedenih količina bezplatnog ugljena.

Službenicima na državnim rudarskih poduzećima dostavljaju se ogrjev i drva za podpalu o trošku poduzeća do stana, a službenicima u središtnjim uredima i ustanovama, rudarskim glavarstvima i rudarskim školama do željezničke postaje mjesta službovanja službenika.

Službenici na poduzećima ne smiju svoju ogrjevnu pripadnost odtudjiti ni izvan područja rudnika odpremati. Količine ogrjevne pripadnosti, koje ne budu podignute do konca dotične proračunske godine, propadaju u korist rudnika.

Prema želji službenika u središnjim rudarskim uredima i ustanovama, rudarskim glavarstvima i rudarskim školama, može se ogrjevna pripadnost, uračunavši ovamo i troškove podvoza do mjesta stanovanja dotičnog službenika, izplatiti u novcu prema mjerodavno odobrenim prodajnim cienama.

Količine ogrjevne pripadnosti, predvidjene za državna rudarska poduzeća u lignitnim rudnicima povećavaju se za 20%.

O izdavanju ogrjevne pripadnosti ima se voditi točna očevidnost. Ogrjevnu pripadnost ugljena mogu službenici podići tečajem dotične proračunske godine, a prema mogućnosti odpreme iz rudnika.

Troškove ogrjevne pripadnosti službenika rudarskih

glavarstva i rudarskih škola snose po* pola državna rudarska poduzeća i Hrvatski rudnici i talionice d. d.

§ 3.

U cilju povećanja proizvodnje državnih rudarskih poduzeća i smanjivanje proizvodnih troškova izplaćivat će se državnim rudarskim službenicima prema njihovoj osobnoj djelatnosti i proizvodna nagrada, koja će se obračunati prema postignutoj proizvodnji.

Nagrada na proizvodnju iznosit će po toni:

Redovna proizvodnja prosječno na radni dan u tonama za:			Nagrada na proizvodnju: za svaku tonu redovne proizvodnje Kn	za svaku tonu preko redovne proizvodnje Kn
rudnik	Kreka	900	3	5
„	Banovići	150	4	6
„	Radin	100	4	6
„	Litva	60	4	6
„	Bukinje	90	4	6
„	Ugljevik-Mezgraja	150	4	6
„	Kakanj	800	3	5
„	Banja Luka	100	4	6
„	Mostar	200	4	6
„	Vrdnik	250	4	6
„	Nova Gradiška	50	5	8
„	Bjelovar-Pitomača	100	4	6
„	Krapina	10	10	20
solana	Kreka	150	20	30
rudnik	»Bosnia« Semizovac za svaku tonu proizvedene rude,	—	30	
rudnik	Kreševo za svaku tonu proizvedene rude.	—	30	

* Po izpravku u Narodnim novinama od 3. srpnja 1942. broj 146.

Na primanju proizvodnih nagrada sudjeluju svi tehnički i ostali državni rudarski službenici na državnim rudarskim poduzećima kod ravnateljstva državnih rudarskih poduzeća u Sarajevu i kod Odjela za rudarstvo i kovinarstvo Ministarstva šumarstva i rudarstva u Zagrebu i to svi oni, koji svojom djelatnošću povećavaju proizvodnju i vrše uspješno iztraživanje rudnog blaga, prodaju i odpremu rudarskih proizvoda, kao i nabavu za proizvodnju potrebnog materijala, te uredno obračunavanje i unovčenje ciele rudarske proizvodnje.

Ključ za obračunavanje nagrade na proizvodnju iz stavke druge ovog paragrafa preinačit će se odlukom Ministarstva šumarstva i rudarstva u slučaju, ako se promiene prilike proizvodnje na jednom ili više poduzeća, ako budu osnovana nova državna rudarska poduzeća ili ustanove, ako se podržave ili odkupe posebnička rudarska poduzeća, kao i u slučaju spajanja dvaju ili više poduzeća pod jednu upravu.

Proizvodna nagrada prema ovoj odredbi izplaćivat će se državnim rudarskim službenicima iz prihoda državnih rudarskih poduzeća.

Način razdiobe proizvodne nagrade na pojedine službenike propisat će Ministarstvo šumarstva i rudarstva.

§ 4.

Svi rudarski državni službenici u poduzećima kod Ravnateljstva državnih rudarskih poduzeća i kod Odjela za rudarstvo i kovinarstvo Ministarstva šumarstva i rudarstva, dobivaju udio od postignute čiste dobiti (nagrada) od rudarskih poduzeća, koja su prema računu razmjera aktivna.

Službenici poduzeća, koja rade s gubitkom, a taj gubitak nije nastao uslied krivnje službenika, dobivaju godišnje nagrade. Veličina udjela od čiste dobiti i nagrada ustanovljuje se na temelju godišnjih završnih računa (bilanca) na koncu svake proračunske godine. O razdiobi udjela od čiste dobiti i nagrada, kojih ukupan iznos za sve državne službenike ne smije biti veći od 10% od ukupne čiste dobiti svih državnih rudarskih poduzeća, odlučuje Ministarstvo šumarstva i rudarstva na priedlog Ravnateljstva državnih rudarskih poduzeća u Sarajevu.

Državna rudarska poduzeća s obzirom na njihovu visinu godišnje čiste dobiti diele se na 5 razreda i to:

I. razred s čistom dobiti od Kn 15,000.000 na više,
II. razred s čistom dobiti od Kn 10,000.000 na više,
III. razred s čistom dobiti od Kn 5,000.000 na više,
IV. razred s čistom dobiti od Kn 2,000.000 na više,
V. razred s čistom dobiti izpod Kn 2,000.000.

Od ove dobiti iznosi udio od čiste dobiti:

za I. razred 4%, II. razred 5%, III. razred 6%, IV. razred 7% i za V. razred 8%.

Za dobivanje udjela od čiste dobiti i nagrada odredjuje se napose sliedeće:

Ako se ustanovi, da se na kojem poduzeću vrše uštede na radničkim zaradam i stvarima, koje bi mogle prouzročiti smanjenje osobne i pogonske sigurnosti, izgubit će pravo na udio od čiste dobiti u toj godini oni službenici, koji su to prouzrokovali.

Od razdiobe udjela od čiste dobiti mogu se izključiti sasvim ili djelomično oni službenici, koji budu stegovno ili kazneno osudjeni, ili koji budu stavljeni pod kaznenu iztragu. Isto tako izključit će se od razdiobe udjela i oni službenici, koji u obračunima izkažu veću

čistu dobit ili procjene zalihe proizvoda u većoj vriednosti od stvarne dobiti odnosno vriednosti. Ove kazne ne izključuju stegovnu i kaznenu odgovornost službenika.

Udjeli od čiste dobiti i nagrade izplaćuju se iz sredstava osiguranih državnim proračunom za izdatke državnih rudarskih poduzeća.

Ukupni doplatci, predvidjeni u ovoj odredbi, ne smiju u jednoj proračunskoj godini biti veći od 2,5% ukupnog prihoda svih državnih rudarskih poduzeća u proračunskoj godini.

§ 5.

Ova odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama,* a primjenjivat će se od 1. siečnja 1942. Tim danom prestaje vriediti pravilnik D. R. broj 87.000-1926. god.

Zagreb, dne 23. lipnja 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:

Dr. Ante Pavelić, v. r.

Broj: 1521-Z-1942.

* Narodne novine od 25. lipnja 1942. br. 139.

TUMAČENJE

toč. 6. i 14. § 6. zakonske odredbe od 24. lipnja 1941. broj CLXVIII-499-Z. p.-1941 o državnoj vladi Nezavisne Države Hrvatske i § 3. zakonske odredbe od 17. siečnja 1942. broj XX-55-Z-1942. o Državnom zavodu za narodnu prosvjetu

Povodom nastalog priepora izmedju Ministarstva udružbe i Državnog zavoda za narodnu prosvjetu o nadležnosti za odobravanje osnivanja družtava, za odobravanje njihovih pravila i o pravu vršenja nadzora nad družtvima na temelju propisa stavke 2. § 23. zakonske odredbe od 24. lipnja 1941. broj CLXVIII-499-Z. p.-1941 o državnoj vladi nezavisne Države Hrvatske, u savezu s propisom § 1. zakonske odredbe od 9. listopada 1941. broj CCCXXXV-72398-1941 o promjeni zakonske odredbe o državnoj vladi Nezavisne Države Hrvatske izdajem sliedeće

TUMAČENJE:

o razumievanju propisa toč. 6. i 14. § 6. zakonske odredbe od 24. lipnja 1941. broj CLXVIII-499-Z. p.-1941 o državnoj vladi Nezavisne Države Hrvatske i § 3. zakonske odredbe od 17. siečnja 1942. broj XX-55-Z-1942 o Državnom zavodu za narodnu prosvjetu, ukoliko se ovi propisi odnose na odobravanje osnivanja družtava, i na vršenja nadzora nad družtvima u savezu s propisima zakona o družtvima od 18. rujna 1931.

Propisi zakona o družtvima, skupštinama i sastancima (udruženjima, zborovima i dogovorima) od 18. rujna 1931. odnosno od 24. ožujka 1933. nisu promienjeni ni zakonskom odredbom od 24. lipnja 1941. br. CLXVIII-499-Z. p.-1941 o državnoj vladi Nezavisne Države Hrvatske, niti zakonskom odredbom od 17. siečnja 1942. broj XX-55-Z-1942 o državnom zavodu za narodnu prosvjetu.

Propisi spomenutog zakona, ukoliko nisu promienjeni posebnim zakonskim propisima, koji se odnose na družtva, skupštine i sastanke, i ukoliko se ne protive načelima, na kojima se izgradjuje i uredjuje javna uprava Nezavisne Države Hrvatske, vriede za čitavo područje Nezavisne Države Hrvatske.

Prema propisima tog zakona za osnivanje družtava, osim političkih, nije potrebna dozvola, niti je potrebno posebno odobrenje. Osnivači družtva dužni su preko prvomolbene obće upravne oblasti podnieti prijavu o osnivanju družtva nadležnoj drugomolbenoj obćoj upravnoj oblasti i prijavi priložiti družtvena pravila u pet jednakih primjeraka (§ 2.). Drugomolbena obća upravna oblast zabranit će osnivanje družtva, ako je ono prema svom nazivu (imenu), zadatku ili uredjenju protivno državnom ili družtvenom poredku ili javnom ćudoredju (§ 4. st. 1.).

Zabrana se izdaje pismeno obrazloženom odlukom najdulje u roku od šest tjedana nakon dana, kada je predana prijava o osnivanju družtva. Ako se zabrana ne izda u spomenutom roku, družtvo stupa u život i pravno postoji (§ 4. st. 2. i 3.).

Kao drugomolbena obća upravna oblast, koja je prema propisima §§ 2. i 4. zakona o družtvima *nadležna zabraniti osnivanje družtava* (osim političkih), *mora*

se nakon 10. lipnja 1941., kada su zakonskom odredbom broj CLIX-345-Z. p.-1941 osnovane velike župe *smatrati velika župa, a za područje grada Zagreba Ministarstvo unutarnjih poslova.*

Prema tome *osnutak družtva,* osim političkih. *prijavljuje se* preko prvomolbene obće upravne oblasti *nadležnoj velikoj župi, a za područje grada Zagreba Ministarstvu unutarnjih poslova* (§ 2. zakona o družtvima). *Zabraniti osnivanje družtava* (§ 4. zakona o družtvima) i razpuštati postojeća družtva (§ 11. zakona o družtvima) *nadležna je velika župa, a za područje grada Zagreba Ministarstvo unutarnjih poslova.*

Družtva s družtvovnom svrhom mogu se osim toga razpuštati i naredbom ministra udružbe i to prema ovlaštenju, koje mu je u tom pogledu dano propisom t. 2. § 1. zakonske odredbe od 11. VI. 1942. broj CLXIX-1335-Z-1942 o ovlaštenjima ministra udružbe o družtvenim poslovima.

Proti odluci o zabrani osnivanja družtva, odnosno proti odluci o razpustu družtva dopušten je utok prema propisima zakona o obćem upravnom postuku (§§ 5. i 11. zakona o družtvima). Ukoliko je odluku o zabrani *osnivanja družtva, odnosno odluku o razpustu postojećeg* družtva izdala velika župa *utok je dopušten na Ministarstvo unutarnjih poslova.*

Nadzor nad družtvima, koji prema propisu toč. 6 § 6. zakonske odredbe o državnoj vladi spada u djelokrug Ministarstva unutarnjih poslova, obći je nadzor, pod kojim stoje sva družtva, a koji se sastoji u brizi države, da ni družtvo, kao ni pojedinac, svojim djelovanjem ne remeti državni ni družtvovni poredak, javni mir, javno ćudoredje i ne prekorači krug djelovanja, koji mu je pravilima — statutima — propisan.

Družtva, nad kojima prema propisima st. 14. § 6. zakonske odredbe o državnoj vladi, vrši nadzor Ministarstvo udružbe, jesu samo javna družtva-korporacije-pravne osobe javnog prava, u kojima je članstvo prisilno i zadaća kojih je usmjerena na one obće probitke, o kojima druga ministarstva prema svom djelokrugu nisu dužna brinuti se, za razliku od ostalih družtava, u kojima je članstvo dobrovoljno i zadaća kojih može a ne mora biti promicanje obćih probitaka. Djelokrug Ministarstva udružbe u družtvenim poslovima obuhvaća: nadzor nad javnim družtvima, odobravanje osnivanja novih javnih družtava i uskladjivanje rada i zadaća takvih družtava radi obćih probitaka, kao i oni družtveni poslovi, za koje je ministar udružbe posebnom zakonskom odredbom od 11. lipnja 1942. br. CLXIX-1335-Z-1942 ovlašten.

Djelokrug Državnog zavoda za narodnu prosvjetu prema propisu § 3. zakonske odredbe od 17. siečnja 1942. broj XX-55-Z-1942 obuhvaća osnivanje prosvjetnih družtava, nadzor nad prosvjetnim radom i uskladjivanje prosvjetnog rada kod svih družtava.

Pod osnivanjem prosvjetnih družtava prema spomenutom zakonskom propisu ima se smatrati, da Zavod daje smjernice osnivačima takvih družtava i oblastima, kojima se podnose pravila takvih družtava prema propisu § 2. zakona o družtvima.

Nadzor nad prosvjetnim radom i uskladjivanje tog rada kod svih družtava posebna je djelatnost Državnog zavoda za narodnu prosvjetu, koju Zavod vrši samostalno i neovisno od obćeg nadzora, što ga vrši Ministarstvo unutarnjih poslova nad svim družtvima, ne izključivši ni prosvjetna. Ova djelatnost Zavoda ne proizlazi iz propisa zakona o družtvima od 18 rujna

1931., već iz posebnog propisa § 3. zakonske odredbe o Državnom zavodu za narodnu prosvjetu.

Za osnivanje i razpust družtava za tjelesni odgoj i šport vriede posebni propisi zakonske odredbe od 22. svibnja 1942. broj CXLIV-815-Z-1942 o osnivanju Ureda Državnog vodstva tjelesnog odgoja i športa.*

Ministar pravosudja i bogoštovlja:

Dr. Mirko Puk, v. r.

Broj: 1492-Z-1942.

* Narodne novine od 25. lipnja 1942. br. 139.

OBJAVA

ministarstva vanjskih poslova od 1. lipnja 1942. broj 3857-42 o hrvatsko-njemačkom ugovoru o pravnoj zaštiti i o pravnoj pomoći u stvarima gradjanskoga i trgovačkoga prava od 17. studenoga 1941.

Dana 17. studenoga 1941. podpisali su u Berlinu zastupnici Nezavisne Države Hrvatske i Njemačkoga Reicha ugovor o pravnoj zaštiti i o pravnoj pomoći u stvarima gradjanskoga i trgovačkoga prava, zajedno sa zaključnim zapisnikom. Ugovor i zaključni zapisnik, niže otisnuti, ovim se proglašuju.

Ugovor i zaključni zapisnik su ratificirani. Izmjena izprava o ratifikaciji, predvidjena u članku 35 stavci 1. ugovora usliedila je u Zagrebu dana 29. svibnja 1942. Prema tome ugovor i zaključni zapisnik stupaju na snagu dana 30. lipnja 1942.

U Zagrebu, 1. lipnja 1942.

Ministar vanjskih poslova:

Dr. Mladen Lorković, v. r.

UGOVOR
izmedju Nezavisne Države Hrvatske i Njemačkog Reicha o pravnoj zaštiti i o pravnoj pomoći u stvarima gradjanskoga i trgovačkoga prava

Nezavisna Država Hrvatska

i

Njemački Reich,

želeći u gradjanskim i trgovačkim stvarima urediti pravnu zaštitu pripadnika Nezavisne Države Hrvatske u Njemačkom Reichu i pripadnika Njemačkog Reicha u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj kao i obvezati obostrane sudbene oblasti na pravnu pomoć, sporazumjeli su se u tu svrhu sklopiti ugovor, te su svojim opunomoćenicima imenovali:

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

sveučilištnoga profesora i rektora Hrvatskog sveučilišta u m.

gospodina Dr. Edu Lovrića,

viećnika Stola sedmorice

gospodina Dr. Miroslava Šanteka

i

nadstojnika pravnog odsjeka u ministarstvu vanjskih poslova

gospodina Dr. Tihomila Drezgu,

ABKOMMEN

zwischen dem Deutschen Reich und dem Unabhängigen Staat Kroatien über Rechtsschutz und Rechtshilfe in Angelegenheiten des bürgerlichen und des Handels-Rechts

Das Deutsche Reich

und

der Unabhängige Staat Kroatien,

von dem Wunsche geleitet, in Zivil- und Handelssachen den Rechtsschutz der Angehörigen des Deutschen Reichs im Unabhängigen Staat Kroatien und der Angehörigen des Unabhängigen Staates Kroatien im Deutschen Reich sowie die Verpflichtung der beiderseitigen Gerichtsbehörden zur Rechtshilfe zu regeln, sind übereingekommen, zu diesem Zwecke ein Abkommen zu schließen, und haben zu ihren Bevollmächtigten ernannt:

Der Deutsche Reichskanzler:

den Unterstaatsserkretär im Auswärtigen Amt

Herrn Dr. Friedrich Gaus

und

den Ministerialdirektor im Reichsjustizministerium

Herrn Dr. Erich Volkmar,

Njemački Državni Kancelar:

državnog podtajnika u ministarstvu vanjskih poslova

gospodina Dr. Friedricha Gausa

i

ministerijalnoga direktora u ministarstvu pravosudja Reicha

gospodina Dr. Ericha Volkmara.

Opunomoćenici su medjusobno izmienili svoje punomoći i našli ih u redu pa su se složili u sliedećim odredbama:

PRVI ODSJEK

Pravna zaštita

Članak 1.

S pripadnicima svake od Ugovorenih Stranaka ima se na području druge Stranke u pogledu zakonske i sudbene zaštite njihove osobe i njihove imovine jednako postupati kao i s domorodcima. Oni imaju slobodan i nesmetan pristup k sudovima i mogu ondje nastupati pod istim uvjetima i na isti način kao i domorodci.

Članak 2.

(1) Od pripadnika jedne od Ugovornih Stranaka, koji nastupaju pred sudovima druge Stranke kao tužitelji ili umješači, ne smije se tražiti nikakvo osigu-

der Poglavnik des Unabhängigen Staates Kroatien: den Universitätsprofessor und ehemaligen Rektor der Kroatischen Universität

Herrn Dr. Edo Lovrić,

den Rat der Septemviraltafel

Herrn Dr. Miroslav Šantek

und

den Leiter der Rechtsabteilung im Ministerium der Auswärtigen Angelegenheiten

Herrn Dr. Tihomil Drezga.

Die Bevollmächtigten haben einander ihre Vollmachten mitgeteilt und sie in Ordnung befunden. Sie haben sich über folgende Bestimmungen geeinigt:

ERSTER ABSCHNITT

Rechtsschutz

Artikel 1

Die Angehörigen jedes der Vertragschließenden Teile genießen im Gebiet des anderen Teils in Ansehung des gesetzlichen und gerichtlichen Schutzes ihrer Person und ihres Vermögens die gleiche Behandlung wie Inländer. Sie haben freien und ungehinderten Zutritt zu den Gerichten und können dort unter denselben Bedingungen und in derselben Weise wie Inländer auftreten.

Artikel 2

(1) Den Angehörigen des einen Vertragschließenden Teils, die vor den Gerichten des anderen Teils als Kläger oder Intervenienten auftreten, darf wegen ihrer Eigenschaft als Ausländer oder wegen Mangels eines

ranje ili polaganje, bilo pod kojim imenom, zbog toga, što su inozemci ili zbog toga, što nemaju prebivališta ili boravišta u tuzemstvu.

(2) Ovo isto vriedi za predujam, koji bi se imao tražiti od tužitelja ili umješača radi pokrića sudbenih troškova.

Članak 3.

(1) Ako na području jedne od Ugovornih Stranaka bude osudjen na platež parbenih troškova tužitelj ili umješač, koji je oslobodjen od davanja osiguranja, polaganja ili predujma na temelju članka 2. ili na temelju zakona, koji vriedi u državi, gdje je tužba podignuta, ima nadležna oblast na području druge Ugovorne Stranke bezplatno proglasiti ovu osudu ovršivom. Stranka, kojoj pripadaju troškovi, može staviti priedlog diplomatskim putem ili izravno nadležnoj oblasti.

(2) Jednako se pravilo primjenjuje na sudbene odluke, kojima se kasnije utvrdjuju parbeni troškovi.

(3) Pod sudbenim odlukama imaju se razumievati i zaključci o obredjenju troškova, koje izdavaju činovnici sudbene pisarnice (sudbeno pisarničko osoblje) u granicama svoga djelokruga.

(4) Odluka o priedlogu za proglašenje ovršivosti i ovrha ne smiju se uzkratiti zato, što ovrhovoditelj nije unapried platio biljega i pristojbi.

Članak 4.

(1) Odluke o troškovima, navedene u članku 3., proglasit će se ovršivima bez saslušanja stranaka, ali

inländischen Wohnsitzes oder Aufenthalts keine Sicherheitsleistung oder Hinterlegung, unter welcher Benennung es auch sei, auferlegt werden.

(2) Das gleiche gilt für die Vorauszahlung, die von den Klägern oder Intervenienten zur Deckung der Gerichtskosten anzufordern wäre.

Artikel 3

(1) Ergeht im Gebiet des einen Vertragschließenden Teils eine Verurteilung in die Prozeßkosten gegen einen Kläger oder Intervenienten, der von der Sicherheitsleistung, Hinterlegung oder Vorauszahlung auf Grund des Artikels 2 oder eines im Staate der Klageerhebung geltenden Gesetzes befreit ist, so ist diese Verurteilung im Gebiet des anderen Vertragschließenden Teils durch die zuständige Behörde kostenfrei für vollstreckbar zu erklären. Der Antrag kann im diplomatischen Weg oder unmittelbar bei der zuständigen Behörde durch den Kostengläubiger gestellt werden.

(2) Die gleiche Regel findet Anwendung auf gerichtliche Entscheidungen, durch die die Prozeßkosten später festgesetzt werden.

(3) Unter gerichtlichen Entscheidungen sind auch die von den Urkundsbeamten der Geschäftsstelle (Gerichtsschreibern) innerhalb ihrer Zuständigkeit erlassenen Kostenfestsetzungsbeschlüsse zu verstehen.

(4) Die Entscheidung über den Antrag auf Vollstreckbarerklärung und die Vollstreckung dürfen nicht deshalb verweigert werden, weil die betreibende Partei keine Stempel und Gebühren vorweg entrichtet hat.

Artikel 4

(1) Die im Artikel 3 bezeichneten Kostenentscheidungen werden ohne Anhörung der Parteien für voll-

bez povrede prava osudjene stranke na kasniji pravni liek prema zakonodavstvu one Ugovorne Stranke, na području koje se vodi ovrha.

(2) Kod odlučivanja o priedlogu za proglašenje ovršivosti ima se samo izpitati, da li je odluka, koja se ima ovršiti, pravomoćna prema zakonima Ugovorne Stranke, na području koje je osuda izrečena. U dokaz ove potrebštine dovoljna je potvrda nadležnoga suda.

(3) Priedlogu se ima priložiti prievod izreke odluke kao i potvrde, navedene u stavci 2. rečenici 2., na službenom jeziku zamoljene Ugovorne Stranke. Prievode ima ovjeroviti diplomatski ili konzularni zastupnik ili zaprisegnuti tumač jedne od Ugovornih Stranaka ili sudac Ugovorne Stranke moliteljice.

(4) Oblast, nadležna za odlučivanje o priedlogu za proglašenje ovršivosti, ima na istodobni priedlog stranke kojoj pripadaju troškovi, obrediti iznos troškova za potvrdu, prievod i ovjerovljenje, predvidjene u stavci 2. i 3. U koliko su troškovi nastali na području Ugovorne Stranke moliteljice, ima nadležni sud potvrditi njihovu visinu. Ovi troškovi imaju se smatrati troškovima postupka.

(5) S priedlogom za proglašenje ovršivosti može se spojiti priedlog za provedbu ovrhe.

streckbar erklärt, jedoch unbeschadet eines späteren Rechtsmittels der verurteilten Partei gemäß der Gesetzgebung des Vertragschließenden Teils, in dessen Gebiet die Vollstreckung betrieben wird.

(2) Bei der Entscheidung über den Antrag auf Vollstreckbarerklärung ist nur zu prüfen, ob die zu vollstreckende Entscheidung nach den Gesetzen des Vertragschließenden Teils, in dessen Gebiet die Verurteilung ausgesprochen ist, rechtskräftig ist. Zum Nachweis dieses Erfordernisses genügt eine Bescheinigung des zuständigen Gerichts.

(3) Dem Antrag ist eine Übersetzung des entscheidenden Teils der Entscheidung sowie der im Absatz 2 Satz 2 bezeichneten Bescheinigung in die Amtssprache des ersuchten Vertragschliessenden Teils beizufügen. Die Übersetzungen sind durch den diplomatischen oder konsularischen Vertreter oder durch einen beeidigten Dolmetscher eines der Vertragschließenden Teile oder durch einen Richter des ersuchenden Vertragschließenden Teils zu beglaubigen.

(4) Die für die Entscheidung über den Antrag auf Vollstreckbarerklärung zuständige Behörde hat auf gleichzeitigen Antrag des Kostengläubigers den Betrag der Kosten für die in den Absätzen 2 und 3 vorgesehene Bescheinigung, Übersetzung und Beglaubigung festzusetzen. Soweit die Kosten im Gebiet des ersuchenden Vertragschließenden Teils entstanden sind, hat das zuständige Gericht deren Höhe zu bestätigen. Diese Kosten sind als Kosten des Prozesses zu betrachten.

(5) Mit dem Antrag auf Vollstreckbarerklärung kann der Antrag auf Durchführung der Vollstreckung verbunden werden.

DRUGI ODSJEK

Siromaško pravo

Članak 5.

Pripadnicima jedne od Ugovornih Stranaka priznaje se siromaško pravo na području druge Stranke pod istim uvjetima kao i domorodcima.

Članak 6.

(1) Potvrdu o siromašnom stanju izdat će oblasti običnoga boravišta moliteljeva, a ako toga nema, oblasti njegova privremenoga boravišta.

(2) Ako se molitelj ne nalazi na području jedne od Ugovornih Stranaka, onda je dovoljna potvrda diplomatskoga ili konzularnoga zastupnika, koji je za molitelja nadležan.

(3) Oblast, koja ima odlučiti o priedlogu za priznanje siromaškoga prava, zadržava pravo izpitati potvrde u granicama svoga djelokruga.

Članak 7.

Ako je nadležna oblast priznala siromaško pravo pripadniku jedne od Ugovornih Stranaka, onda mu ovo pravo pripada i za sve radnje u postupku, uključivši i radnje ovršnoga postupka, koje se odnose na ovaj pravni priepor, a koje se poduzimaju pred sudovima druge Ugovorne Stranke na temelju ovoga ugovora.

ZWEITER ABSCHNITT

Armenrecht

Artikel 5

Die Angehörigen des einen Vertragschließenden Teils werden im Gebiet des anderen Teils zum Armenrecht unter denselben Bedingungen wie Inländer zugelassen.

Artikel 6

(1) Die Bescheinigung des Unvermögens muß von den Behörden des gewöhnlichen Aufenthaltsorts des Antragstellers oder in Ermangelung eines solchen von den Behörden seines derzeitigen Aufenthaltsorts ausgestellt sein.

(2) Hält sich der Antragsteller nicht im Gebiet eines der beiden Vertragschließenden Teile auf, so ist die Bescheinigung des für den Antragsteller zuständigen diplomatischen oder konsularischen Vertreters ausreichend.

(3) Die Behörde, die über den Antrag auf Bewilligung des Armenrechts zu entscheiden hat, behält in den Grenzen ihrer Amtsbefugnis das Recht, die Bescheinigungen nachzuprüfen.

Artikel 7

Ist einem Angehörigen des einen Vertragschließenden Teils von der zuständigen Behörde das Armenrecht bewilligt, so soll ihm dieses Recht auch für alle Prozeßhandlungen einschließlich der zur Vollstreckungsinstanz gehörigen zustehen, die sich auf denselben Rechtsstreit beziehen und vor den Gerichten des anderen Vertragschliessenden Teils auf Grund dieses Abkommens vorgenommen werden.

Članak 8.

(1) Ako pripadnik jedne od Ugovornih Stranaka hoće moliti siromaško pravo za tužbu pred sudom druge Stranke, može dati molbu za priznanje siromaškoga prava i za dodjeljenje odvjetnika siromašnih u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj u zapisnik kod kotarskoga suda, u Njemačkom Reichu u zapisnik kod uredovnoga suda (u Češko-Moravskom Protektoratu takodjer kod kotarskoga suda); nadležan je sud njegova običnoga boravišta. Ako molitelj želi, da mu se dodieli odvjetnik siromašnih, mora to izriekom zatražiti. Zapisnik se ima dostaviti zajedno s potvrdom (članak 6.) i s drugim prilozima, koje je stranka predala, nadležnom sudu druge Ugovorne Stranke putem, označenim u članku 9.; ako zapisnik stigne nenadležnom sudu, ima se molba ureda radi ustupiti nadležnoj oblasti i o tom bezodvlačno obaviestiti ona oblast, koja ju je poslala.

(2) Zapisnik se ima sastaviti na službenom jeziku suda, koji ga zaprima. Sud, koji odlučuje o molbi za priznanje siromaškoga prava, ima ureda radi pribaviti prievod zapisnika, a prema potrebi i priloga, u koliko nije priložen ovjerovljeni prievod prema propisima članka 4. stavke 3. Dalji postupak može se temeljiti na prievodu. Troškovi prievoda spadaju u troškove postupka pred ovim sudom.

Artikel 8

(1) Will ein Angehöriger des einen Vertragschließenden Teils das Armenrecht für eine Klage vor einem Gericht des anderen Teils nachsuchen, so kann er ein Gesuch um Bewilligung des Armenrechts und um Beiordnung eines Armenanwalts im Deutschen Reich zu Protokoll des Amtsgerichts (im Protektorat Böhmen und Mähren auch des Bezirksgerichts), im Unabhängigen Staat Kroatien zu Protokoll des Bezirksgerichts erklären; zuständig ist das Gericht seines gewöhnlichen Aufenthaltsorts. Wird die Beiordnung eines Rechtsanwalts begehrt, so muß dies ausdrücklich verlangt werden. Das Protokoll ist unter Beifügung der Bescheinigung (Artikel 6) und sonstiger von der Partei überreichter Unterlagen auf dem im Artikel 9 bezeichneten Weg an das zuständige Gericht des anderen Vertragschließenden Teils zu leiten; geht das Protokoll bei einem unzuständigen Gericht ein, so ist das Gesuch von Amts wegen an die zuständige Behörde abzugeben und die Behörde, die es übersandt hat, hiervon unverzüglich zu benachrichtigen.

(2) Das Protokoll ist in der Amtssprache des Gerichts, von dem es aufgenommen wird, abzufassen. Das Gericht, das über den Antrag auf Bewilligung des Armenrechts entscheidet, hat sich von dem Protokoll, erforderlichenfalls auch von den Anlagen, eine Übersetzung von Amts wegen zu beschaffen, soweit eine nach den Vorschriften des Artikels 4 Absatz 3 beglaubigte Übersetzung nicht beigefügt ist. Dem weiteren Verfahren kann die Übersetzung zugrunde gelegt werden. Die Kosten der Übersetzung gehören zu den Kosten des Verfahrens vor diesem Gericht.

TREĆI ODSJEK

Molbe za dostavu i zamolnice za pravnu pomoć

Članak 9.

(1) U gradjanskim i trgovačkim stvarima vrši se dostava spisa i rješavaju se zamolnice za pravnu pomoć u izravnom poslovnom saobraćaju oblasti obiju Ugovornih Stranaka.

(2) Za odašiljanje i primanje molbi za dostavu i zamolnica za pravnu pomoć nadležni su na hrvatskoj strani predsjednici sudbenih stolova, a na njemačkoj strani predsjednici zemaljskih sudova.

(3) Ako zamoljena oblast nije nadležna, ima ureda radi ustupiti zamolnicu nadležnoj oblasti i o tom bezodvlačno obaviestiti oblast moliteljicu.

Članak 10.

(1) Molbe za dostavu i zamolnice za pravnu pomoć imaju se sastaviti na jeziku Ugovorne Stranke moliteljice. Zamolnicama za pravnu pomoć ima se priložiti prievod na službenom jeziku zamoljene Ugovorne Stranke; prievod se ima ovjeroviti prema članku 4. stavci 3.

(2) U molbama za dostavu i u zamolnicama za pravnu pomoć ima se označiti oblast moliteljica kao i ime i položaj stranaka. Molbe za dostavu imaju sadržavati osim toga naslov primatelja i označiti vrst spisa, koji se imaju dostaviti.

DRITTER ABSCHNITT

Zustellungsanträge und Rechtshilfeersuchen

Artikel 9

(1) In Zivil- und Handelssachen erfolgt die Zustellung von Schriftstücken und die Erledigung von Rechtshilfeersuchen im unmittelbaren Geschäftsverkehr der Behörden der beiden Vertragschließenden Teile.

(2) Für die Übermittlung und Entgegennahme von Zustellungsanträgen und Rechtshilfeersuchen sind auf deutscher Seite die Landgerichtspräsidenten, auf kroatischer Seite die Präsidenten der Gerichtstafeln zuständig.

(3) Im Falle der Unzuständigkeit der ersuchten Behörde ist das Ersuchen von Amts wegen an die zuständige Behörde abzugeben und die ersuchende Behörde unverzüglich zu benachrichtigen.

Artikel 10

(1) Die Zustellungsanträge und Rechtshilfeersuchen sind in der Sprache des ersuchenden Vertragschließenden Teils abzufassen. Den Rechtshilfeersuchen ist eine Übersetzung in die Amtssprache des ersuchten Vertragschließenden Teils beizufügen; die Übersetzung ist gemäß Artikel 4 Absatz 3 zu beglaubigen.

(2) Die Zustellungsanträge und Rechtshilfeersuchen haben die ersuchende Behörde sowie den Namen und die Stellung der Parteien anzugeben. Die Zustellungsanträge haben außerdem die Anschrift des Empfängers zu enthalten und die Art der zuzustellenden Schriftstücke zu bezeichnen.

Članak 11.

(1) Za dostavu ima se brinuti nadležna oblast zamoljene Ugovorne Stranke. Izuzevši slučajeve, predvidjene u stavci 2., ova se oblast može ograničiti na to, da izvrši dostavu predajom spisa primatelju, u koliko ga je ovaj voljan primiti.

(2) Ako je spis, koji se ima dostaviti, sastavljen na jeziku zamoljene Ugovorne Stranke, ili ako mu je priložen ovjerovljen prievod na ovom jeziku prema članku 4. stavci 3., ima zamoljena oblast, ako je takva želja izražena u molbi, dostaviti spis na način, propisan njezinim unutarnjim zakonodavstvom za obavu istovrstnih dostava. Kad takva želja nije izražena, onda će zamoljena oblast pokušati izvršiti najprije predaju prema propisima stavke 1.

Članak 12.

Dostava se dokazuje ili primateljevom ovjerovljenom potvrdom primitka, snabdjevenom s nadnevkom, ili potvrdom oblasti zamoljene Ugovorne Stranke, iz koje se razabira, da je dostava izvršena, na kakav način i kada.

Članak 13.

(1) Oblast, kojoj je upravljena zamolnica za pravnu pomoć, dužna joj je udovoljiti i kod toga upotriebiti ista prisilna sredstva kao i kod rješavanja zamolnice oblasti zamoljene Ugovorne Stranke ili priedloga, koji

Artikel 11

(1) Für die Zustellung hat die zuständige Behörde des ersuchten Vertragschließenden Teils Sorge zu tragen. Diese Behörde kann sich, abgesehen von den im Absatz 2 vorgesehenen Fällen, darauf beschränken, die Zustellung durch Übergabe des Schriftstückes an den Empfänger zu bewirken, sofern dieser zur Annahme bereit ist.

(2) Ist das zuzustellende Schriftstück in der Sprache des ersuchten Vertragschließenden Teils abgefaßt oder ist es von einer gemäß Artikel 4 Absatz 3 beglaubigten Übersetzung in dieser Sprache begleitet, so läßt die ersuchte Behörde, falls in dem Antrag ein dahingehender Wunsch ausgesprochen ist, das Schrifstück in der durch ihre innere Gesetzgebung für die Bewirkung gleichartiger Zustellungen vorgeschriebenen Form zustellen. Ist ein solcher Wunsch nicht ausgesprochen, so wird die ersuchte Behörde zunächst die Übergabe nach den Vorschriften des Absatzes 1 zu bewirken suchen.

Artikel 12

Die Zustellung wird entweder durch ein mit Datum versehenes und beglaubigtes Empfangesbekenntnis des Empfängers oder durch ein Zeugnis der Behörde des ersuchten Vertragschließenden Teils nachgewiesen, aus dem sich die Tatsache, die Form und die Zeit der Zustellung ergeben.

Artikel 13

(1) Die Behörde, an die ein Rechtshilfeersuchen gerichtet wird, ist verpflichtet, ihm zu entsprechen und dabei dieselben Zwangsmittel anzuwenden wie bei der Erledigung eines Ersuchens der Behörden des ersuchten

je u jednaku svrhu podnio učestnik. I oblici rješavanja ravnaju se prema zakonima zamoljene Stranke.

(2) Ako oblast moliteljica traži, ima biti obaviještena o tome, kada i gdje će se zamoljena radnja obaviti, da joj učestnici uzmognu prisustvovati.

Članak 14.

Udovoljenje molbama za dostavu i zamolnicama za pravnu pomoć može se uzkratiti samo onda, kad zamoljena Ugovorna Stranka, na području koje bi im se imalo udovoljiti, misli, da bi time bila ugrožena njezina vrhovnička prava ili njezina sigurnost.

Članak 15.

(1) Za udovoljenje molbama za dostavu i zamolnicama za pravnu pomoć ne smije se tražiti nikakva pristojba niti naknada bilo kakvih izdataka. Ovo ipak ne vriedi za pristojbe, koje su izplaćene vještacima prema zakonima zamoljene Ugovorne Stranke. Stranka moliteljica ima ove troškove bezodvlačno naknaditi, bez obzira na to, da li će ih ona od učestnika ubrati ili ne.

(2) Zamoljena oblast priobćit će oblasti moliteljici iznos nastalih joj izdataka, pa i onda, kad ih Ugovorna Stranka moliteljica prema stavci 1. nije dužna naknaditi, da ih ova može za svoj vlastiti račun ubrati od osobe, koja ih je dužna naknaditi.

Vertragschliessenden Teils oder eines zum gleichen Zweck gestellten Antrags einer beteiligten Partei. Auch die Formen der Erledigung richten sich nach den Gesetzen des ersuchten Teils.

(2) Die ersuchende Behörde ist auf ihr Verlangen von der Zeit und dem Ort der auf das Rechtshilfeersuchen vorzunehmenden Handlung zu benachrichtigen, damit die beteiligten Parteien in der Lage sind, ihr beizuwohnen.

Artikel 14

Die Erledigung von Zustellungsanträgen und Rechtshilfeersuchen kann nur abgelehnt werden, wenn der Vertragschließende Teil, in dessen Gebiet die Erledigung stattfinden soll, sie für geeignet hält, seine Hoheitsrechte oder seine Sicherheit zu gefährden.

Artikel 15

(1) Für die Erledigung von Zustellungsanträgen und Rechtshilfeersuchen kann weder eine Gebühr noch die Erstattung irgendwelcher Auslagen verlangt werden. Dies gilt jedoch nicht für die nach den Gesetzen des ersuchten Vertragschließenden Teils an Sachverständige gezahlten Entschädigungen. Diese Kosten sind unverzüglich durch den ersuchenden Teil zu erstatten ohne Rücksicht darauf, ob er sie von den beteiligten Parteien zurückerhält oder nicht.

(2) Die ersuchte Behörde hat den Betrag der ihr erwachsenen Auslagen, auch soweit sie nach Absatz 1 vom ersuchenden Vertragschließenden Teil nicht zu erstatten sind, der ersuchten Behörde mitzuteilen, damit diese sie für ihre eigene Rechnung von der zur Erstattung verpflichteten Person einziehen kann.

(3) Udovoljenje molbi za dostavu ili zamolnici za pravnu pomoć ne smije se uzkratiti zato, što oblast moliteljica nije položila nikakva predujma za pokriće izdataka, koji se prema odredbama stavke 1. imaju naknaditi.

Članak 16.

Dostave pripadnicima jedne Ugovorne Stranke mogu se bez upotrebe sile izvršiti preko njezinih diplomatskih ili konzularnih zastupnika na području druge Stranke.

ČETVRTI ODSJEK

Priznavanje i ovrha sudbenih odluka, obraničkih osuda, nagodaba i izprava

Članak 17.

(1) Pravomoćne sudbene odluke jedne od Ugovornih Stranaka, koje se tiču imovinsko-pravnih zahtjeva u stvarima gradjanskoga ili trgovačkoga prava, priznavaju se na području druge Stranke bez obzira na njihov naziv (osude, zaključci, platežne zapoviedi, platežni nalozi, ovršne zapoviedi), ako sudovi Stranke, na području koje se odluka ostvaruje, prema pravu ove Stranke nisu izključivo nadležni. Pod sudbenim odlukama imaju se razumievati i odluke, koje izdavaju činovnici sudbene pisarnice (sudbeno pisarničko osoblje) u granicama svoga djelokruga.

(3) Die Erledigung eines Zustellungsantrags oder eines Rechtshilfeersuchens darf nicht deshalb verweigert werden, weil die ersuchende Behörde keinen Vorschuß zur Deckung der Auslagen hinterlegt hat, die nach den Bestimmungen des Absatzes 1 zu erstatten sind.

Artikel 16

Zustellungen an Angehörige des einen Vertragschließenden Teils können durch dessen diplomatische oder konsularische Vertreter in dem Gebiet des anderen Teils ohne Anwendung von Zwang bewirkt werden.

VIERTER ABSCHNITT

Anerkennung und Vollstreckung von gerichtlichen Entscheidungen, von Schiedssprüchen, Vergleichen und Urkunden

Artikel 17

(1) Rechtskräftige gerichtliche Entscheidungen des einen Vertragschließenden Teils, die vermögensrechtliche Ansprüche in Angelegenheiten des bürgerlichen oder des Handels-Rechts betreffen, werden ohne Unterschied ihrer Benennung (Urteile, Beschlüsse, Zahlungsbefehle, Zahlungsaufträge, Vollstreckungsbefehle) im Gebiet des anderen Teils anerkannt, wenn nicht für die Gerichte des Teils, in dessen Gebiet die Entscheidung geltend gemacht wird, nach dem Recht dieses Teils eine ausschließliche Zuständigkeit besteht. Unter gerichtlichen Entscheidungen sind auch die von den Urkundsbeamten der Geschäftsstelle (Gerichtsschreibern) innerhalb ihrer Zuständigkeit getroffenen Entscheidungen zu verstehen.

(2) Sa sudbenim odlukama u smislu stavke 1. izjednačuju se odluke posebnih sudova i onih obraničkih sudova, koji su bez obzira na pristatnu pogodbu na temelju posebne državne odredbe nadležni za odluku o gradjansko-pravnim zahtjevima.

(3) Pravomoćne odluke gradjanskih sudova jedne Ugovorne Stranke u neimovinsko-pravnim prieporima priznavaju se na području druge Stranke, ako su stranke pripadnici Ugovorne Stranke, na području koje je odluka izrečena.

Članak 18.

(1) Priznanje se ima uzkratiti, ako bi se protivilo dobrim običajima ili javnom poredku.

(2) Priznanje se ima nadalje uzkratiti, ako su kod prosudjivanja djelatne sposobnosti ili zakonskoga zastupanja ili kod prosudjivanja nekoga obiteljsko-pravnoga odnosa, koji je mjerodavan za zahtjev, ili za njega mjerodavnih utvrdjenja smrti koje osobe, na štetu pripadnika zamoljene Ugovorne Stranke u odluci primienjeni drugi zakoni, a ne oni, koji bi se prema pravu ove Ugovorne Stranke imali primieniti. Odluka se ipak ima priznati, ako bi bila osnovana, kad bi se primienili ovi zakoni.

(3) Ako se tuženik nije upustio u parnicu, priznanje će se uzkratiti, ako poziv ili odluka, kojom se parnica započinje, nije pravodobno dostavljena tuženiku ili njegovu zastupniku, ovlaštenom za primanje, ili je do-

(2) Den gerichtlichen Entscheidungen im Sinne des Absatzes 1 stehen gleich die Entscheidungen der Sondergerichte und derjenigen Schiedsgerichte, die ohne Rücksicht auf einen Schiedsvertrag vermöge einer besonderen staatlichen Anordung zur Entscheidung bürgerlichrechtlicher Ansprüche zuständig sind.

(3) Die in nichtvermögensrechtlichen Streitigkeiten ergangenen rechtskräftigen Entscheidungen der bürgerlichen Gerichte des einen Vertragschließenden Teils werden im Gebiet des anderen Teils anerkannt, wenn die Parteien Angehörige des Vertragschließenden Teils sind, in dessen Gebiet die Entscheidung gefällt wurde.

Artikel 18

(1) Die Anerkennung ist zu versagen, wenn sie gegen die guten Sitten oder würde* die öffentliche Ordnung verstossen.

(2) Die Anerkennung ist ferner zu versagen, wenn in der Entscheidung hinsichtlich eines Angehörigen des angerufenen Vertragschließenden Teils bei Beurteilung der Handlungsfähigkeit oder der gesetzlichen Vertretung oder bei Beurteilung eines für den Anspruch maßgebenden familien- oder erbrechtlichen Verhältnisses oder der dafür maßgebenden Feststellungen des Todes einer Person zu seinem Nachteil andere als die Gesetze zugrunde gelegt sind, die nach dem Recht dieses Teils anzuwenden wären. Die Entscheidung ist jedoch anzuerkennen, wenn sie auch bei Anwendung dieser Gesetze begründet wäre.

(3) Hat sich der Beklagte auf den Rechtsstreit nicht eingelassen, so ist die Anerkennung zu versagen, wenn die Zustellung der den Rechtstreit einleitenden Ladung

* Po izpravku u Narodnim novinama od 17. srpnja 1942. broj 158.

stavljena samo putem javne dostave, ili u inozemstvu drugim putem, a ne putem uzajamne pravne pomoći, ili putem, predvidjenim u članku 16.

(4) Priznanje se ima napokon uzkratiti, ako je za odluku presudnoga suda bila mjerodavna jedino nadležnost s obzirom na imovinu (u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj § 97. gradjanskoga parbenog postupnika, u Njemačkom Reichu § 23. gradjanskoga parbenog postupnika Reicha, § 99. pravilnika sudske vlasti), ili u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj nadležnost iz § 85. stavke 2. gradjanskoga parbenog postupnika, ili u Njemačkom Reichu nadležnost iz § 88. stavke 2. pravilnika sudske vlasti, osim da se je u posljednjem slučaju tuženik upustio u parnicu.

Članak 19.

Sud Ugovorne Stranke, na području koje se odluka ostvaruje, nije kod izpitivanja razloga uzkrate vezan na činjenična utvrdjenja odluke. U ostalom se ne smije izpitivati zakonitost odluke.

Članak 20.

(1) Odluke sudova jedne Ugovorne Stranke, koje se prema prednjim odredbama imaju priznati na području druge Stranke, proglasit će ovdje nadležna oblast na priedlog jedne stranke ovršivima, ako su one ovršive i na području Ugovorne Stranke, na kojem su izrečene. Prije odluke može se protivnik saslušati.

oder Verfügung an den Beklagten oder seinen zur Empfangnahme berechtigten Vertreter nicht rechtzeitig oder lediglich im Wege der öffentlichen Zustellung oder im Auslande auf einem anderen Wege als dem der gegenseitigen Rechtshilfe oder dem im Artikel 16 vorgesehenen bewirkt worden ist.

(4) Die Anerkennung ist schließlich zu versagen, wenn für die Entscheidung des erkennenden Gerichts lediglich der Gerichtsstand des Vermögens (im Deutschen Reich Reichs-Zivilprozeßordnung § 23, Jurisdiktionsnorme § 99, im Unabhängigen Staat Kroatien Zivilprozeßordnung § 97) oder im Deutschen Reich der Gerichtsstand des § 88 Absatz 2 Jurisdiktionsnormen, im Unabhängigen Staat Kroatien der Gerichtsstand des § 85 Absatz 2 Zivilprozeßordnung gegeben war, es sei denn, daß sich im letzten Falle der Beklagte auf den Rechtsstreit eingelassen hatte.

Artikel 19

Das Gericht des Vertragschließenden Teils, in dessen Gebiet die Entscheidung geltend gemacht wird, ist bei der Prüfung der Versagungsgründe an die tatsächlichen Feststellungen der Entscheidung nicht gebunden. Im übrigen ist die Gesetzmäßigkeit der Entscheidung nicht zu prüfen.

Artikel 20

(1) Die Entscheidungen der Gerichte des einen Vertragschließenden Teils, die nach den vorstehenden Bestimmungen im Gebiet des anderen Teils anzuerkennen sind, werden dort auf Antrag einer Partei von der zuständigen Behörde für vollstreckbar erklärt, wenn sie auch in dem Gebiet des Vertragschließenden Teils, in dem sie ergangen sind, vollstreckbar sind. Vor der Entscheidung kann der Gegner gehört werden.

(2) Priedlogu se ima priložiti prievod na jeziku Ugovorne Stranke, na području koje se odluka ostvaruje, u koliko priedlog nije sastavljen na ovom jeziku. Prievod se ima ovjeroviti prema članku 4. stavci 3.

(3) Članak 3. stavka 4. ima se shodno primieniti.

Članak 21.

(1) Priedlog ovlaštenika, koji boravi na području Nezavisne Države Hrvatske, odašilje kotarski sud, priedlog ovlaštenika, koji boravi na području Njemačkog Reicha, uredovni sud (u Češko-Moravskom Protektoratu i kotarski sud). Za primanje priedloga nadležan je na hrvatskoj strani predsjednik sudbenoga stola, a na njemačkoj strani predsjednik zemaljskoga suda, na području kojega se ovrha ima provesti.

(2) Učestnik može staviti priedlog i izravno kod oblasti koja je nadležna za njegovo rješavanje.

Članak 22.

Stranka, koja ostvaruje odluku, ima pridonieti:

1. podpuni odpravak odluke; pravomoćnost odluke ima se dokazati javnim izpravama, u koliko se ne razabira već iz samoga odpravka;

2. izvornik ili ovjerovljeni priepis izprava, iz kojih se razabira, da je poziv ili odluka, kojom se parnica započinje, dostavljena stranci, koja se nije upustila u parnicu, pravodobno i ne putem, zbog ko-

(2) Dem Antrag ist, sofern er nicht in der Sprache des Vertragschließenden Teils abgefaßt ist, in dessen Gebiet die Entscheidung geltend gemacht wird, eine Übersetzung in diese Sprache beizufügen. Die Übersetzung ist gemäß Artikel 4 Absatz 3 zu beglaubigen.

(3) Artikel 3 Absatz 4 ist entsprechend anzuwenden.

Artikel 21

(1) Für einen im Gebiet des Deutschen Reichs ansässigen Berechtigten wird der Antrag von einem Amtsgericht (im Protektorat Böhmen und Mähren auch von einem Bezirksgericht), für einen im Unabhängigen Staat Kroatien ansässigen Berechtigten von einem Bezirksgericht übermittelt. Für die Entgegennahme des Antrags ist auf deutscher Seite der Landgerichtspräsident, auf kroatischer Seite der Präsident der Gerichtstafel zuständig, in dessen Bezirk die Vollstreckung vorgenommen werden soll.

(2) Der Antrag kann durch die beteiligte Partei auch unmittelbar bei der für seine Erledigung zuständigen Behörde gestellt werden.

Artikel 22

Die Partei, welche die Entscheidung geltend macht, hat beizubringen:

1. eine vollständige Ausfertigung der Entscheidung; die Rechtskraft der Entscheidung ist, soweit sie sich nicht schon aus der Ausfertigung ergibt, durch öffentliche Urkunden nachzuweisen;
2. die Urschrift oder eine beglaubigte Abschrift der Urkunden, aus denen sich ergibt, daß die den Rechtsstreit einleitende Ladung oder Verfügung der Partei, die sich auf den Rechtsstreit nicht eingelassen hatte, rechtzeitig und nicht auf einem Wege zugestellt

jega bi se prema članku 18. stavci 3. priznanje odluke opravdano moglo uzkratiti;

3. ovjerovljeni prievod* napried navedenih izprava prema propisima članka 4. stavke 3.

Članak 23.

Obvezanik može kod suda, koji ima odlučiti o priedlogu za proglašenje ovršivosti, podnieti i prigovore protiv zahtjeva, utvrdjenoga u sudbenoj odluci, i proti dopustivosti ovršne zaporke (dozvole ovrhe), u koliko su ovi dopušteni prema pravu Ugovorne Stranke, na području koje je odluka izrečena.

Članak 24.

S priedlogom za proglašenje ovršivosti može se spojiti priedlog za provedbu ovrhe. Članak 20. stavka 2. ima se shodno primieniti.

Članak 25.

Ako ovrha sudbene odluke zavisi od toga, da proteče rok, ili da nastupi koja druga činjenica, ili ako se traži proglašenje ovršivosti u korist drugoga ovlaštenika, nego li je naznačen u odluci, ili protiv drugoga obvezanika, nego li je tamo naznačeno, onda se pitanje, da li proglašenja ovršivosti zavisi od dokaza posebnih predpostavka, ili da li je odluka ovršiva u korist ili

* Po izpravku u Narodnim novinimi od 26. lipnja 1942. broj 140.

worden ist, der es nach Artikel 18 Absatz 3 rechtfertigen würde, die Anerkennung der Entscheidung zu versagen;

3. eine nach den Vorschriften des Artikels 4 Absatz 3 beglaubigte Übersetzung der vorerwähnten Urkunden.

Artikel 23

Bei dem Gericht, das über den Antrag auf Vollstreckbarerklärung zu entscheiden hat, kann der Verpflichtete auch Einwendungen gegen den in der gerichtlichen Entscheidung festgestellten Anspruch und gegen die Zulässigkeit der Vollstreckungklausel (der Exekutionsbewilligung) geltend machen, soweit sie nach dem Recht des Vertragschließenden Teils zulässig sind, in dessen Gebiet die Entscheidung gefällt wurde.

Artikel 24

Mit dem Antrag auf Vollstreckbarerklärung kann der Antrag auf Durchführung der Vollstreckung verbunden werden. Artikel 20 Absatz 2 ist entsprechend anzuwenden.

Artikel 25

Hängt die Vollstreckung der gerichtlichen Entscheidung von dem Ablauf einer Frist oder von dem Eintritt einer anderen Tatsache ab oder wird die Vollstreckbarerklärung zugunsten eines anderen als des in der Entscheidung bezeichneten Berechtigten oder gegen einen anderen als den dort bezeichneten Verpflichteten nachgesucht, so bestimmt sich die Frage, inwieweit die Vollstreckbarerklärung von dem Nachweis besonderer Voraussetzungen abhängig ist oder ob die Entscheidung für oder gegen den anderen vollstreckbar ist, nach

protiv druge osobe, ima riešiti prema pravu one Ugovorne Stranke, koje je sud odluku izrekao. U koliko činjenice, koje se imaju dokazati, nisu obće poznate kod suda, koji ima odlučiti o priedlogu za proglašenje ovršivosti, mogu se za to potrebni dokazi voditi samo javnim ili javno ovjerovljenim izpravama, kojima se imaju priložiti prievodi, ovjerovljeni prema propisima članka 4. stavke 3.

Članak 26.

S nagodbama, koje su sklopljene pred sudom jedne od obiju Ugovornih Stranaka i koje su ondje ovršive, postupa se isto tako kao i sa sudbenim odlukama. Isto vriedi za sudbene i javnobilježničke izprave, u kojima se je obvezanik podvrgao ovrsi.

Članak 27.

(1) U pogledu priznavanja i ovrhe obraničkih osuda vriede u odnosu obiju Ugovornih Stranaka odredbe članka 1. do 5. sporazuma o ovrsi inozemnih obraničkih osuda od 26. rujna 1927., koji je izložen na podpis u Ženevi, s time, da se taj sporazum ima primjenjivati na sve obraničke osude, izrečene na području obiju Ugovornih Stranaka, bez obzira na ograničenja, sadržana u njegovu članku 1. stavci 1.

(2) Za dokaz, da obranička osuda predstavlja konačnu odluku u smislu članka 1. stavke 2. slova d napried navedenoga sporazuma, dovoljna je potvrda pisarnice suda, kod kojega je obranička osuda pohranjena, ili

dem Recht des Vertragschließenden Teils, dessen Gericht die Entscheidung erlassen hat. Die danach erforderlichen Nachweise sind, sofern nicht die nachzuweisenden Tatsachen bei dem über den Antrag auf Vollstreckbarerklärung entscheidenden Gericht offenkundig sind, durch öffentliche oder öffentlich beglaubigte Urkunden zu führen, denen nach den Vorschriften des Artikels 4 Absatz 3 beglaubigte Übersetzungen beizufügen sind.

Artikel 26

Vergleiche, die vor einem Gericht eines der beiden Vertragschließenden Teile abgeschlossen und dort vollstreckbar sind, werden ebenso wie gerichtliche Entscheidungen behandelt. Das gleiche gilt für gerichtliche und notarische Urkunden, in denen sich der Verpflichtete der Vollstreckung unterworfen hat.

Artikel 27

(1) Hinsichtlich der Anerkennung und Vollstreckung von Schiedssprüchen gelten im Verhältnis zwischen den beiden Vertragschließenden Teilen die Bestimmungen der Artikel 1 bis 5 des in Genf zur Zeichnung aufgelegten Abkommens zur Vollstreckung ausländischer Schiedssprüche vom 26. September 1927 mit der Maßgabe, daß es ohne Rücksicht auf die im Artikel 1 Absatz 1 daselbst enthaltenen Beschränkungen auf alle im Gebiet eines der beiden Vertragschliessenden Teile ergangennen Schiedssprüche Anwendung findet.

(2) Zum Nachweis, daß der Schiedsspruch eine endgültige Entscheidung im Sinne des Artikels 1 Absatz 2 Buchstabe d des vorbezeichneten Abkommens darstellt, genügt eine Bescheinigung der Geschäftsstelle des Gerichts, bei dem der Schiedsspruch niedergelegt

potvrda oblasti, koja je nadležna za dozvolu ovrhe na temelju obraničke osude na području Ugovorne Stranke, na kojem je osuda izrečena.

(3) Nagodbe sklopljene pred obraničkim sudom, ovršuju se na isti način kao i obraničke osude.

Članak 28.

Sudovi svake od obiju Ugovornih Stranaka imaju na priedlog stranke uzkratiti rješavanje o imovinsko-pravnim zahtjevima, radi kojih pred sudom druge Stranke već teče postupak, u kojem može biti izrečena odluka, koja bi se imala priznati na temelju ovoga ugovora na području druge Stranke.

Članak 29.

Odredbe ovoga odsjeka ne primjenjuju se na pritvor i privremene naredbe kao ni na odluke, izrečene u kaznenom postupku o gradjansko-pravnim zahtjevima.

PETI ODSJEK

Obaviesti o pravu

Članak 30.

(1) Vrhovna pravosudna oblast svake Ugovorne Stranke daje na molbu vrhovne pravosudne oblasti druge Ugovorne Stranke u izravnom saobraćaju na svojem službenom jeziku obaviesti o pravu, koje vriedi na njezinu području.

(2) Nadležni su

na hrvatskoj strani ministarstvo pravosudja i bogoštovlja,

na njemačkoj strani ministarstvo pravosudja Reicha.

ist, oder eine Bescheinigung der Behörde, die für die Bewilligung der Vollstreckung aus dem Schiedsspruch im Gebiet des Vertragschließenden Teils, in dem er ergangen ist, zuständig ist.

(3) Vor einem Schiedsgericht abgeschlossene Vergleiche werden in derselbe Weise wie Schiedssprüche vollstreckt.

Artikel 28

Die Gerichte jedes der beiden Vertragschließenden Teile haben auf Antrag einer Partei die Entscheidung über vermögensrechtliche Ansprüche abzulehnen, wegen derer vor einem Gericht des einen Teils bereits ein Verfahren anhängig ist, in dem eine Entscheidung ergehen kann, die auf Grund dieses Abkommens im Gebiet des anderen Teils anzuerkennen wäre.

Artikel 29

Auf Arreste und einstweilige Verfügungen sowie auf die in einem Strafverfahren ergangenen Entscheidungen über bürgerlichrechtliche Ansprüche finden die Bestimmungen dieses Abschnitts keine Anwendung.

FÜNFTER ABSCHNITT

Rechtsauskünfte

Artikel 30

(1) Die oberste Justizverwaltungsbehörde jedes Vertragschließenden Teils erteilt auf Ersuchen der obersten Justizverwaltungsbehörde des anderen Teils im unmittelbaren Verkehr in ihrer Amtssprache Auskunft über das in ihrem Gebiet geltende Recht.

(2) Zuständig sind
auf deutscher Seite das Reichsjustizministerium,
auf kroatischer Seite das Justiz- und Kultusministerium.

ŠESTI ODSJEK

Zaključne odredbe

Članak 31.

(1) U koliko se prema propisima ovoga ugovora mogu zaračunavati troškovi, obračunavat će se prema propisima, koji vriede na području zamoljenje Ugovorne Stranke za jednake radnje u tuzemnom postupku.

(2) Ako molbi za dostavu, zamolnici za pravnu pomoć, priedlogu za proglašenje ovršivosti ili priedlogu za provedbu ovrhe nisu priloženi potrebni prievodi, pribavlja ih zamoljena oblast ureda radi. Kad oblast podnosi ili dostavlja molbe ili zamolnice, naknadjuje ona zamoljenoj oblasti naknadno troškove prievoda.

Članak 32.

(1) Ugovorne Stranke će upotrebljavati za molbe za dostavu dvojezične tiskanice, koje će priobćiti jedna drugoj.

(2) Ugovorne Stranke će jedna drugoj priobćiti raspored svojih sudova.

Članak 33.

Ovaj ugovor ostaje na snazi i u slučaju, da Nezavisna Država Hrvatska pristupi Haažkom ugovoru o gradjanskom parbenom postupku od 17. srpnja 1905.

Članak 34.

Danom stupanja ovoga ugovora na snagu stavljaju se izvan snage u odnosima izmedju Ugovornih Stra-

SECHSTER ABSCHNITT

Schlussbestimmungen

Artikel 31

(1) Soweit nach den Vorschriften dieses Abkommens Kosten in Rechnung gestellt werden können, werden sie nach den Vorschriften berechnet, die im Gebiet des ersuchten Vertragschließenden Teils für gleiche Handlungen in einem inländischen Verfahren gelten.

(2) Sind einem Zustellungsantrag, einem Rechtshilfeersuchen, einem Antrag auf Vollstreckbarerklärung oder einem Antrag auf Durchführung der Vollstreckung die erforderlichen Übersetzungen nicht beigeführt, so beschafft sie die ersuchte Behörde von Amts wegen. Bei Anträgen oder Ersuchen, die von einer Behörde gestellt oder übermittelt werden, ersetzt diese der ersuchten Behörde nachträglich die Kosten der Übersetzung.

Artikel 32

(1) Die Vertragschließenden Teile werden für Zustellungsanträge doppelsprachige Vordrucke verwenden, die sie einander mitteilen werden.

(2) Die Vertragschließenden Teile werden einander Übersichten ihrer Gerichtseinteilung mitteilen.

Artikel 33

Dieses Abkommen soll auch für den Fall in Wirksamkeit bleiben, daß der Unabhängige Staat Kroatien dem Haager Abkommen über den Zivilprozeß vom 17. Juli 1905 beitritt.

Artikel 34

Von dem Tage des Inkrafttretens dieses Abkommens an sind zwischen den Vertragschließenden Teilen frü-

naka prijašnji državni ugovori, sporazumi i izjave vlada o pitanjima, koja su uredjena ovim ugovorom.

Članak 35.

(1) Ovaj se ugovor ima ratificirati. Izprave o ratifikaciji imaju se čim prije izmieniti u Zagrebu.

(2) Ugovor stupa na snagu mjesec dana nakon izmaka dana, kojega je usliedila izmjena izprava o ratifikaciji. Ugovor ostaje na snazi šest mjeseci nakon izmaka dana, kojega je odkaz jedne Ugovorne Stranke stigao drugoj.

U vjeru toga su opunomoćenici ovaj ugovor podpisali i providjeli svojim pečatima.

Izradjeno u dvostrukom izvorniku na hrvatskom i njemačkom jeziku u Berlinu dne 17. studenoga 1941.*

Dr. Edo Lovrić

Dr. Miroslav Šantek

Dr. Tihomil Drezga

---

* Narodne novine od 26. lipnja 1942. broj 140.

here Staatsverträge, Vereinbarungen und Regierungserklärungen über Fragen, die durch dieses Abkommen geregelt sind, nicht mehr anzuwenden.

Artikel 35

(1) Dieses Abkommen soll ratifiziert werden. Die Ratifikationsurkunden sollen sobald wie möglich in Agram ausgetauscht werden.

(2) Das Abkommen tritt einen Monat nach Ablauf des Tages, an dem der Austausch der Ratifikationsurkunden stattgefunden hat, in Kraft. Es bleibt in Geltung bis zum Ablauf von sechs Monaten nach Ablauf des Tages, an dem die Kündigung des einen Vertragschließenden Teils dem andren Teil zugegangen ist.

Zu Urkund dessen haben die Bevollmächtigten dieses Abkommens unterzeichnet und mit ihren Siegeln versehen.

Ausgefertigt in doppelter Urschrift in deutscher und kroatischer Sprache in Berlin am 17. November 1941.

Friedrich Gaus

Dr. Erich Volkmar

ZAKLJUČNI ZAPISNIK

Podpisujući ovaj ugovor opunomoćenici izjavljuju u ime svojih vlada, da su suglasni u sliedećem:

I.

1. *K članku 3.:* Ugovorne Stranke su složne u tom, da u smislu članka 3. stavke 1. ima mjesta ovrsi radi troškova, spomenutih u članku 3., na području druge Ugovorne Stranke i onda, kad tužitelj nije obvezan na davanje osiguranja, polaganja ili predujma iz drugih razloga, a ne onih, spomenutih u članku 3.

2. *K članku 4., članku 10. i članku 30.:* Službeni je jezik u smislu ovoga ugovora na hrvatskoj strani hrvatski, na njemačkoj strani njemački.

U slučaju, da kod pojedinih sudova Nezavisne Države Hrvatske uz hrvatski jezik bude dopušten kao službeni jezik i njemački, ne treba molbama za dostavu i zamolnicama za pravnu pomoć, koje ovi sudovi imaju riešiti, priložiti prievode na hrvatskom jeziku. Hrvatsko ministarstvo pravosudja i bogoštovlja saobćit će dogodice ministarstvu pravosudja Reicha, koji su to sudovi.

3. *K članku 6.:* Potvrde o siromašnom stanju prema članku 6. ne trebaju nikakva ovjerovljenja.

SCHLUSSPROTOKOL

Bei Unterzeichnung dieses Abkommens erklären die Bevollmächtigten im Namen ihrer Regierungen, daß Einverständnis über folgendes besteht:

I.

1. *Zu Artikel 3:* Die Vertragschließenden Teile sind darüber einig, daß im Sinne des Artikels 3 Absatz 1 die Vollstreckung wegen der im Artikel 3 genannten Kosten auch dann in dem Gebiet des anderen Vertragschließenden Teils stattfindet, wenn der Kläger aus anderen als den im Artikel 3 erwähnten Gründen zu einer Sicherheitsleistung, Hinterlegung oder Vorauszahlung nicht verpflichtet ist.

2. *Zu Artikel 4, Artikel 10 und Artikel 30:* Amtssprache im Sinne dieses Abkommens ist auf deutscher Seite die deutsche, auf kroatischer Seite die kroatische Sprache.

Für den Fall, daß bei einzelnen Gerichten des Unabhängigen Staates Kroatien neben der kroatischen Sprache auch die deutsche Sprache als Amtssprache zugelassen wird, brauchen den Zustellungsanträgen und Rechtshilfeersuchen, die von diesen Gerichten zu erledigen sind, Übersetzungen in die kroatische Sprache, nicht beigefügt zu werden. Das Kroatische Justiz- und Kultusministerium wird gegebenenfalls dem Rechtsjustizministerium diese Gerichte mitteilen.

3. *Zu Artikel 6:* Bescheinigungen des Unvermögens gemäß Artikel 6 bedürfen keiner Beglaubigung.

4. *K članku 7.:* U slučaju članka 7. za postignuće siromaškog prava nije potreban nikakav posebni priedlog siromašne stranke.

5. *K članku 9. stavci 2.:* Ministarstvo pravosudja Reicha saobćit će Hrvatskom ministarstvu pravosudja i bogoštovlja, u kojim slučajevima predsjednik uredovnog suda stupa na mjesto predsjednika zemaljskog suda.

Za odašiljanje molbi za dostavu i zamolnica za pravnu pomoć nadležan je na hrvatskoj strani uz predsjednike sudbenih stolova i predsjednik trgovačkog suda.

6. *K članku 17.:* Ugovor se ima primieniti na sve odluke, koje su nakon njegova stupanja na snagu izrečene na području Ugovornih Stranaka.

Kod ovrhe naslova, koji su nastali u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj i koji se imaju ovršiti u župama Reicha u Iztočnoj Marki, u župi Sudeta i Češko-Moravskom Protektoratu prije stupanja na snagu ovoga ugovora, ili onih, koji se imaju ovršiti u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj, a nastali su u jednom od napried označenih područja, ima se postupati prema ugovorima, sklopljenim izmedju bivše jugoslavenske države s jedne strane i bivše države Austrije i prijašnje češkoslovačke republike s druge strane.

7. *K članku 21. stavci 1.:* Ministarstvo pravosudja Reicha saobćit će Hrvatskom ministarstvu pravosudja i bogoštovlja, u kojim slučajevima predsjednik uredovnog suda stupa na mjesto predsjednika zemaljskog suda.

4. *Zu Artikel 7:* Im Falle des Artikels 7 bedarf es zur Erlangung des Armenrechts keines besonderen Antrags der armen Partei.

5. *Zu Artikel 9 Absatz 2:* Das Reichsjustizministerium wird dem Kroatischen Justiz- und Kultusministerium mitteilen, in welchen Fällen an die Stelle des Landgerichtspräsidenten ein Amtsgerichspräsident tritt.

Für die Übermittlung von Zustellungsanträgen und Rechtshilfeersuchen ist auf kroatischer Seite neben den Präsidenten der Gerichtstafeln auch der Präsident des Handelsgerichts zuständig.

6. *Zu Artikel 17:* Das Abkommen ist auf alle Entscheidungen anzuwenden, die seit seinem Inkrafttreten in den Gebieten der Vertragschließenden Teile ergangen sind.

Bei der Vollstreckung von Titeln, die vor dem Inkrafttreten dieses Abkommens in den Reichsgauen der Ostmark, im Reichsgau Sudetenland und im Protektorat Böhmen und Mähren entstanden sind und im Gebiet des Unabhängigen Staates Kroatien vollstreckt werden sollen oder die im Unabhängigen Staat Kroatien entstanden sind und in einem der vorbezeichneten Gebiete vollstreckt werden sollen, ist entsprechend den Abkommen zu verfahren, die zwischen dem ehemaligen Staat Österreich und der früheren Tschechoslowakischen Republik einerseits und dem ehemaligen Jugoslawischen Staat andererseits abgeschlossen waren.

7. *Zu Artikel 21 Absatz 1:* Das Reichsjustizministerium wird dem Kroatischen Justiz- und Kultusministerium mitteilen, in welchen Fällen an die Stelle des Landgerichtspräsidenten ein Amtsgerichtspräsident tritt.

8. *K članku 34.*: Odredbama ovoga članka ne dira se u odredbe točke 6. stavke 2. ovoga zaključnog zapisnika (k članku 17. govora).

II.

1. S pripadnicima jedne Ugovorne Stranke kao s vjerovnicima u stečajnom postupku, u nagodbenom postupku ili u postupku izravnanja postupa se pred sudovima druge Stranke jednako kao i s domorodcima.

2. Ako se na području jedne Ugovorne Stranke otvori stečajni postupak nad imovinom stečajnog dužnika, koji tamo vodi svoje poduzeće ili koji u pomanjkanju takva ima tamo svoje redovito prebivalište, tada će se pokretna imovina, koja se nalazi na području druge Stranke, izručiti stečajnoj oblasti na njezin zahtjev prema propisima, koji za to postoje.

3. Ostane li na području jedne Ugovorne Stranke pokretna ostavina pripadnika druge Stranke, tada se prepušta državi domovini i uredjenje ostavine (ostavinska razprava) kao i odluka o priepornim nasljednim zahtjevima prema propisima, koji za to postoje. Pokretna ostavina izručit će se nadležnoj oblasti države domovine ostavitelja prema propisima, koji postoje.

III.

Hrvatsko ministarstvo pravosudja i bogoštovlja i ministarstvo pravosudja Reicha ugovorit će izravnim sporazumievanjem sastanke svojih zastupnika, da se osigura jedinstvena provedba ugovora, te da se odstrane

8. *Zu Artikel 34:* Durch die Bestimmungen dieses Artikels werden die Feststellungen des Punktes 6 Absatz 2 dieses Schlußprotokolls (zu Artikel 17 des Abkommens) nicht berührt.

II.

1. Die Angehörigen des einen Vertragschließenden Teils genießen als Gläubiger im Konkurs-, Vergleichs- oder Ausgleichsverfahren vor den Gerichten des anderen Teils dieselbe Behandlung wie Inländer.

2. Wird im Gebiet des einen Vertragschließenden Teils über das Vermögen eines Gemeinschuldners, der dort sein Unternehmen betreibt oder in Ermangelung eines solchen seinen ordentlichen Wohnsitz hat, das Konkursverfahren eröffnet, so wird das im Gebiet des anderen Teils gelegene bewegliche Vermögen der Konkursbehörde auf deren Verlangen nach Maßgabe der hierfür bestehenden Vorschriften ausgefolgt.

3. Wenn im Gebiet des einen Vertragschließenden Teils ein beweglicher Nachlaß nach einem Angehörigen des anderen Teils hinterblieben ist, so wird sowohl die Nachlaßregelung (Nachlaßabhandlung) als die Entscheidung streitiger Erbansprüche nach Maßgabe der hierfür bestehenden Vorschriften den Gerichten des Heimatstaates überlassen. Der bewegliche Nachlaß wird der zuständigen Behörde des Heimatstaates des Erblassers nach Maßgabe der bestehenden Vorschriften ausgefolgt.

III.

Das Reichsjustizministerium und das Kroatische Justiz- und Kultusministerium werden nach Bedarf im unmittelbaren Benehmen Zusammenkünfte ihrer Vertreter vereinbaren, um die einheitliche Durchführung

težkoće, koje bi se možda pojavile kod njegove provedbe. U koliko se pitanjima, koja se imaju razpraviti, di a u djelokrug drugih ministarstava, bit će ova ministarstva pozvana da učestvuju sastancima.

U vjeru toga opunomoćenici su podpisali ovaj zaključni zapisnik, koji vriedi kao bitni sastavni dio ugovora od današnjega dana.

Izradjeno u dvostrukom izvorniku na hrvatskom i njemačkom jeziku u Berlinu dne 17. studenoga 1941.*

Dr. Edo Lovrić

Dr. Miroslav Šantek

Dr. Tihomil Drezga

---

* Narodne novine od 26. lipnja 1942. broj 140.

des Abkommens sicherzustellen und die bei seiner Durchführung etwa auftauchenden Schwierigkeiten zu beseitigen. Soweit durch die zu erörternden Fragen der Geschäftsbereich anderer Ministerien berührt wird, werden diese Ministerien eingeladen werden, sich an den Zusammenkünften zu beteiligen.

Zu Urkund dessen haben die Bevollmächtigten dieses Schlußprotokoll unterzeichnet, das als wesentlicher Bestandteil des Abkommens vom heutigen Tage gilt.

Ausgefertigt in doppelter Urschrift in deutscher und kroatischer Sprache in Berlin am 17. November 1941.

Friedrich Gaus

Dr. Erich Volkmar

OBJAVA

ministarstva pravosudja i bogoštovlja i ministarstva vanjskih poslova od 1. lipnja 1942. broj 1344-Z-1942 o provedbi hrvatsko-njemačkoga ugovora o pravnoj zaštiti i o pravnoj pomoći u stvarima gradjanskoga i trgovačkoga prava od 17. studenoga 1941.

1. Hrvatska i njemačka vlada priobćile su jedna drugoj u provedbi članka 32. stavke 1. ugovora o pravnoj zaštiti i o pravnoj pomoći u stvarima gradjanskoga i trgovačkoga prava, podpisanoga 17. studenoga 1941., dvojezične tiskanice za molbe za dostavu, koje se imaju upotrebljavati u prometu pravne pomoći, a koje su niže otisnute u prilozima 1a i 1b.

2. Njemačka vlada je priobćila hrvatskoj vladi prema članku 32. stavci 2. ugovora popis redovnih sudova Njemačkoga Reicha, koji je niže otisnut kao prilog 2.

3. Njemačka vlada je priobćila hrvatskoj vladi prema točkama 5. i 7. pod I. zaključnoga zapisnika od 17. studenoga 1941. popis predsjednika uredovnih sudova, koji stupaju na mjesto predsjednika zemaljskih sudova, prema članku 9. st. 2. i članku 21. st. 1. ugovora. Ovaj je popis niže otisnut kao prilog 3.*

U Zagrebu, dne 1. lipnja 1942.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:
Dr. Mirko Puk, v. r.

Ministar vanjskih poslova:
Dr. Mladen Lorković, v. r.

---

* Narodne novine od 26. lipnja 1942. broj 140., u kojem su broju otisnuti popisi navedeni u toč. 2. i 3. ove objave.

Prilog 1a
Anlage 1a

MOLBA ZA DOSTAVU SPISA KOJI SU ODOBRENI ZA OSOBE U NJEMAČKOM REICHU

ERSUCHEN UM ZUSTELLUNG VON SCHRIFTSTÜCKEN, DIE FÜR PERSONEN IM DEUTSCHEN REICH BESTIMMT SIND

(mjesto i nadnevak)
....
(Ort und Datum)

(oblast moliteljica)
....
(ersuchende Behörde)

u
....
in

moli (zamoljena oblast)
....
ersucht (ersuchte Behörde)

u
....
in

da dade dostaviti priloženi, dolje pobliže označeni,
die Zustellung des anliegenden, unten näher be-
spis — jednostavnom predajom[1]) — na način, pro-
zeichneten Schriftstücks — durch einfache Übergabe[1])
pisan njemačkim unutarnjim zakonodavstvom prema
— in der durch die deutsche innere Gesetzgebung vor-
članku 11. stavci 2. hrvatsko-njemačkoga ugovora

geschriebenen Form gemäss Artikel 11 Abs. 2 des deutsch-
o pravnoj zaštiti i o pravnoj pomoći u stvarima
kroatischen Abkommens über Rechtsschutz und Rechts-
gradjanskoga i trgovačkoga prava od 17. studenoga
hilfe in Angelegenheiten des bürgerlichen und des
1941.[1]) — i da ovamo pripošalje izpravu o dostavi.
Handels-Rechts vom 17. November 1941[1]) — bewirken
zu lassen und die Zustellungsurkunden hierher zu
übersenden.

Prilaže se njemački prievod spisa, koji se ima
Eine deutsche Übersetzung des zuzustellenden
dostaviti.[2])
Schriftstücks ist beigefügt.[2])

(podpis imena)

....

(Namensunterschrift)

Ime i položaj stranaka:

....

Name und Stellung der Parteien:

Ime i naslov osobe, kojoj se ima dostaviti:

Name und Anschrift der Person, der zugestellt werden

....

soll:

Vrst spisa:

....

Art des Schriftstücks:

1) Nepotrebno valja precrtati.

1) Das Nichtzutreffende ist zu streichen.

2) Ove rieči vriede samo za slučaj, kad se ima dostaviti na način, propisan njemačkim unutarnjim zakonodavstvom.

2) Diese Worte gelten nur für den Fall, dass in der durch die deutsche innere Gesetzgebung vorgeschriebenen Form zugestellt werden soll.

Anlage 1b
Prilog 1b

ERSUCHEN UM ZUSTELLUNG VON SCHRIFTSTÜCKEN, DIE FÜR PERSONEN IM UNABHÄNGIGEN STAAT KROATIEN BESTIMMT SIND

MOLBA ZA DOSTAVU SPISA, KOJI SU ODREDJENI ZA OSOBE U NEZAVISNOJ DRŽAVI HRVATSKOJ

(Ort und Datum)
....
(mjesto i nadnevak)

(ersuchende Behörde)
....
(oblast moliteljica)

in
....
u

ersucht (ersuchte Behörde)
....
moli (zamoljena oblast)

in
....
u

die Zustellung des anliegenden, unten näher bezeichneten
da dade dostaviti priloženi, dolje pobliže označeni,
Schriftstücks — durch einfache Übergabe[1]) — in der
spis — jednostavnom predajom[1]) — na način pro-
durch die kroatische innere Gesetzgebung vorgeschrie-
pisan hrvatskim unutarnjim zakonodavstvom prema
benen Form gemäss Artikel 11 Abs. 2 des deutsch-

članku 11. stavci 2. hrvatsko-njemačkoga ugovora
kroatischen Abkommens über Rechtsschutz und Rechts-
o pravnoj zaštiti i o pravnoj pomoći u stvarima
hilfe in Angelegenheiten des bürgerlichen und des Han-
gradjanskoga i trgovačkoga prava od 17. studenoga
dels-Rechts vom 17. November 1941[1]) — bewirken zu las-
1941.[1]) — i da ovamo pripošalje izpravu o dostavi.
sen und die Zustellungsurkunde hierher zu übersenden.
Eine kroatische Übersetzung des zuzustellenden
Prilaže se hrvatski prievod spisa, koji se ima
Schriftstücks ist beigefügt.[2])
dostaviti.[2])

(Namensunterschrift)
....
(podpis imena)

Name und Stellung der Parteien:
....
Ime i položaj stranaka:

Name und Anschrift der Person, der zugestellt werden
Ime i naslov osobe, kojoj se ima dostaviti:

....
soll:

Art des Schriftstücks:
....
Vrst spisa:

1) Das Nichtzutreffende ist zu streichen.
1) Nepotrebno valja precrtati.
2) Diese Worte gelten nur für den Fall, dass in der durch die kroatische innere Gesetzgebung vorgeschriebenen Form zugestellt werden soll.
2) Ove riječi vriede samo za slučaj, kad se ima dostaviti na način, propisan hrvatskim unutarnjim zakonodavstvom.

PROVEDBENA NAREDBA

ministarstva pravosudja i bogoštovlja od 1. lipnja 1942. broj 1344-Z-1942 za ugovor izmedju Nezavisne Države Hrvatske i Njemačkog Reicha o pravnoj zaštiti i o pravnoj pomoći u stvarima gradjanskoga i trgovačkoga prava od 17. studenoga 1941.

Na temelju § 5. zakonske odredbe o državnoj vladi Nezavisne Države Hrvatske od 24. lipnja 1941. broj CLVIII-499-Z. p.-1941 (Narodne novine od 25. lipnja 1941. broj 59) propisujem u sporazumu s ministrom vanjskih poslova sliedeću provedbenu naredbu:

I.

Proglašenje odluka ovršivima

§ 1.

Dozvola ovrhe u smislu § 6. ovršnoga postupnika od 9. srpnja 1930. sadržava već sama u sebi i proglašenje ovršivosti u smislu ovoga ugovora. Stoga se priedlozima za proglašenje odluka ovršivima na temelju članaka 3., 4., 20. i 23. do 25. ugovora udovoljava na području Nezavisne Države Hrvatske dozvolom ovrhe. I za dalji postupak vriede propisi ovršnoga postupnika, u koliko u samom ugovoru nije što drugo odredjeno.

II.

Ovrha odluka o troškovima

§ 2.

(1) Na temelju osuda i odluka njemačkih sudova o troškovima, spomenutih u članku 3. ugovora, dozvolit

će ovrhu svojim zaključkom sudbeni stol, nadležan prema § 8. ovršnoga postupnika.

(2) Ako je priedlog za proglašenje ovršivosti odluke o troškovima podnesen diplomatskim putem, ima sudbeni stol ureda radi podnieti ministarstvu pravosudja i bogoštovlja radi dostave odpravak svojega zaključka, koji je odredjen za stranku u Njemačkom Reichu.

(3) Ako sama stranka, kojoj pripadaju troškovi, podnese svoj priedlog za proglašenje ovršivosti izravno nadležnom hrvatskom sudu, ima sud svoj zaključak ureda radi dostaviti obim strankama.

III.

Ovrha sudbenih odluka, nagodaba i izprava

§ 3.

Na temelju odluka, navedenih u članku 17., i na temelju nagodaba i izprava navedenih u članku 26. ugovora, dozvoljava ovrhu svojim zaključkom nadležni sudbeni stol (§ 8. o. p.).

§ 4.

Proti odluci o dozvoli ovrhe prema propisu članka 23. ugovora može ovršenik, osim redovitoga pravnog lieka, upotriebiti i pravna sredstava, predvidjena u §§ 34. do 36. o. p.

§ 5.

Ako priedlogu za proglašenje ovršivosti na temelju članka 25. ugovora nisu priložene javne ili javno ovjerovljene izprave u dokaz činjenica, navedenih u tom članku, a od kojih zavisi zatražena ovrha sudbene odluke, ima se najprije odrediti ustmena razprava (§ 51. o. p.), i zatim stvar riešiti na temelju izhoda razprave.

IV.

Ovrha inozemnih obraničkih osuda i nagodaba

§ 6.

(1) Članci 1. do 5. sporazuma o ovrsi inozemnih obraničkih osuda od 26. rujna 1927., spomenuti u članku 27. ugovora, na hrvatskom jeziku glase ovako:

»Članak 1. Obranička osuda, koja je izrečena na temelju pristatne pogodbe ili zaporke o obraničkom sudu, kakve su predvidjene u zapisniku o obraničkim zaporkama, otvorenom u Ženevi od 24. rujna 1923. priznat će se pravno-valjanom na području jedne od visokih Ugovornih Stranaka, na koje se ima primieniti ovaj sporazum, i dozvoliti ovrha prema propisima o postupku one zemlje, u kojoj se osuda ostvaruje, ako je izrečena na područjima jedne od visokih Ugovornih Stranaka, na koju se ima ovaj sporazum primieniti, i medju osobama, koje podpadaju pod sudbenost koje od visokih Ugovornih Stranaka.

Za ovo priznanje ili ovrhu potrebno je nadalje:

a) da je obranička osuda izrečena na temelju pristatne pogodbe ili obraničke zaporke, koje su pravomoćne s obzirom na zakonodavstvo, koje se može na njih primieniti;

b) da se predmet obraničke osude može podvrgnuti obraničkom sudbenom postupku, prema pravu zemlje, u kojoj se obranička osuda ostvaruje;

c) da je obranička osuda izrečena od obraničkog suda, koji je predvidjen u pristatnoj pogodbi ili u obraničkoj zaporci, ili da je stvorena na temelju ugovora stranaka i pravnih propisa, koji se mogu primieniti na obranički postupak;

d) da obranička osuda u zemlji, u kojoj je izrečena, predstavlja konačno rješenje; osuda ne vriedi kao konačna, ako se proti njoj može podići prigovor, priziv ili ništovna žalba (u zemljama, gdje postoje ovi pravni liekovi), ili ako se dokaže, da je u tečaju postupak u svrhu pobijanja valjanosti obraničke osude;

e) da se praznanje ili ovrha obraničke osude ne protivi javnom poredku ili načelima javnog prava zemlje, u kojoj se osuda ostvaruje.

Članak 2. I ako postoje predpostavke, predvidjene u članku 1., ima se uzkratiti priznanje i ovrha obraničke osude, ako sudac utvrdi,

a) da je obranička osuda bila proglašena ništavom u zemlji, gdje je izrečena;

b) da stranka, proti kojoj se obranička osuda ostvaruje, nije bila dosta rano obaviještena o obraničkom sudbenom postupku, da bi mogla upotriebiti svoja sredstva (napadaja i obrane), ili da u slučaju vlastite parbene nesposobnosti nije bila uredno zastupana;

c) da se obranička osuda ne tiče sporova, spomenutih u pristatnoj pogodbi, ili onih, koji podpadaju pod odredbe obraničke zaporke, ili da sadrži odluke, koje prekoračuju granice pristatne pogodbe ili obraničke zaporke.

Ako obranička osuda nije riešila sva pitanja predložena obraničkom sudu, može nadležna oblast zemlje, u kojoj se traži priznanje ili ovrha, odgoditi priznanje ili ovrhu, ako ona to drži shodnim, ili ih učini zavisnima od osiguranja, koje će ona odrediti.

Članak 3. Ako stranka, proti kojoj je izrečena nepovoljna obranička osuda, dokaže, da je ona na temelju pravnih propisa, koji se mogu primieniti na obranički postupak, ovlaštena sudbeno pobijati valjanost obra-

ničke osude iz kojega drugog razloga, nego što su spomenuti u članku 1. sl. a) i c) i članku 2. sl. b) i c), može sudac prema svojoj razsudi priznanje ili ovrhu uzkratiti ili ih odgoditi i odrediti stranci primjereni rok, da pred nadležnim sudom postigne proglašenje ništavosti.

Članak 4. Stranka, koja ostvaruje obraničku osudu ili predlaže njezinu ovrhu, ima predložiti poglavito:

1. izvornik obraničke osude ili njezin priepis, koji prema zakonodavstvu zemlje, u kojoj je ona izrečena, izpunjava sve uvjete, potrebne za njegovu dokaznu moć;

2. izprave i priloge, koji dokazuju, da obranička osuda predstavlja u zemlji, u kojoj je izrečena, konačnu odluku u smislu članka 1. sl. d);

3. prema potrebi izprave i priloge, koji dokazuju, da su izpunjene predpostavke, odredjene u članku 1. stavci 1. i stavci 2. sl. a) i c).

Na zahtjev ima se pridonieti prievod obraničke osude i drugih izprava, spomenutih u ovom članku, na službenom jeziku zemlje, u kojoj se obranička osuda ostvaruje. Ovaj prievod ima biti potvrđen kao točan od kojega diplomatskog ili konzularnog zastupnika zemlje, kojoj pripada stranka, koja ostvaruje obraničku osudu, ili od zaprisegnutoga tumača zemlje, u kojoj se obranička osuda ostvaruje.

Članak 5. Odredbe predhodnih članaka ne izključuju, da se jedna stranka posluži obraničkom osudom prema zakonodavstvu ili prema ugovorima zemlje, u kojoj se ona ostvaruje.«

(2) Članci 1. do 5. sporazuma o ovrsi inozemnih obraničkih osuda od 26. rujna 1927., spomenuti u članku 27. ugovora, na njemačkom jeziku glase ovako:

»Artikel 1 In den Gebieten eines der hohen vertragschliessenden Teile, auf die dieses Abkommen anzuwenden ist, wird ein Schiedsspruch, der auf Grund einer Schiedsabrede oder einer Schiedsklausel ergangen ist, wie sie in dem seit dem 24. September 1923 in Genf aufgelegten Protokoll über die Schiedsklauseln vorgesehen sind, als wirksam anerkannt und gemäss den Verfahrensvorschriften des Landes, in dem er geltend gemacht wird, zur Vollstreckung zugelassen, wenn er im Gebiete eines der hohen vertragschliessenden Teile, auf das dieses Abkommen anzuwenden ist, und zwischen Personen ergangen ist, die der Gerichtsbarkeit eines der hohen vertragschliessenden Teile unterstehen.

Zu dieser Anerkennung oder Vollstreckung ist ferner notwendig:

a) dass der Schiedsspruch auf Grund einer Schiedsabrede oder einer Schiedsklausel ergangen ist, die nach der auf sie anwendbaren Gesetzgebung gültig sind;

b) dass nach dem Rechte des Landes, in dem der Schiedsspruch geltend gemacht wird, der Gegenstand des Schiedsspruchs einem schiedsgerichtlichen Verfahren unterworfen werden kann;

c) dass der Schiedsspruch von dem Schiedsgerichte gefällt wurde, dass in der Schiedsabrede oder der Schiedsklausel vorgesehen oder gemäss der Vereinbarung der Parteien und den auf das Schiedsverfahren anwendbaren Rechtsvorschriften gebildet worden ist;

d) dass der Schiedsspruch in dem Lande, in dem er ergangen ist, eine endgültige Entscheidung darstellt; er gilt nicht als endgültig, wenn er dem Einspruch, der Berufung oder der Nichtigkeitsbeschwerde unterworfen ist (in den Ländern, in denen diese Rechtsbe-

helfe bestehen), oder wenn nachgewiesen wird, dass ein Verfahren zwecks Anfechtung der Gültigkeit des Schiedsspruchs anhängig ist;

e) dass die Anerkennung oder Vollstreckung des Schiedsspruchs nicht der öffentlichen Ordnung oder den Grundsätzen des öffentlichen Rechts des Landes, in dem er geltend gemacht wird, widerspricht.

Artikel 2 Auch wenn die im Artikel 1 vorgesehenen Voraussetzungen gegeben sind, ist die Anerkennung und Vollstreckung des Schiedsspruchs zu versagen, wenn der Richter feststellt,

a) dass der Schiedsspruch in dem Lande, in dem er ergangen ist, für nichtig erklärt worden ist;

b) dass die Partei, gegen die der Schiedsspruch geltend gemacht wird, nicht zeitig genug von dem schiedsgerichtlichen Verfahren Kenntnis erlangt hat, um ihre (Angriffs- und Verteidigungs-) Mittel geltend machen zu können, oder dass sei im Falle ihrer Prozessunfähigkeit nicht ordnungsmässig vertreten war;

c) dass der Schiedsspruch nicht die in der Schiedsabrede erwähnten oder unter die Bestimmungen der Schiedsklausel fallenden Streitpunkte betrifft, oder dass er Entscheidungen enthält, welche die Grenzen der Schiedsabrede oder der Schiedsklausel überschreiten.

Wenn der Schiedsspruch nicht alle dem Schiedsgericht unterbreiteten Fragen entschieden hat, kann die zuständige Behörde des Landes, in dem die Anerkennung oder Vollstreckung nachgesucht wird, die Anerkennung oder Vollstreckung, wenn sie dies für angebracht hält, aussetzen, oder von einer Sicherheitsleistung abhängig machen, die sie zu bestimmen hat.

Artikel 3 Wenn die Partei, zu deren Ungunsten der Schiedsspruch ergangen ist, dartut, dass sie nach den auf das Schiedsverfahren anwendbaren Rechtsvor-

schriften die Gültigkeit des Schiedsspruchs aus einem anderen Grunde als den im Artikel 1 lit. a und c und Artikel 2 lit. b und c erwähnten Gründen gerichtlich anzufechten berechtigt ist, kann der Richter nach seinem Ermessen die Anerkennung oder Vollstreckung versagen oder sie aussetzen und der Partei eine angemessene Frist bestimmen, um vor dem zuständigen Gericht den Ausspruch der Nichtigkeit herbeizuführen.

Artikel 4 Die Partei, die den Schiedsspruch geltend macht oder seine Vollstreckung beantragt, hat insbesondere vorzulegen:

1. die Urschrift des Schiedsspruchs oder eine Abschrift, die nach der Gesetzgebung des Landes, in dem ergangen ist, alle für ihre Beweiskraft erforderlichen Bedingungen erfüllt;

2. die Urkunden und Unterlagen, die dartun, dass der Schiedsspruch in dem Lande, in dem er ergangen ist, eine endgültige Entscheidung im Sinne des Artikel 1 lit. d darstellt;

3. erforderlichenfalls die Urkunden und Unterlagen, die dartun, dass die im Artikel 1 Abs. 1 und Abs. 2 lit. a und c bestimmten Voraussetzungen vorliegen.

Auf Verlangen ist eine Übersetzung des Schiedspruchs und der anderen in diesem Artikel erwähnten Urkunden in die amtliche Sprache des Landes, in dem der Schiedsspruch gelten gemacht wird, beizubringen. Diese Übersetzung muss von einem diplomatischen oder konsularischen Vertreter des Landes, dem die Partei, die den Schiedsspruch geltend macht, angehört oder von einem beeidigten Dolmetscher des Landes, in dem der Schiedspruch geltend gemacht wird, als richtig bescheinigt sein.

Artikel 5 Die Bestimmungen der vorangehenden Artikel schliessen nicht aus, dass eine Partei von einem

Schiedsspruch nach Massgabe der Gesetzgebung oder der Verträge des Landes, in dem er geltend gemacht wird, Gebrauch macht.«

V.

Molbe za dostavu i zamolnice za pravnu pomoć

1. Domaće zamolnice

§ 7.

Ako se dostava spisa ili kakva druga sudbena pravna radnja u pravnim stvarima, na koje se može primieniti ovaj ugovor, mora obaviti u Njemačkom Reichu, imaju kotarski sudovi i sudbeni stolovi podnieti molbe za dostavu i zamolnice za pravnu pomoć predsjedničtvu sudbenog stola, u području kojega se nalaze, a Trgovački sud u Zagrebu, svome predsjedničtvu.

§ 8.

Predsjednici sudbenih stolova imaju izpitati molbe za dostavu spisa i zamolnice za pravnu pomoć prema naredbi ministarstva pravosudja i bogoštovlja od 1. lipnja 1942. broj 1381-Z-1942 o pravosudno-upravnom nadzoru nad prometom pravne pomoći s inozemstvom. Pošto budu uklonjeni svi opaženi nedostatci, a proti dopuštenosti pravne pomoći ne bude nikakve sumnje, imaju se molbe za dostavu i zamolnice za pravu pomoć odaslati izravno s popratnim dopisom, upravljenim na predsjednike zemaljskih sudova, navedene u popisu njemačkih redovnih sudova (prilog 2. objave od 1. lipnja 1942. broj 1344-Z-1942), odnosno u slučajevima članka 9. stavke 2. i članka 21. stavke 1. ugovora na predsjednike uredovnih sudova (prilog 3. spomenute objave).

§ 9.

(1) Diplomatski ili konzularni zastupnici Nezavisne Države Hrvatske u Njemačkom Reichu mogu prema članku 16. ugovora izravno udovoljiti zamolnicama hrvatskih tuzemnih oblasti samo, kada se radi o molbi za dostavu spisa jednostavnom predajom hrvatskim državnim pripadnicima na području Njemačkog Reicha a ne mogu vršiti uobće nikakvu dostavu stranim državnim pripadnicima ni prisilnu dostavu u smislu § 305. gr. p. p. hrvatskim državnim pripadnicima kao ni udovoljavati zamolnicama za kakvu drugu pravnu pomoć.

(2) U slučajevima, predvidjenim u članku 16. ugovora, mogu se hrvatski sudovi preko nadležnih predsjednika sudbenih stolova odnosno Trgovačkoga suda u Zagrebu, izravno obraćati na hrvatske diplomatske ili konzularne predstavnike.

§ 10.

(1) Za molbe za dostavu u Njemački Reich ima se upotriebiti tiskanica, označena kao prilog 1 a) objave od 1. lipnja 1942. broj 1344-Z-1942.

(2) Sud, koji moli za dostavu, ima izpuniti tiskanicu u pravilu samo hrvatskim jezikom. Prievod onih dodataka, koji se u pojedinom slučaju umeću u slog tiskanice, na njemački jezik potreban je samo onda, kad se na temelju članka 11. stavke 2. ugovora traži, da spis bude dostavljen na način, propisan njemačkim unutarnjim zakonodavstvom za obavu istovrstnih dostava. U tom slučaju ima se molbi za dostavu priložiti ovjerovljeni prievod svih priloga na njemački jezik prema članku 4. stavci 3. ugovora. U slučaju, kad se traži samo jednostavna predaja spisa, nije potrebno priložiti ovjerovljeni prievod spisa, koji se ima dostaviti.

(3) Molbi za dostavu ne treba priložiti posebnoga popratnog dopisa, ako je na propisanoj tiskanici napisan naslov predsjednika nadležnoga zemaljskog odnosno uredovnog suda, kojemu se molba izravno šalje, a ništa drugo, osim onoga, što se nalazi na tiskanici, nije potrebno priobćiti zamoljenoj oblasti.

§ 11.

Zamolnicama za pravnu pomoć i njihovim prilozima ima se uviek bez iznimke priložiti ovjerovljen prievod prema članku 4. stavci 3. ugovora (članaka 10. stavka 1. ugovora).

2. Inozemne zamolnice

§ 12.

(1) Iz Njemačkoga Reicha stizavat će molbe za dostavu spisa i zamolnice za pravnu pomoć samo predsjednicima sudbenih stolova odnosno predsjedniku Trgovačkoga suda u Zagrebu. Ako bi slučajno koja molba za dostavu ili zamolnica za pravnu pomoć stigla izravno kojemu drugom sudu, na primjer kotarskomu, ima je ovaj bezodvlačno uredа radi podnieti nadležnomu predsjedniku sudbenoga stola.

(2) Predsjednici sudbenih stolova izpitat će svaku inozemnu molbu za dostavu odnosno zamolnicu za pravnu pomoć prema naredbi ministarstva pravosudja i bogoštovlja od 1. lipnja 1942. broj 1381-Z-1942 o pravosudno-upravnom nadzoru nad prometom pravne pomoći s inozemstvom. Ako se nakon toga preizpitanja pojavi kakva sumnja o dopuštenosti pravne pomoći prema hrvatsko-njemačkom ugovoru od 17. studenoga 1941., zatražit će predsjednici prema potrebi uputu od ministarstva pravosudja i bogoštovlja. Ako u tom po-

gledu nema nikakve sumnje, predsjednici će stvar poslati nadležnomu kotarskom sudu (§ 35. stavka 2. gr. p. p.), da ovaj obavi dostavu odnosno zamoljenu parbenu radnju.

Ako se parbena radnja može obaviti samo kod odredjenoga zbornog suda, uputit će se zamolnica ovome sudu (§ 35. stavka 3. gr. p. p.).

(3) Kotarski sudovi odnosno zamoljeni zborni sud podnose spise s potrebnim prilozima nakon udovoljenja molbi za dostavu odnosno zamolnici za pravnu pomoć nadležnim predsjednicima sudbenih stolova, koji imaju savjestno i točno izpitati, da li je zamolnici u svakom pogledu valjano i podpuno udovoljeno, i pošto budu uklonjeni opaženi nedostatci, spise posľati inozemnoj oblasti.

3. Potvrda o primitku, potvrda o dostavi i potvrda o nemogućnosti dostave

§ 13.

(1) O obavljenoj dostavi spisa, stigloga iz Njemačkoga Reicha, ili o nemogućnosti dostave ima se sačiniti za dokaz potvrda prema sliedećim propisima:

A) Potvrda o primitku.

Ako se dostava vrši izravnom predajom spisa stranci kod suda (§ 308. gr. p. p., § 160. sudbenoga poslovnika), ima se sačiniti potvrda o primitku spisa prema sliedećem obrazcu:

»Potvrda o primitku

.... (tužba, osuda i t. d., pojedini

spisi imaju se točno navesti) označen ....

u zamolnici ....

(ovdje se ima navesti naziv inozemne oblasti molite-

ljice) od ....

(nadnevak) ....

(oznaka spisa inozemne oblasti) predan ....

mi je ....danas u vlastite ruke kod kotarskoga suda.

U ...., dne 19

(ime, prezime, zvanje i točan naslov (adresu) primatelja izpisuje sam primatelj).

Prednji vlastoručni podpis primatelja ovime se ovjerovljuje.

U ...., dne ....

(Naziv suda)
Službeni pečat suda.

Podpis i zvanje sudbenog* službenika, koji je obavio dostavu:

Napomena. Ako se dostavlja punomoćniku ili zakonskom zastupniku primatelja (izp. na pr. član 8. t. 2. u. gr. p. p.; §§ 106. i 219. gr. p. p.), ima se u zaporci o ovjerovljenju navesti, u kojem odnosu ova osoba stoji prema primatelju.«

B) Potvrda o dostavi.

U svim drugim slučajevima ima sud na temelju dokazala o obavljenoj dostavi (dostavnice, povratnice i sl.) sačiniti potvrdu prema sliedećem obrazcu:

* Po izpravku u Narodnim novinama od 17. srpnja 1942. broj 158.

»Potvrda o dostavi

Dostava..(tužbe, osude i t. d.,
pojedini spisi imaju se točno navesti), naveden............
u zamolnici..
(naziv inozemne oblasti moliteljice) od..............................
(nadnevak zamolnice)...
(oznaka spisa inozemne oblasti) obavljen je dana
.... 19...... predajom naveden..............
spisa samomu naslovniku — osobi, ovlaštenoj za
primitak — ....
(ime, prezime, zvanje i naslov naslovnika ili osobe,
ovlaštene za primitak) kao ....
.................................(odnos osobe, ovlaštene za primitak,
prema naslovniku) naslovnika.

U ...., dne ....
(Naziv suda)

Službeni pečat suda.

Podpis i zvanje sudbenoga službenika, koji je obavio dostavu:«

Ako se dostava nije mogla obaviti predajom spisa samomu naslovniku ili njegovu punomoćniku ili zakonskom zastupniku, ima se potvrda o dostavi preinačiti ili dopuniti, kako sliedi:

a) u slučaju dostave u zamjenu (§§ 299. i 301. gr. p. p.) ima se navesti razlog, zbog kojega je obavljena dostava u zamjenu;

b) u slučaju polaganja spisa, koji se ima dostaviti, kod oblasti (§ 300. gr. p. p.), imaju se u prednjem obrazcu izostaviti rieči: »predajom..............................« (do kraja); umjesto toga ima se navesti razlog, zašto je bilo potrebno polaganje spisa kod oblasti, i na kakav način su izvršeni propisi o tom načinu dostave;

c) u slučaju uzkrate primitka (§ 305. gr. p. p.), ima se u obrazcu umjesto rieči: »predajom..........................« (do kraja) umetnuti: »ostavom spisa na mjestu dostave, jer stranka nije htjela primiti spisa« ili: »ostavom spisa kod..(naziv pošte ili obćinskog poglavarstva) u..........................«.

C. Nemogućnost dostave.

Ako dostava nije bila moguća, ima sudbena pisarnica sačiniti potvrdu o nemogućnosti dostave, iz koje se razabira pokušani način dostave i okolnosti, koje su je spriečile. Na potvrdu valja staviti nadnevak, podpis i zvanje službenika sudbene pisarnice i pečat suda.

Ako naslovnik odklanja primitak spisa, ima se u potvrdi navesti samo to, da dostava nije bila moguća, jer naslovnik nije htio primiti spisa. Potvrda se ima u tom slučaju priklopiti popratnom pismu. U popratnom pismu ima se uputiti na potvrdu.

§ 14.

Ako dostava nije obavljena zbog toga, što pravna pomoć nije dopuštena, potvrda se ne izdaje.

§ 15.

(1) Potvrda o primitku ili potvrda o dostavi ili o nemogućnosti dostave ima se napisati pisaćim strojem na dobrom papiru.

(2) Ako je dostava obavljena na poseban način prema želji oblasti moliteljice, ima se potvrda o pri-

mitku ili potvrda o dostavi sačiniti prema okolnostima pojedinoga slučaja uz shodnu primjenu § 12.

(3) Ako je spis priposlan u dva jednaka primjerka, ima se potvrda o primitku ili potvrda o dostavi spojiti s jednim od tih primjeraka vrpcom i pečatom.

(4) Pismeni podatci odnosno izvješća, na temelju kojih je izdana potvrda o dostavi ili o nemogućnosti dostave, ostaju kod suda u spisima.

VI.
Troškovi pravne pomoći

§ 16.

Pristojbe i troškovi za udovoljenje molbama za dostavu spisa i zamolnicama za pravnu pomoć ne naknadjuju se prema ugovoru, izuzevši izplaćene pristojbe za vještake (članak 15. st. 1. ugovora). I ako oblast moliteljica prema ugovoru nije dužna troškove naknaditi, zamoljeni sud ima ipak priobćiti oblasti moliteljici iznos troškova, koje je on imao uslied udovoljenja zamolnici, i to u svrhu, da oblast moliteljica uzmogne ove troškove utjerati za svoj vlastiti račun od stranke, obvezane na naknadu (članak 15. s.t 2. ugovora).

§ 17.

Ova naredba zadobiva pravnu moć zajedno s hrvatsko-njemačkim ugovorom o pravnoj zaštiti i o pravnoj pomoći u stvarima gradjanskoga i trgovačkoga prava od 17. studenoga 1941.*

U Zagrebu, 1. lipnja 1942.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:
Dr. Mirko Puk, v. r.

Ministar vanjskih poslova:
Dr. Mladen Lorković, v. r.

---

* Narodne novine od 26. lipnja 1942. broj 140.

NAREDBA

ministarstva pravosudja i bogoštovlja od 1. lipnja 1942. broj 1381-Z-1942 o pravosudno-upravnom nadzoru nad prometom pravne pomoći s inozemstvom

Na temelju čl. 49. st. 2. uvodnoga zakona od 9. srpnja 1930. za zakonik o sudbenom postupku u gradjanskim parnicama od 13. srpnja 1929. i na temelju čl. 25. zakona od 16. veljače 1929., kojim se stavljaju na snagu i uvode u život kazneni zakonik, zakonik o sudbenom kaznenom postupku i zakon o ovrsi kazne oduzeća slobode, propisujem sliedeću naredbu:

I. Nadzorne oblasti

§ 1.

Dužnost je i pravo pravosudne uprave, da odlučuje o tome, da li se domaće zamolnice za pravnu pomoć imaju odaslati u inozemstvo, i da li se ima udovoljiti inozemnim zamolnicama (promet pravne pomoći). Ovo izpitivanje dopuštenosti pravne pomoći vrše predsjednici sudbenih stolova i trgovačkoga suda, odnosno ako se radi o zamolnicama, koje šalju ili kojima imaju udovoljiti banski stolovi, predsjednici banskih stolova (nadzorne oblasti).

§ 2.

Nadzorne oblasti imaju dužnost obćega nadzora nad prometom pravne pomoći, osobito u tu svrhu, da domaće zamolnice, koje se šalju u inozemstvo, ili inozemne zamolnice, koje dolaze u državu, budu stvarno i pravodobno riešene. Stvari pravne pomoći imaju se u pravilu žurno rješavati.

§ 3.

Nadzorne oblasti izvješćuju ministarstvo pravosudja i bogoštovlja, kad je to potrebno, uviek izravno.

II. Domaće zamolnice

§ 4.

Zamolnice za pravnu pomoć, bilo koje vrste, i bilo s kojega se mjesta one šalju, imaju se prije, nego li budu odaslane u inozemstvo, uviek predložiti nadzornoj oblasti. Ovo vriedi i onda, ako je za pravnu pomoć dopušten izravan poslovni put sa zamoljenom inozemnom oblašću. Nadzorna oblast ima izpitati, da li su održani propisi o obliku zamolnice, da li su njezini prilozi podpuni i sredjeni tako, da se zamolnici uzmogne lako udovoljiti, napose, da li je odredjen primjeren rok, u kojemu je predvidljivo moguće udovoljiti zamolnici i da li proti odašiljanju zamolnice ne postoji kakva sumnja, poglavito, da li ne bi uslied odašiljanja ili udovoljenja zamolnici bila ugrožena vrhovnička prava Nezavisne Države Hrvatske ili njezina sigurnost.

§ 5.

U svrhu spomenutoga izpitivanja imaju se zamolnice podnositi predsjednicima sudbenih stolova već podpuno pripravljene za dalje odašiljanje, napose s popratnim pismom i s omotom, naslovljenim na inozemnu oblast, kao i s potrebnim službenim poštanskim markama.

Predsjednici sudbenih stolova odašilju zamolnice dalje, bilo da se radi o diplomatskom, konzularnom ili izravnom poslovnom putu, pošto budu predhodno uklonjeni opaženi nedostatci, a proti dopuštenosti pravne

pomoći ne postoji nikakva sumnja. Ako je propisan diplomatski put, predsjednici podnose zamolnice ministarstvu pravosudja i bogoštovlja.

III. Inozemne zamolnice

§ 6.

Prije stvarnoga udovoljenja inozemnoj zamolnici, ima se izpitati, da li proti pružanju pravne pomoći ne postoji kakva sumnja.

§ 7.

Zamolnice, koje stizavaju u našu državu diplomatskim putem, izpituju se u tom pogledu u ministarstvu pravosudja i bogoštovlja. Ako se prema izhodu toga izpitivanja zamolnici ne može udovoljiti, ministarstvo pravosudja i bogoštovlja vraća zamolnicu ministarstvu vanjskih poslova. Stoga sudovi, koji su pozvani pružiti pravnu pomoć, mogu smatrati, kad im inozemna zamolnica bude poslana od ministarstva pravosudja i bogoštovlja, da proti pružanju pravne pomoći ne postoji nikakva načelna sumnja. Ako zamolnice prema medjunarodnim ugovorima stizavaju predsjednicima sudbenih stolova, kao nadležnim mjestima za primitak inozemnih zamolnica, imaju ovi obaviti spomenuto predhodno izpitivanje. Ali usuprot tomu imaju zamoljeni sudovi i sa svoje strane u daljem tečaju stvari uviek izpitivati, da li je pružanje pravne pomoći dopušteno.

§ 8.

Ako zamolnica stigne izravno sudu, može sud zamolnici predhodno udovoljiti, ako nakon izpitanja drži, da se pravna pomoć mora pružiti; u protivnom slučaju ima stvar podnieti nadzornoj oblasti.

§ 9.

Kadgod se kod nadzorne oblasti odnosno kod zamoljenoga suda pojavi bilo kakva sumnja o dopuštenosti pravne pomoći, ima se zatražiti uputa od ministarstva pravosudja i bogoštovlja.

IV. Službeni put u prometu pravne pomoći

§ 10.

Promet izmedju domaćih i inozemnih oblasti u svrhu traženja i pružanja pravne pomoći biva prvobitno diplomatskim putem. Ali postoje i znatne olakšice u tom prometu. Prema tome stoje u prometu pravne pomoći izmedju domaćih sudbenih oblasti i inozemnih oblasti na razpolaganje sliedeći putovi:

a) Diplomatski put.

Diplomatski put postoji kod odašiljanja zamolnice za pravnu pomoć, kad kod toga sudjeluje diplomatsko zastupničtvo države moliteljice, s jedne strane, i ministarstvo vanjskih poslova zamoljene države, s druge strane, ili kad kod toga sudjeluje ministarstvo vanjskih poslova države moliteljice i diplomatsko zastupničtvo zamoljene države kod države moliteljice.

b) Konzularni put.

Ovaj postoji, kad konzuli države moliteljice dostavljaju zamolnice. Primjenjuje se na području valjanosti Haažkoga ugovora o gradjanskom parbenom postupku od 17. srpnja 1905., u koliko za pojedine države ugovornice ne postoje posebne odredbe.

c) Izravan poslovni put, i to onda, kad je izričito predvidjen u medjunarodnim ugovorima.

§ 11.

Domaće zamolnice imaju se, nakon njihova preizpitanja od nadzornih oblasti, prema ovoj naredbi, redovito poslati:

a) kod primjene diplomatskoga puta, s popratnim pismom, od našega ministarstva vanjskih poslova izravno nadležnom hrvatskom diplomatskom zastupničtvu u inozemstvu;

b) kod primjene konzularnoga puta, s popratnim pismom, izravno od nadozrne oblasti na nadležni hrvatski konzulat.

V. Nadležnost konzulata

§ 12.

Konzulati su redovito ovlašteni, da na zamolnice domaćih oblasti obavljaju dostave svake vrste, bez primjene sile, osobama, koje se nalaze na području njihova ureda. Obavljena se dostava dokazuje pismenom svjedočbom konzula. Za udovoljavanje zamolnicama za ostalu pravnu pomoć, na pr. za preslušanje svjedoka ili oduzeće prisege, moraju konzuli imati posebno zakonsko ovlaštenje. U ostalom u tom su pogledu mjerodavni medjunarodni ugovori.

§ 13.

I neka diplomatska zastupničtva imaju kadkada konzularna ovlaštenja.

§ 14.

Na području valjanosti Haažkoga ugovora o gradjanskom parbenom postupku od 17. srpnja 1905. pripada konzulatima posredovna uloga kod dostavljanja molba za dostavu i zamolnica za pravnu pomoć, koje imaju riešiti inozemne oblasti (konzularni put). Za to posredovanje su pozvani samo konzuli po zvanju i di-

plomatska zastupničtva s konzularnim ovlaštenjima, a nikada ne izabrani konzuli.

VI. Zamolnice za priposlanje spisa

§ 15.

Zamolnice oblasti inozemne države, da im se privremeno pripošalju domaći spisi u svrhu uvida, imaju se u svakom slučaju predložiti ministarstvu pravosudja i bogoštovlja s obrazloženim priedlogom suda u pogledu udovoljenja zamolnici. Ako se radi o priposlanju kaznenih spisa, ima se uz priedlog suda priklopiti i mišljenje državnog tužiteljstva.

§ 16.

Ako bude udovoljeno inozemnoj zamolnici za priposlanje spisa, ima se nadzorna oblast pobrinuti, da se važni zapisnici i ostali podatci iz spisa prepišu, preslikaju i slično, da se tako osiguraju za slučaj, ako se spis izgubi. Ima se takodjer paziti, da spisi budu u primjerenom roku povraćeni.

§ 17.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, 1. lipnja 1942.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:

Dr. Mirko Puk, v. r.

---

* Narodne novine od 26. lipnja 1942. broj 140.

PROPISNIK

Ministarstva udružbe od 24. lipnja 1942. broj 44774-1942 o obiteljskim doplatcima rudarskih i talioničkih radnika i namještenika, osiguranih kod bratinskih blagajna

Na temelju stavke 3. § 15. naredbe ministra udružbe od 25. travnja 1942. broj 17771-I-3-1942 o obiteljskim doplatcima radnika i namještenika izdajem nakon saslušanja Glavnih bratinskih blagajna u Zagrebu i Sarajevu, a u suglasnosti s ministrom šumarstva i rudarstva ovaj propisnik:

§ 1.

Glavne bratinske blagajne vrše u smislu propisa naredbe o obiteljskim doplatcima radnika i namještenika preko svojih područnih mjestnih bratinskih blagajna propisivanje i ubiranje prinosa te priznavanje i izplatu obiteljskih doplataka kao i sve ostale poslove, koji su s time u svezi.

U provedbi te naredbe glavne bratinske blagajne i njihove područne mjestne bratinske blagajne držat će se propisa pravila bratinske blagajne u bivšoj banovini Hrvatskoj od 28. svibnja 1940. br. 4896-VI-1940, koja se skraćeno u daljnjem slogu ovoga propisnika nazivaju pravila bratinske blagajne, s izmjenama i dopunama sadržanim u zakonskoj odredbi o izjednačenju propisa rudarskog osiguranja u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj od 17. veljače 1942. broj L-317-Z-1942 kao i ostalih propisa, ukoliko se ne protive propisima naredbe o obiteljskim doplatcima radnika i namještenika.

Glavne bratinske blagajne izdavat će na temelju spomenute naredbe o obiteljskim doplatcima radnika i namještenika i ovog propisnika pobliže upute u svrhu njihove provedbe te pravilne i jednolične primjene kod svih svojih mjestnih bratinskih blagajna. Jednako će glavne bratinske blagajne propisivati potrebne obrazce, nabavljati ih i ustanovljivati im prodajnu cienu te način razpačavanja.

§ 2.

Poslovanje oko obiteljskih doplataka vodit će glavne i mjestne bratinske blagajne odvojeno od ostalih odjeljaka osiguranja, koje provode po pravilima bratinske blagajne.

Glavne bratinske blagajne imadu sastavljati posebne godišnje zaključne račune o poslovanju s obiteljskim doplatcima radnika i namještenika.

§ 3.

Prinosi za obiteljske doplatke radnika i namještenika odmjerivat će se i ubirati prema § 57. pravila bratinske blagajne na isti način kao i prinosi za bolestnički odjeljak.

§ 4.

Uz izpunjenje uvjeta iz §§ 3., 4. i 5. naredbe o obiteljskim doplatcima radnika i namještenika obiteljski doplatak pripada osiguraniku:

1. za svako diete, bez obzira na to, ima li samo jedno ili više djece,
2. za ženu, samo ako ima bar dvoje djece.

§ 5.

Pravo na obiteljski doplatak imaju samo obvezatno osigurani, a ne i dobrovoljno osigurani članovi (§ 44. pravila bratinske blagajne).

Nakon izstupa iz posla član nema pravo na obiteljski doplatak na temelju sačuvanih prava za slučaj bolesti (§ 49. pravila bratinske blagajne).

§ 6.

Prijavu za obiteljski doplatak podnose osiguranici odnosno osobe, navedene u stavci 2. § 9. naredbe o obiteljskih doplatcima radnika i namještenika, na obrazcu, koji propisuju glavne bratinske blagajne.

Ako prijava nije podnesena na propisanom obrazcu ili je izpunjena nepodpuno, nečitljivo ili inače nejasno, mjestna bratinska blagajna zatražit će da se prijava nadopuni odnosno podnese na propisanom obrazcu. Ako nakon toga u roku od 30 dana osiguranik ne podnese propisanu i valjano izpunjenu prijavu, smatrat će se, da je podnesena tek tada, kada naknadno stigne izpunjena podpuno i na propisanom obrazcu.

Prijavu, koja je podnesena nenadležnoj mjestnoj bratinskoj blagajni, dužna je ova smjesta ustupiti nadležnoj. U tom slučaju računat će se kao dan podnošenja onaj dan, kojega je prijava stigla nenadležnoj mjestnoj bratinskoj blagajni.

Uz prijavu treba mjestnoj bratinskoj blagajni predložiti izprave, kojima se dokazuje pravo na obiteljski doplatak, kao potvrde o vjenčanju, krštenju odnosno rodjenju, izprave o posvojenju, školske potvrde, potvrde redarstvene odnosno obćinske ili gradske oblasti o zajedničkom kućanstvu te uzdržavanju, izprave o posvojenju djece, o priznanju nezakonite djece po naravnom otcu i t. d. Za posvojenu djecu treba pridonieti potvrdu obćinske ili redarstvene oblasti, iz koje će se vidjeti, da se posvojena djeca nalaze u kućanstvu posvojitelja, koji ih podpuno i bezplatno uzdržava. Umje-

sto potvrda o vjenčanju i krštenju (rodjenju) mogu se pridonieti obiteljske izvjestnice, koje izdaju matični uredi (župni uredi, džematski imamati) ili vjenčani ili krstni (rodni) listovi. Potvrde o vjenčanju i krštenju (rodjenju) imadu sadržavati najpotrebnije podatke, a treba da su providjeni brojem matičnog ureda odnosno oznakom matice te žigom i podpisom ureda i osoba, ovlaštenih na izdavanje krstnih (rodnih) i vjenčanih listova.

U prijavi moraju osim ostalih podataka biti navedeni i podatci o rodbinskoj vezi člana s poslodavcem, o prijašnjim zaposlenjima unatrag dvie godine, te o imućstvenim prilikama obiteljskih članova (napose o prihodu žene bilo od vlastitog rada bilo od vlastitog imetka, o iznosima njezinih i dječjih renta, mirovina ili drugih uzdržavanja, spomenutih u stavci 3. § 7. naredbe o obiteljskim doplatcima radnika i namještenika), za koje se podnosi prijava obiteljskog doplatka. Na prijavi mora poslodavac potvrditi, da je osiguranik kod njega još zaposlen, te navesti njegovu postojeću stvarnu režijsku redovitu nadnicu.

§ 7.

Prijavu o promjenama, koje utječu na pravo ili visinu obiteljskog doplatka, vršit će osiguranici takodjer na obrazcu, koji će propisati glavne bratinske blagajne. I uz tu prijavu imaju se predložiti odnosne izprave kao primjerice smrtni list, školske potvrde, odluke o renti ili mirovini i t. d.

§ 8.

Za potvrde o zajedničkom kućanstvu i uzdržavanju upotrebljavat će mjestne bratinske blagajne jednaki

obrazac kao u poslovanju osiguranja za slučaj bolesti. Takve potvrde izdaje redarstvena odnosno općinska ili gradska oblast onoga područja na kojem stanuje žena odnosno djeca osiguranikova, ukoliko svi članovi obitelji ne stanuju u istom mjestu.

Pod zajedničkim kućanstvom razumieva se zajednica žene i djece s osiguranikom i u onim slučajevima, kada osiguranik za vrieme svoga redovitoga rada živi odvojeno od svoje obitelji, a ipak od svoje plaće pridonosi potrebno za život i uzdržavanje žene i djece.

Mjestna bratinska blagajna prosudit će na temelju prikupljenih i prema potrebi preizpitanih podataka odnosno potvrda o zajedničkom kućanstvu i o uzdržavanju, od slučaja do slučaja, da li osigurani član stvarno sam sasvim ili pretežno uzdržava ženu i djecu, za koju traži obiteljski doplatak.

§ 9.

Sve izprave, koje je za dokaz svog prava na obiteljski doplatak osiguranik predložio, ostaju kod mjestne bratinske blagajne.

§ 10.

Ako osiguranik izstupi iz posla pa unutar godine dana stupi ponovno u posao kod istoga ili drugoga poslodavca bilo na području iste ili druge mjestne bratinske blagajne, ne treba nadležnoj mjestnoj bratinskoj blagajni podnositi izprave, koje je već kod prve prijave pridonio, nego samo ponovnu prijavu za obiteljski doplatak s napomenom, kod koje je mjestne bratinske blagajne predložio potrebne izprave i primao obiteljski doplatak.

§ 11.

Obiteljski doplatak ne stavlja se u tečaj ni u kojem slučaju ureda radi, ali mjestne bratinske blagajne imaju bez obzira na dužnost osiguranika o podnošenju prijave za promjene, koje utječu na pravo ili visinu obiteljskog doplatka, ureda radi obustavljati izplatu obiteljskog doplatka ili ga smanjivati na temelju podataka, do kojih dolaze u svome poslovanju.

Osiguranik, koji prima obiteljski doplatak za diete zbog školovanja u produženju poslie 14. odnosno 19. godine života, dužan je u roku od 30 dana nakon završetka svakoga polugodišta mjestnoj bratinskoj blagajni predložiti potvrdu odnosne škole o uspješnom polaženju škole.

Ne može se smatrati uspješnim polaženjem škole, ako učenik ponavlja razred (tečaj) zbog slaboga učenja ili vladanja. Ponavljanje, do kojega je moralo doći zbog bolesti učenika, ne utječe na pravo na obiteljski doplatak.

Uslied neuspjeha u školovanju izgubljeni doplatak može se nanovo dobiti kasnijim uspješnim učenjem, te u tom slučaju doplatak teče od dana, kada je uspjeh postignut, a najdalje mjesec dana unatrag od podnesene prijave o toj promjeni.

Uspješno polaženje visoke škole dokazuje se potvrdama o kolokviju odnosno položenom izpitu, u koliko je takav propisan koncem polugodišta ili koncem pojedine naukovne godine.

I pripravljanje za izpite nakon završenih nauka a do navršetka 24. godine života smatra se pohadjanjem visoke škole.

§ 13.*

Bez obzira na godine starosti dobiva osiguranik za neobskrbljenu djecu obiteljski doplatak ne samo, ako su od rodjenja odnosno od djetinjstva (prije nego su bila dorasla za posao i zasluživanje) zbog duševne ili tjelesne bolesti podpuno i trajno za prirad nesposobna, nego i ako su takva postala naknadno, pošto je osiguranik za njih već izgubio pravo na doplatak, jer su prešla propisanu dobnu granicu ili stekla vlastito uzdržavanje, ili su nastupili drugi uvjeti za prestanak prava na obiteljski doplatak.

Liečničko povjerenstvo u smislu stavke 1. § 3. naredbe o obiteljskim doplatcima radnika i namještenika sastoji se od dvojice liečnika i to od bratinskog liečnika mjestne bratinske blagajne i glavnog liečnika glavne bratinske blagajne.

§ 14.

Ako su osigurani i otac i mati, obiteljski doplatak za djecu, koju uzdržavaju, izplaćivat će se otcu, i ako mati ima veću zaslužbu, ukoliko otac i mati žive u zajedničkom kućanstvu. Jedino ako otac u smislu točke 1. § 4. naredbe o obiteljskim doplatcima radnika i namještenika ne bi imao pravo na obiteljski doplatak, ili bi kao primalac rente imao pravo samo na polovicu obiteljskog doplataka, izplaćivat će se obiteljski doplatak majci.

Ako otčev mjesečni ukupni prihod iz radnog ili službovnog odnosa prelazi mjesečno 6.000 Kn, a majčin je manji od toga iznosa, nema pravo na obiteljski do-

* § 12. u tekstu izpušten.

platak ni majka. Ako tek njihova ukupna mjesečna zaslužbina prelazi 6.000 Kn, ne gube pravo na obiteljski doplatak za djecu.

§ 15.

Kao dan rodjenja nove djece uzima se shodno posljednjoj stavci § 5. naredbe o obiteljskim doplatcima radnika i namještenika i dan, kada je diete priznato po naravnom otcu, ili posvojeno.

§ 16.

Ako uživatelj obiteljskog doplatka zbog primanja rente zadrži pravo na polovicu obiteljskog doplatka, pa se za vrieme, dok još prima rentu, ponovno zaposli, gubi pravo na taj smanjeni obiteljski doplatak onim danom, kada je uz izpunjenje uvjeta iz stavke 1. i 2. § 5. naredbe o obiteljskim doplatcima radnika i namještenika stekao ponovno pravo na podpuni obiteljski doplatak.

§ 17.

U članstvo prema stavci 1. točkama a) i b) § 5. naredbe o obiteljskim doplatcima radnika i namještenika ne računa se vrieme, koje član provede primajući bolestničke podpore kao za rad nesposoban. Jednako se u to članstvo ne računa ni vrieme provedeno na vojnoj vježbi.

Pod mjesecom razumieva se razdoblje od 30 dana, a pod tjednom razdoblje od 7 dana.

Pod neprekidnim zaposlenjem razumieva se u smislu točke b) stavke 1. § 5. naredbe o obiteljskim doplatcima radnika i namještenika cielo vrieme radnog odnosa, a pod radnim danima zaposlenja s prekidima svi dani osiguranja osim nedjelja.

§ 18.

O uživateljima obiteljskog doplatka, koji zbog primanja redovnih dnevnih nezaposleničkih pomoći i produženih dnevnih nezaposleničkih pomoći zadržavaju pravo na obiteljski doplatak, kao i o vremenu trajanja tih pomoći i to posebno za njih i posebno za obitelj, obavještavat će pravodobno odjeljak glavne bratinske blagajne za obskrbljivanje nezaposlenih rudarskih i talioničkih radnika i službenika (rudarska burza rada) mjestne bratinske blagajne, nadležne za izplatu obiteljskog doplatka.

Uživatelji obiteljskog doplatka, koji primaju mirovinu od Mirovinskog zavoda za namještenike ili rentu od Središtnjice osiguranja radnika u Zagrebu odnosno njezinih mjestnih organa, imaju nadležnoj mjestnoj bratinskoj blagajni nakon izmaka svakog tromjesečja predložiti potvrdu dotičnog mirovinskog zavoda za namještenike odnosno Središtnjice osiguranja radnika u Zagrebu ili njezinih mjestnih organa, u kojoj će biti navedeno, kako su dugo i u kojem iznosu u proteklom tromjesečju primali mirovinu odnosno rentu za sebe a koliko za obitelj.

§ 19.

Ako je obiteljski doplatak, koji član prima od poslodavca, manji od obiteljskog doplatka prema naredbi o obiteljskim doplatcima radnika i namještenika, član će primati povrh njega i podpuni obiteljski doplatak prema toj naredbi.

Poslodavac ima pravo na naknadu obiteljskog doplatka u smislu stavke 1. § 7. naredbe o obiteljskim doplatcima radnika i namještenika samo za one osiguranike i za one iznose, koji bi osiguraniku pri-

pali prema naredbi, kad mu ih ne bi izplaćivao sam poslodavac.

Zahtjev za naknadu imade poslodavac podnieti pismeno u roku od 8 dana iza sklopljenog ugovora ili stupanja u kriepost službovnih propisa.

U koliko poslodavac izplaćuje takve doplatke već od 1. lipnja 1942., dužan je zahtjev za naknadu podnieti najkasnije do 31. srpnja 1942. Ako promaši te rokove, naknadit će mu se obiteljski doplatci samo, ukoliko već nisu izplaćeni osiguraniku sa strane mjestne bratinske blagajne.

Zahtjev za prvu naknadu obiteljskog doplatka za pojedinog osiguranika mora biti obložen propisno izpunjenom prijavom za obiteljski doplatak i potrebnim izpravama.

Priepore izmedju poslodavca i glavne bratinske blagajne u pogledu naknade izplaćenog doplatka rješava nadležno rudarsko glavarstvo u prvoj, a Ministarstvo šumarstva i rudarstva u drugoj molbi. Utok se podnosi u roku od 8 dana nakon dostave rješenja glavne bratinske blagajne odnosno rješenja nadležnog rudarskog glavarstva.

§ 20.

Ako je osiguranik u pojedinom tromjesečju dva ili više puta izstupio iz posla i ponovno stupio u posao, imaju se za svaki ponovni nastup izpitati uvjeti članstva iz stavaka 1. i 2. § 5. naredbe o obiteljskim doplatcima radnika i namještenika, te priznati obiteljski doplatak samo za ono zaposlenje, za koje je osiguranik izpunjavao te uvjete, i to samo za vrieme toga zaposlenja.

§ 21.

Pošto mjestna bratinska blagajna izpita prijavu za obiteljski doplatak i ustanovi, imade li član na njega pravo ili ne, izdat će mu rješenje samo, ako mu podpuno ili djelomično uzkraćuje obiteljski doplatak. Protiv toga rješenja imade osiguranik pravne liekove kao u postupku glede podpora u slučaju bolesti.

Ako mjestna bratinska blagajna utvrdi, da član imade pravo na obiteljski doplatak, stavit će mu ga u tečaj.

§ 22.

Za svakoga osiguranika, kojemu su priznati obiteljski doplatci, osniva se računski list obiteljskog doplatka. Obrazac računskog lista propisuju glavne bratinske blagajne.

§ 23.

Za slučaj višestrukog zaposlenja osiguranik će primati jedan obiteljskih doplatak, i to samo, ako ukupna njegova zarada iz tih zaposlenja ne prelazi 6.000 Kn mjesečno.

§ 24.

Izplata obiteljskih doplataka vrši se u pravilu na blagajnama mjestnih bratinskih blagajna, a iznimno prema potrebi putem Poštanske štedionice ili drugim putem.

§ 25.

Iznosi obiteljskih doplataka, nepripadno izplaćeni osiguraniku bilo njegovom krivnjom ili pogrješkom mjestne bratinske blagajne, uztegnut će mu se od iznosa obiteljskih doplataka, koji bi mu se imali dalje doznačivati ili će ih on vraćati prema propisima stavke 4. § 72. pravila bratinske blagajne.

§ 26.

Možebitni putni kao i ostali troškovi osiguranika padaju na njegov teret.

§ 27.

Prijava za obiteljski doplatak ima se podnieti najkasnije u roku od mjesec dana računajući od dana, kad počinje teći pravo na obiteljski doplatak, za pojedinog člana obitelji (stavka 3. § 5. i posljednja izreka stavke 1. § 9. naredbe o obiteljskim doplatcima radnika i namještenika). U slučaju, ako se promaši taj rok, gubi se pravo na obiteljski doplatak za ono vrieme, koje je proteklo od dana, kad počinje teći pravo na obiteljski doplatak, pa do mjesec dana prije izvršene prijave.

Ako član, koji je podnio prijavu obiteljskog doplatka bez potrebnih dokazala, ne dokaže u roku god 6 mjeseci, računajući od dana, kada je pozvan, da pridonese potrebne dokaze, svoje pravo na obiteljski doplatak, smatrat će se kao da prijavu uobće nije ni podnio. U takvu slučaju izdat će mu se na zahtjev uzkratno rješenje.

Šestmjesečna zastara obroka obiteljskog doplatka teče od dana, kada je obrok prema razporedu, koji je prije izplatnog razdoblja dužna ustanoviti nadležna mjestna bratinska blagajna, dospio za izplatu.

Pod obrokom u smislu stavke 1. § 12. naredbe o obiteljskim doplatcima radnika i namještenika razumieva se pripadajući iznos obiteljskog doplatka za ukupni broj dana u pojedinom razdoblju za koje se ima izvršiti izplata.

§ 28.

Osiguranici, koji stječu pravo na obiteljski doplatak u mjesecu lipnju 1942., imaju podnieti prijave za obiteljski doplatak nadležnoj mjestnoj bratinskoj blagajni najdalje do 31. srpnja 1942., a svi ostali u roku, predvidjenom u stavci 1. § 27. ovoga propisnika.

§ 29.

Ovaj propisnik zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 24. lipnja 1942.

Ministar udružbe:
Dr. Lovro Sušić, v. r.

Ministar šumarstva i rudarstva:
Ing. Ivica Frković, v. r.

---

* Narodne novine od 25. lipnja 1942. br. 139.

OBLASTNA ODLUKA

Gradskog poglavarstva u Zagrebu od 18. lipnja 1942. broj 16.384-II-1-1942 o najvišim prodajnim cienama ogrjevnog drveta na području grada Zagreba

Na temelju § 150. obrtnog zakona od 5. studenoga 1931. i čl. VI. oblastne odluke Državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 5. lipnja 1942. broj 5223-1942 o najvišim prodajnim cienama ogrjevnog drveta ovo Gradsko poglavarstvo izdaje sliedeću oblastnu odluku:

Čl. 1.

Za područje grada Zagreba ustanovljuju se sliedeće najviše prodajne ciene ogrjevnog drveta:

I. U prodaji na veliko (na vagone od 10.000 kg) postavno vagon Zagreb:

1. bukovima I. po Kuna 7.767.— odnosno po Kuna 8.466.— za 1 vagon;

2. bukovina II. po Kuna 6.576.— odnosno po Kuna 7.158.— za 1 vagon;

3. bukovina III. po Kuna 5.767.— odnosno po Kuna 6.286.— za 1 vagon;

4. grabovina I. po Kuna 8.167.— odnosno po Kuna 8.902.— za 1 vagon;

5. grabovina II. po Kuna 6.967.— odnosno po Kuna 7.594.— za 1 vagon;

6. cerovina I. po Kuna 7.467.— odnosno po Kuna 8.139.— za 1 vagon;

7. cerovina II. po Kuna 6.367.— odnosno po Kuna 6.940.— za 1 vagon;

8. jasenovina I. po Kuna 7.517.— odnosno po Kuna 8.194.— za 1 vagon;

9. jasenovina II. po Kuna 6.367.— odnosno po Kuna 6.940.— za 1 vagon;

10. hrastovina I. po Kuna 7.317.— odnosno po Kuna 7.976.— za 1 vagon;

11. hrastovina II. po Kuna 6.167.— odnosno po Kuna 6.722.— za 1 vagon;

12. hrastovina III. po Kuna 5.467.— odnosno po Kuna 5.959.— za 1 vagon;

13. brestovina I. po Kuna 6.967.— odnosno po Kuna 7.594.— za 1 vagon;

14. brestovina II. po Kuna 5.817.— odnosno po Kuna 6.341.— za 1 vagon;

15. miešane i ostale tvrde listače i divlje voće I. po Kuna 7.117.— odnosno po Kuna 7.758.— za 1 vagon;

16. miešane i ostale tvrde listače i divlje voće II. po Kuna 5.967.— odnosno po Kuna 6.494.— za 1 vagon;

17. lipovina I. po Kuna 7.317.— odnosno po Kuna 7.976.— za 1 vagon;

18. lipovina II. po Kuna 6.217.— odnosno po Kuna 6.777.— za 1 vagon;

19. vrbovina, topolovina, johovina i ostale meke listače I. po Kuna 7.167.— odnosno po Kuna 7.812.— za 1 vagon;

20. vrbovina, topolovina, johovina i ostale meke listače II. po Kuna 6.217.— odnosno po Kuna 6.777.— za 1 vagon;

21. bukovi nevezani odpadci po Kuna 4.567.— odnosno 4.978.— za 1 vagon;

22. miešani tvrdi nevezani odpadci po Kn 4.367.— odnosno po Kuna 4.760.— za 1 vagon.

Napomena: za 21. i 22. na vezane odpadke dodaje se k cieni nevezanih odpadaka trošak žice i vezanja.

Ciene pod A. vriede kad prodaju vrši gradska aprovizacija, a ciene pod B kad prodaju vrše trgovci.

II. U prodaji na malo (na hvatove ili kilograme):

A. Cjepanice i odpadci (na hvatove odnosno kilograme) u prodaji trgovaca bez dostave:

1. bukovina I. po Kn 1.690.— za 1 hvat;
2. bukovina II. po Kn 1.430.— za 1 hvat;
3. bukovina III. po Kn 1.260.— za 1 hvat;
4. grabovina I. po Kn 1.780.— za 1 hvat;
5. grabovina II. po Kn 1.520.— za 1 hvat;
6. cerovina I. po Kn 1.630.— za 1 hvat;
7. cerovina II. po Kn 1.390.— za 1 hvat;
8. jasenovina I. po Kn 1.640.— za 1 hvat;
9. jasenovina II. po Kn 1.390.— za 1 hvat;
10. hrastovina I. po Kn 1.600.— za 1 hvat;
11. hrastovina II. po Kn 1.350.— za 1 hvat;
12. hrastovina III. po Kn 1.190.— za 1 hvat;
13. brestovina I. po Kn 1.520.— za 1 hvat;
14. brestovina II. po Kn 1.270.— za 1 hvat;
15. miešane i ostale tvrde listače i divlje voće I. po Kn 1.550.— za 1 hvat;
16. miešane i ostale tvrde listače i divlje voće II. po Kn 1.300.— za 1 hvat;
17. lipovina I. po Kn 1.276.— za 1 hvat;
18. lipovina II. po Kn 1.084.— za 1 hvat;
19. vrbovina, topolovina, johovina i ostale meke listače I. po Kn 1.250.— za 1 hvat;

20. vrbovina, topolovina, johovina i ostale meke listače II. po Kn 1.084.— za 1 hvat;
21. bukovi nevezani odpadci pod Kn 500.— za 1.000 kg;
22. miešani tvrdi nevezani odpadci po Kn 480.— za 1.000 Kg.

Napomena: za 21. i 22. na vezane odpadke dodaje se k cieni nevezanih odpadaka trošak žice i vezanja. Za dostavu pred kuću potrošača smije se na gornje iznose dodati još trošak prevoza u smislu oblastne odluke ovog poglavarstva od 11. VI. 1942. broj 15.655-II-1-1942, što se ima u računu iztaknuti kao posebna stavka.

B. Usitnjeno drvo (na kilograme) sa skladišta sitnog trgovca:

1. bukovina I. po Kn 125.— za 100 kg;
2. bukovina II. po Kn 110.— za 100 kg;
3. bukovina III. po Kn 100.— za 100 kg;
4. grabovina I. po Kn 130.— za 100 kg;
5. grabovina II. po Kn 114.— za 100 kg;
6. cerovina I. po Kn 120.— za 100 kg;
7. cerovina II. po Kn 106.— za 100 kg;
8. jasenovina I. po Kn 122.— za 100 kg;
9. jasenovina II. po Kn 106.— za 100 kg;
10. hrastovina I. po Kn 118.— za 100 kg;
11. hrastovina II. po Kn 104.— za 100 kg;
12. hrastovina III. po Kn 96.— za 100 kg;
13. brestovina I. po Kn 114.— za 100 kg;
14. brestovina II. po Kn 100.— za 100 kg;
15 miešane i ostale tvrde listače i divlje voćke I. po Kn 116.— za 100 kg;
16. miešane i ostale tvrde listače i divlje voćke II. po Kn 102.— za 100 kg;

17. lipovina I. po Kn 118.— za 100 kg;
18. lipovina II. po Kn 105.— za 100 kg;
19. vrbovina, topolovina, johovina i ostale meke listače I. po Kn 116.— za 100 kg;
20. vrbovina, topolovina, johovina i ostale meke listače II. po Kn 105.— za 100 kg;
21. bukovi nevezani odpadci po Kn 68.— za 100 kilograma;
22. miešani tvrdi nevezani odpadci pod Kn 66.— za 100 kg.

Napomena: 1. sve ciene po B) razumievaju se za usitnjeno drvo na četiri reza;

2. za vezane odpadke dodaje se na cienu nevezanih odpadaka trošak žice i vezanja.

Za dostavu u stan potrošača smije se na gornje iznose dodati još iznos od Kn 15.— za 100 kg, a za manje količine razmjerno manji iznos. Pristojba za dostavu ima se u računu uviek iztaknuti kao posebna stavka.

Čl. 2.

Za klasifikaciju ogrjevnog drveta mjerodavne su odredbe stava I. oblastne odluke ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 5. lipnja 1942. broj 5.223-1942 o najvišim prodajnim cienama ogrjevnog drveta.

Čl. 3.

Tko prodaje ogrjevno drvo uz više ciene nego što su ovom oblastnom odlukom odredjene bit će kažnjen u smislu odredaba § 11. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941. broj CDIV-2038-Z-1941, izmienjene i dopunjene § 1. zakonske odredbe od 17.

siečnja 1942. broj XV-104-Z-1942, novčanom kaznom do 500.000 Kuna i zatvorom do šest mjeseci. Osim ovih kazna može se izreći i kazna oduzimanja imovine, koja je predmet prekršaja, zabrana obavljanja poslovanja na odredjeno vrieme ili za uviek, kao i privremeno oduzimanje uprave poduzeća s time, da se poslovanje poduzeća nastavlja pod upravom države.

Osim kazna navedenih u prvoj stavci mogu se prekršitelji uputiti na prisilan boravak u sabirne i radne logore u trajanju od 3 mjeseca do 3 godine.

Kazneni postupak vodi i kazne izriče Redarstvena oblast za grad Zagreba, a za izvršenje kazne upućivanja u sabirne i radne logore nadležno je Ustaško redarstvo u Zagrebu.

Čl. 4.

Ova oblastna odluka zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama,* a istodobno gubi pravnu moć oblastna odluka Gradskog poglavarstva u Zagrebu od 2. ožujka 1942. broj 5.657-II-1-1942 o najvišim cienama za prodaju ogrjevnog drveta na području grada Zagreba.

U Zagrebu, dne 18. lipnja 1942.

Gradski načelnik:

Ivan Werner, v. r.

* Narodne novine od 25. lipnja 1942. br. 139.

ZAKONSKA ODREDBA
o Hrvatskom oružničtvu

§ 1.

Hrvatsko oružničtvo prestaje biti sastavnim dielom Hrvatskog domobranstva, te će od sada obstojati i djelovati u okviru Ustaške vojnice.

§ 2.

Posebnom će zakonskom odredbom biti propisano novo ustrojstvo, djelovanje i službovni odnosi Hrvatskog oružničtva, a dotle će ono prelazno vršiti službu i ravnati se prema odnosnim dosadanjim propisima.

§ 3.

Svim su dosadanjim pripadnicima Hrvatskog oružničtva sačuvana njihova jur stečena prava.

§ 4.

Svi dosadanji pripadnici Hrvatskog oružničtva, koji po svojim sposobnostima i moralnim svojstvima budu odgovarali potrebama novog oružničtva, moći će nastaviti službovanje i u novom oružničtvu. Oni, koji u novom oružničtvu ne budu službu nastavili, bit će stavljeni na razpolaganje Ministarstvu hrvatskog domobranstva.

§ 5.

Ovom se zakonskom odredbom stavljaju izvan snage svi (zakonski i ini) propisi, koji stoje s njom u protuslovlju.

§ 6.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama,* a njezina se provedba povjerava ministru unutarnjih poslova i ministru postrojniku.

U Zagrebu, dne 26. lipnja 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:
Ante Pavelić, v. r.

Broj: CLXXXIV-1549-Z-1942.

Ministar hrvatskog domobranstva
Doglavnik-Vojskovodja
Slavko Kvaternik, v. r.

Ministar unutarnjih poslova:
Dr. Andrija Artuković, v. r.

Ministar postrojnik:
Dr. Ljudevit Šolc, v. r.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:
Dr. Mirko Puk, v. r.

---

* Narodne novine od 26. lipnja 1942. broj 140.

NAREDBA

Ministarstva za obrt, veleobrt i trgovinu od 23. lipnja 1942. broj 55.785-42 o stavljanju dužica, obruča i gotovih bačvica (barila, muljača, buradi), namienjenih soljenju ljetne morske ribe, pod odsvojnu zabranu

Na temelju ovlaštenja iz § 1. zakonske odredbe o uredjenju unutarnjeg prometa, razpodjelbe i potrošnje svih vrsta robe od 4. studenoga 1941. broj CCCXIII-1935 Z-1941, a u sporazumu s ministrom seljačkog gospodarstva, propisujem ovu naredbu:

§ 1.

Posebne dužice, obruči i gotove bačvice (barila, muljače, burad), namienjeni soljenju ljetne morske ribe, stavljaju se pod odsvojnu zabranu.

Zabranjuje se, da proizvoditelji i držatelji tih predmeta prodaju zamjenjuju ili na koji drugi način odtudjuju spomenute predmete protivno propisima ove naredbe.

§ 2.

Izključivo pravo odkupa i prisilnog odkupa proizvoda iz § 1. ove naredbe od proizvoditelja ili držalaca pripada državi odnosno osobi ili ustanovi, koju na to ovlasti Ministarstvo seljačkog gospodarstva.

Odkup ovih proizvoda vršit će se uz ciene, koje ustanovi Državni ured za oblikovanje ciena i nadnica na priedlog Ministarstva seljačkog gospodarstva.

§ 3.

Razdiobu i način upotrebe prikupljenih proizvoda iz § 1. ove naredbe ustanovljuje Ministarstvo seljačkog gospodarstva.

§ 4.

Prekršitelji ove naredbe kaznit će se zatvorom do tri mjeseca ili novčanom kaznom do 100.000.— Kn ili obim kaznama.

Osim ovih kazna može se izreći i zapljena robe, koja je predmetom kažnjiva čina.

Novčane kazne i utržak zaplienjene robe idu u korist državne blagajne.

Kazne izriču prvomolbene upravne oblasti.

§ 5.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 23. lipnja 1942.

Ministar za obrt, veleobrt i trgovinu:
Dr. Toth, v. r.

---

* Narodne novine od 27. lipnja 1942. broj 141.

Ministarstvo nastave
odsjek za učiteljske škole

Broj: 61481-1942.

Potreba izmjene u redovima nastavnika učiteljskih škola

Novi pogledi na zadaću našega školstva, koju ono mora izvršiti u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj, napose traže, da i naše učiteljske škole u toj zadaći preuzmu i u punoj mjeri dostojno izvrše svoj dio.

Kod nas je učitelj u većini slučajeva u svom kraju gotovo jedini školovan čovjek i tu je njegova zadaća velika, a uloga svestrana. Osim rada u školi na odgoju novih naših pokoljenja, na kojima će ostati budućnost hrvatskoga naroda, takodjer i sav ostali kulturni rad u narodu ovisi u glavnom o učitelju.

Za takav rad mora učiteljski pripravnik već u samoj učiteljskoj školi steći naročitu spremu. Medjutim, i ta sprema sama po sebi ne bi bila dovoljna, ako učiteljska škola ne bi uspjela u budućem učitelju razviti do krajnosti ljubav za njegov poziv u školi, oduševiti ga za njegovo buduće djelovanje u narodu i izgraditi u njemu jak osjećaj dužnosti i spoznaju, da će morati u svom budućem zvanju učiniti sve što može za kul-

turni napredak svoga naroda, napose za napredak hrvatskoga sela.

U ovakvom odgoju budućih hrvatskih učitelja i učiteljica gleda hrvatski narod zadaću svoje učiteljske škole, pa je razumljivo, da zbog toga mora ministarstvo od sada više voditi računa o tome, tko sve suradjuje u učiteljskim školama na odgoju budućih naših učitelja i učiteljica. Ne smije se smetnuti s uma činjenica, da u učiteljskim školama svi nastavnici nisu takvi da bi mogli posve zadovoljiti zadaći, pred koju su stavljeni. Mnogi od njih niti znaju, niti se hoće posvetiti u punoj mjeri i s dovoljno ljubavi onakvom odgoju učiteljskoga podmladka, kakav podmladak traže i državni i narodni naši probitci.

S druge stane ima izvan učiteljskih škola nesumnjivo liep broj takovih nastavnika i nastavnica, koje uz dobru stručnu spremu osjećaju u sebi više i ljubavi i poziva upravo za odgoj učiteljskog podmladka.

Stoga se pozivaju upravitelji drž. gimnazija, realnih gimnazija te gradjanskih škola, da svoje nastavnike upoznaju sa sadržajem ove okružnice, i u koliko na njihovim školama ima takovih nastavnika, koji bi željeli prieći na učiteljske škole, neka ti nastavnici, izuzetno od dosadašnjih ograničenja o premještanju nastavnika, upute Ministarstvu svoje pismene izjave. U tima će izjavama odgovoriti na pitanja, koja su navedena u okružnici od 4. travnja o. g. br. 26321-

1942. i — u koliko u njihovom mjestu službovanja nema učiteljske škole, — navesti će 1—2 učiteljske škole, na kojima bi željeli služiti. Ovakove će pismene izjave upravitelji, uz svoje obrazloženo mišljenje, redovitim putem što prije uputiti ovome ministarstvu.*

U Zagrebu, 18. lipnja 1942.

Ministar nastave:

Prof. Stjepan Ratković, v. r.

* Narodne novine od 30. lipnja 1942. broj 143.

Ministarstvo nastave
Odsjek za učiteljske škole
Broj: U. m. 1122-1942.

Izvješće povjerenika Ministarstva nastave za cenzuru slikopisa

Svima državnim i privatnim klasičnim i realnim gimnazijama;
Svima državnim i privatnim učiteljskim školama;
Svima gradjanskim školama;
Gradskim školskim nadzornicima;
Svima školskim izvjestiteljima pri Velikim županama;

Udruženje slikokaza je dostavilo Ministarstvu nastave predstavku u vezi s učestalim pritužbama vlastnika slikokaza iz raznih mjesta, koji se tuže, da upravitelji nekojih škola ne dozvoljavaju školskoj mladeži posjećivati slikopise, koji su već pregledani i odobreni po državnoj cenzuri u Zagrebu poslije 10. travnja 1941., nego traže, da mjestni slikokazi moraju pojedine slikopise prikazivati najprije pred upraviteljem škole, odnosno pred nastavničkim zborom, i oni će istom onda odlučiti, da li će se dozvoliti prikazivanje toga slikopisa za školsku mladež ili ne.

U vezi s tim pritužbama upozoruju se upravitelji škola, da se cenzura slikopisa vrši u Zagrebu pred Povjerenstvom za cenzuru slikopisa pri izvještajnom i promičbenom uredu kod Predsjedničtva vlade. U tom se povjerenstvu nalazi i izaslanik Ministarstva na-

stave, čime su dovoljno zaštićeni interesi škole i školske mladeži, pa upravitelji škola nemaju ni prava ni dužnosti vršiti ponovno cenzuru već jednom cenzuriranih i odobrenih slikopisa, nego se u buduće imaju bezuvjetno pokoravati odlukama Povjerenstva za cenzuru slikopisa.

Medjutim su upravitelji škola dužni za svaki slikopis zatražiti od vlastnika slikokaza odobrenje Povjerenstva za ocjenu slikopisa iza 10. travnja 1941. U koliko nema takovog odobrenja, upravitelji škola će zabraniti školskoj mladeži posjećivanje toga slikopisa.*

U Zagrebu, dne 17. lipnja 1942.

Odjelni pročelnik:

J. Pavelić, v. r.

* Narodne novine od 30. lipnja 1942. broj 143.

PROVEDBENA NAREDBA*

Ministarstva nastave od 8. lipnja 1942. broj 49241-1942 o polaganju posebničkih (privatnih) i nadopunskih izpita u srednjim školama

Na temelju §§ 55., 56., 58. do 62. 64. i 65. zakona o srednjim školama od 31. kolovoza 1929. izdajem ovu provedbenu naredbu:

§ 1.

Osobe, koje izpunjavaju zakonom ustanovljene uvjete, mogu u srednjim školama polagati ove izpite:

a) posebničke izpite za pojedine razrede klasičnih gimnazija i realnih gimnazija.

b) posebnički izpit zrelosti,

c) nadopunske izpite za pojedine razrede klasičnih gimnazja i realnih gimnazija,

d) nadopunski izpit zrelosti.

Svi ovi izpiti polažu se prema propisima ove provedbene naredbe. O iznimkama odlučuje Ministarstvo nastave.

U gradjanskim školama mogu se posebnički izpiti polagati prema postojećim propisima uz shodnu primjenu ove provedbene naredbe.

§ 2.

Izpiti iz § 1. ove provedbene naredbe polažu se samo u državnim srednjim školama, u kojima postoji razred, za koji dotična osoba želi izpit polagati.

* Po izpravku u Narodnim novinama od 30. lipnja 1942. broj 143.

Izpitna područja

§ 3.

Posebnički kao i nadopunski izpit polaže izpitanik (kandidat) u onoj srednjoj školi, kojoj pripada prema stanovanju svojih roditelja, prema mjestu svoga stalnog službovanja, odnosno prema mjestu svoga stalnog boravka. U tu svrhu ima upravi dotične srednje škole podnieti potvrdu mjerodavne upravne oblasti. Ne dopušta se promjena područja radi polaganja ovih izpita.

Nadopunski izpit u slučaju iz § 11. slovo a) ove provedbene naredbe polaže izpitanik u onoj srednjoj školi, u kojoj namjerava nastaviti školovanje.

§ 4.

U mjestima sa više istovrstnih srednjih škola upratelji će dogovorno razporediti molitelje na sve škole prema broju učenika dotičnih škola.

§ 5.

Ako u mjestu postoje mužke i ženske srednje škole, učenici polažu posebničke i nadopunske izpite u mužkim, a učenice u ženskim školama.

§ 6.

Učenici, koji su prema postojećim propisima odstranjeni ili izključeni iz jedne srednje škole (§ 39. školskih stegovnih propisa) ne mogu u toj školi polagati posebnički izpit onoliko godina, za koliko su iz dotične škole uklonjeni. Takvim učenicima na temelju njhove molbe odredjuje Ministarstvo nastave školu, u kojoj će izpit polagati.

Uvjeti za polaganje izpita

§ 7.

Pravo na polaganje posebničkog izpita za 1. razred klasične i realne gimnazije ima osoba, koja izpunjava sve propisane uvjete za upis u taj razred, a pravo na polaganje posebničkih izpita za ostale razrede osoba, koja svjedočbom dokaže, da je s uspjehom svršila prijašnji razred u državnoj ili priznatoj posebničkoj srednjoj školi. Osim toga dotične osobe imaju biti dobra vladanja i navršiti najmanji broj godina, koji zakon propisuje za upis u dotični razred.

§ 8.

Redoviti učenik državne, samoupravne i priznate posebničke pučke odnosno srednje škole ne može u istoj školskoj godini uobće kao ni tokom iduće školske godine prije odredjenoga roka polagati posebnički izpit za prvi odnosno za daljnji viši razred srednje škole.

§ 9.

Redoviti učenik, koji je dva mjeseca prije svršetka školske godine samovoljno ili bez opravdana razloga napustio srednju školu, ne može u istoj školskoj godini polagati posebnički izpit za dotični razred.

§ 10.

Posebnički izpit zrelosti može u srednjoj školi polagati osoba, koja je izpunila sve preduvjete za polaganje toga izpita.

§ 11.

Nadopunski izpit za pojedine razrede srednjih škola može polagati osoba:

a) koja je s uspjehom redovito ili posebnički svršila pojedini razred priznate srednje škole jedne vrste (tipa) na području Nezavisne Države Hrvatske (na pr. klasične gimnazije) pa želi nastaviti učenje u višem razredu srednje škole druge vrste (na pr. u realnoj gimnaziji), ako je prielaz izmedju dotičnih vrsta srednjih škola zakonom dopušten,

b) koja je s uspjehom svršila pojedini razred priznate srednje škole u inozemstvu, a želi polaziti srednju školu u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj.

§ 12.

Nadopunski izpit zrelosti može polagati osoba:

a) koja je u državnoj ili priznatoj srednjoj školi na području Nezavisne Države Hrvatske s uspjehom položila izpit zrelosti, pa želi svoju izobrazbu nadopuniti izpitom iz predmeta, kojih nije učila,

b) koja je s uspjehom položila izpit zrelosti u priznatoj srednjoj školi u inozemstvu pa treba priznanje vriednosti (nostrifikaciju) toga izpita za područje Nezavisne Države Hrvatske.

Polaganje ovih nadopunskih izpita odobrava Ministarstvo nastave.

§ 13.

Posebnički izpit zrelosti ne može pripravnik u srednjoj školi položiti prije navršene 18 godine života.

Izpitni rokovi

§ 14.

Posebnički i nadopunski izpiti za pojedine razrede polažu se petnaest (15) dana prije zaključka dotične školske godine.

Iznimno mogu se nadopunski izpiti za pojedine razrede polagati i na početku školske godine uključivo do dana, koji je zakonom propisan za upisivanje redovitih učenika.

§ 15.

Posebnički izpit zrelosti, kao i nadopunski izpit zrelosti, polaže se u istom roku, u kojem redoviti učenici polažu izpit zrelosti.

S obzirom na to valja razpored izpita urediti tako, da pripravnik može položiti sve predhodne izpite do roka, u kojem počinje izpit zrelosti redovitih učenika.

U iznimnim i opravdanim slučajevima odobravat će Ministarstvo nastave pologanje nadopunskih izpita zrelosti iz § 12. točka b) ove provedbene naredbe i tokom školske godine.

§ 16.

U jednom izpitnom roku može izpitanik pologati posebnički izpit najviše za dva razreda, i to za svaki razred posebno. U istom roku može polagati i posebnički izpit zrelosti.

Isto tako u jednom izpitnom roku uz nadopunski izpit može polagati i posebnički izpit najviše za dva razreda, a uz to još i izpit zrelosti.

Nadopunski izpit može se najedanput polagati za jedan odnosno za više razreda.

Prijave za izpite

§ 17.

Prijavu za polaganje posebničkog i nadopunskog izpita prima upravitelj one srednje škole, kojoj molitelj prema mjestu svoga stalnog boravka pripada (§ 3. ove provedbene naredbe).

Ovu prijavu, biljegovanu prema § 1. zakonske odredbe o preinakama i nadopunama zakona o biljegovini i pristojbama broj CDLXXVII-2360-Z-1941. od 30. prosinca 1941. biljegom od Kn 15.—, valja podnieti 30 dana prije odredjenog izpitnog roka.

§ 18.

U prijavi za polaganje posebničkog i nadopunskog izpita za pojedine razrede ima molitelj navesti:

a) zašto želi polagati izpit; kratak opis svoga dotadanjeg školovanja; c)* da li je kao redoviti učenik polazio razred, za koji želi polagati izpit; da li je polagao izpit za taj razred; u kojoj je srednjoj školi i koliko puta polagao taj izpit.

Uz prijavu za polaganje posebničkog izpita molitelj podnosi:

a) izvornik školske svjedočbe o svršenom prijašnjem razredu,

b) krstni list ili rodni list, odnosno potvrdu nadležne oblasti o rodjenju, udate osobe podnose i vjenčani list,

c) potvrdu o mjestu stalnog boravka roditelja, odnosno potvrdu o mjestu svoga stalnog boravka (službovanja).

* (?)

d) potvrdu nadležne upravne oblasti o vladanju; uz ovu potvrdu valja priložiti snimku (fotografiju), koju je potvrdila dotična upravna oblast,

e) potvrdu o izravnom porezu roditelja i molitelja radi odredjivanja školarine.

§ 19.

Prijavi za polaganje nadopunskog izpita u slučaju iz točka a) § 11. ove provedbene naredbe prilaže molitelj školsku svjedočbu o svršenom prijašnjem razredu u srednjoj školi, zatim krstni list odnosno rodni list.

U slučaju iz točka b) § 11. prilaže molitelj svojoj prijavi ove izprave:

a) u izvorniku ili u ovjerovljenom priepisu krstni odnosno rodni list i domovnicu,

b) u izvorniku i u propisno potvrdjenom prievodu svjedočbe o svršenim razredima srednje škole, koju je polazio u inozemstvu.

c) svjedočbu o uspješno svršenom posljednjem razredu srednje škole u inozemstvu, i to u izvorniku, u propisno potvrdjenom prievodu i u ovjerovljenom priepisu. Ministarstvo nastave može od molitelja zatražiti, da podpise, pečat i sadržaj ove svjedočbe potvrdi najviša školska oblast inozemne države, u kojoj je molitelj svršio dotični razred.

d) dokaze, navedene u točkama c), d) i e) stavke 2. § 18. ove provedbene naredbe.

Ako je molitelj državljanin Nezavisne Države Hrvatske, ima priložiti potvrdu, kojom mu je odobreno školovanje u inozemstvu.

§ 20.

Prijavi za polaganje nadopunskog izpita zrelosti ima pripravnik priložiti:

I. u slučaju iz točke a) § 12. ove provedbene naredbe:

a) u izvorniku i u ovjerovljenom priepisu svjedočbu zrelosti odnosno svjedočbu o položenom izpitu, koji je ravan izpitu zrelosti,

b) krstni ili rodni list;

II. u slučaju točke b) iz § 12. ove provedbene naredbe:

a) krstni odnosno rodni list i domovnicu u izvorniku i u ovjerovljenom priepisu,

b) u izvorniku svjedočbe o svršenim razredima u priznatoj srednjoj školi u inozemstvu,

c) svjedočbu o položenom izpitu zrelosti u kojoj priznatoj srednjoj školi u inozemstvu, i to u izvorniku, u potvrdjenom prievodu i u ovjerovljenom priepisu. Ministarstvo nastave može od molitelja zatražiti, da sadržaj, podpisi i pečat ove svjedočbe budu ovjerovljeni, kako je predvidjeno u točki c) stavke 2. § 19. ove provedbene naredbe.

d) dokaze, navedene u točkama c), d) stavke 2. § 18. ove provedbene naredbe.

Pripravnik, koji je državljanin Nezavisne Države Hrvatske ima priložiti potvrdu, kojom mu je odobreno školovanje u inozemstvu.

Izpitne pristojbe

§ 21.

Za polaganje posebničkog izpita iz pojedinih razreda plaća svaki izpitanik:

a) prema § 87. zakonske odredbe o preinakama i nadopunama zakona o biljegovini i pristojbama od 30. prosinca 1941. broj CDLXXVIII-2360-Z-1941. biljeg, i to za svaki niži razred po Kn 50.—, a za svaki viši razred po Kn 100.—, (na pr. za dva niža razreda Kn 100—, a za dva viša razreda Kn 200.—).

b) za zakladu škole u gotovu isto toliki iznos, koji na temelju prednje točke plaća za biljeg,

c) propisani doprinos za zakladu školske knjižnice,

d) propisani doprinos za zdravstvenu zakladu,

e) trostruku školarinu prema propisima zakona o biljegovini i pristojbama.

Za polaganje nadopunskog izpita, koji ima značaj posebničkog izpita, plaća izpitanik:

a) ako polaže za niže razrede bez obzira na broj razreda, biljeg od Kn 50.—; ako polaže za više razrede bez obzira na broj razreda, biljeg od Kn 100.—; ako polaže za niže i više razrede, biljeg od Kn 100.—.

b) za zakladu škole u gotovu isto toliki iznos, koji na temelju prednje točke plaća za biljeg.

Za polaganje posebničkog izpita zrelosti kao i za polaganje nadopunskog izpita zrelosti plaća pripravnik biljeg od Kn 100.— Isto toliki iznos plaća u gotovu za zakladu škole.

Propisanu biljegovinu ima izpitanik naliepiti na prijavi za odobrenje izpita (§ 18. i 19. ove provedbene naredbe) dok ostale propisane pristojbe plaća u gotovu upravitelju škole prije nego li pristupi polaganju izpita.

Na prijavi naliepljene biljege ima upravitelj škole na propisani način poništiti.

§ 22.

Osoba, koja polaže posebnički izpit za pojedine razrede, posebnički izpit zrelosti, nadopunski izpit zrelosti, plaća članovima izpitnog povjerenstva, upravitelju i tajniku škole nagradu, koju ustanovljuje ministar nastave.

§ 23.

Nagradu iz § 22. ovoga propisnika ne plaćaju izpitanici siromašnog imovinskog stanja, koji moraju u tu svrhu svojoj prijavi za polaganje izpita priložiti uredovnu svjedočbu siromaštva, izdanu od nadležne oblasti.

§ 24.

Za posebnički popravni izpit (za pojedine razrede kao i za izpit zrelosti) plaća izpitanik samo biljegovinu propisanu zakonom za popravne izpite redovitih učenika.

§ 25.

Upravitelj škole ima voditi poseban blagajnički dnevnik o pristojbama, što se na temelju ove provedbene naredbe plaćaju u gotovu.

§ 26.

Ako polaganju posebničkih i nadopunskih izpita prisustvuje izaslanik Minstarstva nastave, nema prava na nagradu prema propisima ove provedbene naredbe.

Polaganje izpita

§ 27.

Razpored svih posebničkih i nadopunskih izpita odredjuje upravitelj škole, koji ujedno nadzire rad na ovim izpitima.

Ovi izpiti polažu se u izvanškolsko vrieme. Ako škola ne razpolaže dovoljnim prostorijama, posebnički izpiti mogu se držati i u redovito školsko vrieme, ali pri tom nikako ne smije trpjeti obuka.

§ 28.

Posebnički i nadopunski izpiti za pojedine razrede polažu se pred povjerenstvom, koje čine nastavnici svih predmeta, iz kojih izpitanik polaže izpit. Rad na tim izpitima ima se razporediti podjednako na sve nastavnike dotične škole.

Izpit se polaže u stalnoj prisutnosti najmanje trojice članova dotičnoga povjerenstva, od kojih je jedan predsjednik, jedan stalni član, a treći izpitivač predmeta. Predsjednik i stalni član moraju biti nastavnici naučnih predmeta.

Predsjednika i stalnog člana odredjuje nastavnički zbor na priedlog upravitelja škole. Isto tako odredjuje se zamjenik, koji prisustvuje izpitu, kad predsjednik ili stalni član izpituje učenika iz svojih predmeta, odnosno, kad stalni član iz opravdanih razloga ne može prisustvovati izpitu.

U jednoj školskoj prostoriji smije raditi samo jedno povjerenstvo.

§ 29.

Prije nego li izpitanik pristupi izpitu, izpitno povjerenstvo ima ustanoviti njegovu istovjetnost na temelju uredovnih izprava s ovjerovljenom snimkom (§ 18.).

§ 30.

Posebnički izpit zrelosti kao i nadopunski izpit zrelosti polažu se prema propisima, koji vriede za polaganje izpita zrelosti redovitih učenika.

§ 31.

Svaki učenik mora polagati u propisanom obsegu sve naučne predmete kao i sve vještine, koje se prema propisanoj naučnoj osnovi dotične školske godine uče u razredu, za koji polaže izpit. Ne dozvoljava se zamjenjivanje propisanih predmeta kao ni izključivanje pojedinih dielova propisane gradje.

Nadležna velika župa dozvoljava opraštanje od polaganja izpita iz pojedinih vještina propisanih prema § 19. zakona o srednjim školama, i to prema propisima § 3. zakona o preinakama i nadopunama u zakonu o srednjim školama od 20. srpnja 1931.

§ 32.

Svi izpitanici polažu posebnički i nadopunski izpit pismeno i ustmeno.

§ 33.

Prije polaganja pismenog izpita, odnosno prije polaganja ustmenog izpita, predsjednik izpitnog povjerenstva upozorit će izpitanike na propise §§ 35., 41. i 43. ove provedbene naredbe.

§ 34.

Pismeni izpit polaže se iz onih predmeta, iz kojih se prema propisanoj naučnoj osnovi rade pismene zadaće.

Ovaj izpit traje iz jednoga predmeta:

a) u nižim razredima najviše jedan sat (60 časaka),
b) u višim razredima najviše sat i po (90 časaka).

Za pismenu zadaću predlaže izpitivač tri zadatka (iz matematike tri skupine zadataka: u svakoj skupini najmanje tri zadatka, od kojih bar jedan mora biti iz geometrije), a izpitno povjerenstvo odredjuje, koji

će se zadatak izraditi; ako u isto vrieme više izpitanika polaže izpit za pojedini razred, izpitivač daje svima iste zadatke.

Pismena zadaća radi se pod nadzorom dotičnog izpitivača, odnosno drugog nastavnika, kojega odre'i upravitelj.

Pošto svi izpitanici rade pismenu zadaću iz pojedinog predmeta, nadzorni nastavnik odmah predaje njihove radove izpitivaču.

U jednom danu mogu izpitanici raditi najviše dvie pismene zadaće prije podne, a dvie poslije podne.

Izmedju jedne i druge zadaće daje se odmor od 15 do 30 časaka.

§ 35.

Zadatci, što će ih izpitanci pismeno izraditi, uzimaju se iz obsega gradiva propisanog naučnom osnovom za razred, iz kojega izpit polažu, i to prema zahtjevima, koji se postavljaju redovitim učenicima. Ne smiju se uzimati iz školskih knjiga.

Iz hrvatskoga jezika treba izbjegavati t. zv. abstraktne zadatke (mudre rečenice, stihovi iz pojedine pjesme i sl..

Pri izradjivanju pismenih zadaća ne smiju se izpitanici služiti nikakvim pomagalima, ali im izpitivač prije početka rada može dati kratke naputke. Dozvoljava se upotreba logaritmičkih tablica kod zadaće iz matematike kao i rječnika kod stranih i klasičnih jezika.

Izpitaniku, koji polaže nadopunski izpit za dva ili više razreda, daje se pismeni zadatak iz gradiva najvišeg razreda, ali tako, da se po mogućnosti uzme u obzir i gradivo nižih razreda.

§ 36.

Izradjene pismene zadaće ocjenjuje izpitivač predmeta i jedan član, kojeg odredjuje izpitno povjerenstvo dotičnog razreda.

Ocjena ima biti odredjena i bilježi se uz kratko obrazloženje crvenom tintom na samoj zadaći. Ako se ocjenjivači ne slažu u ocjeni, ustanovljuje konačnu ocjenu izpitno povjerenstvo.

§ 37.

Poslije svršenih pismenih izpita svi izpitanici pristupaju polaganju ustmenog izpita.

§ 38.

Ustmeni posebnički izpit za svakoga izpitanika iz svakoga predmeta traje za niže razrede po 15 do 20 časaka, a za vše razrede po 20 do 30 časaka.

Pri izpitivanju valja obuhvatiti cielo naučno gradivo propisano za dotični predmet.

Pri izpitivanju i ocjenjivanju vještina valja težište postaviti na vriednost zadatka (rada), što će ga ispitanik izraditi odnosno izvesti u školi pod nadzorom nastavnika. Za takav rad treba izpitaniku ostavti dovoljno vremena, a naputaka treba dati u onoj mjeri, koliko se daju redovitim učenicima.

Pojedine vještine (na pr. gimnastika, pjevanje) izpituju se i u skupinama od više izpitanika.

§ 39.

Odluku o konačnom uspjehu donosi izpitno povjerenstvo u sjednici prema propisima, koji vriede za ocjenjivanje redovitih učenika.

Ako je izpitanik iz pismene zadaće dobio ocjenu »nedovoljan«, ova će se ocjena uzeti u obzir prigodom donošenja odluke o konačnoj ocjeni iz dotičnog predmeta.

§ 40.

Ako osoba polaže nadopunski izpit iz predmeta, koji se uče u više razreda, polaže ga pred izpitnim povjerenstvom najvišega razreda, u kojem se taj predmet uči, a u obsegu naučne osnove svih razreda, za koje vriedi dotični izpit. U ovom slučaju pismeni izpit traje: u nižim razredima najviše sat i po (90 časaka), a u višim razredima dva sata (120 časaka); ustmeni izpit iz jednog predmeta traje 30 do 40 časaka, a prema potrebi i više.

Ako izpitanik polaže nadopunski izpit, da njime nadopuni svoju svjedočbu o izpitu zrelosti, polagat će ga prema propisima, koji vriede za redovite učenike.

§ 41.

Ako izpitanik prije početka izpita obaviesti upravu škole, da ne može pristupiti izpitu, ili ako ne dodje na izpit, smatrat će se, da nije polagao izpita. Upravitelj će to zabilježiti na izpitanikovoj prijavi i vratiti iznose, što ih je položio u gotovu u ime školarine, propisanih zaklada i nagrade izpitnom povjerenstvu, upravitelju i tajniku.

Ako izpitanik u toku pismenih ili ustmenih izpita napusti polaganje, smatra se, da izpit nije položio. Takvu izpitaniku ne vraćaju se iznosi, što ih je na temelju ove provedbene naredbe u gotovu uplatio.

§ 42.

Izpit za jedan razred može se polagati najviše tri puta.

§ 43.

Ako bi se izpitanik za vrieme izpita nepristojno ponašao, izpitno povjerenstvo izključit će ga od daljega izpita, i smatrat će se, da izpit nije položio.

Povodom težih prestupaka Ministarstvo nastave može donieti odluku, kojom se takvu izpitaniku za svagda oduzima pravo na polaganje izpita u srednjim školama. Ova odluka proglasit će se u službenom listu Ministarstva nastave.

§ 44.

Za svakoga izpitanika, koji polaže posebnički ili nadopunski izpit za pojedine razrede, vodi se na posebnom arku zapisnik po ovom obrazcu:

Državna . . . . gimnazija u . . . .
Poslovni broj . . . . 194. . .

Zapisnik posebničkog-nadopunskog izpita

. . . . (kod udatih osoba navesti i djevojačko ime) sin-kći . . . .
rodjen . . . . u . . . .
kotar . . . . država . . . .
vjere . . . . koj. . . je do sada svrši . . .
. . . . polaga. . . je posebnički-nadopunski izpit od . . . . do
. . . . iz . . . . razreda
na temelju odobrenja . . . .
. . . .

Predmet	Zadatak na pismenom izpitu i vrieme trajanja izpita	Ocjena	Pitanja na ustmenom izpitu i vrieme trajanja izpita	Ocjena	Obća ocjena
Nauk vjere					
Hrvatski jezik					

i t. d.

Prema pokazanom uspjehu . . . .položi... izpit nadopunski izpit iz . . . . za . . . . razred; dobi . . . . . pravo na popravak iz . . . .

U . . . . , dne . . . . . . : : 194 . .

Predsjednik izpitnog povjerenstva:

. . . .

Zapisničar:

. . . .

Članovi:

1. . . . . za nauk vjere
2. . . . . za hrvatski jezik
3. . . . . za njemački jezik
4. . . . . za . . . .
5. . . . . za . . . .
6. . . . . za . . . .

i t. d.

(Mjesto za posebna mišljenja članova i ostale napomene).

Član izpitivač bilježi u zapisnik samo pitanja i ocjene na pismenom i ustmenom izpitu, dok ostale podatke kao i obću konačnu ocjenu bilježi stalni član izpitnoga povjerenstva.

Svaki odgovor posebno se ocjenjuje, i to samo slovima (na pr. veoma dobar). Nije dozvoljeno bilježenje ocjene brojkama ili kraticama (na pr. vdb. db).

Zapisnik podpisuju: predsjednik, zapisničar i svi članovi izpitivači.

Možebitna posebna mišljenja bilježi u zapisnik na odredjenom mjestu član, koji je podnio stanoviti priedlog, odnosno koji se nije zadovoljio s pojedinim zaključkom.

§ 45.

Kad se izpit svrši sa svima izpitanicima jednoga razreda, članovi izpitnoga povjerenstva u sjednici odlučuju o konačnom uspjehu izpita. Poslije sjednice izvješćuje predsjednik o uspjehu izpita upravitelja, a nakon toga odmah i izpitanike. Ujedno predaje upravitelju škole:

a) zapisnik o izpitu,
b) sve pismene zadaće izpitanika,
c) radove izpitanikove iz risanja, pisanja i dr.

Ovi podatci posebno se čuvaju u blagajni škole, odnosno, u takvu mjestu, gdje su zaštićeni od provale i od vatre. Zapisnik o izpitu čuva se četrdeset godina, a ostali podatci 10 godina.

§ 46.

Prijave za polaganje izpita, priepisi godištnjih školskih svjedočaba kao i ostale propisane izprave čuvaju se u pismohrani škole pod brojem, pod kojim su zaprimljeni u poslovni zapisnik škole. Izpitaniku se vraća samo izvornik školskih svjedočaba (odnosno izvornik svjedočbe zrelosti), izvornik krstnoga ili rodnoga lista te izvornik domovnice.

§ 47.

O izpitanicima, koji polažu posebničke ili nadopunske izpite za pojedine razrede, upravitelj škole vodi poseban imenik prema obrazcu, koji je propisan za redovite učenike.

U taj imenik bilježe se izpitanici onim redom, kojim polažu izpit, bez obzira na razred, za koji izpit polažu. U napomeni kod svakoga izpitanika bilježi se: poslovni broj odluke, kojom je odobreno polaganje izpita; dan, kada se je izpit polagao, razred, za koji se je izpit polagao, a kod nadopunskih izpita predmete, iz kojih se je izpit polagao i dr.; konačno, na temelju čega je ustanovljena istovjetnost izpitanoga. Ovu napomenu unosi i podpisuje predsjednik izpitnoga povjerenstva. Na kraju imenika upisuje se izkaz svih izpitanika prema pojedinim školskim godinama, po abecednom redu.

§ 48.

Ocjene na posebničkom izpitu za pojedini razred vriede kao godištnje ocjene pri redovitom školovanju.

§ 49.

Ako izpitanik na posebničkom izpitu dobije pravo, da popravi nedovoljnu ocjenu, polaže taj popravni izpit u istom roku s redovitim učenicima dotičnoga razreda.

Svjedočba (potvrda) o izpitu

§ 50.

Svjedočbe, koje se izdaju o položenom posebničkom izpitu za pojedine razrede, istoga su oblika (obrazca) kao i svjedočbe redovitih učenika, samo mjesto rieči »svršio je.... razred« valja staviti polaga.... je.... put posebnički izpit za razred od . . . . do . . . 194.... i pokaza..... ovaj uspjeh:«

U ovu svjedočbu ne bilježi se ocjena iz vladanja. Svjedočbu podpisuje upravitelj škole i predsjednik izpitnoga povjerenstva.

U napomeni svjedočbe treba navesti, kako je ustanovljena istovjetnost izpitanika.

§ 51.

Izpitanicima, koji polažu nadopunski izpit za pojedine razrede, ne izdaje se svjedočba, nego potvrda. Ova potvrda ima sadržavati osobne podatke izpitanika kao i svjedočba o položenom posebničkom izpitu (§ 50.), zatim dan i broj odluke, kojom je odobreno polaganje izpita i ocjene iz predmeta, iz kojih je izpitanik izpit položo.

Ova potvrda biljeguje se prema § 3. prije spomenute zakonske odredbe o preinakama i nadopunama zakona o biljegovini i pristojbama.

Na naledju svjedočbe posljednjega razreda upravitelj škole napisat će ovu bilješku:

Na temelju odobrenja . . . .
broj . . . . od . . . . . . 194. . ,
polaga. . . je od . . . . do . . . . . . 194...
nadopunski izpit iz . . . . za . . . . . .
razred i taj izpit položi. . . . «.

§ 52.

Svjedočba o posebničkom izpitu, odnosno potvrda o nadopunskom izpitu, izdaje se samo onim izpitanicima, koji su iz svih predmeta dobili najmanje ocjenu »dovoljan«. U protivnom slučaju na naledju svjedočbe posljednjeg razreda upravitelj škole napisat će ovu bilježku: »Na temelju odobrenja . . . . . broj. . . od . . . . 194. . . . polaga. . . je prvi (drugi ili treći) put posebnički izpit iz razreda-predmeta od . . . . do . . . . 194.... i izpit nije položio....« ili »ima polagati popravni izpit. . . . «. K br. posl. . . . .

U . . . . dne . . . . 194....

(pečat škole) Upravitelj:

Ako izpitanik izgubi pravo na daljnje polaganje izpita (§ 42. ove provedbene naredbe), treba to navesti u ovoj bilježci.

Ako izpitanik, koji nije položio izpit, zatraži potvrdu o polaganju izpita, upravitelj škole izdat će mu potvrdu, u koju će zabilježiti ove podatke: kada je i po čijem odobrenju polagao izpit i zašto izpit nije položio. Ova se potvrda biljeguje prema § 3. zakona o preinakama i nadopunama zakona o biljegovini i pristojbama.

§ 53.

U pogledu izdavanja svjedočaba izpitanicima, koji polažu posebnički izpit zrelosti, vriede u svemu propisi, koji vriede za redovite učenike.

§ 54.

Izpitanicima, koji polože nadopunski izpit zrelosti, izdaje se potvrda s podatcima potvrde, koja se izdaje izpitanicima, koji su položili nadopunski izpit za pojedini razred (§ 51. ove provedbene naredbe).

Ova potvrda bljeguje se prema § 3. prije spomenute zakonske odredbe.

Osim ove potvrde na naledju svjedočbe zrelosti upravitelj škole napisat će ovu bilježku: »Na temelju odobrenja . . . . broj . . . . . , . od . . . . 194... polaga... je dopunske izpit zrelosti od . . . . do . . . . 194,.. iz . . .. i taj izpit položi....

U . . . . , dne . . . . 194..;

(pečat škole) Upravitelj:

Ostali propisi

§ 55.

Protiv odluke izpitnog povjerenstva može pojedini član podnieti prigovore samo u onom slučaju, ako je u zapisnik o izpitu uvrstio svoje obrazloženo posebno mišljenje

Ove prigovore, kao i sve ostale prigovore protiv rada i odluka izpitnoga povjerenstva, podnose se upravitelju škole u roku od 15 dana po svršenom izpitu.

Prigovori podneseni poslije toga roka, ne će se uzimati u obzir. Upravitelj škole, pošto prodje propisani rok, podnosi sve prigovore sa svojim mišljenjem i ostalim podatcima nadležnoj velikoj župi, koja ih rješava u svojem djelokrugu ili ih podnosi Ministarstvu nastave na odluku.

U žurnim slučajevima podniet će upravitelj pojedini prigovor odmah nadležnoj velikoj župi.

§ 56.

Sve upravne poslove (unošenje podataka u imenik, pisanje svjedočaba i potvrda, odnosno napomena na naledju svjedočaba i potvrda i dr.) vrši predsjednik izpitnog povjerenstva.

Za pripravnike, koji polažu posebnički izpit zrelosti, odnosno nadopunski izpit zrelosti, vodi upravne poslove član izpitnog povjerenstva, koji vodi zapisnik dotičnoga izpita.

§ 57.

Na kraju školske godine (do 15. srpnja) upravitelj škole podnosi u dva primjerka nadležnoj velikoj župi izvještaj o izpitima, koji su se tokom godine polagali na temelju propisa ove naredbe.

U izvještaju treba navesti: a) broj osoba, koje su se prijavile i pristupile polaganju posebničkog izpita i to: za I. razred; za I.-II. razred; za II. razred, za II. i III. razred, za III. razred, za III. i IV. razred, za IV. razred, za IV. i V. razred i t. d.; b) broj osoba koje su se prijavile za polaganje posebničkog izpita, a izpitu uobće nisu pristupile; c) koliko je osoba polagalo posebničke izpite za pojedine razrede i s kojim uspjehom; d) broj osoba, koje su se prijavile za po-

laganje nadopunskog izpita i to: za I. razred, za I. i II. razred, za I.-III. razreda, za I.-IV. razreda i t. d. i s kojim su uspjehom te izpite položile; e) broj osoba, koje su se prijavile za polaganje posebničkog izpita zrelosti i s kojim su uspjehom izpit položile; f) broj osoba, koje su polagale nadopunski izpit zrelosti i s kojim uspjehom. Jedan primjerak ovih podataka ustupa velika župa Ministarstvu nastave.

§ 58.

Ova provedbena naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 8. lipnja 1942.

Ministar nastave:

Prof. Stjepan Ratković, v. r.

---

* Narodne novine od 29. lipnja 1942. broj 142.

Ministarstvo nastave
Odjel za srednje školstvo

Broj: 63646-1942.

Nagrada članovima izpitnog povjerenstva za polaganje posebničkih (privatnih) i nadopunskih izpita u srednjim školama

Upraviteljstvima državnih klasičnih i realnih gimnazija
Upraviteljstvima državnih gradjanskih škola

Na temelju §§ 22. i 23. propisnika o polaganju posebničkih i nadopunskih izpita u srednjm školama broj 49241. od 8. lipnja 1942. osobe, koje polažu te izpite, plaćaju upravitelju škole i članovima izpitnog povjerenstva posebnu nagradu, i to:

I. za svaki razred, iz kojeg polažu posebnički izpit:

1. za svaki pismeni izpit iz naučnih predmeta po	Kn 20.—
2. za svaki naučni predmet na ustmenom izpitu po	Kn 80.—
3. za vještine po	Kn 40.—
4. predsjedniku i stalnom članu izpitnog povjerenstva svakom po	Kn 120.—
5. upravitelju	Kn 100.—
6. tajniku (poslovodji-tajniku)	Kn 40.—

II. za dopunske izpite iz pojedinih predmeta:

1. za svaki pismeni izpit iz naučnih predmeta po	Kn 20.—

2. za svaki naučni predmet na ustmenom izpitu iz jednog razreda po — Kn 80.—
3. za svaki naučni predmet na ustmenom izpitu za više razreda — Kn 160.—
4. za vještine po — Kn 40.—
5. predsjedniku i stalnom članu izpitnog povjerenstva svakom po — Kn 80.—
6. upravitelju — Kn 80.—
7. tajniku (poslovodji-tajniku) — Kn 40.—

III. za posebnički i nadopunski izpit zrelosti:
1. za svaki pismeni izpit po — Kn 40.—
2. svakom članu izpitnog povjerenstva kao izpitivaču na ustmenom izpitu za pojedini predmet po — Kn 80.—
3. predsjedniku i podpredsjedniku izpitnog povjerenstva po — Kn 100.—

Ako je podpredsjednik ujedno i član izpitivač toga pripravnika, prima samo jednu nagradu.*

U Zagrebu, dne 29. lipnja 1942.

Ministar nastave:

Ratković, v. r.

* Narodne novine od 30. lipnja 1942. broj 143.

NAREDBA

državnog rizničara od 30. lipnja 1942. broj 17470-42 o izmjeni čl. 20. a. pravilnika o uredjenju prometa devizama i valutama

Na temelju § 1. zakonske odredbe o nadopuni (§ 8.) zakonske odredbe o novcu Nezavisne Države Hrvatske od 30. svibnja 1942. broj CLIV-1321-Z-1942 (Narodne novine od 1. lipnja 1942. br. 120) propisujem ovu naredbu:

§ 1.

Čl. 20. a. pravilnika o uredjenju prometa devizama i valutama mienja se i glasi:

Za pokriće troškova oko nadzora i ostalih izdataka, koji su u svezi s izvršenjem odredaba ovoga pravilnika, dužni su novčani zavodi ovlašteni za rad devizama i valutama kao i za rad valutama i i za izdavanje potvrda o osiguranju valute, takodjer i mjenjači, ovlašteni za rad s valutama, plaćati za pravo naznačenog rada doprinos, i to:

1. Ovlaštene banke za rad devizama i valutama godišnje 2‰ od uplaćene glavnice, ali najmanji iznos godišnjeg doprinosa ne može biti manji od Kn 5.000.—, a najveći ne smije prieći iznos od Kn 200.000.— godišnje.

2. Ovlaštene banke za rad valutama i za izdavanje potvrda o osiguranju valute godišnje 1‰ od uplaćene glavnice, koji godišnji doprinos ne smije biti manji od Kn 5.000.—, niti veći od Kn 25.000.

3. Samoupravne štedionice i slične ustanove, koje nisu dionička družtva, plaćaju u slučaju pod 1. doprinos

od 2%₀₀, a u slučaju pod 2. 1‰ godišnje od uplaćene glavnice, ili ako ove nema, od iznosa pričuva po posljednjoj razmjeri.

4. Ovlašteni zavodi za rad devizama i valutama, koji imaju podružnice s posebnim ovlaštenjima za bilo koji od ovih plaćaju osim iznosa, predvidjenog za središnjicu, još po Kn 5.000.— godišnje za svaku podružnicu, koja ima ovlaštenje.

5. Mjenjači, ovlašteni za rad valutama, plaćaju: 1. u Zagrebu po Kn 10.000.— godišnje; 2. U Osieku, Dubrovniku, Sarajevu i Zemunu po Kn 5.000.— godišnje; 3. u ostalim mjestima po Kn 2.500- godištnje.

Ovlašteni novčani zavodi odnosno ovlaštene osobe dužne su uplaćivati ove iznose izravno Hrvatskoj državnoj banci u Zagrebu na »Posebni račun Državne riznice po prometu devizama i valutama« za svako polugodište unapried počam od 1. srpnja 1942.

Ovlaštenje za rad u smislu ovog pravilnika prestaje vriediti u slučaju, da odgovarajući dio godišnjeg doprinosa ne bude uplaćen do konca prvog mjeseca odnosno polugodišta.

§ 2.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 30. lipnja 1942.

Državni rizničar:

Dr. Košak, v. r.

---

* **Narodne novine od 1. srpnja 1942. broj 144.**

OBLASTNA ODLUKA

Državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 23. lipnja 1942. broj 8764-1942 o najvišoj cieni drvenom ugljenu

Na temelju § 2. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941. broj CDIV-2038-Z-1941. izdajem ovu oblastnu odluku:

I.

Najviša prodajna ciena bukovog drvenog ugljena za proizvoditelje ustanovljuje se kako sliedi:

1. za dva puta vilani bukovi komadni ugljen s Kn 30.000.—
2. za prašinu bukovog ugljena s Kn 12.000.—,

sve za 10.000 kg. utovareno u željeznička kola ili teglenicu (šlep), bez skupnog poreza na poslovni promet.

II.

Na nabavne ciene prema računu proizvoditelja smiju trgovci na veliko dodati:

1. sve stvarno plaćene prievozne, pretovarne i iztovarne troškove od utovarne postaje do svojeg trgovačkog poduzeća.
2. obćinsku trošarinu i druge mjestne daće, ako njihovo trgovačko poduzeće nije u istoj obćini, u kojoj je proizvoditelj,
3. na ime svoje ukupne (brutto) zarade od prodajne ciene najviše:

a) kod odpreme robe bez pretovara 15%,

b) kod odpreme robe s jednim pretovarom 17%,
c) kod odpreme robe s dva ili više pretovara 19%.

III.

Na nabavne ciene prema računu trgovca na veliko smiju trgovci na malo dodati:

1. sve stvarno plaćene prievozne, pretovarne i iztovarne troškove od skladišta trgovca na veliko do svojeg trgovačkog poduzeća.
2. obćinsku trošarinu i druge mjestne daće, ako njihovo trgovačko poduzeće nije u istoj obćini, u kojoj je veletrgovac,
3. na ime svoje ukupne (brutto) zarade 23% od prodajne ciene.

IV.

Prekršitelji ove oblastne odluke kaznit će se po § 11. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941. broj CDIV-2038-Z-1941. preinačene i dopunjene zakonskom odredbom od 17. siečnja 1942. broj XV-104-Z-1942.

V.

Ova oblastna odluka zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.

Upravitelj:
Državnog ureda za oblikovanje
ciena i nadnica:

Maričić, v. r.

---

* Narodne novine od 1. srpnja 1942. broj 144.

ZAKONSKA ODREDBA
o promjeni zakonske odredbe o odgodi ovrha od 31. ožujka 1942.

§ 1.

U § 1. zakonske odredbe o odgodi ovrhe od 31. ožujka 1942. broj LXXXVII-783-Z-1942. (Narodne novine od 1. travnja 1942. broj 74) mjesto rieči: »tri mjeseca« stavljaju se svagdje rieči »šest mjeseci«.

§ 2.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

Zagrebu, dne 1. srpnja 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:

Ante Pavelić, v. r.

Broj: CLXXXVI-1599-Z-1942.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:

Dr. Mirko Puk, v. r.

---

* Narodne novine od 2. srpnja 1942. broj 145.

ZAKONSKA ODREDBA

o zastarjevanju mjenbeno-pravnih zahtjeva proti dužnicima s područja Banskog stola u Sarajevu

§ 1.

Mjenbeno-pravni zahtjevi imaoca mjenice proti naledjniku i proti izdatniku s područja Banskog stola u Sarajevu zastaruju iznimno od propisa § 78. mjenbenog zakona od 29. studenoga 1928. u roku od dvije godine, računajući od dana pravodobno podignutog prosvjeda, a ako se na mjenici nalazi opazka »bez troškova«, onda od dana dospjelosti mjenice.

§ 2.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 1. srpnja 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:

Ante Pavelić, v. r.

Broj: CLXXXVII-1600-Z-1942.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:

Dr. Mirko Puk, v. r.

---

* Narodne novine od 2. srpnja 1942. broj 145.

PROPISNIK

Ministarstva za obrt, veleobrt i trgovinu od 12. lipnja 1942. broj 51757 o ustrojstvu i djelokrugu nadzorničtava za mjere i plemenite kovine, te o ustrojstvu pregledničtava buradi

Na temelju §§ 4. i 14. zakonske odredbe o ustrojstvu nadzorničtava za mjere i plemenite kovine, te o ustrojstvu pregledničtava buradi od 19. svibnja 1942. broj CXLVI-1084-Z-1942. (Narodne novine od 21. svibnja 1942. br. 112), a u sporazumu s Ministarstvom unutarnjih poslova izdajem ovaj propisnik:

Službeni naziv nadzorničtava za mjere i plemenite kovine i pregledničtava buradi glasi:

§ 1.

»Nadzorničtvo za mjere i plemenite kovine u..... .... (naziv sjedišta)« i

»Pregledničtvo buradi u .... (naziv sjedišta)«.

§ 2.

U djelokrug nadzorničtava za mjere i plemenite kovine spadaju ovi poslovi:

1. prvi i povremeni pregled i žigosanje mjerila i sprava za mjerenje;
2. izpitivanje čistoće i žigosanje predmeta od plemenitih kovina;
3. nadzor nad mjerilima i spravama za mjerenje, koji se upotrebljavaju u javnom prometu;

4. nadzor nad trgovinama i radionicama, zalagaonicama i ostalim ustanovama, koje se bave izradbom, kupnjom i prodajom predmeta od plemenitih kovina;

5. davanje strukovnjačkih mišljenja u pogledu izpravnosti i točnosti mjerila i sprava za mjerenje, kao i u pogledu sastava i čistoće predmeta od plemenitih kovina, ukoliko takva pitanja spadaju u djelokrug nadzorničtava;

6. obavljanje svih upravnih i tehničkih poslova u svezi s vršenjem pregleda i nadzora mjerila i izpitivanja čistoće predmeta od plemenitih kovina u smislu prednje točke 1.—5.

§ 3.

Djelokrug pregledničtava buradi obuhvaća poslove prvog i povremenog pregleda i žigosanja buradi i sličnih posuda i nadzora nad njihovom upotrebom u javnom prometu.

Vodjenje poslova pregledničtava buradi može se odlukom ministra za obrt, veleobrt i trgovinu povjeriti i područno nadležnim nadzorničtvima za mjere i plemenite kovine, u kojem će slučaju izaslanik dotičnog nadzorničtva samo u odredjene dane obavljati službene poslove pregledničtva.

§ 4.

Poslovi, navedeni u §§ 2. i 3., obavljat će se po propisima postojećih naredaba i uputa.

U pogledu tehničkog poslovanja dobivat će nadzorničtva i pregledničtva potrebne upute od Ministarstva za obrt, veleobrt i trgovinu.

§ 5.

Nadzorničtva za mjere i plemenite kovine obavljat će prvi i povremeni pregled sliedećih mjerila, koja se

upotrebljavaju u javnom prometu i to mjerila duljine, debljine i površine, mjerila i sprava za mjerenje tekućina i suhih tvari, zatim buradi, gostioničkih staklenki i čaša, utega, vaga, plinomjera, vodomjera i taksametara.

Pregledničtva burada vrše samo prvi i povremeni pregled buradi i kaca za kom.

§ 6.

Izpitivanje čistoće i žigosanje predmeta od zlata, srebra i platine vršit će nadzorničtva za mjere i plemenite kovine u Banjoj Luci, Brodu, Dubrovniku, Makarskoj, Mostaru, Osieku, Tuzli, Sarajevu, Varaždinu i Zagrebu.

Nadzorničtva u Zagrebu i Sarajevu izpituju predmete od plemenitih kovina domaćeg i stranog podrietla, a ostala u stavci 1. navedena nadzorničtva samo predmete domaćeg podrietla.

Obavljanje službenih poslova

§ 7.

Kao službeno mjesto, gdje će se vršiti rad na pregledu i žigosanju mjerila i izpitivanju čistoće plemenitih kovina, smatrat će se one prostorije, u koje svatko može svoje stvari donieti na pregled i žigosanje.

Službena mjesta su stalna i privremena. Stalna mjesta nalaze se u sjedištu ureda, a kao privremena se smatraju: a) pregledničtva buradi, kod kojih se samo na odredjene dane vrši službeni rad, b) središta za povremeni pregled mjerila i c) privremena mjesta,

koja služe samo za vršenje povremenog pregleda u sjedištu nadzorničtva.

Stalno i privremeno mjesto mora biti izvana obilježeno vidljivom oznakom.

Prostorije, koje služe samo odredjenim pogonima ili vlastnicima za pregled i žigosanje njihovih mjerila ne smatraju se službenim mjestom (na primjer prostorije stalnih ili povremenih — —* nadzorničtava).

§ 8.

Prvi pregled i žigosanje — — —* popravljenih) i buradi, kao i izpitivanje čistoće predmeta od plemenitih kovina obavljat će se redovito u službenim prostorijama.

Na zahtjev stranke može se prvi pregled i žigosanje obavljati i na licu mjesta, gdje je mjerilo postavljeno, u ovim slučajevima:

1. ako su mjerila težko prenosiva ili bi se kod prienosa mogla lako povriediti;

2. ako se mjerila tek na mjestu postavljanja konačno sastavljaju (na primjer stalno postavljene vage ili skladištna burad);

3. ako se mjerila zbog svoje veze s drugim predmetima mogu težko odstraniti ili kod oslobadjanja ili uspostavljanja veze mogu lako postati neizpravna (metri na pultovima i strojevima za mjerenje, sprave za mjerenje na rezervoarima i slično), ali samo prilikom povremenog pregleda;

4. ako se mjerila u većoj količini podnose na izpitivanje;

5. ako se mjerila podnose na pregled kod stalnih ili povremenih izpostava ili kod obrtničkih ili veleobrtničkih poduzeća uredjenih za tu svrhu.

---

* tekst nečitljiv.

Izpitivanje čistoće i žigosanje predmeta od plemenitih kovina može se izvan službenih prostorija vršiti samo prilikom dražbi kod zalagaonica i sličnih ustanova, ali samo u slučaju, ako se stvari, koje se izlažu prodaji ne bi mogle donieti u službene prostorije.

§ 9.

Povremeni pregled i žigosanje mjerila vrši se prema odobrenoj radnoj osnovi u sjedištu nadzorničtva ili u odredjenim središtima, u kojima privremeno uredjuju službenici mjerodavnog nadzorničtva.

Radna osnova za vršenje povremenog pregleda dostavljat će se najdalje do kraja mjeseca siečnja svake godine Ministarstvu za obrt, veleobrt i trgovinu na odobrenje.

§ 10.

U središtima za povremeni pregled obavljat će se pregled i žigosanje svih mjerila i sprava za mjerenje, koje predleže povremenom pregledu.

Iznimku čini samo burad, koja će se na povremeni pregled podnositi u prostorijama nadzorničtava za mjere i plemenite kovine i pregledničtava buradi.

Na zahtjev stranke može se povremeni pregled izvršiti i na licu mjesta izvan stalnih ili povremenih službenih prostorija u slučajevima, navedenim u § 9.

§ 11.

U slučaju pregleda i žigosanja mjerila izvan stalnih ili privremenih prostorija dužne su stranke, ako je potrebno, službeniku staviti na razpolaganje za rad prikladne prostorije i pomoćnu radnu snagu, a vlastnici mostnih vaga potreban teret u odgovarajućem obliku. Kada se na licu mjesta vrši pregled i žigo-

sanje buradi moraju stranke pružiti i ostala sredstva potrebna za rad (vodu, gorivo, prikladnu upotrebljivu vagu i t. d.).

Stranku, koja je tražila izlazak na licu mjesta, terete i troškovi za prienos i prievoz za rad potrebnih sprava i pribora i putni troškovi činovnika po postojećim popisima.

Suradnja gradova i obćina

§ 12.

Prilikom provodjenja povremenog pregleda dužna su gradska i obćinska poglavarstva izaslanog službenika nadzorničtava svestrano podupirali. Napose moraju izpuniti ove dužnosti:

1. staviti bezplatno na razpolaganje prikladne i pristupačne prostorije u prizemlju s potrebnim namještajem; prostorije moraju biti dovoljno velike, svietle i suhe i ne smiju se za vrieme službenog rada upotrebljavati za drugu svrhu,

2. proglasiti barem osam dana unapried vrieme i mjesto povremenog pregleda mjerila na uobčajeni način i po mogućnosti obaviestiti pojedine obvezanike, kada moraju doći u prostorije, gdje će se obavljati pregled,

3. staviti bezplatno na razpolaganje jednog ili po potrebi i dva radnika, koji će službeniku pomagati u njegovu službenom poslu,

4. pomagati službeniku u pribavljanju prievoznih sredstava za njega i za tehničku opremu nadzorničtva.

Propisi točke 1. i 3. odnose se i na one gradove i obćine, u kojima se nalazi sjedište nadzorničtva, ako

se povremeni pregled mjerila ne vrši samo u stalnim službenim prostorijama, nego i u drugim, privremenim prostorijama.

§ 13.

Nadzorničtvima za mjere i plemenite kovine dužna su gradska i obćinska poglavarstva na njihov zahtjev staviti na razpolaganje popis trgovina, poduzeća, gostionica i t. d., koje upotrebljavaju mjerila i sprave za mjerenje ili se bave uvozom, prodajom i izradbom mjerila i sprava za mjerenje i predmeta od plemenitih kovina.

Izpostave

§ 14.

Stalne i povremene izpostave nadzorničtva za mjere i plemenite kovine odobrava ministar za obrt, veleobrt i trgovinu. Izpostave se mogu otvoriti kod obrtničkih i veleobrtničkih poduzeća, koja izradjuju mjerila i sprave za mjerenje, burad, gostioničke staklenke i čaše ili uobće mjerila, koja podleže žigosanju. Izpostava se može odobriti i poduzećima, koja u svome pogonu u većim količinama upotrebljavaju žigosana mjerila ili burad. Kod stalnih izpostava ureduje se svakodnevno, a kod povremenih samo u dane, kada to potreba iziskuje.

Odobrena izpostava ulazi u sastav onog nadzorničtva, na području kojega se nalazi.

§ 15.

Kod izpostava se može vršiti prvi pregled i žigosanje mjerila i sprava za mjerenje samo onih poduzeća, na molbu kojih su odobrene.

§ 16.

Poduzeće, koje moli odobrenje izpostave nadzorničtva, dužno je bezplatno staviti na razpolaganje za rad potrebnu prostoriju, pomoćnu radnu snagu, pogonsku snagu i obvezati se, da će o svom trošku nabaviti cielu tehničku opremu i nabaviti sve troškove za uzdržavanje izpostave.

Tehničku opremu izpostave ustanovljuje Ministarstvo za obrt, veleobrt i trgovinu i ono odlučuje, koje stvari od propisane opreme može upotrebljavati samo poduzeće, a koje se moraju držati pod ključem, te ih može upotrebljavati samo činovnik nadzorničtva.

Ostale uvjete za otvaranje izpostave utvrdit će od slučaja do slučaja Ministarstvo za obrt, veleobrt i trgovinu.

Nadzor

§ 17.

Nadzor nad javno-promentim mjerilima, spravama za mjerenje, gostioničkim staklenkama i čašama vrši se iznenadno i po mogućnosti onda, kada se mjerila nalaze u upotrebi.

Pregled radionica i trgovina, koje se bave izradbom ili kupnjom i prodajom predmeta od zlata, srebra i platine ima se obavljati prema propisu samo u doba, kada su one otvorene. Izvan toga dopušteno je poduzimati pregled samo u slučaju, ako je bezuvjetno potrebno, da se spriječi ili odkrije povreda zakona.

§ 18.

Ako se prilikom vršenja nadzora ustanovi kažnjivi čin, ima se o tome podnieti prijava onoj oblasti, koja je mjerodavna za postupak u ovakvim slučajevima.

Prijavi se prilaže zapisnik o stanju stvari i možebiti zaplienjeni predmeti. U slučaju kažnjiva čina po zakonu o nadziranju čistoće predmeta od plemenitih kovina, zaplienjeni predmeti ostaju u nadzorničtvu, dok se postupak ne dovrši

Ostali propisi

§ 19.

Tehnička oprema nadzorničtava za mjere i plemenite kovine i pregledničtava buradi sastoji se od sprava i pribora, potrebnih za pravilan rad oko pregleda i žigosanja svih vrsta mjerila i sprava za mjerenje, koje spadaju u njihov djelokrug, kao i od sprava i pribora, potrebnih kod izpitivanja čistoće predmeta od plemenitih kovina.

Tehničku opremu nadzorničtava i pregledničtava propisuje ministarstvo za obrt, veleobrt i trgovinu.

§ 20.

Žigove za žigosanje mjerila i predmeta od plemenitih kovina izdaje nadzorničtvima i pregledničtvima na upotrebu Ministarstvo za obrt, veleobrt i trgovinu.

Svako nadzorničtvo i pregledničtvo ima svoj tekući broj žiga.

§ 21.

Primljene žigove čuva nadstojnik nadzorničtva ili voditelj pregledničtva i izdaje ih prema potrebi službenicima na službenu upotrebu. Svaki službenik dužan je poslije izvršenog rada na žigosanju primljene žigove odmah vratiti. Ako se koji žig uslied upotrebe pokvari, mora se u svrhu zamjene vratiti Ministarstvu za obrt, veleobrt i trgovinu. Službenici moraju

povjerene im žigove čuvati najvećom pomnjom. Oni su odgovorni za štete, koje bi mogle nastati od nestanka žigova ili od toga, što bi žigovi došli u ruke neovlaštenih osoba.

Broj i vrstu žigova, koji će se izdavati pojedinim nadzorničtvima i pregledničtvima odredjuje Ministarstvo za obrt, veleobrt i trgovinu.

§ 22.

Nadzorničtva za mjere i plemenite kovine vode posebne izkaze o izvršenim pregledima mjerila i sprava za mjerenje, kao i o izvršnom izpitivanju čistoće predmeta od plemenitih kovina.

Pregledničtva buradi vode izkaze pregledanih buradi samo u slučaju, ako imaju stalnog službenika (§ 3.).

O radu na pregledu, izpitivanju i žigosanju podnosit će se Ministarstvu za obrt, veleobrt i trgovinu mjesečna i godištnja izvješća.

§ 23.

Nadzorničtva za mjere i plemenite kovine vode za svoje područje očevidnik vlastnika mjerila i sprava za mjerenje, kao i očevidnik izradjivača i prodavača predmeta od plemenitih kovina, javnih i posebničkih zalagaonica, dražbavaonica i uobće ustanova, koje se bave dražbovanjem predmeta od plemenitih kovina.

Nadzorničtva vode i očevidnik izradjivača, popravljača i uvoznika mjerila i sprava za mjerenje.

Pregledničtva buradi vodit će očevidnik vlastnika buradi samo u slučaju, ako imaju stalnog službenika (§ 3.).

§ 24.

Sve obrazce i tiskanice, potrebite pri radu nadzorničtava i pregledničtava, propisat će Ministarstvo za

obrt, veleobrt i trgovinu, koje će nadzorničtva i pregledničtva njima i obskrbljivati.

§ 25.

Osoblje nadzorničtava i pregledničtava dužno je sve svoje poslove izpunjavati točno i savjestno.

Kemičari i službenici s podpunom srednjoškolskom izobrazbom mogu vršiti sve službene poslove, a oni s nepodpunom školskom izobrazbom obavljaju pregled i žigosanje gostioničkih staklenki i čaša i buradi, zatim izpitivanje i žigosanje predmeta od plemenitih kovina, te žigosanje mjerila i sprava za mjerenje. U opravdanim slučajevima može se na temelju posebnog odobrenja Ministarstva za obrt, veleobrt i trgovinu i ovim službenicima povjeriti pregled i žigosanje mjerila i sprava za mjerenje.

Dočinovnicima može se povjeriti samo pregled i žigosanje buradi, zatim žigosanje mjerila i sprava za mjerenje, te svih vrsta predmeta od plemenitih kovina.

§ 26.

Ovaj propisnik zadobiva pravnu moć danom progla-glašenja u Narodnim novinama.*

Istodobno prestaje vriediti uredba o uredjenju i djelokrugu stručnih referenata (odjeljaka) kontrole mjera od 5. ožujka 1931. broj 1822 (Službene novine od 19. ožujka 1931. broj 62-XVIII).

U Zagrebu, 12. lipnja 1942.

Ministar za obrt, veleobrt i trgovinu:

Dr. Dragutin Toth, v. r.

---

* Narodne novine od 29. lipnja 1942. broj 142.

Na temelju § 11. zakonske odredbe br. CXCVI-677 Z. p.-1941. od 15. srpnja 1941. o odredjivanju najniže nadnice radnika i najniže dopustive plaće za privatne namještenike, t. 32. i 33. (odj. prvi) provedbene naredbe s ovlaštenim tumačenjem o primjeni spomenute zakonske odredbe, te ovlaštenja Ministarstva za obrt, veleobrt i trgovinu — državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica br. 3828-42 od 28. ožujka 1942., kao i obzirom na naredbu o pogodnostima poljodjelskih radnika zaposlenih putem javnih ureda rada br. 673-Z-1942. od 20. ožujka 1942. izdaje se sliedeća

OBLASTNA ODLUKA

o najnižim i najvišim plaćama i nadnicama poljodjelskih radnika na području velike župe Vrhbosna.

1. Plaće i nadnice poljodjelskih radnika ugovaraju se slobodnom pogodbom izmedju poljodjelskih radnika, odnosno njihovih zakonskih zastupnika ili priznatih predstavnika s jedne strane, i vlastnika poljodjelskih ili seoskih gospodarstava ili njihovih predstavnika odnosno poslodavaca s druge strane, ali te pogodbe moraju biti u okviru ove odluke, pa svaka pogodba koja bi bila u protivnosti s propisima ove odluke, ima se smatrati kao da nije ni sklopljena.

2. Najniža odnosno najviša godištnja plaća poljodjelskih radnika, koji su uposleni u poljodjelskom ili seoskom gospodarstvu, kao i u sporednim poslovima uobičajenim uz takva gospodarstva, na dulje odredjeno ili neodredjeno vrieme, bilo pod nazivom gospodarskog pomoćnika, sluge, slugana i sl., a koji uz hranu

i stan dobivaju odjeću i obuću prema mjestnom običaju, ne može biti manja od 3.000 Kuna godištnje ili 250 Kn mjesečno, niti veća od 4.200.— Kn godištnje odnosno 350.— Kuna mjesečno za osobe od navršene 18. godine života, a za osobe izpod te dobi ne može biti manja od 2.200.— Kuna godištnje odnosno 185.— Kn mjesečno, niti veći od 2800.— godištnje odnosno 240 Kuna mjesečno.

3. Plaća poljodjelskih radnika, navedenih u t. 2., ali koji primaju u naravi samo stan i hranu, dakle bez odjeće i obuće, ne može biti manja od 4.800 Kn godištnje odnosno 400.— Kn mjesečno, niti veća od 6.000 Kn godištnje odnosno 500.— Kn mjesečno za osobe od navršene 18. godine života, a za osobe izpod te dobi plaća ne može biti manja od 3.500 Kuna godištnje odnosno 300.— Kn mjesečno, niti veća od 4.600.— Kn godištnje odnosno 385.— Kn mjesečno.

4. Poljodjelski radnici, navedeni u t. 2 i 3., a koji nemaju kod poslodavca ni stan, niti hranu, niti odjeću i obuću, nego jedan dio plaće primaju u novcu, a jedan dio u živežnim namirnicama, ne mogu imati manje od 7.200.— Kn godištnje, te 200 kg pšenice i 350 kg kukuruza, niti više od 8.400.— Kuna godištnje, te istu napried navedenu količinu pšenice i kukuruza — za osobe iznad 18 godina života; a osobe izpod te dobi ne mogu imati manje od 6.000 Kn., niti više od 7.000.— Kn godištnje, te uz ove plaće po 200 kg pšenice i 350 kg kukuruza.

Ako ovi radnici primaju uz pšenicu i kukuruz i druge činitbe u naravi, snizuje im se plaća u novcu za protuvriednost odnosne činitbe, koja se izračunava ili prema cienama utvrdjenim kod nadležnih oblasti, ili, gdje ovih nema, prema tržnim cienama. Ako je po-

godba izmedju poslodavaca i posloprimaca takova, da ovi primaju manje količine u žitu nego što je napried navedeno, onda se za dotičnu razliku u količini žita povisuje plaća u novcu po cieni žita, utvrdjenoj kod nadležnih oblasti.

5. Nadničari t. j. poljodjelski odnosno gospodarski radnici sa kratkotrajnim zaposlenjem prema potrebi u razno doba godine, sezonski i sl. sa svojim ručnim orudjem ili bez njega, s hranom ili bez hrane, imaju najnižu odnosno najvišu nadnicu:

a) za lake poslove kao: plevljenje i okopavanje u vrtu odnosno svi vrtni poslovi osim kopanja i »štihanja«, zatim sadnja kukuruza, repe i krumpira, graha, kao i branje i vadjenje, berba groždja i voća, prevrtanje i kupljenje siena, otave, djeteline, grahorice, siečenje kukuruzovine, čuvanje blaga, te sve što je uobičajeno kao lakši rad od 45 do 80 Kn bez hrane i bez razlike da li je mužka ili ženska osoba.

b) za srednje težke poslove ili nazvane obične težačke kao: kopanje, ogrtavanje, okopavanje kukuruza, stočne repe, vinograda i sl. djubrenje, zabijanje kolja, vezanje žita, tovarenje i razbacivanje stajskog gnoja, vodjenje konja, timarenje i hranjenje stoke, čupanje i mlaćenje lana, rezanje konoplje, te uobće sve što je uobičajeno kao obični težački posao, koji se ne može smatrati lakim a niti posve težkim li stručnim od 80.— do 100.— Kn za mužke osobe, a od 60.— do 90.— Kn za ženske osobe bez hrane;

c) za težke i stručne poslove kao: kopanje jama ili graba, sieča i dovoz drva, košenje livada, djeteline, žitarica, grahorice, žanjene žitarica, vršitba, nošenje i tovarenje težkih snopova, slaganje snopova, siena i slame u kamare i djedjenje, bacanje snoplja na

stroj, hranjenje stroja snopovima, okretanje ručnog stroja, nošenje vreća s ovršenim žitom i sl., razbacivanje umjetnog gnoja, rezanje i špricanje vinograda i voćaka, sadnja, kalemljenje, sumporenje i cjepljenje loze i obrezivanje voćaka i t. d., od 85.— do 130.— Kn za mužke i od 70.— do 100.— Kn za ženske, bez hrane. Stručno izobraženi radnici, kao u cvjećarstvu i sl., imaju nadnicu od 100.— do 150 Kn bez hrane.

U ovoj točki pod a), b) i c) navedne nadnice odredjuju se za osobe iznad 18 god. starosti, a za osobe izpod te dobi, od 14 god. života do navršene 18., iznose te nadnice za 15% manje s tim, da ovakvi najmladji radnici ne mogu biti zaposleni na težkim poljodjelskim poslovima, navedenim napried pod c). Djeca od 12 do 14 god. se mogu uposliti samo u lakim i nenapornim poslovima, a njihova nadnica iznosi 20% manje od nadnica, navedenih u ovoj točki pod a). Djeca izpod 12 god. mogu obavljati najlakše i najnenapornije poslove samo kao pomagači uz roditelje, stariju braću, rodbinu, skrbnike t. j. uz osobe, koje imaju dužnost, da se za tu djecu brinu. U tom slučaju imaju te osobe za dotičnu djecu nadnicu u iznosu od 15% od svoje nadnice.

U pogledu zaposlenja djece u stručnim poslovima, koji se sustavno uče i vježbaju, kao u cvjećarstvu i sl., vriede propisi o naučnicima.

Ukoliko je u kome mjestu na dan stupanja na snagu ove oblastne odluke zatečena viša nadnica od propisanih ovom odlukom, ostaje na snazi ta viša nadnica.

Sve napried navedene nadnice se odredjuju u ovoj točki bez hrane, a uz hranu se te nadnice smanjuju za 30 do 40 Kuna kod osoba iznad 18 godina, a kod osoba izpod te dobi za 20 do 30 Kn.

6. Sezonskim radnicima, zaposlenim putem javnih ureda rada, imaju poslodavci dati stan, hranu i nadnicu, koja se prema odredbama u t. 5. predvidja za istovrstne radnike s hranom u naravi. Ako se prema pogodbi ovakvim radnicima umjesto nadnica u novcu daju nadnice u zemaljskim plodinama prema § 3. naredbe o pogodnostima poljodjelskih radnika zaposlenih putem javnih ureda rada, odredjuje se omjer izmedju vriednosti nadnica i vriednosti zemaljskih plodina prema uredovno odredjenim (maksimiranim) cienama zemaljskih plodina u vrieme, kad je rad dovršen.

7. Za akordne poslove ustanovljuju se ove najniže i najviše ciene: za košnju livade, djeteline, grahorice i žita (kosom) za jedan dunum 60.— do 100.— Kn bez hrane. Ukoliko bi se prema mjestnim običajima i drugi poslovi davali u akord ili po komadu, tada dotični preuzimač posla — radnik treba u dotičnom poslu zaraditi najmanje 25% više od najniže nadnice za odgovarajući posao istovrstnog radnika pod t. 5. ove odluke.

Ukoliko se u ovoj točki navedeni poslovi daju po pogodbi iz diela, t. j. da se umjesto nadnice plaća radniku (risarima) dielom od cjeloupnog prihoda; tada taj dio, koji pripada radniku iznosi: za košnju i sušenje krme ⅓ do najviše ½ cijelog priroda, za košnju žitarica $^{1}/_{15}$ do $^{1}/_{10}$ priroda, a za vršenje žitarica s tovarenjem u kola 3% do 5% ovršenih žitarica, pri čemu radnik, koji rukuje sa strojem, ne dolazi u obzir.

8. Izplata nadnica i plaća vrši se prema sklopljenoj pogodbi. Ako ove nema, naime ako nije u pogodbi točno označeno kada se plaća i nadnica ima izplaćivati,

onda se nadnice izplaćuju koncem tjedna ukoliko radni odnos traje pun ili više tjedana; ako se posao završi u tjednu; onda se nadnica izplaćuje po svršetku posla.

Mjesečne plaće se izplaćuju koncem mjeseca, a godištnje u četvrtgodišnjim obrocima unatrag.

Pogodbe o radnom odnosu, iz kojeg proizlazi plaćanje radnika mjesečno ili četvrtgodištnje, t. j. gdje je trajanje radnog odnosa predvidjeno na dulje vrieme, godinu ili više, imaju se utvrditi pismeno i ovjeriti kod nadležne obćine, te po jedan primjerak pogodbe dobiva poslodavac i posloprimac, jedan primjerak se pohranjuje kod obćine, a jedan primjerak ima obćina u roku od 3 dana dostaviti velikoj župi. Poslodavac je dužan dostaviti obćini koncem svakog tjedna spisak u tom tjednu zaposlenih nadničara s navodom: imena, prezimena, mjesta stalnog boravka dotičnih radnika i utanačeno primanje u novcu i naravi. Jedan primjerak tog spiska dužna je obćina dostaviti u roku od 3 dana Velikoj župi.

Za odkaz i prekid radnog odnosa se odredjuje: u redovitim prilikama mjesečarima se odkazuje svakog prvog i 15. u mjesecu na 15 dana, a kod godištnje utanačenog radnog odnosa na 6 tjedana, što vriedi kako za poslodavce tako i za posloprimce; inače glede odpusta ili napuštanja službe bez odkaza vriede propisi službenog reda za ladanje od 11. VII. 1853. g.

9. Radno je vrieme za poljodjelske radnike od izlaska sunca, odnosno dobre vidljivosti, do zalaska sunca s uobičajenim prekidima za jelo i odmor, što iznosi 2 sata dnevno. Nedjeljom i blagdanom mogu se obavljati samo neodgodivi poljodjelski radovi, ali tada

se ima nadničarima dati povišena nadnica za 50%. U slučauju neodgodive potrebe ili po sporazumu izmedju poslodavca i posloprimca može se dnevni rad i produžiti, a tada pripada posloprimcu povišena satnica za najmanje 50% za svaki daljnji sat rada i to tako, da se pod satnicom u glavnoj ljetnoj sezoni računa 12-ti dio, a inače 10-ti dio nadnice, pri čemu se kod ugovorne nadnice sa hranom povećava i odgovarajući obrok hrane.

Ako se smanji radno vrieme zbog vremenskih nepogoda ili drugih razloga, kojeg poslodavac nije skrivio odnosno prouzrokovao, smanjuje se razmjerno i nadnica za onoliko satnica, koliko je sati manje radjeno. Ako takvo smanjenje traje manje od 2 sata, pripada radnicima ciela nadnica za dotični dan rada.

Djeca i ženske osobe ne mogu biti zaposleni noću, t. j. od 20 sati (u večer) pa do 6 sati (izjutra).

10. U slučaju priepora izmedju stranaka po ovoj odluci nezadovoljna ili povriedjena stranka (tužitelj) podnosi ili pismenu prijavu ili je daje u zapisnik kod nadležnog obćinskog poglavarstva, koje je dužno u roku od 24 sata pozvati obje strane i pokušati nagodbu, te o uspjehu nagodbe izdati strankama pismeni odpravak. Ako nagodba ne uspije, rezultat toga posredovanja obćinsko poglavarstvo zapisnički utvrdjuje s razlozima neuspjeha, te taj spis ima odmah predložiti kotarskoj oblasti. Kotarska oblast je dužna u roku od 3 dana pozvati stranku i stvar razpraviti, te donieti odluku nakon saslušanja kotarskog gospodarskog izvjestitelja. Pismeni odpravak te odluke dostaviti će kotarska oblast strankama, sve po propisima zakona o obćem upravnom postupku, te o rezultatu istodobno izvijestiti Veliku župu.

U slučaju priepora po ovoj odluci na području obćine grada Sarajeva, Gradsko poglavarstvo u Sarajevu će postupiti isto tako kao što je napried propisano za kotarsku oblast.

Protiv odluke kotarske oblasti ili Gradskog poglavarstva u Sarajevu ima nezadovoljna strana pravo utoka putem dotične kotarske oblasti odnosno Gradskog poglavarstva u Sarajevu u roku od 8 dana po primitku odluke na Veliku župu, koja po saslušanju župskog gospodarskog izvjestitelja konačno odlučuje.

Postupak po ovoj točci kao i po točki 8. ne podleži nikakvoj pristojbi.

11. Prekršitelji propisa ove oblastne odluke kaznit će se novčanom kaznom od 50 do 3.000 Kuna, a u slučaju neutjerivosti pretvara se novčana kazna u kaznu zatvora ili prisilnog rada, računajući 50 Kn za jedan dan zatvora odnosno rada. Novčana kazna ide u korist župske dječje zaklade, a iz svote koja udje u zakladu podpomagat će se prvenstveno nezbrinuta, bolestna i sl. djeca poljodjelskih radnika. Prisilan rad ide u korist nadležne obćine ili druge koje obćine, kako to odredi presudjujuća oblast. Kažnjivost prekršaja zastarjeva za 6 mjeseci.

Za izvidjanje i presudjivanje prekršaja po ovoj oblastnoj odluci nadležne su kotarske oblasti, a za područje grada Sarajeva Gradsko poglavarstvo u Sarajevu, protiv čijih kaznenih presuda ima presudjeni pravo utoka na Veliku župu u roku od 8 dana od dana proglašenja presude, a u slučaju presude iz ogluhe od dana dostave presude.

12. Ova oblastna odluka stupa na snagu danom proglašenja u Narodnim novinama,* kojim danom prestaje važiti odredba Velike župe Vrhbosna od 28. srpnja 1941.

U Sarajevu, 11. lipnja 1942.

Zamjenik velikog Župana
Podžupan:

Spužević, v. r.

* Narodne novine od 30. lipnja 1942. broj 143.

PROVEDBENA NAREDBA

k zakonskoj odredbi o hrvatskom jeziku, o njegovoj čistoći i o pravopisu od 14. kolovoza 1941. br. CCLIX-1083-Z. p.-1941

Na temelju članka 10. zakonske odredbe o hrvatskom jeziku, o njegovoj čistoći i o pravopisu od 14. kolovoza 1941. br. CCXLIX-1083-Z. p.-1941 propisujem ovu provedbenu naredbu:

§ 1.

Za pisanje dvoglasa *ie* i *je*, koji su postali od ĕ (jat), naredjuje se sliedeće:

1. Gdje je u ikavskom govoru dugo *i*, postalo od ĕ (jat), ima se u hrvatskom književnom jeziku pisati *ie*, na pr. biel, cviet, diete, liek, riedak, svieća, tielo, zviezda, a gdje je u ikavskom govoru kratko *i*, postalo od ĕ (jat), ima se kao i dosad pisati *je*, na pr. djeca, mjesto, pjesma, susjed, tjerati.

2. Skup *ie* jednosložni je dvoglas, te se ne smije razstavljati, na pr. ri-edak, li-ep, sni-eg, sni-ega, nego rie-dak, liep, snieg, sni-ega.*

3. Od dugog *ie* postaje kratko *je* u ovim slučajevima:

a) u oblicima i izvedenicama: diete — djeteta, djeca, djetinjski; biel — bjelji, bjelina; liep — ljepši, ljepoti; Niemac — Njemački; rieč — rječnik, rječit; vienac — vjenčić, vjenčati; zamieniti — zamjenjivati, zamjenik i t. d.;

---

* snie-ga (?)

b) u drugoj množini (na *-ovi)* jednosložnih imenica, koje u 1. i 2. padežu jednine imaju jednaki naglasak, na pr. cviet, cvieta (ikavski: cvît, cvîta) — cvjetovi; snieg, sniega (ikavski: snîg, snîga) — snjegovi; viek, vieka (ikavski: vîk, vîka) — vjekovi; žlieb, žlieba (ikavski: žlîb, žlîba) — žljebovi. Onakve imenice, koje u 2. padežu jednine imaju drugačije naglaske nego u 1. padežu, zadržavaju u dugoj množini *ie*, na pr. liek, lieka, (ikavski: lîk, líka) — liekovi; briest (ikavski: brîst, brísta) — briestovi.

4. Iza *r* ne dolazi prema *ie* kratko *je*, nego samo *e*: vrieme — vremena, brieg — bregovi, priek — preči. Ali ipak ostaje *je* u nekim slučajevima, kao što su: crjepovi, pogrješka, strjelica, vrjednoća.

5. Izpred *o* i izpred *j* ikavsko *i* ostaje i u iekavskom *i*: cio (ciel), dio (diel), htio (ali htjela), Biograd (na moru), sijati, grijati, smijati se, ali sjeo (ne — sio), jeo (ne — io), sreo (ne — srio), vreo (ne — vrio), zreo (ne — zrio).

6. U dugim slogovima ne piše se *ie* nego *je:*

a) u 2. padežu množine imenica, koje u 1. padežu jednine imaju kratko *je:* djelo — djēla; vjera — vjēra, medvjed — medvjēda, koljena — koljēna;

b) u kosim padežima i u prošlom glagolskom prilogu, kad *je* stoji izpred dva suglasnika, od kojih je prvi l, lj, d, r, v: drvodjelac — drvodjēlca, ponedjeljak — ponedjēljku, zasjenak — zasjēnkom, primjerak — primjērci, nadjevak — nadjēvcima, vidjeti — vidjēvši;

c) u umanjenicama, kao što su djēlce (od djelo), sjēnka (od sjena);

d) u nekim imenicama od milja (hipokoristici): djēva (prema djevica), djēdo (prema djed), Stjēpo (prema Stjepan);

e) u nekim glagolima: namjēštati (prema namjestiti), zamjērati (prema zamjeriti).

§ 2.

Od jednosložnog dvoglasa *ie* valja razlikovati:

1. dvosložni skup *ie* u tudjim riečima, na pr. hieroglif, Orient, garsoniera (§ 6.);

2. dvoslošni skup *ije*, koji je po postanju različit od *ie*. Takvo *ije* dolazi:

a) u 2. padežu jednine i u 1. padežu množine imenica na -ija: biskupije, nacije (§ 6.), davorije, Ilije, pukovnije, zmije;

b) u oblicima zamjenica i komparativa, i u prilozima, na pr. čije, čijega, čijem — čistije, novijega, zdravijem — prije, poslije;

c) u oblicima (sadašnje vrieme, trpni pridjev) i glagolskim imenicama glagola: biti, gnjiti, liti, miti, piti, šiti, štiti, vit, brijati, grijati, sijati, smijati se, vijati, smjeti, umjeti, (do)spjeti, (pro)htjeti se, na pr. bijem biješ, bije, bijemo, bijete, bijen, bijenje; grijem, griješ, grije, grijemo, grijete; smijem, smiješ, smije, smijemo, smijete;

d) u obliku *nije*, te u riečima ijedan, nijedan;

e) u tudjim riečima kao Arije, Poncije — studije, studijem, Poncijem, Verdijem — Poncijev, Verdijev — arijevac, arijevski (§ 6.).

§ 3.

Za pisanje korienskim pavopisom naredjuje se:

1. a) Izjednačivanje suglasnika po zvučnosti ne označuje se u pismu, na pr. vrabci (od vrabca), dohodka (od dohodak), grozdka (od grozdak), hrbta (od hrbat), gibka (od gibak), riedka (od riedak), mrzka (od mrzak),

jednačba, glasba, svatba, otačbina, zadušbina, naručbenica, zubčanik, šibčica, rožčić, ženitba, Zagrebčanin, blažče, hljebčić, obrazčić, pripoviedka, šibka, opazka, robkinja, klubko, Vladko, potrebština, lupežtina, zubčan, drugčiji, klubski, gladčati, grizkati, dubsti, grebsti, grizti, muzti, bezcjen, beznačajan, obezčastiti, izćuškati, izkaz, izpit, izsjeći, iztok, izzviždati, izžliebiti, nadkonobar, nuzprostorija, nuzzgrada, obći, obkoliti, obsada, obtok, odkriti, podkopati, predpostavka, razkopati, razsijati, razvjeta, ražžalostiti, uzhit, uzkrsnuti, petdeset, šestdeset, devetdeset, naleđke, natražke, kadkad.

b) Imenice s dočetkom *-tvo* (od starijeg *-stvo*), ako su izvedene od osnove, koja se svršava na c, č, k, g, z, ž, valja pisati s dočetkom *-čtvo* odnosno *-žtvo*, na pr. samačtvo, pješačtvo, vojničtvo, družtvo, množtvo, knežtvo, lupežtvo. Isto tako i pridjevi s dočetkom *-ki* (starije *-ski*), kojima se osnova svršava na g, z, ž, pišu se s dočetkom *-zki* odnosno *-žki*, na pr. englezki, francuzki, filoložki, pažki, požežki, pražki, ubožki, parižki, vitežki, mužki, lupežki.

2. Slovo *n* izpred *b* i *p* ostaje, na pr. jeftinba, hinba, nastanba, obranbeni, zelenbać, jedanput, stranputica.

3. Slova *d* i *t* redovito ostaju iza s, z, š, ž u skupovima od tri suglasnika, na pr. bolestna (od bolestan), žalostna (od žalostan), bolestnik, častnik, dužnostnik, vjestnik, pestnica, smrtnoća, vrstnoća, gostba, izvastba, listka (od listak), čeljustka, daždka (od daždak), šestnaest, grozdna (od grozdan, drugo je grozan), nuždna (od nuždan), kazalištni, sveučilištni, zemljištni, ustmen, daždnjak.

4. Slova *d* i *t* redovito ostaju izpred c, č, s, š, na pr. srdce, dietce, otca, sudca, dohodci, dobitci, Mletci, patče,

sirotče, govedče, sudčev, mladčev, mlatčev, otčev, srdčan, (na pr. grč), Gradčanin, Mletčanin, gospodstvo, srodstvo, brodski, susjedski, hrvatština, gospodština.

§ 4.

Pod pravila iz predhodnog paragrafa ne podpadaju rieči:

1. u kojima bi se našla dva *d*. Pisat će se dakle: odavna, oderati, odieliti, podanik, odahnuti. Izuzimaju se rieči, gdje je pisanje *dd* neobhodno potrebno za razumievanje, na pr. preddvorje, poddialekt, poddnevak;

2. u kojima dolazi priedlog s kao sastavni dio složenice, na pr. zbiti, zdjela, zdravlje, zgrabiti, nezgrapan, ozbiljan, suzbiti, zgoda;

3. u kojima dolazi skup *sti*, na pr. rasla (prema rastao), raslina, sraslica;

4. rieči, u kojima se veza s korienskim suglasnikom više ili manje zatrla, odnosno kojima se pisanje po zvučnom načelu obćenito potvrduje iz velike davnine, na pr. braco, djeca, dječji, dječak, gdje, iza, kriška, luckast, ljestve, mast, natjecati se, natječaj, nozdrva, očinski, očuh, poočim, požnjak, predšasnik, priča, srčan, (junačan), svečan, vazda, vježba, vršnjak, zapučak, zgusnuti se. Sve ovakve rieči imaju se navesti u pravopisnom rječniku.

§ 5.

Propisi ove naredbe ne odnose se na pisanje prezimena i zemljopisnih imena. Ona se pišu i dalje, kako se uobičajilo, na pr. Bijelić, Slijepčević, Bošković, Drašković, Juzbašić, Muratbegović, Ljupča planina, Čvrsnica, Gračani, Vrapče, ali u zemljopisnim imenima *ije*, postalo od ě (jat), valja zamieniti s *ie*, na pr. Bieljina, Osiek, Priedor, Rieka.

§ 6.

Za pisanje tudjih rieči naredjuje se:

1. Ostaje u pismu zvučni suglasnik izpred bezzvučnoga u predmetcima ab-, ob-, sub-, ad-, na pr. absolutan, observatorij, substancija, subtrahend, adhezija.

2. Izmedju *i-e* ne umeće se *j*, osim na kraju rieči te izpred nastavaka za oblike i tvorbu, na pr. hieroglif, orient, garsoniera; ali se piše: Arije, Poncije, — studije (2. padež jednine i 1. padež množine od studija), studijem (7. padež od studij), Poncijem, Verdijem (7. padež od Poncije, Verdi) — Poncijev, Verdijev; arijevac, arijevski.

3. Izmedju *i-a* ne umeće se *j*, osim na kraju rieči i u izvedenicama izpred hrvatskih dočetaka, kao što su *-ac, -alac- anac, -anskih, -anstvo.* Prema tome piše se bez *j:* cian, Siam, dialog, Diana, piaster, trializam, alianca, Efialt, gladiator, Iliada, kariatida, miliarda, miriada, salmiak, socialist, trivialan, amoniak, materializam, meridian, provincial i t. d.

Na kraju se piše *-ija:* a) u 1. padežu jednine i u 2. padežu množine, na pr. hrija, arija, Indija, studija, variacija; b) u 2. padežu jednine i množine imenica s dočetkom *-ije, -ij, -io, -i,* na pr. Arija, Poncija (2. padež jednine od Arije, Poncije), kolegija (2. padež jednine i množine od kolegij), studija (2. padež jednine i množine od studij i studio), Verdija (2. padež od Verdi).

Ostaje *j* u izvedenicama, kao što su: Indijac, gimnazijalac (gimnazijalka), Belgijanac (Belgijanka, Belgijančev), komedijaš (komedijaški), arijanski, arijanstvo.

§ 7.

Izradba pravopisnog priručnika u smislu ove provedbene naredbe povjerava se Hrvatskom državnom uredu za jezik.

§ 8.

Do izdanja novog pravopisnog priručnika vriede i dalje pravila, kako su propisana u VIII. izdanju Boranićeva pravopisa (od god. 1941.) i propis ministarske naredbe o hrvatskom pravopisu od 23. lipnja 1941., koliko se ne protive ovoj provedbenoj naredbi.

§ 9.

Ova provedbena naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama,* a poslije 1. siečnja 1943. zabranjuje se upotreba bilo kakvog drugog pravopisa, protivnog slovu i duhu ove provedbene naredbe.

U Zagrebu, dne 27. lipnja 1942.

Ministar nastave:

Ratković, v. r.

Broj: U. m. 1499/42.

---

* Narodne novine od 1. srpnja 1942. broj 144.

ZAKONSKA ODREDBA

o odkupu žitarica, kukuruza, mahunastih plodova i krumpira iz priroda gospodarske godine 1942.

§ 1.

Pšenica, raž, suražica, ječam, zob, heljda, grah, grašak, bob i leća u zrnu, kukuruz i krumpir iz priroda godine 1942. kao i zalihe ovih proizvoda iz priroda prijašnjih godina jesu predmetom monopolne razpoložbe države za svrhe potreba javne prehrane i ostalih potreba narodnog gospodarstva u zemlji.

Proizvoditelji i imatelji spomenutih proizvoda ne mogu s njima razpolagati drugačije nego to propisuje ova zakonska odredba i naredbe, izdane na njezinu temelju, a dužni su ih na prvi poziv oblasti uz odredjene ciene i na odredjenom mjestu za to ovlaštenim osobama predati.

§ 2.

Državnoj poslovnoj središtnjici za zemaljske proizvode u Zagrebu podjeljuje se izključivo pravo odkupa, prometanja, uvoza i izvoza svih u § 1. spomenutih proizvoda.

§ 3.

Sve mjere za izvršenje ove zakonske odredbe, osobito mjere o nadzoru nad žetvom, o provedbi vršitbe, o razredbi (klasifikaciji) mlinova i o nadzoru nad njima, o načinu meljave, mjere za proizvodnju kruha i drugih preradjevina, o odredjivanju odkupnih i prodajnih ciena, o odkupu i prisilnom odkupu spomenutih proizvoda i njihovih preradjevina, o načinu razpo-

djelbe ovih na potrošačke skupine i o načinu njihove potrošnje kao i o svrhama, za koje se spomenuti proizvodi mogu upotrebljavati, propisat će ministar za obrt, veleobrt i trgovinu i ministar seljačkog gospodarstva naredbenim putem.

§ 4.

Sve državne i samoupravne oblasti, uključivši i oružane snage podredjene su izvršavanju propisa ove zakonske odredbe i naredaba, izdanih na njezinu temelju ministru za obrt, veleobrt i trgovinu. One su dužne sve njegove naredbe najbrže i najsavjestnije izvršavati.

Isto su tako u izvršavanju ove zakonske odredbe podredjene ministru za obrt, veleobrt i trgovinu i sve ustanove javnog poredka s priradnim značajem kao i ostala priradna poduzeća naravnih ili pravnih osoba.

§ 5.

Tko se ogrieši o propise ove zakonske odredbe i naredaba, izdanih na njezinu temelju, kaznit će se zatvorom do 6 mjeseci i novčanom kaznom do 500.000 Kuna. Osim ovih kazna može se izreći i kazna oduzimanja imovine, koja je predmet prekršaja, zabrana poslovanja za uviek ili na odredjeno vrieme. Osim ovih kazna mogu se prekršitelji uputiti na prisilan boravak u sabirne i radne logore. Trajanje boravka u sabirnim logorima ne može biti kraće od 3 mjeseca niti duže od jedne godine dana.

Postupak vode i kazne izriču prvomolbene upravne oblasti, a novčane kazne idu u korist državne blagajne.

§ 6.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama, a provedba se povjerava ministru za obrt, veleobrt i trgovinu, ministru seljačkog gospodarstva i državnom rizničaru.

U Zagrebu, dne 1. srpnja 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:
Ante Pavelić, v. r.

Broj: CLXXXV-1534-Z-1942.

Vojskovodja-Doglavnik:
Ministar hrvatskog domobranstva
Slavko vitez Kvaternik v. r.

Ministar za obrt, veleobrt i trgovinu:
Dr. Dragutin Toth, v. r.

Ministar seljačkog gospodarstva:
Dr. Jozo Dumandžić, v. r.

Ministar unutarnjih poslova:
Dr. Andrija Artuković, v. r.

Za državnog rizničara:
Ministar za obrt, veleobrt i trgovinu:
Dr. Dragutin Toth, v. r.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:
Dr. Mirko Puk, v. r.

---

* Narodne novine od 2. srpnja 1942. broj 145.

NAREDBA

Ministarstva unutarnjih poslova od 24. lipnja 1942. broj 9673-II-B-1942 o promjeni imena mjesta u kotaru Bjelovar i Slunj

Na temelju čl. 1. zakona o imenovanju mjesta i ulica i obilježavanju kuća brojevima od 18. veljače 1930. propisujem ovu naredbu:

§ 1.

Ime sela Babić-Brdo u upravnoj obćini Velika Pisanica, kotar Bjelovar, mienja se u Nova Pisanica.

§ 2.

Ime zaselka sela Debali, zvanog Marići. u upravnoj obćini Predavac, kotar Bjelovar, mienja se u Nova Vitaljina.

§ 3.

Ime sela Srbski Blagaj u upravnoj obćini Veljun, kotar Slunj, mienja se u Korana.

§ 4.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 24. lipnja 1942.

Ministar unutarnjih poslova:
Dr. Andrija Artuković, v. r.

---

* Narodne novine od 2. srpnja 1942. broj 145.

NAREDBA

Ministarstva zdravstva od 20. lipnja 1942. broj 33.501-Z-1942. kojom se na temelju točke 2. i 6. § 29. zakona o ljekarnama i nadzoru nad prometom liekova od 7. travnja 1930. (Službene novine od 14. travnja 1930. br. 85-XXXIII-187) mienja čl. 9. odredba za propisivanje, izdavanje i naplaćivanje liekova od 16. rujna 1941. broj 1396-Z-1941 (Narodne novine od 17. rujna 1941. broj 129).

§ 1.

Stavka 2. člana 9. mienja se i glasi: »Magistralne liekove, koje propisuju živinari za živinarske svrhe, zaračunat će ljekarnici po Cjeniku liekova. Od konačne svote, koju sačinjavaju zbroj ciena za pojedine ingrediencije, nagrade za rad i ciene za posudje, odbit će se 20%.«

§ 2.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama*, i toga dana prestaju vriediti svi protivni joj propisi.

U Zagrebu, dne 20. lipnja 1942.

Ministar zdravstva:

Dr. Petrić v. r.

---

* **Narodne novine od 2. srpnja 1942. broj 145.**

NAREDBA

Ministarstva za obrt, veleobrt i trgovinu od 27. lipnja 1942. broj 58007/42. o vršitbi u godini 1942.

Na temelju zakonske odredbe o uredjenju unutarnjeg prometa, razpodjelbe i potrošnje svih vrsta robe od 4. studenoga 1941. broj CCCXCIII-1935-Z-1941., a u sporazumu s ministrom seljačkog gospodarstva i ministrom unutarnjih poslova izdajem ovu naredbu:

§ 1.

Vršitbu s vršaćim strojevima mogu obavljati samo oni imatelji vršaćih strojeva, koji za obavljanje toga posla posjeduju propisanu obrtnicu i polože propisanu prisegu prema § 2. ove naredbe.

§ 2.

Svi imatelji vršaćih strojeva, rukovaoci, njihovi poslovodje odnosno strojari položit će kod prvomolbenih obćih upravnih oblasti prisegu, da će vršidbu obavljati po propisima ove naredbe, da će propisane knjige za vršidbu točno voditi i u njih unositi točne i istinite podatke, da će svaki slučaj prevare ili pokušaj prevare s namjerom, da se zataji žetveni doprinos ili da se prikaže manjim od stvarnoga (iztresivanje klasja prije vršidbe i slično) prijaviti nadležnoj prvomolbenoj obćoj upravnoj oblasti radi daljnjeg postupka,

§ 3.

Imatelji vršaćih strojeva obavljaju vršidbu usjeva na temelju knjige »Dnevnik vršidbe«, koju preuzimaju nakon položene prisege od prvomolbenih obćih upravnih oblasti.

Potreban broj knjiga dostavit će prvomolbenim upravnim oblastima Ministarstvo za obrt, veleobrt i trgovinu, Odjel za narodnu obskrbu.

Za svaku preuzetu knjigu platit će imatelj vršaćeg stroja Kn 100.— kod blagajne prvomolbene upravne oblasti u korist Ministarstva za obrt, veleobrt i trgovinu, Odjela za narodnu obskrbu.

Prije nego li imatelj vršalice odnosno osoblje, koje će biti zaposleno, ne položi prisegu, preuzme knjigu dnevnika vršidbe i prije nego li vršalica bude odpečaćena, zabranjuje se svaka vršidba.

§ 4.

Imatelji vršaćih strojeva odnosno njihovi rukovaoci ili poslovodje dužni su uspjeh vršidbe svakog domaćinstva ili gospodarstva unieti u knjigu »Dnevnik vršidbe« posebno po vrstama pojedinih usjeva.

Izvorni list knjige ostaje u svezku, prva kopija dostavlja se dnevno obćinskom poglavarstvu, druga gospodarskoj područnoj postaji Državne poslovne središtnjice za zemaljske proizvode, a treći imatelju vršalice.

Izpunjena knjiga dostavlja se odmah prvomolbenoj obćoj upravnoj oblasti na daljnji postupak.

§ 5.

Imatelj vršalice dužan je u knjigu »Dnevnik vršidbe« unieti i iznos ušura u postotku i u količini, koji prima od vlastnika odnosno imatelja usjeva u ime nagrade

odnosno zaslužbine za vršenje. Iz ovog ušura dužan je imatelj vršalice podmiriti zaslužbu zaposlenog osoblja i radnika kod vršalice, njihov pogonski trošak i ostale potrebštine.

Osoblje i radničtvo, zaposleno kod vršalica, ne može primiti u naravi veću količinu žitarica od one, koja je označena u § 10. ove naredbe. Višak pogodjene zaslužbine izplaćuje se u gotovom novcu.

§ 6.

Pri završetku vršidbe dužan je imatelj vršalice sastaviti poimenični izkaz osoblja i radnika, zaposlenih kod vršalica s naznakom članova njihovih obitelji, mjesta stalnog boravišta, vrsta i količina u naravi za njih i za članove njihovih obitelji primljenih žitarica i dostaviti ga obćinskom poglavarstvu, na području kojeg je vršitba obavljena, radi unosa zaprimljenih količina u glavnu knjigu proizvodnje i prehrane i u glavnu knjigu potrošača za spomenuto osoblje i radničtvo.

U koliko osoblje ili radničtvo stanuje na području drugih obćina, ima obćinsko poglavarstvo, na području kojeg je vršitba i izplata usliedila, izkazom izviestiti nadležno obćinsko poglavarstvo o osobama, količini i vrstama žitarica, koje je primilo u naravi radi unosa u spomenute glavne knjige dotičnih obćinskih poglavarstava.

§ 7.

U koliko se vršitba obavlja mlatnjom, ručnim vršalicama ili na koji sličan način, dužna su obćinska poglavarstva za svoje područje izviestiti nadležnu kotarsku oblast o danu početka takve vršitbe. Ova će narediti u takvim slučajevima potreban nadzor nad vršitbom u dotičnim obćinama, selima, rudinama i t. d. i

odrediti osoblje, koje će voditi propisanu knjigu »Dnevnik vršitbe« na najsvrsishodniji način prema mjestnim prilikama.

§ 8.

Nadzor nad provodjenjem vršitbe vode županjski i kotarski priradni nadzornici izravno ili neizravno po povjerenstvima, imenovanim u tu svrhu. Pokretna povjerenstva za područje velike župe imenuje veliki župan, a za područje kotara kotarski predstojnik na priedlog županjskog odnosno kotarskog priradnog nadzornika.

Nadzor nad provodjenjem vršitbe mogu vršiti i imenovani članovi obćinskih gospodarskih odbora za procjenu žetvenog prinosa. U županama i kotarima, kod kojih još priradni nadzornici nisu postavljeni, vršit će nadzor nad provadjanjem vršitbe osoblje, koje odredi veliki župan za područje velike župe, odnosno kotarski predstojnik za područje kotara.

Dužnost je pokretnih županjskih povjerenstava, da nadziru na području velike župe rad kotarskih pokretnih povjerenstava i da o uspjehu svoga rada izvještavaju stalno nadležnog velikog župana.

Troškovi nadzorne službe nad provodjenjem vršitbe padaju na teret Ministarstva za obrt, veleobrt i trgovinu.

§ 9.

Prvomolbene obće upravne oblasti dužne su odmah nakon proglašenja ove naredbe zapečatiti sve vršalice na svom području.

Pečaćenje vršalica obavlja se tako, da se čvrstom uzicom poveže glavni pogonski kotač s najbližim čvrstim dielom vršalice, a povezana uzica providi pečatom oblasti koja je odredila pečaćenje.

Ista će oblast odpečatiti vršalicu prije stavljanja u pogon.

Troškovi pečaćenja i odpečaćenja padaju na teret imatelja vršalice odnosno vršaćeg stroja.

§ 10.

Imatelji vršalica, njihovo osoblje i radničtvo ne mogu primiti iz ušura u ime osobne zaslužbine iz ušura u naravi više od 180 kg, a za članove njihovih obitelji više od 150 kg žitarica ukupno za gospodarsku godinu 1942.-43.

Mogući višak zaslužbine osoblja i radničtva kod vršalice ima imatelj vršalice izplatiti u novcu prema odredjenim nadnicama.

Ukoliko ovakvo osoblje samo proizvodi žitarice, imaju se u nadležnim obćinskim poglavarstvima ovakva primanja zaslužbine u naravi ubilježiti kao zaliha dotičnih osoba u glavnoj knjizi proizvodnje i prehrane odnosno u glavnoj knjizi potrošača.

Ovi propisi vriede i za imatelje vršalica i možebitne članove njegovih obitelji.

§ 11.

Prvomolbene obće upravne oblasti dužne su odmah nakon proglašenja ove naredbe odrediti visinu ušura koji ima primati imatelj vršalice kao nagradu za obavljenu vršitbu. Visina ušura u zrnu ne može biti viša od 10%. Priepis odluke dostavit će prvomolbene obće upravne oblasti Državnom uredu za oblikovanje ciena i nadnica i Državnoj poslovnoj središtnjici za zemaljske proizvode u Zagrebu.

Odredjivanje visine ušura uvjetuju mjestne prilike.

§ 12.

Ako bilo s kojeg razloga vršitba u pojedinim obćinama, selima, rudinama i t. d. ima odpočeti prije nego li imatelji vršalica preuzmu knjigu »Dnevnik vršitbe« odnosno prije zaprisegnuća, ovlašćuje se nadležna kotarska oblast, da dozvoli vršitbu u takvim iznimnim slučajevima i da u svojoj nadležnosti odredi nadzor nad radom ovakve vršitbe. O tome je kotarska oblast dužna izviestiti nadležnu veliku župu i Ministarstvo za obrt, veleobrt i trgovinu, Odjel za narodnu obskrbu.

§ 13.

Tko se ogrieši o propise ove naredbe, kaznit će se zatvorom od 1 do 3 mjeseca ili novčanom kaznom do 100.000 Kuna ili obim kaznama, a priradnik kod opetovanog prekršaja i oduzimanjem prava na obavljanje poslovanja za uviek odnosno zapljenom vršaćeg stroja u korist države.

Kazne izriču prvomolbene obće upravne oblasti.

Novčane kazne idu u korist državne blagajne.

§ 14.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

Ministar za obrt, veleobrt i trgovinu:

Dr. Dragutin Toth, v. r.

* Narodne novine od 2. srpnja 1942. broj 145.

NAREDBA

Državne riznice od 23. lipnja 1942. broj 12.490-3-1942, kojom se na temelju § 3. zakonske odredbe o promjeni zakona o državnoj trošarini od 22. lipnja 1942. broj CLXXIX-1490-Z-1942 (Narodne novine od 32. lipnja 1942. broj 137) mienja propisnik o smjesi benzina s alkoholom za pogon strojeva (motora) od 25. listopada 1941. br. 1849-Z-1941 (Narodne novine od 25. listopada 1941. broj 162) s promjenom od 9. ožujka 1942. broj 606-1942

§ 1.

§ 1. propisnika mienja se i glasi:

»Za pogon strojeva (motora) u zemlji može se prodavati i upotrebljavati samo smjesa benzina s alkoholom, koja u 100 težinskih dielova mora sadržavati: 89 težinskih dielova čistog benzina, 10 težinskih dielova dehidriranog etilnog alkohola i 1 težinski dio metilnog alkohola kao sredstva za denaturiranje dehidriranog metilnog alkohola.«

§ 2.

§ 6. propisnika mienja se i glasi:

»Na dehidrirani etilni alkohol, koji je namienjen za miešanje s benzinom, ne plaća se ni državna ni samoupravna trošarina, i on se mora, prije nego što se iznese iz tvornice ili čistionice (rafinerije) alkohola, denaturirati tako, da se na 100 težinskih dielova dehidriranog etilnog alkohola doda 10 težinskih dielova metilnog alkohola.«

§ 3.

Prva rečenica § 9. propisnika mienja se i glasi: Denaturiranje dehidriranog etilnog alkohola s metilnim alkoholom vrši se u tvornici ili čistioni (rafineriji) alkohola po propisima, odredjenim za denaturiranje alkohola obćim sredstvom, s tom razlikom, da se na 100 kilograma dehidriranog etilnog alkohola dodaje 10 kilograma metilnog alkohola.«

§ 4.

Prva rečenica treće stavke § 14. mienja se i glasi: »Uredjaj sisaljki za miešanje mora biti takav, da se kroz njih siše i benzin i denaturirani alkohol u omjeru, u kojem se po ovom propisniku oni imaju miešati, t. j. 8.091:1.«

§ 5.

§ 15. propisnika mienja se i glasi: »Za jedno miešanje može se upotriebiti najmanje 17.800 kilograma benzina i 2.200 kilograma denaturiranog dehidriranog alkohola.«

§ 6.

Druga rečenica § 16. propisnika mienja se i glasi: »Miešanje se vrši tako, da se na 89 kilograma benzina doda 11 kilograma denaturiranog dehidriranog alkohola.«

§ 7.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 23. lipnja 1942.

Državni rizničar:

Dr. Košak, v. r.

---

* Narodne novine od 3. srpnja 1942. broj 146.

NAREDBA

Ministarstva prometa i javnih radova od 31. ožujka 1942. broj 36185-I-41 o davanju u prodaju voznih izprava Hrvatskih državnih željeznica (u daljem slogu skraćeno »Željeznica«) Putničkom uredu Nezavisne Države Hrvatske (u daljem slogu skraćeno »Croatia-put«).

Na temelju § 14. zakonske odredbe o Putničkom uredu Nezavisne Države Hrvatske od 24. siečnja 1942. broj XXXIV-236-Z-1942. izajem u suglasju s ministrom za obrt, vteleobrt i trgovinu ovu naredbu:

§ 1.

Željeznica daje Croatia-putu izključivo pravo prodaje u komisiji:

a) svih vrsta voznih izprava tuzemnog putničkog prometa, i to po redovitoj i pogodovnoj voznoj cieni, osim voznih izprava, izuzetih u stavci 2. ovoga paragrafa,

b) svih obrazaca u savezu s putničkim prometom.

Croatia-put ne može prodavati: predplatne karte, mjesečne karte za javne službenike i djake, tjedne karte za radnike, peronske karte i pogodovne karte za osoblje državnih prometnih ustanova (režijske karte).

Ako Željeznica ukine neku vrstu voznih izprava ili obrazaca, prestaje i pravo Croatia-puta na prodaju te vrste voznih izprava i obrazaca.

§ 2.

Odpremu putnika s kartonskim kartama i bjelicama obr. K-3 Croatia-put može vršiti samo putem svoji prodavaonica u državi.

Odpremu putnika s kuponskim kartama u tuzemnom i medjunarodnom prometu može Croatia-put vršiti prema posebnim propisima za kuponske karte.

§ 3.

Croatia-put vršit će prodaju voznih izprava preko svojih podružnica i poslovnica u tuzemstvu i inozemstvu, koje će osnivati na temelju § 2. zakonske odredbe o Putničkom uredu ili preko svojih zastupničtava.

Croatia-put je dužan zatražiti predhodnu suglasnost Željeznice za otvaranje svake nove podružnice, poslovnice i zastupničtva za prodaju voznih izprava.

Za podružnice i poslovnice u tuzemstvu Željeznica će predhodno odrediti njihov redni broj.

Ako nova podružnica, poslovnica ili zastupničtvo ne započne s radom u roku od 3 mjeseca nakon podnesene prijave, ima se smatrati kao da nije ni otvorena, i predane vozne izprave moraju se vratiti Željeznici.

Isto tako ima se postupati s podružnicama, poslovnicama i zastupničtvima, koja kroz dulje razdoblje vremena ne vrše prodaju voznih izprava.

Od ovoga se izuzimaju prigodne (sezonske) prodavaonice, na koje će se primjenjivati prednji propis samo u slučaju, ako se prodaja voznih izprava nije vršila za cielo vrieme jedne sezone.

§ 4.

Za naručbe kartonskih karata i bjelica obr. K-3 vriede isti propisi kao i za željezničke postaje.

Kuponske će karte tiskati Croatia-put o svom trošku i predavati ih Željeznici radi čuvanja i snabdjevanja suhim žigom.

Izdavanje karata vršit će Željeznica na temelju posebnih naručbenica Croatia-puta u onoj količini, koja odgovara šestmjesečnoj potrebi. Karte će se izdavati ovlaštenom činovniku Croatia-puta uz odgovarajuću potvrdu primitka.

Korice, u koje moraju biti uvezane kuponske karte, tiskat će Croatia-put o svom trošku.

Oblik i slog kuponskih karata i korica ustanovit će se u sporazumu sa Željeznicom.

§ 5.

Radno vrieme prodavaonica u tuzemstvu ustanovljuje se prema odredbama obrtnog zakona.

Kartonske vozne karte i bjelice obr. K-3 mogu se izdavati najviše za 3 dana unapried s napomenom, da se imaju providjeti žigom s nadnevkom, kada putnik želi odpočeti putovanje.

Prodavaonice mogu izdavati karte i za pruge, kojih polazna postaja može biti i izvan mjesta, u kojem je prodavaonica, koja voznu izpravu izdaje.

Croatia-put može iz svojih pričuvnih zaliha izdavati vozne izprave samo podružnicama, poslovnicama i zastupničtvima, već prijavljenim Željeznici prema § 3., stavci 2. ove naredbe.

Croatia-putu povjerene vozne izprave mogu se prodavati samo uz ciene, ustanovljene tarifom. Za pro-

daju naših kuponskih karata u inozemstvu može biti prema odobrenju Državne riznice primienjen poseban tečaj za tarifalnu Kunu.

Prodavaonice u tuzemstvu, koje na temelju putničke tarife izdaju karte za bezplatan povratak ili potvrdjuju takve karte, mogu za poslovanje s stim kartama ubirati posebnu pristojbu, koja će se ustanoviti u sporazumu sa Željeznicom.

Poslovnice i podružnice u tuzemstvu izložit će na vidnom mjestu cjenik voznih izprava prema razredima za najvažnije pruge i službenu željezničku tečajnu listu inozemnih valuta.

Poslovnice i podružnice u tuzemstvu dužne su na zahtjev putnika izdati bezplatnu potvrdu o plaćenoj voznoj cieni na obrazcu, koji je propisan u tu svrhu za željezničke postaje.

§ 6.

Croatia-put mora podnieti Željeznici svakog mjeseca uredne obračune o cjelokupnoj prodaji voznih izprava na temelju ove naredbe, i to:

a) za kartonske karte i bjelice obr. K-3 najdalje za 10 dana nakon izteka svakog obračunskog mjeseca;

b) za kuponske karte i obrazce, prodane u tuzemstvu, najdalje za 10 dana nakon izteka računskog mjeseca;

c) za vozne izprave i obrazce, prodane u inozemstvu, najkasnije za 30 dana nakon izteka računskog mjeseca.

Croatia-put će najdalje za 35 dana nakon izteka računskog mjeseca podnieti Željeznici glavni konačni obračun o ukupnoj prodaji voznih izprava svih vrsta u tuzemstvu i inozemstvu.

Željeznica će u sporazumu s Croatia-putom propisati način sastavljanja obračuna.

Croatia-put će novac od prodanih voznih izprava polagati svakih 10 dana Željeznici i to u okruglim svotama u Kunama.

Način polaganja ustanovit će se sporazumno.

Nakon konačnog zaključka svakog mjesečnog obračuna Croatia-put će položiti ostatak od prodaje voznih izprava po odbitku providaba prema § 7. ove naredbe. Ovaj ostatak mora Croatia-put položiti u roku od 35 dana nakon izteka računskog mjeseca. Ako Croatia-put ne položi taj novac u napried propisanom roku, platit će bez daljnjeg postupka na nepoložene iznose 6% kamata Željeznici.

§ 7.

Željeznica odobrava Croatia-putu sliedeće providbe:

a) 3% od vriednosti kartonskih i kuponskih voznih karata, prodanih u prodavaonicama u tuzemstvu,

b) 7% od vriednosti kuponskih karata, prodanih u inozemstvu.

Napried navedena providba odobravat će se počevši od 1. veljače 1942.

§ 8.

Sve vozne izprave, predane Croatia-putu radi prodaje, ostaju vlastničtvo Željeznice.

Croatia-put odgovara za svaki nestanak voznih izprava, propisno primljenih od Željeznice. Svaka vozna izprava, koja nedostaje, smatra se kao prodana i Croatia-put je dužan platiti Željeznici njezinu vriednost, i to:

a) za svaku kartonsku voznu kartu, kuponsku kartu ili kružnu kartu s tiskanom prugom, njenu tarifalnu cienu;

b) za svaku polovinu ili za svaki kontrolni odrezak karata navedenih pod a) polovinu njezine tarifalne ciene;

c) za svaku kuponsku bjelicu, koja nedostaje ciela ili kojoj nedostaje ma samo jedan njezin list, cienu najdulje pruge brzog vlaka dotičnog razreda;

d) za svaku bjelicu obr. K-3, koja nedostaje ciela ili kojoj nedostaje ma samo jedan list vozne karte, dvie tarifalne ciene vozne izprave II. razreda brzog vlaka za najdulju prugu Hrvatskih državnih željeznica bez obzira, da li je na toj pruzi uveden brzi vlak;

e) za društvenu bjelicu, koja nedostaje ciela ili kojoj nedostaje samo jedan njezin list, tarifalnu cienu II. razreda brzog vlaka za najdulju prugu na Hrvatskim državnim željeznicama za 20 osoba.

Ako se ustanovi, da pojedine vozne izprave nisu provedene kroz račune mjeseca, u kojem su prodane, teretit će se Croatia-put njihovom tarifalnom cienom, povećanom za 50%.

Ako se ustanovi, da je ciena, označena na voznim izpravama, veća od tarifalne ciene provedene u računima, uzet će se kao temelj za obračun i razlika izmedju obračunane tarifalne ciene i vozne ciene, označene na voznim izpravama.

Ako na bjelicama nije upisana vrsta vlaka, a na njima je zaračunana ciena za putnički vlak, uzet će se kao temelj za obračun i razlika u tarifalnoj voznoj cieni izmedju brzog i putničkog vlaka, ukoliko se ne ustanovi, da je putnik putovao putničkim vlakom.

Ako na bjelicama obr. K-3 nije upisan razred, a na njima je zaračunana vozna ciena za III. razred, uzet će se kao temelj za obračun i razlika izmedju III. razreda i najvišeg razreda, koji postoji na dielu pruge,

za koji bjelica vriedi, ukoliko se ne podnese nesumnjiv dokaz o upotriebljenom razredu.

Ako na bjelicama, koje se izdaju prema pogodovnoj voznoj cieni, nije upisana vrsta pogodnosti i njezina visina, uzet će se kao temelj za obračun razlika izmedju obračunane pogodovne i redovite vozne ciene.

Za vozne izprave, koje su pogrješno obračunane, a nisu prodane, pa ih Croatia-put naknadno podnese Željeznici izpravne i neupotriebljene, s razjašnjenjem pogrješke, Željeznica će odobriti Croatia-putu obračunanu vriednost.

Kontrolne primjetbe na obračune za prodane vozne izprave imaju se platiti Željeznici najkasnije u roku od 2 mjeseca nakon primitka, za koje vrieme treba riešiti podnesena razjašnjenja prodavaonice.

§ 9.

Croatia-put će u cilju promicanja putničarstva u državi priredjivati družtvena putovanja u tuzemstvu, iz inozemstva u tuzemstvo i radi uzajamnosti u inozemstvo t. j. u zemlje, iz kojih u našu državu dolazi veći broj posjetilaca. Željeznica može za takva putovanja odobriti od slučaja do slučaja posebne izvantarifalne pogodnosti.

§ 10.

Croatia-put će voditi brigu, da osoblje, koje radi izravno na prodaji i obračunavanju voznih izprava, kao i na davanju obavještenja, bude stručno izobraženo.

Osoblje Croatia-puta mora kod izdavanja voznih izprava, polaganja računa i davanja obaviesti točno primjenjivati propise tarifa, propisnika, kao i sve ostale službene upute, koje vriede za putničke bla-

gajne Hrvatskih državnih željeznica. Sve promjene i nadopune u ovim propisima moraju biti izvršene odmah nakon primitka.

Radi poučavanja u vršenju službe za promet na našim prugama Croatia-put može upućivati svoje osoblje na pojedine željezničke postaje, kao i na željezničke tečajeve, nakon predhodnog sporazuma sa Željeznicom.

§ 11.

Željeznica će dostavljati Croatia-putu bezplatno potreban broj propisnika, obrazaca za obračun sa Željeznicom, kao i ostale propise, koji se odnose na promet putnika.

Sve promjene voznih redova, tarifa, propisnika i ostalih propisa Željeznica će dostavljati Croatia-putu u potrebnom broju pravodobno tako, da središtnjica, prodavaonice i zastupničtva Croatia-puta mogu primjenjivati ove promjene na dan njihova stupanja u krepost.

Croatia-put će pismeno saobćiti Željeznici količinu propisnika i ostalih pomoćnih sredstava, potrebnih za izvršivanje obveza iz ove naredbe.

Željeznica će davati Croatia-putu i sva ostala obavještenja, potrebna za pravilno vršenje službe.

§ 12.

Prema posljednjoj stavci § 12. zakonske odredbe o Putničkom uredu Željeznica ima preko svojih, posebno ovlaštenih, dužnostnika pravo pregleda poslovanja Croatia-puta, koji se vrši na temelju ove naredbe.

Ovaj se pregled odnosi na vozne izprave u središnjici i svim prodavaonicama, na račune o prodanim voznim izpravama i na pomoćna sredstva za vršenje njihove službe.

Troškove za svaki izvanredni pregled, koji se ima izvršiti na zahtjev Croatia-puta, snosit će Croatia-put.

Croatia-put će za sve ustanovljene neispravnosti provesti istragu i obaviestiti Željeznicu o njezinu izhodu.

§ 13.

Pošiljke svih vrsta voznih izprava i obrazaca, tiskanica za polaganje računa i ostalih tiskanica kao i pomoćnih sredstava prema § 12. ove naredbe prevozit će se na prugama Željeznice bezplatno. Isto vriedi za prievoz promičbenog gradiva.

Sve ove pošiljke moraju se na omotima označiti vidljivo sa žigom »Službena pošiljka Croatia-puta« i službenim žigom Croatia-puta. Ovako opremljene pošiljke predavat će se željezničkim postajama s posebnom knjigom predaje, u kojoj će željeznička postaja potvrditi primitak i odpremiti te pošiljke bezplatno kao službene odredjenim vlakovima.

§ 14.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 31. ožujka 1942.

Ministar prometa i javnih radova:

Ing. Bešlagić, v. r.

---

* Narodne novine od 3. srpnja 1942. broj 146.

Na temelju st. 8. § 109. Zakonske odredbe o Hrvatskom sveučilištu br. CCCLIX-1433-Z-1941 od 23. X. 1941, na priedlog fakultetskih vieća i po saslušanju senata Hrvatskog sveučilišta, propisujem ova

PRAVILA

o polaganju državnog stručnog izpita službenika Hrvatskog sveučilišta, nabrojenih pod toč. d) i e) §-a 109. Zakonske odredbe o Hrvatskom sveučilištu od 23. listopada 1941. broj CCCLIX-1433-Z-1941.

§ 1.

Činovnički vježbenici upravne i tehničke struke Hrvatskog sveučilišta u Zagrebu i svih sveučilištnih ustanova i zavoda, koji imaju nižu srednju ili njoj ravnu stručnu školu, mogu biti imenovani na činovničko službeno mjesto, nabrojeno pod toč. d) Zakonske odredbe o Hrvatskom sveučilištu od 23. listopada 1941., samo ako polože stručni izpit po propisima ovih pravila.

Dočinovnički vježbenici (ugovorni službenici) upravne i tehničke struke Hrvatskoga sveučilišta u Zagrebu i svih sveučilištnih ustanova i zavoda, koji imaju dva razreda srednje ili niže stručne škole, ili majstorski, ili stručni izpit, mogu biti imenovani na dočinovničko službeno mjesto, nabrojeno pod toč. e) §-a 109. Zakon-

ske odredbe o Hrvatskom sveučilištu od 23. listopada 1941, samo ako polože za njih predviđeni stručni izpit po propisima ovih pravila.

§ 2.

Stručni izpit polaže se pred povjerenstvom, koje će za svake tri godine unapried odrediti rektor.

Izpitna povjerenstva postoje:

1. za činovničke vježbenike, koji imaju nižu srednju ili njoj ravnu stručnu školu: vrtlari, kalkulatori, fotografi, primalje, rengenizatori, stručni majstori, laboranti, crtači, zubni tehničari, pomoćnici radioničkih poslovođa, ložači, bolničari (bolničarke, častne sestre), preparatori, pedeli, voćari, vinogradari (podrumari), stočari (mljekari), ratari isl.;

2. za dočinovničke vježbenike, koji imaju dva razreda srednje ili niže stručne škole, ili majstorski, ili stručni izpit: vrtlari, primalje, stručni majstori, laboranti, ložači, mehaničari, vozači samovoza, bolničari (bolničarke, častne sestre), pedeli, voćari, vinogradari (podrumari), stočari (mljekari), ratari i sl.;

Predsjednike i članove izpitivače ovih povjerenstava postavlja rektor iz redova stručnjaka, prvenstveno sveučilištnih službenika. U isto vrieme i na isti način postavlja rektor predsjednicima i članovima izpitivačima po jednoga zamjenika.

Svako izpitno povjerenstvo sačinjavaju uz predsjednika ili njegova zamjenika još dva člana izpitivača, od kojih jedan izpituje predmete obćega diela izpita, a drugi predmete posebnoga (stručnoga) diela. Uz njih može izpitivanje vršiti i predsjednik povjerenstva.

Za predmete posebnog (stručnog) diela izpita ulazi kao član izpitivač jedan nastavnik ili pomoćni nastavnik dotične struke, kojega u svakom konkretnom slučaju odredjuje i poziva predsjednik izpitnog povjerenstva.

Svako izpitno povjerenstvo imade tajnika, koji vrši i poslove perovodje te upravlja pismohranom izpitnog povjerenstva. Tajnike povjerenstva imenuje rektor.

§ 3.

U slučaju bolesti ili odsustva predsjednika, zamjenjuje ga podpredsjednik, a ako je i ovaj zapriečen, tada najstariji po činu član povjerenstva.

§ 4.

Pravo na polaganje stručnog izpita po ovim pravilima ima svaki činovnički odnosno dočinovnički vježbenik, koji je navršio dvie godine vježbeničke službe, od kojih je najmanje jednu godinu proveo kao vježbenik ili bio dodieljen na rad kod Hrvatskog sveučilišta u Zagrebu, ili bilo koje sveučilištne ustanove odnosno zavoda, i to u struci, iz koje se javlja za izpit.

U slučaju, ako činovnički ili dočinovnički vježbenik prieđe u drugu struku, pošto je u prijašnjoj struci već položio stručni izpit, može se odlukom izpitnog povjerenstva osloboditi stručnog izpita u novoj struci iz onih predmeta, iz kojih je izpit položio u prijašnjoj struci.

§ 5.

Stručni izpit po ovim pravilima polaže se tokom ciele godine.

§ 6.

Molbu za polaganje stručnog izpita podnosi kandidat preko nadstojnika svoga ureda. Nadstojnik ureda priložit će ovoj molbi potvrdu o radu kandidata s naznakom struke i potvrdu o njegovu vladanju, te će molbu dostaviti predsjedniku izpitnog povjerenstva.

§ 7.

Činovnički vježbenici, koji maju nižu srednju ili njoj ravnu stručnu školu, moraju molbi za polaganje stručnog izpita priložiti:

1. sjedočbu o svršenoj nižoj srednjoj ili njoj ravnoj stručnoj školi u ovjerovljenu priepisu,

2. potvrdu predpostavljenih vlasti o provedenoj vježbeničkoj službi s naznakom struke;

3. kratak opis života i rada.

§ 8.

Dočinovnički vježbenici (ugovorni službenici), koji imaju dva razreda srednje ili niže stručne škole ili majstorski ili stručni izpit, moraju molbi za polaganje stručnog izpita po ovim pravilima priložiti:

1. svjedočbu o uspješno završenom drugom razredu srednje ili niže stručne škole, ili svjedočbu o polo-

ženom majstorskom izpitu ili stručnom izpitu u ovjerovljenu prepisu;

2. potvrdu predpostavljenih vlasti o provedenoj vježbeničkoj (ugovornoj) službi s naznakom struke;

3. kratak opis života i rada.

§ 9.

Prema podnesenoj molbi i prilozima izpitno povjerenstvo rješava većinom glasova, hoće li se kandidat pripustiti na izpit ili ne. Ako povjerenstvo pripusti kandidata na izpit, odredjuje mu i dan, kada će izpit polagati.

§ 10.

Ako kandidat odredjenoga dana iz opravdanih razloga bude zapriečen pristupiti izpitu i o tome obaviesti predsjednika izpitnog povjerenstva barem tri dana prije odredjenoga roka, a to odlaganje ne bude dulje od mjesec dana, odredit će mu se drugi dan za izpit. U protivnim slučajevima smatrat će se, da je odustao i da izpit nije položio.

U toku izpita može kandidat odustati od daljega polaganja, samo ako oboli i to dokaže liečničkom svjedočbom, ili ako je drugim opravdanim razlozima zapriečen izpit nastaviti. Te razloge ocjenjuje izpitno povjerenstvo. U takvom slučaju odredit će se kandidatu dan, kada će izpit nastaviti. U svakom drugom slučaju, kao i onda, ako kandidat ne dođe u određeni dan izpit nastaviti, smatrat će se, da izpit nije položio.

§ 11.

Stručni izpit ima dva diela: opći i posebni (stručni).

§ 12.

Opći izpit je samo usmen i traje najviše jedan sat.

Kandidat za činovnički izpit (§ 2. toč. 1. odnosno § 7.) mora na općem izpitu pokazati:

a) da dobro vlada hrvatskim jezikom i poznaje Zakonsku odredbu o hrvatskom jeziku kao i pravopisne odredbe ministarstva nastave i Državnog ureda za hrvatski jezik;

b) da poznaje načela Hrvatskog ustaškog pokreta, Zakonske odredbe o državnoj vladi Nezavisne Države Hrvatske i o podjeli ministarstava na odjele (uglavnom samo za ministarstvo nastave), Zakonske odredbe o velikim župama, Zakonsku odredbu o Hrvatskom sveučilištu s ostalim temeljnim propisima, koji se odnose na sveučilištnu ustanovu, kod koje je kandidat zaposlen (tako na pr. za vježbenike knjižnica Zakon i propise o knjižnicama i o tisku itd.), zatim osnovna načela Zakona o općem upravnom postupku, Zakonske odredbe o upravnom sudištu, Zakonske odredbe o računarskom dvoru, Zakona o državnom računovodstvu s Pravilnikom za njegovo izvršenje (naročito u pogledu državnih dobava), Zakona o biljegovanju i Zakona o činovnicima.

Kandidat za dočinovnički izpit (§ 2. toč. 2. odnosno § 8.) mora na općem izpitu pokazati:

a) da dobro vlada hrvatskim jezikom;

b) da poznaje: načela Hrvatskog ustaškog pokreta, kao i u glavnim crtama Zakonsku odredbu o Hrvatskom sveučilištu, Zakonsku odredbu o državnoj vladi Nezavisne Države Hrvatske, Zakonsku odredbu o velikim županama kao i temeljne zakonske propise svoje struke.

§ 13.

Na kraju općeg izpita izpitno povjerenstvo utvrđuje, da li je kandidat opći izpit položio. Ako kandidat ne položi opći izpit, ne će biti pripušten posebnom izpitu.

§ 14.

Posebni (stručni) izpit polaže kandidat iz onih predmeta, koji sačinjavaju njegovu struku.

1. praktično obradjivanje zadatka iz kandidatove struke;
2. usmeni izpit.

§ 15.

Praktično obrađivanje zadatka sastoji se ili u izradbi pismene zadaće, čije izrađivanje ne smije trajati dulje od tri sata, ili u obradbi zadatka u laboratoriju, kabinetu ili na terenu itd., već prema kandidatovoj struci.

§ 16.

Posebni (stručni) usmeni izpit polaže kandidat iz predmeta, koji spadaju u njegovu struku u obsegu, u kojemu takve izpite polažu kandidati kod stručnih ministarstava.

Koliko bude potrebno, propisat će izpitna povjerenstva posebne programe za ove izpite prema pojedinim strukama.

§ 17.

Posebni usmeni izpit traje najviše jedan sat.

§ 18.

Po završetku posebnog usmenog izpita odlučuje izpitno povjerenstvo, da li je kandidat ovaj izpit položio. U pozitivnom slučaju odlučuje izpitno povjerenstvo prema pokazanom uspjehu na općem i posebnom izpitu, da li je kandidat položio stručni izpit. Ukupna izpitna ocjena jest: »položio s izvrstnim uspjehom«, »položio« i »nije položio.«

§ 19.

O uspjehu ili neuspjehu izpita obavješćuje izpitno povjerenstvo odmah usmeno kandidata.

§ 20.

Stručni izpit u istoj struci može se samo dvaput ponoviti. Razmak između izpita mora iznositi najmanje šest mjeseci.

§ 21.

O cjelokupnom stručnom izpitu vodi se zapisnik, koji se čuva u pismohrani izpitnog povjerenstva u Rektoratu.

§ 22.

Odluku o izpitu, podpisanu po svim članovima izpitnog povjerenstva i po tajniku, dostavlja predsjednik izpitnog povjerenstva rektoru, koji potom izdaje kandidatu svjedočbu o položenom stručnom izpitu.

§ 23.

Ova pravila stupaju na snagu danom proglašenja u Narodnim novinama* i istoga dana prestaju vrieditti svi dosadašnji propisi o istom predmetu.

U Zagrebu, 24. lipnja 1942.

Rektor hrvatskog sveučilišta:

Dr. Stjepan Ivšić, v. r.

Broj: 3649-1942.

* Narodne novine od 3. srpnja 1942. broj 146.

Ministarstvo nastave

Broj 64687-1942.

Ocjenjivanje učenika iz starokatoličkog nauka vjere

Svim velikim županima

Svim upraviteljima državnih i privatnih gimnazija učiteljskih i gradjanskih škola

Svim gradskim i kotarskim školskim nadzornicima

Svim upraviteljima pučkih škola

Na upit nekih srednjoškolskih upravitelja o ocjenjivanju učenika-starokatolika iz nauka vjere upravitelji će škola postupati ovako:

U svjedočbi ima se naznačiti, da je učenik starokatoličke vjere, ali se ni u imenicima ni u polugodištnjim izvještajima odn. školskim svjedočbama, ne će zabilježiti nikakove ocjene iz starokatoličkog vjeronauka, pa niti napomena neocjenjen ili neizpitan, nego će se mjesto za ocjenu u toj rubrici samo precrtati kosom crtom. Na naledju pak godištnje svjedočbe napisat će se ova opazka:

Na temelju naredbe Ministarstva nastave br. 64687 od 2. srpnja 1942. ova svjedočba ima vriednost i bez ocjene iz nauka vjere.

U . . . . , dne . . . . . 1942.

Upravitelj:

Upravitelji svih škola javit će najkasnije 14 dana po svršetku školske godine koliko je učenika starokatoličke vjere bilo u njihovoj školi.*

U Zagrebu, dne 2. srpnja 1942.

Ministar nastave:

Stj. Ratković, v. r.

* Narodne novine od 3. srpnja 1942. broj 146.

NAREDBA

Ministarstva hrvatskog domobranstva od 22. lipnja 1942. broj III.-1980-1942, kojom se na temelju zakonske odredbe o ženitbi častnika, državnih i samoupravnih činovnika od 6. studenoga 1941. broj CCCXCV-1937-Z-1941 (Narodne novine od 6. studenoga 1941. broj 171) mienja provedbena naredba o ženitbi častnika, državnih činovnika i namještenika Ministarstva hrvatskog domobranstva od 16. prosinca 1941. broj 136-Z-1942 (Narodne novine od 24. siečnja 1942. broj 20).

§ 1.

§ 2. mienja se i glasi:

»Častnik i vojni činovnik ne smije sklopiti ženitbu, dok ne navrši 25. godinu života, dok se nalazi pod kaznenom iztragom ili pod sudbenim postupkom zbog kažnjivih djela, i dok polazi vojničke škole i tečajeve.

Glavnostožerni častnik ne smije sklopiti ženitbu, dok ne poluči čin bojnika, a ostali častnici dok ne poluče čin nadporučnika. Iznimku čine samo riedki i izvanredni slučajevi.

Od ukupnog broja častnika može dobiti dozvolu za ženitbu: u činu nadporučnika do pet postotaka, u činu satnika ili nadsatnika do dvadeset postotaka, a u činu bojnika i u višim činovima do četrdeset postotaka.

Predvidjeni postotci računaju se od broja častnika, koji su do 10. travnja 1941. bili neoženjeni.

Za zrakoplovstvo vriede takodjer gornji propisi s napomenom, da častnici i vojni činovnici zrakoplovstva ne smiju sklopiti ženitbu, dok ne navrše 30. godinu života.«

§ 2.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 22. lipnja 1942.

Doglavnik-Vojskovodja:
ministar hrvatskog domobranstva:

Kvaternik, v. r.

---

* Narodne novine od 4. srpnja 1942. br. 147.

NAREDBA

Ministarstva za obrt, veleobrt i trgovinu od 30. lipnja 1942. broj 58.911-42 o prievozu i prienosu živežnih namirnica

Na temelju zakonske odredbe o uredjenju unutarnjeg prometa, razpodjelbe i potrošnje svih vrsta robe od 4. studenoga 1941. broj CCCXCIII-1935-Z-1941 a u sporazumu s ministrom unutarnjih poslova i ministrom seljačkog gospodarstva izdajem ovu naredbu:

§ 1.

Naredba Ministarstva za obrt, veleobrt i trgovinu od 13. svibnja 1942. broj 37888-42 o prievozu i prienosu živežnih namirnica (Narodne novine od 16. svibnja 1942. broj 108) stavlja se danom 8. srpnja 1942. izvan moći.

§ 2.

Živežne namirnice bilo koje vrste, ne mogu se počevši vd 9. srpnja 1942. prenositi ručnom prtljagom niti predati na odpremu poštom ili željeznicom bez odpremne dozvole Ministarstva za obrt, veleobrt i trgovinu. Odjela za narodnu obskrbu.

Izuzimaju se one količine gotovih priredjenih jela koje služe putnicima za vlastitu prehranu za vrieme putovanja.

§ 3.

Ministarstvo za obrt, veleobrt i trgovinu izdavat će zanimanima odpremna odobrenja samo u opravda-

nim slučajevima na temelju njihovih pismeno obrazloženih molbi.

Molbe za izdavanje odpremnih odobrenja oproštene su od biljegovine.

§ 4.

Proizvoditelji živežnih namirnica mogu za potrebe dnevnih tržišta odredjenih mjesta i gradova prenositi odnosno prevoziti živežne namirnice bez ikakvih ograničenja, ukoliko im nadležna občinska poglavarstva njihovih mjesta stalnog boravišta izdaju potvrde, da su spomenute živežne namirnice namienjene redovitoj prodaji na dnevnim tržištima odredjenih mjesta i gradova.

§ 5.

Svaki prienos ili prievoz živežnih namirnica bez odobrenja Ministarstva za obrt, veleobrt i trgovinu zabranjuje se.

Kad službeni organi nadzorne službe ustanove nedozvoljeni prienos ili prievoz živežnih namirnica, dužni su odmah zaplieniti robu i uz potvrdu predati je nadležnoj gospodarskoj područnoj postaji Državne poslovne središtnjice za zemaljske proizvode, a prekršitelja nadležnoj prvomolbenoj upravnoj oblasti na dalji postupak.

§ 6.

Tko se ogrieši o propise ove naredbe, kaznit će se zatvorom do 3 mjeseca ili novčanom kaznom do 100.000 Kn ili obim kaznama.

Kazne izriču prvomolbene upravne oblasti, a novčane kazne idu u korist državne blagajne.

§ 7.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 30. lipnja 1942.

Ministar za obrt, veleobrt i trgovinu:

Dr. Dragutin Toth, v. r.

* Narodne novine od 4. srpnja 1942. br. 147.

Velika župa Vinodol i Podgorje u Senju
Broj 1846-42.

OBLASTNA ODLUKA

o najnižim nadnicama i plaćama poljodjelskih radnika na području velike župe Vinodol i Podgorje sa sjedištem u Senju, izdana temeljem § 11. zakonske odredbe o odredjivanju najniže nadnice za radnike i najniže dopustive plaće za privatne namještenike

§ 1.

Poljodjelskim radnicima smatraju se one osobe, koje kao radnici ulaze trajno ili privremeno na odredjeno ili neodredjeno vrieme u neko poljodjelsko ili seosko gospodarstvo, i u njemu sa svojim ili bez svojega orudja fizički obavljaju sve ili pojedine poljodjelske poslove.

§ 2.

Plaće odnosno nadnice i ostali radni uvjeti, poljodjelskih radnika ugovaraju se slobodnom pogodbom izmedju pojedinih poljodjelskih radnika, odnosno njihovih zakonitih zastupnika ili priznatih predstavnika, s jedne strane i pojedinih vlastnika, odnosno uživalaca poljodjelskih ili seoskih gospodarstva odnosno njihovih zakonitih zastupnika ili predstavnika, s druge strane.

§ 3.

Sklopljene pogodbe ne smiju biti u suprotnosti s propisima ove naredbe, te se u takvom slučaju smatra, da niesu ni sklopljene.

Pogodbe se sklapaju ustmeno ili pismeno, ali ako radni odnošaj traje mjesec dana ili više, onda se imaju sklopiti pismeno u dva primjerka s kratkim bitnim sadržajem o plaći i drugim radnim uvjetima, od kojih jedan primjerak pohranjuje poslodavac, a drugi primjerak posloprimac.

§ 4.

Plaća odnosno nadnica poljodjelskih radnika odredjuje se kako sliedi:

a) rezanje i prskanje vinograda i voćaka, košnja livada, te kopanje oranica i vinograda imade se platiti po radnom danu: mužkarcima Kuna 70 do 90 sa hranom ili 110 do 130 bez hrane; ženama Kuna 55 do 75 sa hranom ili Kuna 90 do 110 bez hrane.

b) sav ostali poljodjelski posao po radnom danu: mužkarcima Kuna 55 do 75 s hranom ili Kuna 95 do 115 bez hrane; ženama Kuna 45 do 65 s hranom ili Kuna 85 do 105 bez hrane; djeci izpod 16 godina 35 do 55 Kuna s hranom ili Kuna 75 do 95 bez hrane.

Hrana mora biti zdrava i tečna.

§ 5.

Radnici i radnice, koji su zaposleni kod poljopriradnika kao mjesečari, primat će uz stan i hranu bez odjeće i obuće sliedeću plaću: mužkarci 700 do 800 Kuna, žene 500 do 600 Kuna, dječaci od 14. do 16. godine Kuna 300 do 450 i djevojčice od 14. do 16. godine Kuna 150 do 300 Kuna uz stanu i hranu.

§ 6.

Rad nedjeljom i zapoviedanim blagdanima ne dozvoljava se osim u izvanrednim slučajevima, ako to

narav posla zahtieva. U tom slučaju ustanovljena nadnica u § 4. povisuje se za 25%.

Akordni poljodjelski radovi nisu dopušteni.

§ 7.

Radno vrieme odredjuje se sporazumno i to:

a) ljetno vrieme od 15. ožujka do 15. rujna od izlaza do zalaza sunca uz prekid rada od 3 (tri) sata, dok u mjesecima lipnju i srpnju uz prekid rada od 4 (četiri) sata;

b) zimsko radno vrieme od 16. rujna do 14. ožujka od izlaza do zalaza sunca uz prekid od 1 (jednog) sata.

§ 8.

Poljodjelsko radno vrieme, a prema tome i nadnica, dieli se u 4 (četiri) diela t. j. do doručka, do ručka, do užine i do večere, pa će se u slučaju prekida rada uslied elementarnih nepogoda obračunati one četvrti dana, u kojima je posao prekinut.

Radno vrieme po satovima, kako je to uobičajeno u obrtu i veleobrtu, kod poljodjelskih poslova neće se primjenjivati.

§ 9.

Plaće i nadnice izplaćuju se u vrieme prema sklopljenoj pogodbi; a ako nema pogodbe u tom pogledu, onda se izplaćuje mjesečna plaća koncem mjeseca, a nadnice unutar tjedna, kada je posao svršen a inače koncem tjedna.

Odkazni rok mjesečno ugovorene službe jest 14 dana.

§ 10.

Za rješavanje svih sporova medju strankama po ovoj naredbi propisuje se sliedeći postupak:

Tužitelj predaje pismenu ili u zapisnik tužbu kod nadležnog obćinskog poglavarstva, koji je dužno u roku od 24 sata pozvati stranke i najozbiljnije pokušati nagodbu. Ako nagodba uspije, obćinsko poglavarstvo je dužno istu zapisnički utvrditi i strankama dati pismeni odpravak iste, a ako ne uspije, isto poglavarstvo dužno je neuspjeh nagodbe i razloge neuspjeha zapisnički utvrditi i spis odmah predložiti kotarskoj oblasti.

Kotarska oblast je dužna u neprekoračivom roku od 8 (osam) dana po primitku spisa održati razpravu, dokončati dokazni postupak, izreći odluku nakon pismenog saslušanja kotarskog agronoma i istu odluku dostaviti strankama.

Postupak se provodi po zakonu o obćem upravnom postupku.

§ 11.

Prekršitelji ove oblastne odluke kaznit će se po § 11. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. XI. 1941. broj CDIV-2038-Z-1941, preinačene i izmjenjene zakonskom odredbom od 17. I. 1942. broj XV-104-Z-1942.

§ 12.

Ova naredba stupa na snagu danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Senju, dne 23. svibnja 1942.

Veliki župan:

Prof. M. Sušić, v. r.

---

* Narodne novine od 4. srpnja 1942. br. 147.

ZAKONSKA ODREDBA
o ratnim sudovima

§ 1.

Ratni sudovi su izvanredni sudovi, koji sude za vrieme trajanja:

1. ratne spreme;
2. rata;
3. pobuna, nemira ili nereda, koji se moraju ugušiti upotrebom oružane snage.

Početak djelovanja ratnih sudova na čitavom području države ili na pojedinom njezinu dielu naredjuje svojom naredbom ministar hrvatskog domobranstva.

§ 2*

Pred ratni sud bit će stavljen:

1. tko namjerno ne izvrši dobivenu službenu zapovied, a uslied toga nastupi štetna posljedica za oružanu snagu bilo u kojem pogledu;
2. tko ne posluša pretpostavljenog i pri tom mu se uzprotivi oružjem, riečima ili kretnjama, koje znače protivljenje;
3. tko za vrieme trajanja borbe ili inače odbaci oružje, strjeljivo ili drugo vojničko tvorivo, koje prema svojoj odredjenoj službi ima upotrebljavati;
4. tko se udalji od svoje postrojbe radi predaje neprijatelju;

---

* Po izpravku u Narodnim novinama od 7. srpnja 1942. broj 149.

5. tko se preda neprijatelju, a da prije toga nije izcrpio sva sredstva obrane, koja su mu stajala na razpolaganju;

6. tko se makar i za najkraće vrieme samovoljno udalji od svoje postrojbe;

7. tko se odmah ne odazove pozivu za nastup službe u oružanoj snazi;

8. pripadnik oružane snage kod popunitbenog zapovjedničtva, službenici gradskih i obćinskih poglavarstava ili bilo tko, koji bilo čime pomogne, da se pozvani obvezanik oružane snage odmah ne odazove pozivu za nastup službe u oružanoj snazi;

9. tko pljačka ili otima tudju imovinu;

10. tko ukrade ili pronevjeri mazdu ili hranu pripadnika oružane snage;

11. zapovjednik, koji ne održava vezu sa svojim udaljenim odjelima i ovima uslied toga pravodobno ne pošalje potrebno pojačanje, strjeljivo i hranu, pa zbog toga ovi odjeli stradaju;

12 liečnik, koji na vrieme ne poduzme sve, što je potrebno, da se ranjenicima najžurnije može pružiti liečnička pomoć, zatim da se žurni liečnički zahvati mogu obaviti odmah iza mjesta borbe, kao i onaj viši liečnik, koji nije podredjenom liečniku kod postrojbe na njegov zahtjev omogućio, da pravodobno pripremi liečničku pomoć ranjenicima;

13. gospodarski častnik, koji nije poduzeo sve, što je potrebno, da postrojbe budu pravodobno obskrbljene potrebnom hranom, odjećom, obućom, mazdom ili opremom;

14. zapovjednik, koji nije pravodobno zahtievao potrebno naoružanje ili opremu za svoju postrojbu, kao i upravitelj obskrbnog ili oružanog skladišta, koji nije

pravodobno udovoljio ovakvim zahtjevima, ukoliko su opravdani;

15. tko medju pripadnicima oružane snage vrši promičbu u korist neprijatelja, izdaje tajne o oružanoj snazi, širi uznemirujuće viesti i malodušje medju pripadnicima oružane snage ili vrši sabotažu;

16. svaki učestnik vojničke pobune, kada se u slučajevima pod toč. 1. do 3. § 1. pobuni najmanje pet pripadnika oružane snage, koji se protive predpostavljenom zapovjedniku i koji ne će izvršivati njegove zapoviedi odnosno svoju dužnost.

§ 3.

Pred ratni sud može biti stavljen i onaj, tko drugoga potiče, da učini koji od kažnjivih čina, navedenih u § 2., ili mu u izvršenju tih čina sviestno pomaže.

§ 4.

Ratni sudovi nadležni su za sudjenje svim pripadnicima oružane snage za kažnjive čine, navedene u §§ 2. i 3., a ostalim osobama za kažnjive čine, navedene u § 2. toč. 8. i 15. te u § 3. ove zakonske odredbe.

§ 5.

Ratni sudovi mogu se osnovati kod svake pješačke divizije za sve pripadnike oružane snage, koji se nalaze u njezinu sastavu, kao i za sve ostale pripadnike oružane snage i za sve ostale osobe, koje se nalaze na njezinu području.

Ratni sud može se prema potrebi osnovati i kod većih i kod manjih postrojbi od pješačke divizije. O potrebi osnivanja ratnog suda kod takvih postrojbi odlučuje ministar hrvatskog domobranstva.

§ 6.

Za stavljanje pred ratni sud nadležan je zapovjednik pješačke divizije, u sastavu koje, odnosno na području koje se nalazi optuženik. Ukoliko je ratni sud osnovan kod veće ili kod manje postrojbe od pješačke divizije, za stavljanje pred taj sud nadežan je zapovjednik takve veće odnosno manje postrojbe.

§ 7.

Zapovjednik, ovlašten na osnivanje ratnog suda oružane snage, mora odlučiti o stavljanju obtuženika pred taj sud u roku od 24 sata, pošto je obavješten o počinjenom kažnjivom činu i o počinitelju. U odluci o stavljanju obtuženika pred ratni sud takav zapovjednik imenuje i članove tog suda.

§ 8.

Sve gradjanske oblasti, čim saznaju, da je počinjen koji kažnjiv čin iz §§ 2. i 3., dužne su o tome podnieti prijavu najbližoj oblasti oružane snage. Ako je počinitelj kažnjiva čina uhićen, gradjanska oblast dužna je prepratiti ga najbližoj oblasti oružane snage i njoj odmah dostaviti prijavu o počinjenom kažnjivom činu. Čim oblast oružane snage primi prijavu, i čim joj bude predan počinitelj spomenutih kažnjivih čina, odmah će primljenu prijavu dostaviti, a počinitelja prepratiti, onom zapovjedniku oružane snage, koji je nadležan za stavljanje počinitelja pred ratni sud.

§ 9.

Ratni sud sudi u vieću, koje se sastoji od trojice sudaca i perovodje.

Sudci i perovodja ovog suda moraju biti častnici, a najmanje jedan sudac tog suda mora biti djelatni ili

pričuvni pravosudni častnik. Najstariji po činu odnosno činoredu izmedju sudaca je predsjedatelj vieća.

Ako je pred ratni sud stavljen pripadnik koje ustaške postrojbe, najmanje jedan sudac mora biti pripadnik ustaške postrojbe.

§ 10.

Čitav postupak pred ratnim sudom ima se provesti od početka do kraja pred sakupljenim sudom, i ukoliko je moguće bez prekidanja.

Pred ratnim sudom obtuženik mora imati branitelja. Obtuženik može izabrati branitelja samo iz redova častnika, koji se nalaze u mjestu, u kojem se vodi razprava. Ako obtuženik sam ne izabere branitelja, postavit će mu ga sud ureda radi.

Više obtuženika mogu imati zajedničkog branitelja samo onda, ako se sadržaj obrane jednog obtuženika ne protivi sadržaju obrane drugih.

§ 11.

Razprava pred ratnim sudom je ustmena i javna. Razprava počinje čitanjem odluke o stavljanju obtuženika pred ratni sud. Ova odluka zamjenjuje obtužnicu. U odluci o stavljanju obtuženika pred ratni sud mora biti navedeno:

1. ime, prezime i zvanje odnosno zanimanje okrivljenika kao i jedinica, u kojoj okrivljenik služi, i po mogućnosti godina rodjenja i rodno mjesto okrivljenika;

2. činjenično stanje, koje sadrži bitne oznake kažnjivog čina, za koje se okrivljenik obtužuje, kao i propis ove zakonske odredbe, koji se na dotični kažnjivi čin ima primieniti;

3. vrieme i mjesto počinjenja kažnjivog čina;

4. dokazna sredstva, kojima se dokazuje krivnja okrivljenika;

5. nadnevak i sat izdavanja odluke.

Pošto bude pročitana odluka o stavljanju obtuženika pred ratni sud, izpituje se obtuženik o samom činu, za koji se obtužuje, a nakon toga provadja se dokazni postupak.

Postupak pred ratnim sudom je kratak i ima se ograničiti na to, da se ustanovi, da li je obtuženik doista kriv za kažnjivi čin, za koji se obtužuje.

Nakon dovršenog dokaznog postupka predsjedatelj podieljuje rieč branitelju, a nakon govora branitelja može obtuženik dati svoju konačnu obranu.

§ 12.

Nakon dovršene razprave obtuženik, njegov branitelj i ostale prisutne osobe udaljuju se s mjesta razprave, a sud će pristupiti viećanju i glasovanju.

O razpravi i o viećanju pred ratnim sudom vodi se zapisnik, u koji se stavlja nadnevak i mjesto razprave, imena i prezimena sudaca, perovodje i branitelja, zatim ime i prezime obtuženika sa svim njegovim osobnim podatcima, te kratka obrana okrivljenikova i tok dokaznog postupka.

Zapisnik podpisuju svi sudci i perovodja.

O pitanju krivnje odlučuju sudci prema svom slobodnom uvjerenju uzimajući u obzir sva dokazala, iznesena na razpravi.

Najprije glasuje po činu odnosno redočinu najmladji sudac, a zatim redom stariji sudci.

§ 13.

Ratni sud može izreći samo smrtnu kaznu.

Smrtna kazna izvršuje se strieljanjem.

Ratni sud izriče osudu većinom glasova. Osuda se odmah proglašuje osudjeniku.

Ako većina sudaca ne glasuje za obtuženikovu krivnju, ne će se izreći osuda, već će se o tome izviestiti zapovjednik, koji je optuženika stavio pred ratni sud. Ovaj će zapovjednik povesti daljnji postupak za stavljanje obtuženika pred domobranski, ustaški odnosno gradjanski redovni sud.

Nakon proglašenja osude osudjeniku, pravosudni častnik, član vieća, izradit će osudu pismeno.

Pismeno izradjenu osudu sud će dostaviti zapovjedniku, koji je stavio obtuženika pred ratni sud, radi donošenja odluke o ovrsi kazne. Odluka o ovrsi kazne mora biti pismeno sastavljena i sud je mora pričekati na mjestu razprave.

Ako se zapovjednik, koji je obtuženika stavio pred ratni sud, ne nalazi u istom mjestu, gdje je provedena razprava, odlučit će o ovrsi osude predsjedatelj vieća odmah nakon proglašenja osude, a na temelju pismenog ovlaštenja zapovjednika, koji je obtuženika stavio pred ratni sud.

Proti osudi ratnog suda nije dopušten nikakav pravni liek.

§ 14.

Odluka o ovrsi kazne ima se pročitati osudjeniku i osuda ovršiti odmah, pošto je odluka o ovrsi kazne pročitana osudjeniku.

§ 15.

Provedba ove zakonske odredbe povjerava se ministru hrvatskog domobranstva.

§ 16.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 4. srpnja 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:

Ante Pavelić, v. r.

Broj: CXCIV-1553-Z-1942.

Doglavnik-Vojskovodja
Ministar hrvatskog domobranstva:

Slavko Kvaternik, v. r.

Ministar unutarnjih poslova:

Dr. Andrija Artuković, v. r.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:

Dr. Mirko Puk, v. r.

---

* Narodne novine od 6. srpnja 1942. broj 148.

ZAKONSKA ODREDBA
o družtvu »Hrvatski Crveni Križ«

§ 1.

Družtvo »Hrvatski Crveni Križ« sa sjedištem u Zagrebu, osnovano zakonskom odredbom od 5. srpnja 1941. broj CLXIII-495-Z. p.-1941., stoji kao samostalna ustanova pod zaštitom i nadzorom države.

Družtvo je pravna osoba, a znak mu je i zastava medjunarodno priznati crveni križ na bielom polju.

§ 2.

Zadaća je družtvu:

a) za vrieme mira:

1. sudjelovati u radu oko čuvanja narodnog zdravlja i suzbijanju narodnih bolesti.

2. suradjivati s družtvovnim oblastima i ustanovama i ostalim postrojbama slobodne družtvovne djelatnosti, a osobito prigodom velikih narodnih nevolja oko javne skrbi za ublaženje biede i nevolje,

3. brinuti se za ratnu sirotčad i osobe, ratom oštećene;

b) za vrieme rata osim navedenoga:

1.suradjivati u zdravstvenoj službi u okviru obrane protiv ratnih napadaja svih vrsta,

2. suradjivati s vojnim zdravstvom u brizi za ranjenike i bolestnike,

3. raditi oko olakšanja sudbine ratnih zarobljenika.

U izvršivanju svoje zadaće družtvo suradjuje s medjunarodnim i inozemnim ustrojbama Crvenog Križa.

U slučaju potrebe može družtvo pozvati na suradnju druga družtva te im povjeriti stanovitu zadaću u okviru družtvenog djelokruga.

O sudjelovanju mladeži u radu družtva izdat će odnosne odredbe Glavni ustaški stan u sporazumu s Predsjedničtvom vlade.

§ 3.

U svrhu provedbe svoje zadaće družtvo osniva potrebne ustanove i ustrojbe (sestrinstvo i l.) te se brine oko potrebne izobrazbe svojih članova i drugih osoba za družtvene svrhe.

§ 4.

Članstvo u družtvu je dobrovoljno.

Članom može biti svaki državljanin Nezavisne Države Hrvatske, koji uživa častna prava.

Visinu članarine ustanovljuje svakogodištnje središnji upravni odbor družtva.

Cjelokupno članstvo jednog mjesta (grada) sačinjava ogranak družtva.

§ 5.

Djelatnici (organi) družtva jesu:

1. predsjednik,
2. središnji upravni i izvršni odbor,
3. župski, gradski i mjestni odbori,
4. nadzorni odbori (povjerenstva).

Predsjednika kao i dva podpredsjednika te središnji upravni i nadzorni odbor družtva imenuje i opoziva Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske na suglasni priedlog ministra Hrvatskog domobranstva i ministra zdravstva.

Središnji upravni odbor bira iz svoje sredine izvršni odbor.

Župske i gradske odbore te njihova nadzorna povjerenstva imenuje izvršni odbor družtva. Župski odbori imenuju mjestne odbore i njihova nadzorna povjerenstva.

§ 6.

O ustrojstvu družtva i o djelokrugu družtvenih djelatnika kao i o članstvu družtva izdat će Predsjedničtvo vlade propisnik.

Potanje propise o ustrojstvu, djelovanju, poslovanju i o podjeli prihoda družtva i ogranaka, družtvenih ustanova i ustrojbi te o djelokrugu družtvenh djelatnika (organa) izdaje poslovnikom središtnji upravni odbor uz odobrenje Predsjedničtva vlade.

Do izdanja poslovnika odlučuje o podjeli prihoda središtnji upravni odbor.

§ 7.

Družtvo ima ove pogodnosti:

1. oprošteno je od plaćanja svih državnih i samoupravnih daća, poreza, prireza, nameta i pristojbi na svoju imovinu kao i na sve priredbe, priredjene u družtvene svrhe, te od svih pristojbi u slučaju stjecanja imovine;

2. oprošteno je od plaćanja carine, lučkih pristojbi, skupnog poreza na poslovni promet i svih ostalih daća i pristojbi, koje se ubiru na carinarnicama za materijal, koji družtvo nabavi u inozemstvu, a koji je izključivo namienjen za potrebe družtva;

3. na hrvatskim državnim željeznicama i poštama prema propisnicima, koje će izdati ministar prometa i javnih radova;

4. uz odobrenje Predsjedničtva vlade imade izuzetno od propisa § 6. zakonske odredbe o Hrvatskoj državnoj tiskari u Zagrebu od 13. ožujka 1942. broj LXXIV-

519-Z-1942. pravo, da u toj tiskari bezplatno tiska družtvena izdanja, izdana u cilju promičbe i zdravstvenog prosvjećivanja naroda;

5. jedan cieli tjedan (7 dana) u godini, računajući od prve nedjelje u mjesecu listopadu pa zaključno do naredne subote, posvećen je širenju i promičbi ideje Crvenog Križa, te skupljanju doprinosa i darova u cieloj državi. Za vrieme toga tjedna ne mogu nikakva druga družtva, ustanove ni pojedinci skupljati doprinose ni priredjivati bilo kakve priredbe u vlastite svrhe, već jedino u sporazumu s družtvom »Hrvatski Crveni Križ« i u njegove svrhe.

Družtvo ima u tom tjednu uz odobrenje nadležnih ministarstava pravo na prihod od pristojbi, dodanih na ulaznice za slikokaze i za druge javne priredbe, kao i na prihod od pristojbi, dodanih na karte za vožnju željeznicom, brodovima i svim javnim prometnim sredstvima.

§ 8.

Sredstva družtva jesu:

1. prihodi od družtvene imovine,
2. članarina,
3. pripomoć države i samoupravnih tiela,
4. pristojbe, navedene u § 7. toč. 5. i prihod prema toč. 3. § 7.,
5. darovi i dobrovoljni doprinosi,
6. prihodi od družtvenih priredaba,
7. prihodi od družtvenih izdanja,
8. ostali prihodi.

§ 9.

Novčano poslovanje družtva vrši se na temelju proračuna, koji odobrava Predsjedničtvo vlade.

Poslovanje družtva pregledava i završni račun izpituje nadzorni odbor od tri člana, koji imenuje

Poglavnik. Na temelju nalaza toga odbora Predsjedničtvo vlade rješava o poslovanju i završnom računu. Time nije izključena nadležnost Računarskog dvora prema toč. 4. § 1. zakonske odredbe o Računarskom dvoru od 30. srpnja 1941. br. CCVIII-886-Z. p.-1941.

§ 10.

Za obavljanje družtvenih poslova namješta izvršni odbor odnosno uz njegovo odobrenje drugi djelatnici (organi) družtva potrebno osoblje. Pojedina ministarstva mogu dodieliti na rad družtvu svoje službenike. Službovni odnosi osoblja uredjuju se službovnikom, koji izdaje središnji upravni odbor družtva, a odobrava Predsjedničtvo vlade.

§ 11.

Sve državne i samoupravne oblasti dužne su pomagati družtvo u izvršivanju njegove zadaće.

§ 12.

U znak priznanja osobama, osobito zaslužnim za družtvo ili za Crveni Križ uobće, može družtvo izdati zahvalnicu ili podieliti družtvu odlikovanje. Potanje propise o tom sadrži družtveni poslovnik.

§ 13.

Znak crvenoga križa na bielom polju i naziv »Crveni Križ« mogu se upotriebiti za vrieme rata i za vrieme mira jedino radi zaštite i oznake ustanova, osoblja i materiala družtva Crvenog Križa, zdravstvenih jedinica i zdravstvenih ustanova oružane sile, svih prievoznih sredstava i zrakoplovnih strojeva (aparata), posebno uredjenih za zdravstvenu (sanitetsku) službu.

Zabranjuje se upotreba znaka ili svakog drugog naziva, koji predstavljaju ili oponašaju znak ili naziv

»Crvenog Križa«, bilo da se ta upotreba čini u trgovačkom, veleobrtnom ili u bilo kojem drugom cilju. Iznimno može Ministarstvo zdravstva nakon saslušanja družtva »Hrvatski Crveni Križ« dozvoliti upotrebu toga znaka u druge zdravstvene svrhe.

Prekršitelji će se kazniti novčanom kaznom do 50.000 Kuna ili zatvorom do dva mjeseca. Kazne izriču nadležne prvomolbene redarstvene oblasti. Ove oblasti, odnosno njihovi organi, čim ustanove kažnjivo djelo protiv ove zakonske odredbe, dužne su ukloniti zloupotriebljene oznake i nazive i zaplieniti sav material, koji nosi oznake ili nazive, zabranjene ovom zakonskom odredbom.

Novčane kazne i zaplienjeni material pripadaju državi.

§ 14.

Družtvo postaje vlastnikom cjelokupne imovine bivšeg Družtva Crvenog Krsta bivše kraljevine Jugoslavije, ukoliko se ta imovina nalazi na području Nezavisne Države Hrvatske. Nadležni kotarski sudovi kao zemljištno-knjižni sudovi provest će ureda radi ili na zahtjev družtva uknjižbu prava vlastničtva na tu imovinu u korist družtva.

§ 15.

Do preustrojstva družtva »Hrvatski Crveni Križ« prema propisima ove zakonske odredbe vodit će družtvene poslove dosadašnji organi družtva.

§ 16.

Provedba ove zakonske odredbe povjerava se Predsjedničtvu vlade i nadležnim ministarstvima, svakome u djelokrugu njegove nadležnosti.

§ 17.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama,* i od toga dana prestaju vriediti protivni joj propisi, a napose zakonska odredba o osnutku družtva »Hrvatski Crveni Križ« od 5. srpnja 1941. broj CLXIII-495-Z. p.-1941.

U Zagrebu, dne 4. srpnja 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:
Ante Pavelić, v. r.

Broj: CXCV-1627-Z-1942.

Ministar hrvatskog domobranstva:
Doglavnik-Vojskovodja
Slavko Kvaternik, v. r.

Ministar vanjskih poslova:
Dr. Mladen Lorković, v. r.

Ministar zdravstva:
Dr. Petrić, v. r.

Ministar nastave:
Prof. Stjepan Ratković, v. r.

Ministar prometa i javnih radova:
Ing. Hilmije Bešlagić, v. r.

Ministar unutarnjih poslova:
Dr. Andrija Artuković, v. r.

Državni rizničar:
Dr. Vladimir Košak, v. r.

Ministar udružbe:
Dr. Lovro Sušić, v. r.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:
Dr. Mirko Puk, v. r.

---

* Narodne novine od 7. srpnja 1942. broj 149.

PROPISNIK

Predsjedničtva vlade od 4. srpnja 1942. broj 21660-VII-1942 o Hrvatskom Crvenom Križu

Na temelju § 6. zakonske odredbe o družtvu »Hrvatski Crveni Križ« od 4. srpnja 1942. broj CXCV-1627-Z-1942. izdajem ovaj propisnik:

§ 1.

Članstvo družtva čine redoviti članovi i podmladak.

§ 2.

Redoviti članovi jesu:

a) počastni, koje takvima prizna središnji odbor družtva radi osobitih zasluga za družtvo;

b) dobrotvori, koji najedanput ili tiekom jedne godine uplate družtvu najmanje 10.000 Kuna;

c) prijatelji, koji najedanput ili tiekom jedne godine uplate družtvu najmanje 2.000 Kuna;

d) radni, koji djelatno učestvuju na ostvarenju družtvene svrhe;

e) prinosnici, koji plaćaju ustanovljenu godištnju članarinu;

f) podupiratelji, koji plaćaju ustanovljenu godišnju članarinu.

Članovima družtva mogu biti i pravne osobe.

§ 3.

Podmladak družtva čini mladež. O sudjelovanju mladeži u radu družtva izdat će se posebne odredbe prema § 2. zakonske odredbe o družtvu »Hrvatski Crveni Križ«.

§ 4.

Visinu članarine ustanovljuje svakogodišnje posebno za članove prinosnike, a posebno za podupiratelje središnji upravni odbor družtva, a članarina se može uplaćivati i u mjesečnim obrocima.

Iz važnih razloga može član biti oprošten od plaćanja članarine.

§ 5.

Svi su članovi dužni promicati družtvene svrhe, a imaju pravo prisustvovati družtvenim priredbama i sastancima i na njima govoriti i stavljati priedloge.

§ 6.

Člana, koji se ogrieši o družtvene probitke, može mjestni odnosno gradski odbor opomenuti, a u težim slučajevima i izključiti iz družtva. Izključeni član ima pravo utoka na župski odbor, a u gradu Zagrebu na središnji upravni odbor družtva.

§ 7.

Radi ostvarenja družtvene svrhe i obavješćivanja članova o radu družtva te u svrhu savjetovanja mogu mjestni (gradski) odbori sazivati članove na skupne sastanke.

Središtnji upravni odbor družtva i župski odbori mogu sazivati takve sastanke pozivajući na njih izaslanike župskih odnosno mjestnih (gradskih) odbora. Broj izaslanika ustanovljuje sazivač sastanka.

§ 8.

Družtvene poslove obavljaju predsjednik, središnji upravni i izvršni odbor, župski, gradski i mjestni odbori (povjereničtva).

§ 9.

Djelatni (organi) i službenici družtva polažu sliedeću prisegu:

»Prisižem Bogu Svemogućemu, da ću biti vjeran Nezavisnoj Državi Hrvatskoj i Poglavniku, i da ću svoju dužnost u radu Hrvatskog Crvenog Križa točno, zdušno i savjestno vršiti. Tako mi Bog pomogao!«

Predsjednik družtva i pročelnik nadzornog odbora polažu prisegu u Predsjedničtvu vlade. Način polaganja prisege ostalih djelatnika i službenika propisat će se družtvenim poslovnikom.

§ 10.

Na čelu družtva stoji predsjednik. On saziva sjednice središnjeg i izvršnog odbora i predsjeda im. Brine se, da se točno i na vrieme vrše družtveni poslovi, zaključci središnjeg, izvršnog i ostalih odbora, te nadzire rad družtvenih djelatnika (organa) i službenika.

Predsjednik zastupa družtvo prema oblastima i trećim osobama. Pravnim poslovima može obvezati družtvo uz sudjelovanje dvojice članova središnjeg odbora, izabranih po odboru.

Kad predsjednika nema ili kad je spriečen, zamjenjuje ga u svemu prvi odnosno drugi podpredsjednik.

§ 11.

Družtvom upravlja središnji upravni odbor, kojemu je na čelu predsjednik družtva.

Središnji upravni odbor čine:

1. predsjednik,
2. prvi podpredsjednik,
3. drugi podpredsjednik,
4. tajnik,
5. dvadeset i četiri do trideset i dva odbornika.

§ 12.

U djelokrug središnjeg upravnog odbora spada napose:

1. ustanoviti smjernice i program družtvenog rada,
2. izdavati načelne upute za rad družtvenih djelatnika (organa) i ustrojbi,
3. izdavati družtvene poslovnike i službovnik,
4. odlučivati o stjecanju i odtudjivanju nekretnina te o sklapanju zajmova,

5. pregledavati izvještaje o radu družtva,
6. odlučivati o proračunu i završnom računu družtva,
7. odlučivati o odlikovanju zaslužnih osoba za Crveni Križ,
8. odlučivati o družtvenim izdanjima,
9. prema potrebi izabrati zamjenike tajniku družtva.
10. nadzirati podredjene družtvene odbore i djelatnike,
11. odlučivati o suradnji s drugim družtvima prema § 3. zakonske odredbe o družtvu »Hrvatski Crveni Križ«.

Odbor stvara zaključke većinom glasova prisutnih. U slučaju jednakosti odlučuje ona strana, za koju je glasovao predsjedatelj.

Za valjanost zaključaka o stjecanju i odtudjivanju nekretnina i o sklapanju zajmova potrebno je odobrenje Predsjedničtva vlade.

§ 13.

Družtvene poslove vodi izvršni odbor, koji čine predsjednik, podpredsjednici, tajnik, pročelnici odsjeka i dva člana središnjeg odbora, izabrana po odboru.

Odbor stvara zaključke većinom glasova prisutnih. U slučaju jednakosti glasova odlučuje ona strana, za koju je glasovao predsjedatelj.

§ 14.

U djelokrug izvršnog odbora spada napose:
1. upravljanje družtvenom imovinom,
2. predlaganje programa rada, osnove proračuna, završnog računa, povremenih izvještaja o družtvenom radu,

3. predlaganje družtvenih poslovnika i službovnika,
4. priredjivanje družtvenih izdanja,
5. rapolaganje družtvenom imovinom i proračunskim sredstvima prema družtvenim poslovnicima i zaključcima središnjeg upravnog odbora,
6. ostali poslovi, ukoliko ne spadaju u djelokrug drugih družtvenih djelatnika, kao i oni poslovi, koje mu središnji upravni odbor posebnim zaključkom povjeri.

§ 15.

Županski, gradski i mjestni odbori obavljaju družtvene poslave, ukoliko se odnose na njihovo područje prema družtvenim poslovnicima, prema uputama i pod nadzorom viših djelatnika (organa) družtva.

§ 16.

Na čelu županskih, gradskih i mjestnih odbora stoje povjerenici.

Broj ostalih članova iznosi od pet do petnaest. Odbor bira izmedju sebe zamjenika povjereniku, tajnika i blagajnika, a prema potrebi i njihove zamjenike.

Sjednice odbora saziva i predsjeda im povjerenik.

Zaključci se stvaraju većinom glasova; u slučaju jednakosti glasova odlučuje ona strana, za koju je glasovao predsjedatelj.

§ 17.

Cjelokupno poslovanje družtva pregleda i izpituje nadzorni odbor, kojemu je na čelu pročelnik. Sjednice odbora saziva pročelnik prema potrebi, a pregled poslovanja vrši najmanje četiri puta godišnje. O nalazu

podnosi izvješće Predsjedničtvu vlade i središnjem upravnom odboru.

§ 18.

Rad i poslovanje županskog, gradskog i mjestnog odbora pregledava kod svakog odbora nadzorno povjerenstvo od tri člana, kojemu je na čelu pročelnik. Ova se povjerenstva imenuju na jednaki način kao i odnosni odbori.

Sjednice povjerenstva saziva pročelnik prema potrebi, a pregled poslovanja vrši povjerenstvo najmanje četiri puta godišnje. O nalazu podnosi izvješće višem odboru družtva, koji odlučuje o nalazu. Županska nadzorna povjerenstva kao i povjerenstvo za grad Zagreb podnose izvješće izvršnom odboru družtva, a o nalazu odlučuje središnji upravni odbor.

§ 19.

Mjestni odbor družtva može se osnovati, ako se u dotičnom mjestu prijavi najmanje dvadeset članova.

§ 20.

U većim gradovima može se osnovati više mjestnih povjereničtava. Njihove povjerenike i članove imenuje gradski povjerenik družtva.

§ 21.

Gradski odbori podredjeni su izravno županskim odborima, a gradski odbor grada Zagreba izravno središnjem upravnom odnosno izvršnom odboru družtva.

§ 22.

Družtveni odobri (povjereničtva) dopisuju s državnim i samoupravnim oblastima putem višeg odbora. U prešnim slučajevima dopisuju izravno i o tom obavješćuju viši odbor.

§ 23.

Ovaj propisnik zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, 4. srpnja 1942.

Predsjednik Vlade:

Ante Pavelić, v. r.

* Narodne novine od 7. srpnja 1942. broj 149.

ZAKONSKA ODREDBA

o izlučenju poreznih obćina Cugovac i Zabrdje iz upravne obćine Farkaševac u kotaru Bjelovar i o njihovu pripojenju upravnoj obćini Gradec u kotaru Križevci

§ 1.

Porezne obćine Cugovac i Zabrdje izlučuju se iz upravne obćine Farkaševac u kotaru Bjelovar i pripajaju upravnoj obćini Gradec u kotaru Križevci.

§ 2.

Provedba ove zakonske odredbe povjerava se Ministarstvu unutarnjih poslova.

§ 3.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 3. srpnja 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:
Ante Pavelić, v. r.

Broj: CXC-1496-Z-1942.

Ministar unutarnjih poslova:
Dr. Andrija Artuković, v. r.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:
Dr. Mirko Puk, v. r.

* Narodne novine od 6. srpnja 1942. broj 148.

ZAKONSKA ODREDBA

o izlučenju porezne obćine Golinja iz upravne obćine Bović, kotar Vrginmost, i o njezinu pripojenju upravnoj obćini Bučica, kotar Glina

§ 1.

Porezna obćina Golinja izlučuje se iz upravne obćine Borović, kotar Vrginmost, i pripaja upravnoj obćini Bučica, kotar Glina.

§ 2.

Provedba ove zakonske odredbe povjerava se Ministarstvu unutarnjih poslova.

§ 3.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 3. srpnja 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:
Ante Pavelić, v. r.

Broj: CXCII-1569-Z-1942.

Ministar unutarnjih poslova:
Dr. Andrija Artuković, v. r.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:
Dr. Mirko Puk, v. r.

*** Narodne novine od 6. srpnja 1942. broj 148.**

ZAKONSKA ODREDBA
o osnivanju nove upravne obćine Vetovo u kotaru Požega

§ 1.

Osniva se nova upravna obćina Vetovo u kotaru Požega sa sjedištem obćinskog poglavarstva u Vetovu.

§ 2.

Upravna obćina Vetovo sastojat će se od poreznih obćina Požeški Lukač, Požeško Podgorje i Vetovo, koje se izlučuju iz upravne obćine Kaptol, kotar Požega.

§ 3.

Provedba ove zakonske odredbe povjerava se Ministarstvu unutarnjih poslova.

§ 4.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 3. srpnja 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:
Ante Pavelić, v. r.

Broj: CXCI-1568-Z-1942.

Ministar unutarnjih poslova:
Dr. Andrija Artuković, v. r.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:
Dr. Mirko Puk, v. r.

---

* Narodne novine od 6. srpnja 1942. broj 148.

ZAKONSKA ODREDBA

o državnim kotarskim stočarsko-zdravstvenim izvjestiteljima na službi izvan sjedišta kotarske oblasti

§ 1.

Osnivaju se mjesta stočarsko-zdravstvenih izvjestitelja izvan sjedišta kotarske oblasti. Sjedišta i područja službenog djelokruga takvih izvjestitelja ustanovljuje Ministarstvo seljačkog gospodarstva. Područje može obuhvaćati jednu ili više upravnih obćina.

§ 2.

Kotarski stočarsko-zdravstveni izvjestitelj izvan sjedišta kotarske oblasti organ je kotarske oblasti i kao takav obavlja sve službene stočarsko-zdravstvene poslove na području svog službovnog djelokruga. On stoji u jednakom službenom odnosu prema kotarskom predstojniku kao i stočarsko-zdravstveni izvjestitelji sa sjedištem kod kotarske oblasti.

Kotarski stočarsko-zdravstveni izvjestitelj u sjedištu kotarske oblasti vodi brigu o cjelokupnoj stočarsko-zdravstvenoj službi na području ciele kotarske oblasti, o tom izvješćuje kotarskog predstojnika i stavlja shodne priedloge.

§ 3.

Troškovi za izgradnju, uredjenje i uzdržavanje uredovnica kotarskih stočarsko-zdravstvenih izvjestitelja izvan sjedišta kotarskih oblasti osiguravaju se u proračunu Ministarstva seljačkog gospodarstva.

§ 4.

Kotarski stočarsko-zdravstveni izvjestitelj izvan sjedišta kotarske oblasti uredovat će u uredu sjedištnog obćinskog poglavarstva, u koliko nema posebne uredovnice, a pisarničkim potrebštinama, poštanskim službenim franko-markama i drugim potrebštinama obskrbljivat će ga kotarska oblast. Ako bi odnosna obćina radi toga imala osobitih troškova, naplatit će ih Ministarstvo seljačkog gospodarstva iz proračunskih navjera, predvidjenih za stvarne izdatke kotarskih stočarsko-zdravstvenih izvjestitelja. Dotična obćina ima predhodno od Ministarstva seljačkog gospodarstva zatražiti odobrenje za izvršenje izdataka. Ako djelokrug kotarskog stočarsko-zdravstvenog izvjestitelja izvan sjedišta kotarske oblasti obuhvaća više upravnih obćina, troškovi, koji padaju na teret obćinskih veterinarskih zaklada, pa služe njihovim zajedničkim svrhama, diele se na zaklade svih tih upravnih obćina u razmjeru njihovih proračunskih razhoda.

§ 5.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama,* a njezina se provedba povjerava ministru seljačkog gospodarstva.

U Zagrebu, dne 3. srpnja 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:
Ante Pavelić, v. r.

Broj: CLXXXVIII-289-Z-1942.

Ministar seljačkog gospodarstva:
Dr. Jozo Dumandžić, v. r.

Državni rizničar:
Dr. Vladimir Košak, v. r.

Ministar unutarnjih poslova:
Dr. Andrija Artuković, v. r.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:
Dr. Mirko Puk, v. r.

---

* Narodne novine od 6. srpnja 1942. broj 148.

ZAKONSKA ODREDBA

o osnivanju Hrvatskog državnog patentnog ureda

§ 1.

Osniva se Hrvatski državni patentni ured kao samostalna državna ustanova sa sjedištem u Zagrebu. Nadležnost Ureda ustanovljuje se za čitavo područje Nezavisne Države Hrvatske. Ured posluje pod vrhovnim nadzorom ministra za obrt, veleobrt i trgovinu.

Na čelu Hrvatskog državnog patentnog ureda stoji predsjednik, koji se po činoredu izjednačuje s pročelnikom odjela ministarstva.

§ 2.

Do izdanja novih propisa o djelokrugu Hrvatskog državnog patentnog ureda vršit će Ured one poslove prema propisima zakona o zaštiti industrijske svojine od 17. veljače 1922., zakona o izmjenama i nadopunama ovoga zakona od 27. travnja 1928., kao i prema ostalim zakonskim i naredbenim propisima, za koje je poslove bila nadležna bivša Uprava za zaštitu industrijske svojine u Beogradu, u koliko ovi propisi nisu protivni postojećim propisima Nezavisne Države Hrvatske.

Gdje god u propisima, navedenim u prednjoj stavci, stoji »Uprava za zaštitu industrijske svojine« odnosno skraćeno »Uprava«, zamjenjuje se riečima: »Hrvatski državni patentni ured« odnosno skraćeno »Ured«.

§ 3.

Dan početka poslovanja Hrvatskog državnog patentnog ureda odredit će ministar za obrt, veleobrt i trgovinu naredbom.

§ 4.

Sve prijave patenata, uzoraka, modela i žigova, podnesene Ministarstvu za obrt, veleobrt i trgovinu ili drugom kojem državnom uredu u vremenu od 10. travnja 1941. do poslovanja Ureda, imaju se predati Hrvatskom državnom patentnom uredu, čim Ured započne poslovati. Ove prijave uživaju pravo prvenstva prema danu, kada su podnesene Ministarstvu za obrt, veleobrt i trgovinu ili drugom kojem državnom uredu, u koliko inače odgovaraju postojećim zakonskim propisima.

§ 5.

Zastupanje stranaka pred Hrvatskim državnim patentnim uredom mogu kao zanimanje vršiti samo odvjetnici, patentni odvjetnici i patentni inženjeri arijskog podrietla, koji su državljani Nezavisne Države Hrvatske.

§ 6.

Provedba ove zakonske odredbe povjerava se ministru za obrt, veleobrt i trgovinu.

§ 7.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu 3. srpnja 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:
Ante Pavelić, v. r.

Broj:CLXXXIX-1454-Z-1942.

Ministar za obrt, veleobrt i trgovinu:
Dr. Dragutin Toth, v. r.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:
Dr. Mirko Puk, v. r.

---

* Narodne novine od 6. srpnja 1942. broj 148.

Ministarstvo nastave
Odjel za pučku nastavu

Broj: 61.326-1942.

Upotreba naziva „lice“

Velikim županima
Kotarskim oblastima
Gradskim školskim nadzorničtvima

Iz spisa, koji stižu ovome Ministarstvu, razabire se, da mnoge škole još uviek upotrebljavaju imenicu »lice« u značenju osoba.

Ponovno se upozoravaju sve školske vlasti na naredbu Predsjedničtva vlade Nezavisne Države Hrvatske broj 12.273-I-14-1941. i okružnicu Ministarstva nastave U. m. 1977 od 6. X. 1941., kojom je zabranjena upotreba imenice lice, kad se radi o osobi.

Protiv onih, koji budu i poslije ove okružnice odpremali takove spise, postupat će se prema stegovnim propisima.

U Zagrebu, dne 23. lipnja 1942.*

Ministar nastave:
Ratković, v. r.

---

* Narodne novine od 6. srpnja 1942. broj 148.

Ministarstvo za obrt, veleobrt i trgovinu
Broj: 60010-1942.

Temeljem § 34. zakona o srednjim trgovačkim školama izdajem

ODLUKA

da se pristojbe iz čl. 8. pravila o polaganju privatnih i dopunskih izpita u srednjim trgovačkim školama od 22. srpnja 1942.* I. broj 23460-N imaju ubirati od privatnih učenika u sliedećim iznosima:

1.upravitelju	Kn 100.—
2. tajniku (poslovodji)	Kn 40.—
3. svakom članu (izpitivaču)	Kn 80.—
4. izpitivaču za svaki pismeni izpit	Kn 20.—
5. predsjedniku i stalnom članu	Kn 120.—

Ostali propisi čl. 8. spomenutih pravila ostaju i dalje u krjeposti.

Ovu naredbu neka izvrši odsjek za stručno školstvo.**

Zagreb, 30. lipnja 1942.

Ministar za obrt, veleobrt i trgovinu:

Dr. Toth, v. r.

---

* (?)
** Narodne novine od 6. srpnja 1942. broj 148.

OBJAVA

Državne riznice od 30. lipnja 1942. broj 17.513-1942

Na temelju § 4. zakonske odredbe o redovitom poslovanju i sprječavanju sabotaže u priradnim poduzećima od 30. travnja 1941. br. XLVII-71-Z. p. 1941. savezno s § 6. toč. 7. zakonske odredbe o državnoj vladi Nezavisne Države Hrvatske od 24. lipnja 1941. broj CLXVIII-499-Z. p.-1941. naredjujem, da priradna poduzeća imaju svu poslovnu gotovinu, osim kod novčanih zavoda, koji su navedeni u objavama Ministarstva narodnog gospodarstva od 3. svibnja 1941. broj 4457., od 10. svibnja 1941. broj 9466, od 30. svibnja 1941. broj 16076, te u objavi Državne riznice od 9. kolovoza 1941. broj 1926, i od 20. prosinca 1941. broj 2320-Z, ulagati još kod Slavonske agrarne štedionice d. d. u Osieku.*

Po odredbi državnog rizničara:
Pročelnik odjela
za državnu imovinu, navjeru i dugove:

Dr. Hondl, v. r.

* Narodne novine od 7. srpnja 1942. broj 149.

PROVEDBENA NAREDBA

Ministarstva unutarnjih poslova i Ministarstva pravosudja i bogoštovlja od 8. srpnja 1942. broj 1634-Z-1942 o provedbi zakonske odredbe od 11. kolovoza 1941. broj CCXLVI-1060-Z. p.-1941. o izpražnjenju i naseljenju stanbenih i poslovnih prostorija za potrebe javnih ureda

Na temelju § 9. zakonske odredbe od 11. kolovoza 1941. broj CCXLVI-1060-Z. p.-1941 o izpražnjenju i naseljenju stanbenih i poslovnih prostorija za potrebe javnih ureda (Narodne novine od 13. kolovoza 1941. broj 101), propisujem ovu provedbenu naredbu:

§ 1.

Ako pojedini javni ured u mjestu svog sjedišta ne može slobodnom pogodbom dobiti na uporabu potrebne prostorije za svoj smještaj, ili ako prostorije, s kojima razpolaže, nisu dovoljne ili prikladne za rad tog ureda, a drugih prikladnih prostorija slobodnom pogodbom ne može dobiti, predstojnik takva ureda stavit će nadležnoj oblasti pismeni, obrazloženi zahtjev, da se za smještaj povjerenog mu ureda pronadju i dodiele potrebne prikladne prostorije, da se propiše rok za izseljenje i useljenje i da se za dodieljene prostorije ustanovi najamnina. U takvim zahtjevima mogu se označiti zgrade odnosno prostorije, koje odgovaraju potrebi odnosno koje bi bile prikladne za smještaj javnog ureda. Ovi zahtjevi dostavljaju se mjestnoj nadležnoj prvomolbenoj državnoj redarstvenoj oblasti, odnosno kotarskoj oblasti.

§ 2.

Oblast, kojoj je stavljen zahtjev prema § 1., žurno će provesti postupak prema propisima zakona o obćem upravnom postupku i izdati pismenu odluku.

U odluci, kojom se udovoljava zahtjevu, označuje se: naziv ureda, za koji se dodjeljuju prostorije; mjesto, ulica i kućni broj zgrade, u kojoj se dodjeljuju prostorije; vrsta i broj dodieljenih prostorija; ime, prezime i prebivalište vlastnika (upravitelja) nekretnine, u kojoj su dodjeljene prostorije, ime, prezime i prebivalište posjednika odnosno uporaboprimca tih prostorija, rok, u kojem se uporaboprimac ima izseliti; rok, u kojem se ured ima useliti, iznos mjesečne najamnine, koju će ured biti dužan plaćati i uvjeti, pod kojima se prostorije ustupaju na uporabu.

Ako za smještaj javnog ureda trebaju prostorije, u kojima je smješteno priradno poduzeće ili koje služi takvu poduzeću, oblast će pozvati na nazpravu, osim vlastnika poduzeća odnosno njegova zastupnika, i izaslanika Ministarstva za obrt, veleobrt i trgovinu odnosno, u mjestima izvan Zagreba, nadležnog kotarskog ili župskog priradnog nadzornika.

Svaka odluka oblasti, kojom se dodjeljuju prostorije za smještaj javnog ureda, dostavlja se: 1. uredu, kome se dodjeljuju prostorije; 2. vlastniku dodieljenih prostorija; 3. posjedniku odnosno uporaboprimcu dodieljenih prostorija i 4. Ministarstvu za obrt, veleobrt i trgovinu odnosno, izvan Zagreba, nadležnom kotarskom ili župskom priradnom nadzorniku, ako su dodieljene prostorije pripadale priradnom poduzeću.

§ 3.

Protiv svakoj odluci dozvoljen je utok u roku od 8 dana na Ministarstvo unutarnjih poslova, koje rje-

šavajući utok izdaje istodobno odluku prema propisu § 1. stavka 2. zakonske odredbe, na kojoj se temelji ova naredba.

Prvomolbena oblast dužna je podnieti nadležnoj višoj oblasti utok sa svim odnosnim spisima najdalje u roku od dva dana nakon primitka utoka. Velika župa najdalje u roku od daljnja dva dana nakon primitka spisa i utoka dužna ih je odpraviti Ministarstvu unutarnjih poslova sa svojim obrazloženim mišljenjem.

§ 4.

Pravomoćna odluka dobiva obveznu snagu, kad je odobri Ministarstvo unutarnjih poslova, a ovršiva je tridesetprvog dana nakon uručenja osobi, koja je dužna dodieljene prostorije izprazniti.

Troškovi ovrhe padaju na teret vlastnika odnosno posjednika prostorija, proti kojoj se obavlja ovrha.

§ 5.

Prekršaji ove naredbe kažnjavaju se prema propisu § 6. zakonske odredbe od 11. kolovoza 1941. broj CCXLVI-1060-Z. p.-1941 o izpražnjenju i naseljenju stanbenih i poslovnih prostorija za potrebe javnih ureda.

§ 6.

Ova provedbena naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, 8. srpnja 1942.

Ministar unutarnjih poslova:
Dr. Andrija Artuković, v. r.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:
Dr. Mirko Puk, v. r.

* Narodne novine od 8. srpnja 1942. br. 150.

OBLASTNA ODLUKA

Državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 1. srpnja 1942. broj 7063/1942 o najvišim dozvoljenim postotcima ukupne (brutto) zarade kod prodaje gradjevnog tvoriva (materijala) u trgovini na veliko i na malo

Na temelju § 2. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941. broj CDIV-2038-Z-1941 izdajem ovu oblastnu odluku:

I.

Najviši dozvoljeni postotci ukupne zarade kod prodaje gradjevnog tvoriva u trgovini na veliko ustanovljuju se kako sliedi:

A. *kod prodaje utovareno u željeznička kola ili teglenicu (šlep na utovarnoj postaji proizvoditelja:*

1. meko gradjevno drvo (piljeno, tesano ili oblo) 8%
2. tvrdo gradjevno drvo (piljeno, tesano ili oblo), brodarski pod, parketi, krovna ljepenka, katranski proizvodi i razne izolacije, betonski i salonitni proizvodi, glinene cievi, criep, sadra, piesak, šljunak, vapno i trstika 6%
3. opeka, cievi od kamenštine i cement 3%;

B. *kod prodaje utovareno u željeznička kola ili teglenicu (šlep) na iztovarnoj postaji trgovca na malo:*
1. meko gradjevno drvo (piljeno, tesano ili oblo) 9%
2. tvrdo gradjevno drvo (piljeno, tesano ili oblo) 8%
3. brodarski pod, parketi, krovna ljepenka, katranski proizvodi i razne izolacije, betonski i salonitni proizvodi, glinene cievi, criep, sadra, piesak, šljunak, vapno i trstika 7%
4. opeka, cievi od kamenštine i cement 3½%;

C. *kod prodaje sa skladišta trgovca:*
1. meko gradjevno drvo (piljeno, tesano ili oblo) 15%
2. tvrdo gradjevno drvo (piljeno, tesano ili oblo), krovna ljepenka, katranski proizvodi i razne izolacije 13%
3. brodarski pod, parketi, betonski i salonitni proizvodi, glinene cievi, criep, sadra, piesak, šljunak, vapno i trstika 12%
4. cement 6%
5. opeka i cievi od kamenštine 5%.

II.

Najviši dozvoljeni postotci ukupne zarade kod prodaje gradjevnog tvoriva u trgovini na malo ustanovljuju se kako sliedi:

A. *kod prodaje utovareno u željeznička kola ili teglenicu (šlep) na utovarnoj postaji proizvoditelja:*
1. meko gradjevno drvo (piljeno, tesano ili oblo) 14%

2. tvrdo gradjevno drvo (piljeno, tesano ili oblo), krovna ljepenka, katranski proizvodi i razne izolacije, brodarski pod, parketi, betonski i salonitni proizvodi, glinene cievi, sadra, piesak, šljunak, vapno i trstika 11%
3. opeka, cievi od kamenštine i cement 4%;

B. *kod prodaje utovareno u željeznička kola ili teglenicu (šlep) na iztovarnoj postaji potrošača:*
1. meko gradjevno drvo (piljeno, tesano ili oblo) 15%
2. tvrdo gradjevno drvo (piljeno, tesano ili oblo) 13%
3. krovna ljepenka, katranski proizvodi i razne izolacije, brodarski pod, parketi, betonski i salonitni proizvodi, glinene cievi, criep, sadra, piesak, šljunak, vapno i trstika 12%
4. opeka, cievi od kamenštine i cement 5%;

C. *kod prodaje sa skladišta trgovca:*
1. meko gradjevno drvo (piljeno, tesano ili oblo 21%
2. tvrdo gradjevno drvo (piljeno, tesano ili oblo), krovna ljepenka, katranski proizvodi i razne izolacije 18%
3. brodarski pod, parketi, betonski i salonitni proizvodi, glinene cievi, criep, sadra, piesak, šljunak, vapno i trstika 17%
4. opeka, cievi od kamenštine i cement 10%
5. furniri 35%
6. ploče iz ukočenog drveta 20%

7. keramičke ploče za oblaganje zidova i podova 30%
8. šamotna opeka 25%
9. krovna ljepenka u količinama manjim od 1 izvornog omota 20%
10. sadra, piesak, šljunak i vapno, sve u količinama, manjim od 50 kg 19%
11. cement u količinama manjim od 50 kg 15%.

III.

Najviši dozvoljeni postotak (izuzevši postotak pod II. C. 5.) računa se od prodajne ciene robe.

Prodajna ciena robe ustanovljuje se tako, da se stvarna nabavna ciena robe podieli s ostatkom, koji se dobije, ako se najviši dozvoljeni postotak ukupne zarade odbije od brojke 100, a količnik pomnoži sa 100.

Stvarna nabavna ciena robe je ciena prema računu dobavljača, povećana skupnim porezom na poslovni promet, željezničkim i ostalim prievoznim, utovarnim, pretovarnim i iztovarnim troškovima, občinskom trošarinom, gradskom uvozninom i ostalim javnim daćama, a kod uvezene robe carinom, svim nuzpristojbama na carinarnici i ostalim troškovima, skopčanim s njezinim uvozom.

S naslova dopreme gradjevnog tvoriva vlastitim prievoznim sredstvima od iztovarne postaje do skladišta prodavača mogu se zaračunati stvarni troškovi, ali prema najvišim odobrenim cienama prievoza ovlaštenim odpremnicima u dotičnom mjestu.

U stvarnu nabavnu cienu ne spada ležarina i stojarina, ako nastanu krivnjom nabavljača te putni troškovi oko nabave robe.

Od ciene robe prema računu odbija se trgovački popust (rabat), dok se skonto ne odbija. Isto se tako odbija kod izračunavanja stvarne nabavne ciene onaj postotak, koji proizvoditelji kod rezane odnosno piljene gradje odobravaju kupcu s naslova sušenja u debljini.

Kod izračunavanja stvarne nabavne ciene robe ne smije se uračunati možebitni manjak, sasušak, raztep ili lom.

Ako u jednom računu ima više vrsta robe uz razne nabavne ciene, moraju se troškovi razmjerno podieliti prema nabavnoj cieni robe, a skupni porez na poslovni promet i ostale javne daće onako, kako su propisani u odnosnim pristojbenicima.

IV.

Najviši dozvoljeni postotak pod točkom II. C. 5. računa se od prosječne prodajne ciene svake pojedine nabavke, a prodajna se ciena izračunava shodno propisima u točki III. ove oblastne odluke.

V.

Ustanovljeni najviši postotci ukupne zarade sadržavaju sve poslovne (režijske) troškove, kakve god oni vrste bili, kao i čistu zaradu trgovca, te se osim njih ne smije ništa pridodati stvarnoj nabavnoj cieni robe.

VI.

Ako trgovac na malo kupuje gradjevno tvorivo od tuzemnog trgovca na veliko, imaju se ustanovljeni postotci u trgovini na malo sniziti:

U točkama II. A. 1., II. B. 1 i II. C. 1. za 3%
u točkama II. A. 2., II. B. 2.-3. i II. C. 2.-4. za 2%
u točkama II. A. 3. i II. B. 4. za 1%.

Trgovina na veliko s gradjevnim tvorivom, navedenim pod II. C. 5—8 zabranjuje se.

VII.

Pod trgovcem na veliko razumieva se u smislu ove oblastne odluke svaka naravna ili pravna osoba, koja gradjevno tvorivo uvozi izravno iz inozemstva ili ga kupuje od tuzemnog proizvoditelja u svrhu prodaje trgovcu na malo.

Pod trgovcem na malo razumieva se u smislu ove oblastne odluke svaka naravna ili pravna osoba, koja gradjevno tvorivo uvozi izravno iz inozemstva ili ga kupuje od tuzemnog proizvoditelja ili od trgovca na veliko u svrhu izravne prodaje protrošačima.

Zabranjuje se u smislu ove oblastne odluke prodaja po trgovcu na veliko drugom trgovcu na veliko, ako se time mienjaju uvjeti na štetu potrošača.

Trgovac na malo — uvoznik— može izravno uvezenu robu prodati trgovcu na veliko uz najvišu ukupnu zaradu od 3% od prodajne ciene ili trgovcu na malo, ali uz najveće ukupne zarade, ustanovljene u točki I. ove oblastne odluke.

Trgovac, koji se bavi trgovinom na veliko i na malo, smije kod prodaje robe potrošačima zaračunati samo najvišu ukupnu zaradu, ustanovljenu u točki II. ove oblastne odluke.

VIII.

Za dostavu gradjevnog tvoriva prievoznim sredstvima prodavača od njegova skladišta do mjesta potrošača smije se zaračunati samo stvarni trošak, ali prema naj-

višim odobrenim cienama prievoza ovlaštenim odpremnicima, a mora se posebno u računu izkazati.

IX.

Propisi ove oblastne odluke ne odnose se na proizvoditelje.

X.

Prekršitelji ove oblastne odluke kaznit će se po § 11. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941. broj CDIV-2038-Z-1941, promienjene i nadopunjene zakonskom odredbom od 17. siečnja 1942. broj XV-104-Z-1942.

XI.

Ova oblastna odluka zadobiva pravnu moć 13. srpnja 1942.*

Zagreb, dne 1. srpnja 1942.

Upravitelj
Državnog ureda za oblikovanje
ciena i nadnica:

Maričić, v. r.

* Narodne novine od 8. srpnja 1942. br. 150.

NAREDBA

Ministarstva za obrt, veleobrt i trgovinu od 6. srpnja 1942. broj 60.334-42 o radu mlinova u gospodarskoj godini 1942-43.

Na temelju § 3. i 6. zakonske odredbe od 1. srpnja 1942. broj CLXXXV-1934-Z-1942. o odkupu žitarica, kukuruza, mahunastih plodova i krumpira iz priroda gospodarske godine 1942., a u sporazumu s ministrom seljačkog gospodarstva izdajem ovu naredbu:

I. Podjela mlinova

§ 1.

Mlinovi se diele na ušurne i trgovačke mlinove. Ušurnim mlinom smatra se onaj mlin, koji prema odobrenju Ministarstva za obrt, veleobrt i trgovinu melje žitarice i kukuruz izključivo za proizvoditelje spomenutih proizvoda a za njihovu vlastitu kućnu i gospodarsku potrebu. Trgovačkim mlinom smatra se onaj mlin, koji prema odobrenju istog ministarstva melje žitarice i kukuruz za račun države odnosno Ministarstva hrvatskog domobranstva u količinama, za vrieme i na način, kako će to odrediti Državna poslovna središnjica za zemaljske proizvode odnosno Ministarstvo hrvatskog domobranstva.

§ 2.

Nadzor nad ušurnim i trgovačkim mlinovima vršit će Ministarstvo za obrt, veleobrt i trgovinu preko

Državne poslovne središnjice za zemaljske proizvode ili s pomoću organa, opunomoćenih u tu svrhu.

Ovlašćuju se i obćinski obskrbni odbori, da na području svog djelokruga rada vrše nadzor nad ušurnim i ketuškim mlinovima, ako taj nadzor mjestne potrebe traže.

Ministarstvo za obrt, veleobrt i trgovinu vrši dalje i nadzor nad ukupnim kotarskim ušurnim prometom i nad izdavanjem popratnica i doznaka za meljavu bilo ušurnu bilo trgovačku.

§ 3.

Ministarstvo za obrt, veleobrt i trgovinu može prema potrebama obustaviti rad u pojedinim ušurnim, trgovačkim i ostalim mlinovima na stanovito vrieme ili uobće.

Nijedan mlin, bio on ušurni ili trgovački ne može počevši od 20. srpnja 1942. godine vršiti nikakvu meljavu, ako za rad odnosno nastavak rada nema odobrenja Ministarstva za obrt, veleobrt i trgovinu.

Mlinovi, koji ne zatraže takvo odobrenje, ili koji takvo odobrenje ne dobiju, dužni su smjesta obustaviti rad i poslovanje i od nadležne kotarske oblasti zatražiti zapečaćenje mlina u smislu propisa ove naredbe.

§ 4.

Molba za nastavak rada i poslovanja mlina upućuje se Ministarstvu za obrt, veleobrt i trgovinu, Odjelu za narodnu obskrbu.

U molbi za podjeljenje dozvole za daljnji rad i poslovanje treba navesti sliedeće:

1. točno ime poduzeća, vlastnika mlina odnosno zakupnika il njegova opunomoćenika,
2. mjesto, u kojem se mlin nalazi,
3. kakve strojeve za čišćenje žita, koliko valjaka ima mlin, koliki mu je kapacitet, kako se izkorišćuje, kolika mu je zapremnina skladišta za žitarice i brašno,
4. koliko iznosi srednja mjesečna proizvodnja i koju je količinu za posljednje dvie godine samljeo.

§ 5.

Danom 20. srpnja 1942. zabranjuje se svaki odkup žitarica i kukuruza po ušurnim i trgovačkim mlinovima od proizvoditelja i ostalih imatelja žitarica ili kukuruza.

§ 6.

Visinu ušura, koji se plaća u naravi i visinu pomeljavine za ušurne i trgovačke mlinove propisat će Državni ured za oblikovanje ciena i nadnica.

§ 7.

Ušurni i trgovački mlinovi dužni su voditi propisane knjige o ušurnoj i trgovačkoj meljavi, a trgovački mlinovi i skladištnike. Knjige moraju biti biljegovane i potvrdjene od nadležnih prvomolbenih upravnih oblasti.

Potreban broj knjiga dostavit će zanimanim mlinovima Ministarstvo za obrt, veleobrt i trgovinu na trošak odnosnog mlina.

§ 8.

Mlinovi, kojima će biti obustavljen, prekinut ili zabranjen rad kroz odredjeno vrieme ili za čitavu gospodarsku godinu 1942-1943., imadu se zapečatiti na

način, da se svaki pojedini valjak ili kamen stručno na odgovarajući način zaveže čvrstom uzicom i providi pečatom prvomolbene obće upravne oblasti, koja će vršiti pečaćenje. O pečaćenju mlina odnosno valjaka sastavlja se zapisnik koji podpisuju imatelj mlina i organ oblasti, koji je obavio pečaćenje.

Za slučaj odobrenja ponovne meljave u zapečaćenom mlinu ustanovit će se, da li su pečati neoštećeni i pošto organ prvomolbene upravne oblasti skine pečate i o tome sastavi zapisnik, nastavlja mlin ponovno meljavu.

§ 9.

Pripadnosti u naravi (deputati) mlinskim radnicima i namještenicima i možebitnim članovima njihovih obitelji bez obzira na količine, koje su možebitno ugovorom utanačene, ne mogu se izdavati u većim količinama od onih, koje ukupno pripadaju proizvoditeljima žitarica i kukuruza po članu njihova kućanstva. Možebitne veće ugovorene pripadnosti u naravi imaju se izplatiti u gotovu novcu prema odredjenim cienama.

§ 10.

Za proizvodnju krupice ili ječmene kaše imadu mlinovi, koji su za takvu proizvodnju uredjeni, zatražiti posebnu dozvolu za rad od Ministarstva za obrt, veleobrt i trgovinu. Proizvodnja ovih proizvoda vrši se na temelju posebnog ugovora, koji će u tu svrhu po odobrenju Ministarstva za obrt, veleobrt i trgovinu sklopiti s dotičnim mlinom Državna poslovna središtnjica za zemaljske proizvode u Zagrebu.

§ 11.

Ušurni mlinovi vrše meljavu onih žitarica, koje su primili od proizvoditelja na ušurnu meljavu na način, kako to odnosni zanimatelji traže. Primljeni ušur u naravi mljet će ušurni mlinovi na način, kako im to odredi Minisatrstvo za obrt, veleobrt i trgovinu odnosno odpremiti ga u zrnu prema njegovim nalozima. Trgovački mlinovi melju na meljavu doznačene im žitarice i kukuruz na način, koji im je odredjen u podieljenoj dozvoli za rad.

§ 12.

Svi bez razlike mlinovi dužni su na prvi poziv Državne poslovne središnjice za zemaljske proizvode u Zagrebu ustupiti joj sva razpoloživa skladišta za uskladištenje žitarica i kukuruza. Uskladištenje žitarica i kukuruza vrši se na temelju skladištnog ugovora. Ukoliko se Državna poslovna središnjica s imateljem mlina odnosno skladišta o uvjetima uskladištenja ne sporazumi, ustanovit će ih Državni ured za oblikovanje ciena i nadnica.

II. Ušurni mlinovi

§ 13.

Ušurni mlinovi mogu mljeti takodjer žitarice i kukuruz za račun pojedinih obskrbnih skupina kao na pr. za gradove, občine, radničtvo i njihove aprovizacije. Za takvu meljavu primit će ušurni mlinovi naplatu u novcu. Meljavu izvršit će po propisima Ministarstva za obrt, veleobrt i trgovinu. Visinu pomeljavine za takvu meljavu ustanovljuje Državni ured za oblikovanje ciena i nadnica.

§ 14.

Ušurni mlinovi dužni su voditi o ušurnoj meljavi propisane knjige i u njih unositi sve one podatke, koje te knjige propisuju.

Za svaku ušurnu meljavu izdat će ušurni mlin obračun proizvoditelju na naledju popratnice ili doznake za meljavu, iz koje mora biti vidljiva vrsta i količina žitarica, predana na ušurnu meljavu, količina mlinskih proizvoda (brašna i mekinja), koju je ušurni mlin izručio proizvoditelju, kao i količina zadržanog ušura u naravi.

§ 15.

Dobiveni ušur u naravi ne smije ušurni mlin samljeti bez odobrenja i daljne razpoložbe Ministarstva za obrt, veleobrt i trgovinu. Nadzor nad ušurnom meljavom kao i nad ušurom samim vrši Ministarstvo za obrt, veleobrt i trgovinu preko kotarskih priradnih nadzornika, područnih gospodarskih postaja, Državne poslovne središnjice za zemaljske proizvode i obćinskih obskrbnih odbora.

Ušurni mlin može od primljenog ušura u zrnu samljeti bez ovog odobrenja samo one količine, koje vlastnik ili imatelj mlina melje za sebe i članove svoje obitelji odnosno u ime deputata za namještenike i radničtvo ušurnog mlina i možebitnih članova njihovih obitelji. Količine, do kojih se takva meljava može vršiti, jednake su količinama, koje se ostavljaju proizvoditeljima žitarica i kukuruza i članovima njihovih kućanstava.

§ 16.

Ušurna meljava smije se obavljati izključivo u mlinu, a zabranjuje se svako mienjanje zrna za brašno putem skladišta izvan mlina ili putem mjenjačnica za brašno. Postojeće mjenjačnice za brašno ukidaju se.

§ 17.

Primljeni ušur u zrnu obračunava i plaća ušurnom mlinu Državna poslovna središtnjica prema postojećim propisima uz iste ciene, koje plaća i proizvoditeljima za pojedine vrste žitarica i kukuruza i ostavlja ga kao državno vlastničtvo u mlinu na razpolaganje Ministarstvu za obrt, veleobrt i trgovinu.

§ 18.

Ušurni mlin ne može biti podnakupac Državne poslovne središtnjice za odkup žitarica i kukuruza.

§ 19.

Ušurni mlinovi mogu otpočeti svojim radom, tek pošto im je odobren rad sa strane Ministarstva za obrt, veleobrt i trgovinu i pošto su preuzeli propisane knjige za ušurnu meljavu. Dan početka rada imade se zapisnički ustanoviti.

§ 20.

Obćinskim obskrbnim odborima pripada takodjer pravo, da nadziru rad ušurnih i ketuških mlinova na području djelokruga njihova rada, a za slučaj potrebe imaju pravo, da na teret dotičnog ušurnog ili ketuškog mlina postave svog stalnog punomoćnika ili nadzornika.

III. Trgovački mlinovi

§ 21.

Trgovački mlinovi, koji melju za račun države ili Ministarstva hrvatskog domobranstva, ne mogu obavljati meljavu žitarica i kukuruza za tudji račun, a niti ušurnu meljavu za proizvoditelje. Isto tako zabranjuje im se obavljanje izmjene žitarica i kukuruza za brašno

od ovih proizvoda, koje bi im dovozili proizvoditelji ili imatelji žitarica i kukuruza.

Dan početka meljave ustanovljuje se zapisnički. Prije početka meljave dužni su takvi mlinovi očistiti mlin i skladišta i u svrhu sastavljanja zapisnika pozvati na pregled mlina upravitelja gospodarske područne postaje Državne poslovne središtnjice i kotarskog priradnog nadzornika.

§ 22.

Za uskladištenje žitarica i kukuruza, doznačenih na meljavu, kao i za samu meljavu odnosno za samo uskladištenje, kakvoću mlinskih proizvoda, vodjenje očevidnosti o zalihama i o meljavi, vadjenju uzoraka i sl. sklopit će dotični mlin poseban ugovor s državnom poslovnom središtnjicom za zemaljske proizvode. Ugovore potvrdjuje Ministarstvo za obrt, veleobrt i trgovinu, a za izvršenje ugovora postavit će Državna poslovna središnjica svog činovnika-nadzornika, komu će u tu svrhu mlin staviti na razpolaganje sobu za uredovnicu i stan na području mlina ili u njegovoj neposrednoj blizini i dati mu mogućnost, da vrši bez ikakovih smetnja ili zapreka nadzor nad sveukupnim radom i poslovanjem dotičnog mlina.

Postavljanjem činovnika-nadzornika u dotičnim mlinovima, koji su dobili odobrenje za daljnji rad i potpisali odnosne ugovore za meljavu i uskladištenje s Državnom poslovnom središtnjicom za zemaljske proizvode, prestaje djelovanje svih u dotičnim mlinovima možebitno postavljenih povjerenika.

§ 23.

Za meljavu, koju će trgovački mlinovi vršiti za račun Ministarstva hrvatskog domobranstva, primit će

posebne propise od Ministarstva hrvatskog domobranstva. Rad takvih mlinova stoji pod nadzorom Ministarstva za obrt, veleobrt i trgovinu i Ministarstva hrvatkog domobranstva. Dok ovi mlinovi melju vojnu meljavu, ne mogu obavljati nikakvu drugu meljavu bilo za čiji račun.

§ 24.

Trgovački mlinovi, koji ne će biti odredjeni, da vrše meljavu za račun države na temelju odobrenja odnosno ugovora, koji će prema odobrenju Ministarstva za obrt. veleobrt i trgovinu sklopiti s Državnom poslovnom središnjicom za zemaljske proizvode, ili koji ne će vršiti meljavu za račun Ministarstva hrvatskog domobranstva, smatraju se ušurnim mlinovima i podleže propisima za ušurne mlinove bez obzira na njihov kapacitet, ukoliko prime odobrenje za takovu meljavu sa strane Ministarstva za obrt, veleobrt i trgovinu.

§ 25.

Trgovački mlinovi obračunavaju državnu meljavu s Državnom poslovnom središnjicom za zemaljske proizvode odnosno za vojnu meljavu sa Ministarstvom hrvatskog domobranstva. Novčani obračun u jednom i drugom slučaju meljave obračunavaju s Državnom središnjicom za novčano poslovanje gospodarskih ustanova u Zagrebu.

IV. Prelazni propisi

§ 26.

Svi mlinovi, ušurni, ketuški i trgovački, dužni su najkasnije do 15. srpnja o. g. zatražiti dozvolu za rad od Ministarstva za obrt, veleobrt i trgovinu, Odjela

za narodnu obskrbu i do toga roka imaju završiti svu povjerenu im meljavu, zaključiti skladištnike, odjaviti izmljevene količne i odpremiti ih na temelju primljenih već odpremnih odobrenja odnosno dispozicija, a zalihe u žitaricama i kukuruzu prijaviti nadležnim gospodarskim područnim postajama Državne poslovne središnjice za zemaljske proizvode. Danom 15. srpnja 1942. obustavlja se rad u svim mlinovima, a do 20. srpnja dužni su svi mlinovi izvršiti čišćenje svojih pogona i skladišta, a oni, kojima će biti u medjuvremenu izdano odobrenje za daljnji rad, sklopiti nove ugovore o radu s Državnom poslovnom središnjicom za zemaljske proizvode odnosno Ministarstvom hrvatskog domobranstva, već prema izdanom odobrenju.

§ 27.

Sve količine žitarica i kukuruza, i ako potječu iz zaliha prošlogodišnjeg prirada, a ušle bi u meljavu bilo ušurnu bilo trgovačku poslije 15. srpnja obračunat će se prema novim ugovorima u korist nove žetve.

Mlinovi, u kojima će biti obustavljen daljnji rad, imadu sve zalihe žitarica i kukuruza predati područnoj postaji Državne poslovne središnjice za zemaljske proizvode, koja će izvršiti obračun za ove proizvode po dosadašnjim propisima.

Isto tako ima se dovršiti u mlinovima i ušurna meljava žitarica i kukuruza, koja se vrši za proizvoditelje do zaključno 14. srpnja o. g. Danom 15. srpnja 1942. ne može ni jedan mlin, bio on ušurni ili trgovački, ako za to nema dozvole za rad u smislu propisa ove naredbe, preuzimati žitarice i kukuruz na ušurnu meljavu.

V. Kaznene odredbe

§ 28.

Tko se ogrieši o propise ove naredbe, kaznit će se po § 5. zakonske odredbe od 1. srpnja 1942. broj CLXXXV 1534-Z-1942., o odkupu žitarica, kukuruza, mahunastih plodova i krumpira iz priroda gospodarske godine 1942.

Postupak vode i kazne izriču prvomolbene upravne oblasti, a novčane kazne idu u korist državne blagajne. Oduzeti proizvodi, koji su predmet prekršaja, imaju se predati Državnoj poslovnoj središnjici za zemaljske proizvode za prehranu siromašnog pučanstva.

VI. Završni propisi

§ 29.

Mlinovi, kojima će biti daljnji rad i poslovanje na odredjeno vrieme ili uobće u smislu propisa ove naredbe u gospodarskoj godini 1942./43. obustavljeno, dužni su odmah nakon primitka odnosne odluke priposlati popis svojih namještenika i radnika, koji će ostati bez posla, Državnoj poslovnoj središnjici za zemaljske proizvode u Zagrebu u svrhu daljnjeg njihova zaposlenja.

§ 30.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 6. srpnja 1942.

Ministar za obrt, veleobrt i trgovinu:

Dr. Dragutin Toth, v. r.

---

* Narodne novine od 9. srpnja 1942 broj 151.

IZPRAVCI

U Narodnim novinama od 17. srpnja 1942. broj 158. donešeni su sliedeći izpravci, koji nisu u ovom izdanju provedeni:

KNJIGA XIX.

U provedbenoj naredbi o polaganju posebničkih (privatnih) izpita u srednjim školama u § 21., peti redak od kraja (str. 173): iza znaka ograde mora biti zarez;

u § 45. (str. 181) u skrižaljci izmedju »Nauk vjere« i »Hrvatski jezik« crta mora biti povučena do kraja skrižaljke;

u § 55. u prvom redku (str. 187): iza rieči »Prigovori« mora biti zarez.

U naredbi o izmjeni čl. 20a. pravilnika o uredjenju prometa devizama i valutama u § 1. broj 4., treći redak (str. 192): iza rieči »ovih« je izostavljena rieč »poslova«.

U provedbenoj naredbi k zakonskoj odredbi o hrvatskom jeziku, o njegovoj čistoći i pravopisu u § 1. toč. 12. (st. 217): zadnja rieč ima biti »snie-ga«.

U propisniku o ustrojstvu i djelokrugu nadzorničtva za mjere i plemenite kovine, te o ustrojstvu pregledničtava buradi u § 7., zadnji redak, (str. 200): u zagradi mora biti: »(na primjer prostorije stalnih i povremenih izpostava nadzorničtava);

u §-u 8., prvi redak, (str. 200): iza rieči »žigosanje« mora biti »mjerila (novih i popravljenih)«;

u § 16. 1. stavak, drugi redak od kraja, (str. 204): mjesto rieči »nabaviti« mora biti »naknaditi«.

U naredbi o davanju u prodaju voznih izprava Hrvatskih državnih željeznica Putničkom uredu Nezavisne Države Hrvatske u § 5., sedamnaesti redak od kraja (str. 240)· mjesto rieči »poseban« ima biti »posebni«!

u istom §-u iza stavka šestoga dolazi izostavljeni stavak koji glasi: »Za korice, u kojima se izdaju listovne karte, može se ubirati pristojba, koja će se ustanoviti u sporazumu sa Željeznicom«;

u § 12., treći redak, (str. 244): iza rieči »ovlaštenih« ima se brisati zarez.

STVARNO KAZALO
(ZA XIX. KNJIGU — SVEZAK 181.—190.)

(Brojevi označuju stranice, a oni u zagradi broj svezka)

U

V

Z